

ሀ

ሀ ፤ ጅኛ ፣ ፊደል ፣ በገእዝ ፣ አልፍ ፣ ቤት ፣ በአበገደ ፣ ስሙ ፣ ሆይ ፣ ጻፎች ፣ ግን ፣ ሃሌታ ፣ ሀ ፣ ይሉታል ፣ ቀጥር ፣ ሲኾን ፣ ሀ—ጅ ፣ ይባላል ።

ሀ ፣ አለ ፤ ፊደል ፣ ቂጠረ ፣ ተማረ ፤ አን ፣ ተመልከት ፣ (ተረት) ፤ ሀ ፣ ባሉ ፣ ተዝካር ፣ በሉ ። ሀ ፣ ብሉ ፣ ፊደል ፣ መዝገመር ፣ በከሣቱ ፣ ብርሃን ፣ ሰላማ ፣ ጊዜ ፣ መኾኑን ፣ መዝገበ ፣ ፊደል ፣ እይ ፤ ወለደ ፣ ብለኸ ፣ ልደታን ፣ አስተውል ። ሥነ ፣ ፍጥ ረትን ፣ ቋንቋን ፣ ፊደልን ፣ ታሪክን ፣ የሚመረምሩ ፣ ያውርዳ ፣ ሊቃውንት ፣ ግን ፣ አንሲክሎፔዲ ፣ በሚባል ፣ መጽሐፋቸው ፣ የገእዝን ፣ ፊደል ፣ በጥን ታዊ ፣ ተራው ፣ አበገደ ፣ ብለው ፣ ከዓለም ፣ ፊደል ፣ ጋራ ፣ ጽፈውት ፣ ይገኛል ። አንዳንድ ፣ ሰዎች ፣ ግን ፣ መሠረት ፣ ቢስ ፣ ሐሳባቸውን ፣ ለማጽደቅ ፤ ሰላማ ፣ ከሣቱ ፣ ብርሃን ፣ ሀላሐመ ፣ ብሉ ፣ የገመ ረበትን ፣ ምክንያት ፣ ጠይቀው ፣ ሳያውቁ ፣ ሳይረዱ ፤ አበገደ ፣ የውጭ ፣ አገር ፣ ሰዎች ፣ (ሚሲዮኖች) ፣ ፊደል ፣ ነው ፣ ይላሉ ።

ሀ ፣ አለ ፤ (ነቀወ) ፤ አናፋ ፣ ጦኸ ።

ሀ ፣ ባይ ፤ የሚያናፋ ፤ አናፈ ፣ ጫኪ ፣ አሀያ ፣ ትላንት ፣ የበላናት ፣ ሲሳይ ፣ ሀ ፣ ባይ ፤ በመድ ፣ ላይ ፣ ተንከባላይ ፣ ዳውላን ፣ ዐዛይ ፣ እንዳለ ፣ ተማሪ ።

ሀ ፤ የሳድስ ፣ ፊደል ፣ ድምፅ ፣ ሥር ፣ መሠረት ፣ ሥረይ ።

ሆ ፤ የወንዶች ፣ ዘፈን ፣ አዝማች ፣ የሆይ ፣ ከፊል ፣ ሰርገኛው ፣ ሆ ፣ ይላል ።

ሆ ፣ ባይ ፤ ሆ ፣ የሚል ፣ ሐርበኛ ።

ሆታ ፤ ሆ ፣ ማለት ።

ሂአ ፤ የሲቃ ፣ ጩኸት ፣ ግፋት ።

ሂአ ፣ ሂአ ፣ አለ ፤ ሂያ ፣ ሂያ ፣ አለ ።

ሀብ ፣ ሀብ ፣ አለ ፤ (ሀበበ) ፤ አፈዘ ፣ አላገጠ ፤ አይ ፣ በሉ ፣ በሉ ፣ ወዲያ ፣ ወዲያ ፣ አለ ።

ሀብት ፤ (ወሀበ) ፤ ዕድል ፣ ስጦታ ፣ ብልጥጥና ፣ ጌትነት ፣ አዳኛ ፣ ባላገር ፣ ግን ፣ ካብት ፣ ይላል ። ዋበን ፣ እይ ፣ ነጋድራሰ ፣ ገብረ ፣ ሕይወትም ፣ ሀብት ፣ የተከማቸ ፣ ሥራ ፣ ብለውታል ።

ሀብተም ፣ (ሞች) ፤ ሀብት ፣ ያለው ፣ ባለሀብት ፣ ባለጠጋ ፣ ከበርቱ ፣ ጌታ ፤ እመቤት ፣ የሴት ፣ ወይዘሮ ፤ የወንድ ፣ መኩንን ።

ሀብታሚ ፤ የሴት ፣ ስም ፣ ያች ፣ ሀብታም ።

ሀብተ ፣ ቢስ ፤ ዕድል ፣ ቢለ ፣ ከድኸነት ፣ በቀር ፣ ሀብት ፣ የሌለው ፣ ችግረኛ ፣ ሀብት ፣ ከግዜር ፣ ከመላእክት ፣ ከሰማዕታት ፣ ከጸድቃን ፣ ከታቦት ፣ ስም ፣ ሹሉ ፣ እየተናበበ ፣ የክርስትና ፣ ስም ፣ ይኾናል ።

ሀብተ ፣ ገብርኤል ፤ የገብራል ፣ ስጦታ ።

ሀብተ ፣ ጊዮርጊስ ፤ የጊዮርጊስ ፣ ስጦታ ።

ሀብተ ፣ ወልድ ፤ የወልድ ፣ ስጦታ ።

ሀብተ ፣ ወልድና ፤ የልጅነት ፣ ሀብት ፤ የግዜር ፣ ልጅ ፣ ተብሎ ፣ መንግሥተ ፣ ሰማይን ፣ መውረስ ፤ ይኸውም ፣ በምግባር ፣ በገይማናት ፣ በጥምቀት ፣ በቅርባን ፣ ነው ።

ሀብተ ፣ ሚካኤል ፤ የሚካኤል ፣ ስጦታ ።

ሀብተ ፣ ማርያም ፤ የማርያም ፣ ስጦታ ።

ሀብተ ፣ ሥላሴ ፤ የሥላሴ ፣ ስጦታ ። በሕዝብ ፣ ማርኛ ፣ አብተ ፣ ማርያም ፣ አብተ ፣ ሥላሴ ፣ ይባላል ።

ሀብተ ፣ ነፍስ ፤ ጽድቅ ።

ሀብተ ፣ ሥጋ ፤ ጎላፊ ፣ ዕድል ።

ሀብቷ ፣ ቀና ፤ ልጃገረድ ፣ ታጩች ፣ ባል ፣ መጣላት ።

ሀብተ ፣ ስንኩል ፤ ሀብቱ ፣ የተሰነከለ ፤ አግኝተና ፣ ከብር ፣ የማያውቅ ፤ አገኝ ፣ ሲል ፣ የሚያጣ ፤ የንጄራ ፣ ገመዱ ፣ የተበጠሰ ።

ሀብትኸ ፤ በሀብቱ ፤ የጋብቻ ፣ ውል ። አንቺ ፣ ብታገኚ ፣ በሀብቱ ፤ እኔ ፣ ባገኝ ፣ በሀብትኸ ፤ የምናገኘው ፣ የጋራችን ፤ በመካከላችን ፣ የግል ፣ የለም ፣ ማለት ፣ ነው ።

ሀብትኸ ፤ ይመር ፤ የወንድ ፣ መጠሪያ ፣ ስም ፤ እደግርባ ፣ ሥባ ፣ ግዛ ፣ ንዳ ፤ ተሾም ፣ ተሸለም ፣ ጌታ ፣ ኹን ፣ ማለት ፣ ነው ። ባላገርም ፣ ካብትኸ ፣ ይመር ፣ ይላል ።

ሀብትኸ ፤ ይመር ፤ ማለፊያ ፣ ባል ፣ ይምጣልኸ ፤ እመቤት ፣ ኹኚ ።

ሀብቱ ፤ ሀብቱ ፤ ከፊል ፣ ስም ፤ ዳግመኛም ፣ የርሱ ፣ የኔ ፣ ሀብት ፣ ተብሎ ፣ ይተረጉማል ። ባላገር ፣ ግን ፣ አብቱ ፣ አብቱ ፣ ይላል ።

ሀገር ፤ በቁሙ ፣ አገር ።

ሀገራዊ ፤ አገሪ ፣ ያገር ፣ ባላገር ፤ ሰው ፣ ዕድር ፣ ልማድ ፣ ቋንቋ ፣ ፈረንጆች ፣ ናሲዮናል ፣ ይሉታል ።

ሀገረ ፣ ሕይወት ፤ መንግሥተ ፣ ሰማይ ።

ሀገረ ፣ ናግራን ፤ ረዥም ፣ ተራራ ፣ ያለበት ፣ የሐባብ ፣ ጠረፍ ፣ የሰማዕታት ፣ ናግራን ፣ ቤተ ክሲያን ፣ የነበረችበት ፣ ይመስላል ።

ሀገረ ፣ ሰብ ፤ (ሰብአ ፣ ሀገር) ፤ ያገር ፣ ሰው ፣ ባላገር ፣ ባለጌ ።

ሀገረ ፣ ሰብከት ፤ ከሐዋርያት ፣ አንዱ ፣ ወንጌልን ፣ የሰበከበት ፣ አገር ።

ሀገረ ፡ ሰላም ፤ አፍላላም ።
ሂድ ፤—ወግድ ፤—ኼደ ።
ሂደ ፤—ተራመደ ፤—ኼደ ።

ሆድ ፤ በስተፊት ፡ በኩል ፡ ያለ ፡ የመብ
ልና ፡ የመጠጥ ፡ ቋት ፡ ከረጠት ። ኮዳ ፡ ከማለት ፡
ጋራ ፡ ይሰማል ። (አህያ ፡ ሆድ) ፤ ታጥቦ ፡ ጥቂት ፡
ፈገግ ፡ ያለ ፡ ልብስ ።

ሆድ ፤ ዐሳብ ፡ ጠባይ ። የወፍ ፡ ወንዱ ፡
የሰው ፡ ሆዱ ፡ አይታወቅም ፡ እንዲሉ ።

ሆዴ ፤ የኔ ፡ ሆድ ፤ ወዳጄ ።

ሆዳም ፤ (ሞች) ፤ በላተኛ ፡ የሰጠ ፡ ይድ
ከም ፡ (ምሳጅ፣ ጽፎ ፡ ቲቶ፣ ፲፪) ። (ተረት) ፤ ለሆ
ዳም ፡ በሬ ፡ ጭድ ፡ ያዝለታል ።

ሆደ ፤ ማሻ ፤ ላመል ፡ የሚበቃው ፤ በጥ
ቂት ፡ ነገር ፡ የሚያዝን ፡ የሚያለቅስ ፡ የሚከፋ ።
ባሰን ፡ እይ ።

ሆዱ ፡ አይበልጠውም ፤ ብቻውን ፡ አይ
በላም ።

ሆዱ ፡ በለጠው ፤ ከሰው ፡ ተለይቶ ፡ በላ ።

ሆዱ ፡ ባሰበት ፤ አሸነፈው ።

ሆደ ፡ ገር ፤ የዋህ ፡ ሰው ፡ ጭካኔ ፡ አልባ ።

ሆድ ፡ ሆዱን ፤ የወፍ ፡ ስም ፤ የርግብ ፡
ዐይነት ፡ ሆደ ፡ ዘርጣጣ ፤ ስትጮኽ ፡ ሆድ ፡ ሆዱን ፡
የምትል ፡ የቁላ ፡ ወፍ ።

ሆድ ፡ ዝማ ፤ የሆድ ፡ በሽታ ፤ እሕታ ፡
ማማጥ ።

ሆዱ ፡ ጠቡቷል ፤ አይርበውም ።

ሆደ ፡ ጨረቃ ፤ የሆዱ ፡ ጠጥር ፡ ጨረቃ ፡
የሚመስል ፡ ፈረስ ።

ሆደ ፡ መጋዝ ፤ ዐዞ ፤ ከፋ ፡ ሰው ።

ሆድ ፡ ዕቃ ፤ በሆድ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ እን
ዝት ፡ ጉበት ፡ ልብ ፡ ዙላሊት ፡ ሳንባ ፡ ጣፊያ ፡
ጨጓራ ፡ ሽንፍላ ፤ የመሰለው ፡ ኹሉ ።

ሆዱ ፡ ቁረጠ ፤ አንኛልኹ ፡ ግለትን ፡
ተወ ፤ ተስፋ ፡ ዐጣ ።

ሆድ ፡ ቊርጠት ፤ የሆድ ፡ በሽታ ፡ ቁረ
ጠን ፡ ተመልከት ።

ሆድ ፡ ሰጠ ፤ ዐሳቡን ፡ ነገረ ።

ሆድ ፡ ሲያውቅ ፡ ዶሮ ፡ ማታ ፤ የማያ
ደርገውን ፡ ለሚናገር ፡ ሰው ፡ የሚሰጥ ፡ መልስ ።
ዶሮ ፡ ማታን ፡ እይ ።

ሆደ ፡ ሰፊ ፤ ቻይ ፡ ታጋሽ ፡ ትግሥተኛ ።

ሆድና ፡ ዝርባ ፤ ፍቅር ፡ አንድነት ፡ ስም
ምነት ፡ የሌለው ።

ሀሀ ፤ (ሀ) ፤ ያህያ ፡ ጩኸት ፡ ማናፋት ።

ሀሀ ፡ አለ ፤ መላለሰ ፡ ደጋግሞ ፡ ጮኽ ፡ እናፋ ።

ሀሁ ፤ ፈደል ፡ ቁጠራ ፤ አሉ ።

ሆሆ ፤ ንብ ፡ ከቀር ፡ ወጥቶ ፡ ሲኼድ ፡ የሚ
ደረግ ፡ ጩኸት ። በግእዝ ፡ አለ ፡ ነው ፤ ቀቁ ፡ እንደ ፡
ግለት ።

ሆሆይ ፤ (ሆይ ፡ ሆይ) ፤ ንኡስ ፡ አገባብ ፤
የአንክሮና ፡ የአጋና ፡ ቃል ። ሆሆይ ፡ የኔና ፡ ያንት ፡
ነገር ፡ እንዲህ ፡ ኹና ፡ ቀረ ። ሆይን ፡ እይ ።

ሆዋ ፤ ሆ ፡ ሆታ ፡ ድንፋታ ፡ ውካታ ። ዋ ፡
የዋይ ፡ ከፈል ፡ ነው ።

ሆዋ ፡ ይላል ፤ ደደነፋል ፤ ያወካል ፡ (አዮ
ጫ ፡ ጽፎ) ።

ሀዋ ፤—ከፍት ፤—ጎዋ ።

ሀጭ ፤—በቁሙ ፤—ሐጭ ።

ሆጭ ፤—መቅረብ ፡ መሰጠት ፤—ሐጭ ።

ሀጥር ፤—ሽቱ ፤—ጎጥር ።

ሀይ ፤ ሆን ፡ የመሰለ ፡ ያርበኛ ፡ ዘፈን ፡ እዝ
ማች ። ሀይ ፡ ሀይ ፡ ሉጋው ፡ ሽቦ ፡ እንዲሉ ።

ሀይ ፡ አለ ፤—ከለከለ ፤—ሐይ ።

ሂያ ፤ መግዘፍ ፡ ማጓረት ።

ሂያ ፡ ሂያ ፡ አለ ፤ ገዘፈ ፡ አጓራ ። ሂኦን ፡
ተመልከት ።

ሆይ ፤ ንኡስ ፡ አገባብ ። ቃለ ፡ አከብሮና ፡
አንክሮ ፤ ወይም ፡ አጋና ፡ አራገርና ፡ አገሰርና ፡
አፍርሆ ። ለቅርብ ፡ ሰሚ ፡ የሚነገር ፡ ቃል ። አም
ላክ ፡ ሆይ ፡ ጌታ ፡ ሆይ ፡ ጽን ፡ ሆይ ፡ በሬ ፡ ሆይ ፡
ሐናንያ ፡ ሆይ ፡ (ግብ ፡ ሐዋጁ ፡ ፫) ። በግእዝ ፡ አ ፡
ይባላል ፤ ወይን ፡ እይ ።

ሆይ ፤ ያጃኛው ፡ ፈደል ፡ የሀ ፡ ስም ። ኗሪ ፡
ኋኝ ፡ ግለት ፡ ነው ፤ መዝገበ ፡ ፈደል ፡ አስተውል ።
ጻፎች ፡ ግን ፡ ሃሌታ ፡ ሀ ፡ ይሉታል ።

ሆያ ፡ ሆዬ ፤ የአረኞች ፡ ዘፈን ፡ እዝማች ፤
፪ ፡ ጊዜ ፡ ሆይ ። ሆያ ፡ ሆዬ ፡ ጉደ ፡ ለዝና ፡ መ
ውደዴ ። ሆና ፡ ያ ፡ አንድ ፡ ወገን ።

ሆዬ ፤ (ሆይዬ) ፤ የኔ ፡ ሆይ ፡ ግለት ፡ ነው ።

ሆያጅ ፤—መንገደኛ ፤—ኻያጅ ፡ (ኸ
የይ) ።

ሆላል ፤ በ፪ ፡ ቀንዶቹ ፡ ላይ ፡ ብዙ ፡ የቀ
ንድ ፡ ዐጽቅ ፡ (ቅጥይ) ፡ ያለው ፡ የዱር ፡ ፍየል ፡

ሆላ ፡

የዋለያ ፡ ወገን ፤ በስሜን ፡ ተራራ ፡ ይገኛል ። ሆላ ፡
ግእዝኛ ፡ ነው ።

ሃይማኖት ፤ (ሀይመነ) ፤ አሚን፣ ማመን፣
እምነት፣ አምልኮ ፤ ፋሲል፣ ይንገሥ ፤ ሃይማኖት ፤
ይመለስ፣ እንዳሉ፣ ዐፂ፣ ሱስንዮስ ፤

ሃይማኖቶች ፤ (ሃይማኖታት) ፤ የአይ
ሁድ፣ የክርስቲያን፣ የእስላም፣ የቡዳ፣ የሌሎችም፣
አረማውያን፣ እምነቶች ፤

ሃይማኖተኛ፣ (ሃይማኖታዊ) ፤ ባለሃይ
ማኖት ፤ ሃይማኖቱ፣ የእና ፤ ቁም፣ ነገራም፣ የተናገ
ረውን፣ የማያስቀር ፤ ባለማተብ ፤

ሃይማኖተ፣ አበው፣ የመጽሐፍ፣ ስም ፤
አበው፣ አባቶች፣ የአንጾኪያና፣ የእስክንድርያ፣ የጽ
ርአ፣ ሊቃኑ፣ ጳጳሳት፣ በየጊዜው፣ የጻፉት፣ የሃ
ይማኖት፣ ምእላድ ፤ ምስጢረ፣ ሥላሴንና፣ ምስ
ጢረ፣ ሥጋዊን፣ አምልቶ፣ አስፍቶ፣ የሚናገር፣
በቅዳሴ፣ ጊዜ፣ የሚነበብ፣ መልክት ፤

ሃይማኖት፣ ያውርድ ፤ የደግ፣ ሰው፣
ፈሊጥ፣ ዘዩ፣ ሰላምታ፣ ሲሰጥ፣ የሚናገረው ፤
እንዴት፣ ዋላችኝ ፤ ሃይማኖት፣ ያውርድ፣ እንዲሉ ፤
ያምጣ፣ ያብዛ፣ ያስፋ፣ ይጨምር፣ ማለት፣ ነው ፤
ማይምገን፣ እይ ፤

ሃይማኖተ፣ ቢስ ፤ መናፍቅ፣ ሃይማኖተ፣
መጥፎ ፤ በ፪፣ ቢላዋ፣ የሚበላ ፤

ሃይማኖተ፣ ጐደሎ ፤ እራትን፣ አምና፣
ወንጌልን፣ ያላመነ ፤

ሀካኪ ፤—የሚያክ ፤—ዐከከ ፤

ሀኬት ፤ (ሀከዩ) ፤ ሰንፍና፣ ልግም፣
ክፋት ፤

ሀኬተኛ፣ (ኞች) ፤ ሀካይ) ፤ ሰንፍ፣
ልግመኛ፣ ክፋተኛ፣ (ከዩ)፣ ብለኸ፣ ተከዩን፣ አስ
ተውል ፤

ሀኬተኛነት ፤ ሀኬተኛ፣ መኾን ፤ ልግመ
ኛነት ፤

ሁከት፣ (ሆከ) ፤ እውከት፣ እውከን፣ እይ ፤

ሁከተኛ ፤ እውከተኛ፣ (ምላጁ፣ ፲፩) ፤

ሀሎ ፤ ጠንካራ፣ የቁላ፣ ግራር፣ በሐረርጌ፣
በረሐ፣ የሚበቅል ፤ ምሥጥ፣ የማይደፍረው ፤ ዐፈር፣
የማይበላው ፤ ከሰል፣ የሚሾን ፤ ሀሎ፣ ማለት፣
የሀላዊውን፣ ጥናትና፣ ጥንካራ፣ ነዋሪነቱን፣ አለመ
ንቀዙን፣ ያሳያል፣ (ዘፀ፩፣ ፲፣ ፲፫) ፤ በሺዋ፣ ደራ፣
በትግራ፣ ሠራው፣ ይባላል ፤

ሁሉ ፤—በቁሙ ፤—ኹሉ ፤

ሃሌ ፤ ምስጋና ፤ የምስጋና፣ ቃል፣ የዋዜ
ማና፣ የዕዝል፣ የአቡንና፣ የአንገርጋሪ፣ የአርያም፣
የሰላም፣ ዜማ፣ መነሻ፣ መዝሙሪያ ፤ በእርባዕትና፣
በሠለስት፣ በመካከል ፤ በሌላውም፣ ዜማ፣ ዐልፎ፣
ዐልፎ፣ የሚገኝ ፤ ጠጅ፣ በብርሌ ፤ ዜማ፣ በሃሌ፣
እንዲሉ ፤

ሃሌ፣ ከመዙ፣ ሃሌ ፤ የጥንት፣ ባልቲ
ቶች፣ ዘፈን፣ አዝማች ፤ ሃሌ፣ ከመዙ፣ ምቀኛኸ፣
ብዙ፣ እንዲሉ ፤ ከመን፣ እይ ፤

ሃሌ፣ ሉያ ፤ (ዕብ ፤ ሀልሉ፣ ያህ) ፤
ሀልሉ፣ አመስግኑ ፤ ያህ፣ እግዚር ፤ በተገናኘ፣ እግዚ
ርን፣ አመስግኑ፣ ማለት፣ ነው ፤ በግእዝም፣ ሰብ
ሕዎ፣ ለእግዚአብሔር፣ ግንዩ፣ ለእግዚአብሔር፣
ይባላል ፤ አለቃ፣ ኪዳነ፣ ወልድ፣ ክፍሌ፣ የጻፉትን፣
የግእዝ፣ መዝገብ፣ ቃላት፣ በሀ፣ ተራ፣ ተመልከት ፤

ሃሌታ ፤ ዝኒ፣ ከማሁ፣ ለሃሌ ፤ ሃሌታ፣
ያማርኛ ፤ ሃሌ፣ የግእዝ፣ ነው ፤ ታ፣ ምእላድ፣ ኹና፣
ተጨምሯል ፤ አንቀጽ፣ ሃሌታ፣ እንዲሉ ፤

ሃሌታ ፤ ሃሌ፣ ማለት ፤
ሀምሀም ፤ ማጉረምረም ፤

ሀምሀም ፤ አለ ፤ (ትግ ፤ ሀመመ) ፤
ጉምጉም፣ አለ ፤ አጉረመረመ ፤

ሀምሀምታ ፤ ጉርምርምታ ፤
ሂማልያ ፤ በዓለም፣ ካሉት፣ ተራሮች፣
ኹሉ፣ የሚበልጥ፣ ተራራ፣ በሺንና፣ በህንድ፣
መካከል፣ ያለ ፤

ሀሚና ፤—ለፍላፊ ፤—ሐመነ ፤
ሀሚናሚና ፤—የልጆች፣ ዘፈን ፤—ሐ
መነ ፤

ሆሞር ፤—ዛፍ ፤—ሐሞር ፤
ሆነ ፤—ተደረገ ፤—ኹነ ፤

ሀንድ ፤ የወንዝ፣ ስም ፤
ሀንድ ፤ በእስያ፣ ክፍል፣ የሚገኝ፣ አገር፣
በውስጡ፣ ያሉ፣ ሕዝቦች፣ መዳብ፣ የሚመስሉ ፤

ሀንድ ፤ የነገድ፣ ስም ፤ አገሩም፣ ሕዝቡም፣
በወንዙ፣ ስም፣ ተጠርቷል ፤

ሀንዶች ፤ (ሀንዳውያን) ፤ የሀንድ፣ ሰ
ዎች፣ የሀንድ፣ ተወላጆች ፤

ሀንደኬ ፤ በደቡባዊ፣ ሀንድ፣ ያለ፣ አገር፣
የሐዋርያው፣ ቶማስ፣ ሀገረ፣ ስብከት ፤ ቶማስ፣
ከሀንደኬ፣ እንዲሉ ፤

ሀንደኬ ፤ የኖባ፣ ንግሥት፣ ከተማዋ፣ መ
ርዌ፣ የሚባል፣ (ግብ፣ ሐዋጽ፣ ፳፮) ፤

ሀኖስ ፤ ከጠፈር፣ በላይ፣ ያለ፣ ሢሶ፣
ውሃ፣ ብጥብጥ፣ (ዘፍ፩፣ ፯ ፤ መዝግ፩፣ ፩) ፤

ሆሳዕና ፤—በዓል ፤—ሆሳዕና ፤
ሆረጠ ፤—አፍን፣ ፈጀ ፤—ሐረጠ ፤

ሆሳዕና ፤ በዓል፣ ስም ፤ ከትንሣኤ፣ በፈት፣
ባለው፣ እሑድ፣ የሚከብር፣ በዓል ፤ ጌታችን፣ ባ
ህያ፣ ተቀምጦ፣ እቤተ፣ መቅደስ፣ ሲገባ፣ ሕዝቡ፣
ሰሌንና፣ የወይራ፣ ቅጠል፣ ይዘው፣ ሆሳዕና፣ እያሉ፣
ስለ፣ ተቀበሉት፣ ቀኑ፣ ሆሳዕና፣ ተባለ ፤ ትርጓሜ
ውም፣ አድነን፣ ማለት፣ ነው ፤

ሆች ፤—ያመት፣ ቅጽል ፤—ኻች ፤
ሆቴል ፤ ቤተ፣ ነገድ፣ የንግዳ፣ ቤት ፤

ሄጳጳ ፤ የዛጌ፣ ነገድ፣ ስም ፤

ወ

ወ ፤ ጃኛ ፡ ፈደል ፡ በግእዝ ፡ አልፍ ፡ ቤት ፡ በአበገደ ፡ በፈደልነት ፡ ስሙ ፡ ዋዌ ፤ በቀጥርነት ፡ ወ—ጁ ፡ ይባላል ፡ እንደ ፡ ግእዝ ፡ ልማድ ፡ ባማርኛ ፡ ለቅርብ ፡ ወንድ ፡ በትእዛዝ ፡ አንቀጽ ፡ መነሻ ፡ ኹኖ ፡ ኹድ ፡ ወኹድ ፡ ቢል ፡ ዋዌነቱን ፡ ያሳያል ፡ ዋዌን ፡ እይ ።

ወ ፤ (ው ፡ ዎ) ፤ የ(አ)ዐ ፡ ተለዋዊ ፤ ወ ይም ፡ ተወራራሽ ፡ ያፍ ፡ ወፍ ፡ ዎፍ ፤ ዑቃቤ ፡ ወቃቢ ።

ወ ፤ የግስ ፡ መነሻ ፡ ኹኖ ፡ በስም ፡ ሲታጣ ፡ ወጠነ ፡ ጥንት ፤ ወረሰ ፡ ርስት ፡ ይላል ።

ወ ፤ (ዋ ፡ ው) ፤ እንደ ፡ መ ፡ የጥሬ ፡ (ስም) ፡ መነሻ ፡ እየኾነ ፡ በባዕድነት ፡ ይነገራል ። (ማስረጃ) ፡ ጠመድ ፡ ወጥመድ ፤ ነጠፈ ፡ ወንጠፍት ፤ ፈነጠረ ፡ አስፈነጠረ ፡ ወስፈነጠር ፤ ቀለመ ፡ ወቅለምት ፤ ሰፋ ፡ (ሰፈየ) ፡ ወስፈ ፡ ወስፋት ፡ ወሳፍቻ ፤ ዐገመ ፡ ዋገምት ፤ ረገጠ ፡ ውርጋጥ ።

ወ ፤ የካዕብ ፡ ፈደል ፡ ኹሉ ፡ ድምፅ ፡ ሥርና ፡ መሠረት ፡ ሥረይ ። ኡን ፡ ተመልከት ።

ዋ ፤ የሩቅ ፡ ሴት ፡ ዝርዝርና ፡ መለዩ ፡ ውን ፡ እይ ።

ዋ ፤ ቃለ ፡ አጋኖ ፡ ሆይ ፡ አባቴዋ ፡ እናቴዋ ፡ ወንድሜዋ ፡ ጌታዬዋ ፡ አይዋ ፡ ልጄዋ ።

ዋ ፡ እቴ ፡ ቢችግርሽ ፤ ባታውቂበት ፡ ገረዘ ፡ ብለሽ ፡ ገራሽን ፡ አስተውል ።

ዋ ፤ የዛቻና ፡ የማስፈራራት ፡ የሐዘን ፡ ቃል ፤ የዋይ ፡ ከፊል ፡ የወይና ፡ የወዮ ፡ ዐይነት ። ዋ ፡ ዛሬ ፡ ጉድ ፡ ይፈላል ። ዋ ፡ እንዲህ ፡ ኾነና ፡ ቀረ ። ዋዋን ፡ እይ ፤ የዚህ ፡ ደጊም ፡ ነው ።

ዋ ፤ ያማርኛ ፡ ራብዕ ፡ ሥረይ ። በ—ዋ ፡ ቧ ፤ ገ—ዋ ፡ ባ ፤ ቸ—ዋ ፡ ቺ ።

ዋ ፤ ምእላድ ፡ ከሳ ፡ ከሸ ፡ ከሻዋ ።

ው ፤ (ው-እቴ) ፤ ያ ፡ እሱ ፡ ርሱ ።

ው ፤ ለሩቅ ፡ ወንድ ፡ በሚነገር ፡ አንቀጽ ፡ ግፍ ፡ እየተጨመረ ፡ ዝርዝር ፡ ምእላድ ፡ ይኾናል ። ሩቁ ፡ ወንድ ፡ ሩቁን ፡ ወንድ ፡ ገደለው ፡ አዳነው ፡ ጠላው ፡ ወደደው ። እኛ ፡ ተዋኔን ፡ ቅኔ ፡ ሲያስተምር ፡ ሰማነው ፤ አደነቅነው ።

ው ፤ በራብዕና ፡ በኃምስ ፡ በሳብዕ ፡ ፈደል ፡ በሚጨርስ ፡ ጥሬ ፡ (ስም) ፡ በመድረሻ ፡ እየገባ ፡ ለሩቅ ፡ ወንድ ፡ ዝርዝር ፡ ይኾናል ። (ማስረጃ) ፡ ገላ ፡ ገላው ፤ ሥጋ ፡ ሥጋው ፤ ጌታ ፡ ጌታው ፤ ዕዳ ፡ ዕዳው ፤ ድፎ ፡ ድፎው ፤ በሬ ፡ በሬው ፤ ዳንግሌ ፡ ዳንግሌው ፤ ትርጓሜውንም ፡ የርሱ ፡ ገላ ፡ ... ይሏል ። ለቅርብ ፡ ወንድ ፡ ለሩቅና ፡ ለቅርብ ፡ ሴት ፡ እኔ ፡ ለሚል ፤ አንተው ፡ እሷው ፡ እንኛው ፡ እኔው ፡ ራሴ ፡ እያለ ፡ ምእላድ ፡ ይኾናል ። ዋ ፡ ደግሞ ፡ ለሩቅ ፡ ሴት ፡

ዝርዝር ፡ ሲኾን ፤ ገላዋ ፡ ጌታዋ ፡ በሬዋ ፡ ድፎቿ ፡ እፍንጫዋ ፡ ሰኩኖዋ ፡ ገሮዋ ፡ ይላል ። ትርጓሜውንም ፡ የርሷ ፡ ገላ ፡በል ።

ው ፤ ዋ ፤ መለዩ ፤ ፍችው ፡ ያ ፡ ያች ። በሬው ፡ ተኛ ፤ ጥጃዋ ፡ ትፈነግላች ። ከሠራተኛው ፡ በላተኛው ፡ ይበዛል ።

ዎ ፤ የሳብዕ ፡ ፈደል ፡ ድምፅ ፡ ሥረይ ። አን ፡ አስተውል ።

ዎ ፤ ለቅርብ ፡ ወንድና ፡ ሴት ፡ በስምና ፡ በአንቀጽ ፡ መጨረሻ ፡ እየገባ ፡ የርስዎታ ፡ ዝርዝር ፡ ምእላድ ፡ ይኾናል ። (ማስረጃ) ፡ ርስ ፡ ርስዎ ፤ ቤት ፡ ቤትዎ ፤ ትዳር ፡ ትዳርዎ ። እከሌ ፡ ዐገዘዎ ፡ ረዳዎ ።

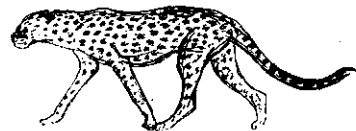
ዎ ፤ (አ) ፤ ሆይ ። ዎ ፡ አምላክ ፡ ዎ ፡ ክርስቶስ ፡ እንዲሉ ፡ ባልቴቶች ። ዎ ፡ የሐባብ ፤ ሆይ ፡ ያማርኛ ፡ ነው ።

ወባ ፤ የበሽታ ፡ ስም ፤ የቂላ ፡ በሽታ ፡ አስራቦ ፡ ከሚባል ፡ ትንኝ ፡ የሚመጣ ፤ ንዳድ ፡ ትኩሳታም ። ጋላ ፡ ቀትር ፡ ሲል ፡ ወባ ፡ ከሚለው ፡ ጋራ ፡ ይሰማማል ፤ ባረብኛ ፡ ወባእ ፡ ይባላል ።

ወቦ ፤ ዎቦ ፤ ስመ ፡ ጭፍራ ፡ ደጀን ፡ የኋላ ፡ ጦር ። ወምን ፡ እይ ።

ወቦ ፤ የኮከብ ፡ ስም ፤ ለባት ፡ ኮከብ ፡ ባለብዙ ፡ ጭፍራ ፡ (ኢዮጃ፭ ፡ ጃ፭) ። ወቦና ፡ በቾ ፡ እንዲሉ ።

(ጥቦ) ወቦ ፡ ሸማኔ ፤ የነብር ፡ ዐይነት ፡ አውሬ ፡ እዛፍ ፡ ላይ ፡ የሚወጣ ፡ በይፋት ፡ አገር ፡ የሚገኝ ። በከፉ ፡ ቀን ፡ ብዙ ፡ ሰው ፡ በልቷል ፡ ይላሉ ። ጉድጓድ ፡ እየቆረረ ፡ ውስጥ ፡ ለውስጥ ፡ ስለሚኼድ ፡ (ወቦ ፡ ሸማኔ) ፡ የሸማኔ ፡ ጭፍራ ፡ ተባለ ። ዘሩ ፡ ወበበ ፡ ነው ።

ወቦ ፡ ሸማኔ ፡

ዋበ ፤ (ወሀበ) ፤ ሰጠ ፡ አቀበለ ፡ አስረከበ ፤ የሀብት ፡ የገንዘብ ፡ የክብት ፡ የመልክ ። ጉራጌ ፡ ስጠኝ ፡ ሲል ፡ ዋበኝ ፡ እንዲል ።

ዋበ ፤ አሳመረ ፡ አቂነዝ ።

ዋቢ ፡ (ዎች) ፤ ወሃቢ ፤ የሰጠ ፡ የሚሰጥ ፤ ሰጧ ፡ አቀባይ ፡ ዐላፊ ። (ተረት) ፤ ዋቢ ፡ ያለው ፡ ይወጣል ፤ ዋቢ ፡ የሌለው ፡ ይሰምጣል ።

ዋቢነት ፤ ሰጪነት ፤ ሰጪ ፡ መኾን ።
ዋቢ ፤ የቀበሌ ፡ ስም ፤ በእነዋሪ ፡ አቅራቢያ ፡ ያለ ፡ የሥላሴ ፡ አጥቢያ ።

ዋቢ ፤ የወንዝ ፡ ስም ፤ ታላት ፡ ዝማ ፡ ካሩሲ ፡ ተነሥቶ ፡ ከወደ ፡ ባሌ ፡ በውጋዶ ፡ በኩል ፡ የሚወርድ ። ዋቢ ፡ በጋልኛ ፡ ድንጉል ፡ ውሃ ፡ ቀጂ ፡ ንብ ፡ ማለት ፡ ነው ። ለማር ፡ ዐበዛ ፡ ውሃ ፡ ሰጪነቱን ፡ ያሳያል ።

ዋቢ ፡ ሸበሌ ፤ በሱማሌ ፡ ቋንቋ ፡ ነብር ፡ ሸበል ፡ ስለሚባል ፡ ንብና ፡ ነብር ፡ ያለበት ፡ የንብ ፡ የነብር ፡ ኸረት ፡ ማለት ፡ ነው ።

ወባት ፡ (ቶች) ፤ በፈቃዱ ፡ ጠበቃ ፡ የኾነ ፡ የጠብ ፡ የነገር ፡ ጎላፊ ።

ወባት ፡ ገባ ፤ ለተጨነቀ ፡ ዐገዝ ፡ ረዳ ፡ ዐለፈ ፤ እይዞኸ ፡ እኔ ፡ አለኹልኸ ፡ አለ ።

(ላዋ) መዋብ ፤ (ውሂብ) ፤ መስጠት ፡ ማቀበል ፡ ማስረከብ ።

አስዋበ ፤ አሰጠ ፡ አስቀበለ ።

አስዋበ ፤ አስቋነህ ፡ ቋንህ ፡ አስደረገ ።

ተዋበ ፤ (ተውሀበ) ፤ ተሰጠ ፤ ተሰጭ ፡ ኾነ ።

ተዋበ ፤ (አደመ ፡ ሠነየ) ፤ አማረ ፡ ቋነህ ፡ (ናሐዩ ፡ ፪) ። ምን ፡ ይዋብ ፡ እንዲሉ ።

ተዋበ ፤ ኩራ ፤ እካኼድ ፡ አሳመረ ፤ በቀስታ ፡ ኼደ ፡ መጣ ።

ተዋበች ፤ (አደመት ፡ ሠነየት ፡ ቀደወት) ፤ የሴት ፡ ስም ፤ አማረች ፡ ቋነሆች ። ምን ፡ ትዋብ ፡ እንዲሉ ። ምንን ፡ ተመልከት ።

ተዋበች ፤ (ተውሀበት) ፤ ለማማር ፡ ተሰጠች ፤ ማማር ፡ ተሰጣት ። ዋና ፡ ምስጢሩ ፡ ለባል ፡ ተሰጠች ፡ ማለት ፡ ነው ።

ትዋብ ፤ ታምር ፡ ትመር ፤ ትኩራ ።

የተዋበ ፤ የተዋበች ፤ ያማረ ፡ ያማረች ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፮ ፡ ፵፪) ።

ተውበኸ(ኸ)ል ፡ አሉ ፡ ደኅኔ ፤ የዘፈን ፡ አዝማች ። አምረኸል ፡ ቋንኸተኸል ፡ ለማማር ፡ ተሰጥተኸል ፡ ታድለኸል ።

ውብ ፤ (ውሀብ ፤ አዳም ፡ ሠናይ ፡ ልሑይ) ፤ የተዋበ ፡ የተሰጠ ፤ የቋነህ ፤ ቋንህ ፡ ሸጋ ፡ መልክ ፡ መልካም ፡ ደመ ፡ ግብ ፡ መልክ ፡ ቀና ፡ ዛፍ ፡ የራቀው ፡ ዐረግ ፡ ሌባ ፡ የሰረቀው ፡ እሸት ፡ የሚመስል ።

ውብ ፤ ውቢት ፡ ውቢቱ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ስም ።

ውቤ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የኔ ፡ ውብ ፡ ተብሎም ፡ ይተረጉማል ።

ውቦች ፤ የተዋቡ ፡ የሚያምሩ ፡ ቋንሆች ፡ ወንዶችና ፡ ሴቶች ።

ውብነት ፤ ውብ ፡ መኾን ፤ ቀንኸና ።

ውብ ፤ አየኸ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ስም ።

ውብ ፤ እሸት ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

ውብ ፤ የሻው ፤ የሴት ፡ ስም ፤ ቋንሆ ፡ የፈለገው ፡ ያማረው ፡ ማለት ፡ ነው ።

ውብ ፤ ነኸ ፡ ነኸ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ መጠሪያ ፡ ስም ።

ውበት ፤ ማማር ፡ ደም ፡ ግባት ፡ ወዝ ፡ ላሕይ ፡ (አስ፩ ፡ ፲፩ ። ኢሳይ ፡ ፳፪ ። ሕዝ፲፮ ፡ ፲፬ ። ፳፮ ፡ ፫ ፡ ፬) ። የውበት ፡ የውበት ፡ ዐይናማ ፡ ነይ ፡ ተደውና ፡ (የዘፈን ፡ አዝማች) ።

ውበታም ፤ ባለውበት ፤ ማማር ፡ ቀንኸና ፡ የተሰጠው ።

ውበቱ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ የኔ ፡ ውበት ፡ ማለት ፡ ነው ። ልዑል ፡ ዐልጋ ፡ ወራሽ ፡ ውበቱ ፡ የሚባል ፡ አዝማሪ ፡ እስከተለው ፡ ፈረንጅ ፡ አገር ፡ በኼዱ ፡ ጊዜ ፡ (ነጋድራስ ፡ ተሰማ ፡ እሸቱ) ፤ ተፈሪ ፡ መኩንን ፡ ምንው ፡ ምን ፡ አልኩኸ ፤ ቸኮ ፡ አርገኸኝ ፡ ቀረኸ ፡ ውበቱን ፡ ወስደኸ ።

መዋብ ፤ ማማር ፡ መቋንሆት ፤ ባካኼድና ፡ ባነጋገር ፡ ሳይቀር ፡ መኩራት ።

መዋቢያ ፤ ማማሪያ ፡ መቋንሆ ፡ መኩሪያ ።

ተዋዋበ ፤ (ተዋሀበ) ፤ ውበትን ፡ ተሰጣጠ ፤ ተሸጋገነ ።

አዋዋበ ፤ (አስተዋሀበ) ፤ አሰጣጠ ፡ አረካከበ ፡ አቀባበለ ።

አዋዋብ ፤ አሰጣጥ ፤ መዋብ ።

ወበበ ፤ ተከተለ ፤ በስተኋላ ፡ ኾነ ።

(ጥበ) ወበብ ፤ የወበበ ፡ የሚከተል ፤ ተከታይ ፡ ደጃን ።

ወበብ ፡ ወበብ ፤ ተረታዊ ፡ የድመት ፡ ዘፈን ፤ ከተል ፡ ከተል ። ወበብ ፡ ወበብ ፤ ዳርዳሩን ፡ ከበብ ። እብብን ፡ እይ ፤ ወበን ፡ ተመልከት ፤ ከዚህ ፡ የወጣ ፡ ነው ።

ወበኔ ፤—ኩራተኛ ፤—(ወበነነ) ።

(ወበነነ) ፤ ተወባነነ ፤ ኩራ ፡ ተጓደደ ፡ ተዘባነነ ፡ ባነጋገር ።

ወበን ፤ ኩሩ ፡ ተጓዳጅ ።

ወበኔ ፤ የወበን ፡ ወገን ፡ ወይም ፡ ዐይነት ፤ ኩራተኛ ።

መወባነን ፤ መኩራት ፡ መጓደድ ፡ መዘባነን ።

መወባነኛ ፤ መክሪያ ፤ መጓደኝ ፤ መዘባ
ነኛ ።

አወባነን ፤ አኩራ ፤ አጓደደ ፤ አዘባነን ።

ማወባነን ፤ ማክራት ፤ ማዘባነን ።

ወበቀ ፤ ጋለ ፤ ጥቀ ፤ ተኩሰ ፤ ላብ ፤ ላብ ፤
አለ ።

ወባቂ ፤ የወበቀ ፤ የሚወባቂ ፤ ስፍራ ፤
ላብስ ።

ወበቅ ፤ ግለት ፤ መቀት ፤ ሐሩር ፤ ትኩ
ሳት ።

መወበቅ ፤ መጋል ፤ መሞቅ ፤ መተኩስ ።

መወበቂያ ፤ መሞቂያ ፤ ቀትር ፤ ምድኛ ፤
ወሸባ ።

ወበራ ፤ ጠገብ ፤ ሸሸ ፤ ወገሽ ፤ በረዩ ።

ወበራ ፤ እብራተኛ ፤ ሽነ ፤ ቀበጠ ።

ወብራ ፤ የጠገብ ፤ ጥጋባኛ ፤ ቀበጥ ፤ ሲያ
ውቅ ፤ አበድ ፤ (ተረት) ፤ የባልቴት ፤ ወብራ ፤ የክ
ረምት ፤ ብራ ፤ ቀበጥ ።

መወብራት ፤ መጥገብ ፤ መቅበጥ ።

መወብሪያ ፤ መጥገቢያ ፤ መቅበጫ ።

ወበሪ ፤ የጋላ ፤ ስም ፤ በሸዋ ፤ ካሉት ፤ ከ
ጋላ ፤ ባለባቶች ፤ አንዱ ፤ አገሩም ፤ ነገዱም ፤ በስሙ ፤
ይጠራል ። ጊዳና ፤ ወበሪ ፤ እንዲሉ ።

ወበራ ፤ በሐረርጌ ፤ ክፍል ፤ ያለ ፤ አገርና ፤
ነገድ ።

ወባት ፤—ጎላሪ ፤—ዋበ ።

ወብት ፤—ማማር ፤—ዋበ ።

ወጋ ፤ (ወማክ) ፤ ጓጉጠ ፤ ጉጉመ ፤ ለ
ተመ ፤ ተመተመ ፤ ሸቀሸቀ ፤ ደንጉረ ፤ ደደቀ ፤ ዘረ
ከተ ፤ ሸበለቀ ፤ ጠቀጠቀ ፤ ጠቅ ፤ አደረገ ፤ ነደፈ ፤
ጠቂመ ፤ በቀንድ ፤ በጦር ፤ ባንካሴ ፤ በሹል ፤ ነገር ፤
በመርፈ ፤ በወሰፊ ፤ በሸሽ ፤ በጥፍር ፤ (ተረት) ፤
ኹብን ፤ ሊወጉ ፤ ባህያ ፤ ይጠጉ ።

ወጋ ፤ በገበጣ ፤ ጉድጓድ ፤ አራተኛ ፤ ጠጠር ፤
ጨመረ ፤ አስቀመጠ ።

ወጋ ፤ መታ ፤ ወበቀ ፤ ጉዳ ፤ አሳመመ ።
ፀሐይ ፤ ወጋው ፤ እንዲሉ ፤ እንባ ፤ ሲሻኝ ፤ ዐይኔን ፤
ጨሰ ፤ ወጋኝ ።

ወጋ ፤ ጸፈ ፤ አመለከተ ፤ ጠመንገዥ ።

ወጋ ፤ ለኩሰ ፤ አበራ ።

ወጋ ፤ ወጋ ፤ አደረገ ፤ በቀላል ፤ ሰፋ ፤
ጸለየ ፤ ፈታ ፤ (ግጥም) ፤ እንደ ፤ ድኻ ፤ ፍታት ፤
ወጋ ፤ ወጋ ፤ አርጉና ፤..... ።

ወጊ ፤ የወጋ ፤ የሚወጋ ፤ ለታሚ ፤ ተም
ታሚ ፤ አብሪ ፤ ጥላ ፤ ወጊ ፤ ፋና ፤ ወጋ ፤ እንዲሉ ።

ወግ ፤ ዝጊ ፤ ከማሁ ፤ ባይኑ ፤ የሚወጋ ፤
የሚያሳምም ፤ ዐይነ ፤ ወግ ፤ እንዲሉ ።

ወጊት ፤ ሰውን ፤ የምትወጋ ፤ እሾኸ ፤ አፍ ፤
ዓሣ ።

ወጊት ፤

መውጋት ፤ መጓጉጥ ፤ መጉጉም ፤ መለ
ተም ፤ መተምተም ፤ (ዘጉ፤ ፤ ደ ፤ ፩ሳሙ ፤ ፲፮ ፤ ደ) ።

መውጊያ ፤ ጦር ፤ ሠላጤን ፤ ፍላጻ ፤ ምስ
ማር ፤ ልብ ፤ ውጋት ፤ ችግካር ፤ ባንኛ ፤ ሾተል ፤ ድ
ጅፍ ፤ ደንጉራ ፤ ሽብልቅ ፤ ሹል ፤ ብረት ፤ (ዘፀኛ ፤
፫ ፤ ፩ሳሙ ፤ ፲፫ ፤ ጽፈ ፤ ግብ ፤ ሐዋጽ ፤ ፲፬) ።

አስወጋ ፤ አስለተመ ፤ አስተመተመ ፤ አስ
ነደፈ ፤ አስጠቀጠቀ ።

አስወጋ ፤ አስጠላ ፤ አስመረዘ ።

አስወጋ ፤ አጸፈ ፤ አስመለከተ ፤ (ማንባሩን ፤
አስወጋ) ፤ አሳየ ፤ መናሩን ፤ አስረዳ ።

አስወጊ ፤ ያስወጋ ፤ የሚያስወጋ ፤ አስጠላ ፤
አስመራሽ ።

ማስወጋት ፤ ማስጉጉም ፤ ማስለተም ፤
ማስተምተም ፤ ማስጠላት ፤ ማስነቀፍ ።

ማስወጊያ ፤ ጊዜና ፤ መሣሪያ ፤ ሰባት ።

ተወጋ ፤ (ተወማክ) ፤ ተለተመ ፤ ተሸቀ
ሸቀ ፤ ተዘረከተ ፤ ተጠቂመ ፤ (ተረት) ፤ የወጋ ፤
ቢረላ ፤ የተወጋ ፤ አይረላ ።

ተወጋ ፤ ተጠላ ፤ ተመረዘ ፤ ተነቀፈ ።

ተወጋ ፤ ተጸፈ ፤ ተመለከተ ፤ ምልከት ፤
ተደረገበት ።

ተወጊ ፤ የሚወጋ ፤ አገር ፤ ጠላት ።

ውግ ፤ (ነች) ፤ ውጉእ) ፤ የተወጋ ፤ ገላ ፤
ጊጤ ፤ የብራና ፤ ጥቁም ፤ ፩ ፤ የገበጣ ፤ ጠጠር ።

ውግ ፤ የጠመንገዥ ፤ ጽሑፍ ፤ ምልከት ፤ የሻ
ለቃ ፤ ስም ።

መወጋት ፤ መጉጉም ፤ መለተም ፤ መነ
ደፍ ፤ መጠቂያ ።

መወጊያ ፤ መለተሚያ ፤ መነደፊያ ።

ተዋጋ ፤ (ተዋማክ) ፤ (ወጋ) ፤ ተላተመ ፤
ተተማተመ ፤ ተጻሰመ ፤ በቀንድ ፤ በጦር ፤ በሰይፍ ፤
በጠመንገዥ ፤ ተማታ ፤ ተጋጨ ፤ ተሸቃሸቀ ፤ (ጸዘና ፤
፲፩ ፤ ፩ ፤ ፲፮ ፤ ፲ ፤ ያዕቆ ፤ ፪) ።

ተዋጊ ፤ (ወጊ) ፤ ከብትን ፤ ሰውን ፤ የሚ
ዋጋ ፤ ከፋ ፤ በራ ፤ (ዘፀኛ ፤ ጽ፬ ፤ ፴፮) ፤ ጦረኛ ፤
ሐርበኛ ፤ ጉብዝ ፤ ሰው ፤ (ዘፀ፲፮ ፤ ፫ ፤ ኢሳየ ፤ ፪) ፤
ነክሰ ፤ ብለሽ ፤ ተናካሽን ፤ ተመልከት ።

ተዋጊዎች ፤ ተዋሳኝ ፤ ጦረኞች ፤ ሐር
በኞች ፤ (ዘፀ፲፩ ፤ ፮ ፤ ዘፀ፲፪ ፤ ፲፮ ፤ ፲፮ ፤ ኢሳየ ፤ ፩) ።

(ላጋ) ተዋጋ ፤ ለትርብ ፣ ወንድ ፣ ትእዛዝ ፣ እንቀጽ ፣ እጦር ፣ ግንባር ፣ ሺድና ፣ ተዋጋ ።

ተዋጋ ፤ መዝጊያ ፣ እንዳይከፈት ፣ ከወደ ፣ ውስጥ ፣ ወገቱ ፣ ተደገፍ ፣ የሚይዝ ፣ አጉራ ።

መዋጋት ፤ መላተም ፣ መዳሰም ፣ መጋጨት ፣ መዘራከት ፣ (ጸላሙ ፣ ፲፮ ፣ ፴፫ ፣ መከፋፈል) ።

መዋጊያ ፣ (ዎች) ፤ እንደ ፣ ሰገሌና ፣ እንደ ፣ ማይ ፣ ጨው ፣ ያለ ፣ የጦር ፣ ሚዳ ፣ አዳባይ ፣ ክረት ፣ ምሽግ ፣ መሸራከቻ ፣ መታኮሻ ፣ ወይም ፣ የጦር ፣ መሣሪያ ፣ (ዘዳጽ ፣ ጽ) ።

አዋጋ ፤ አጣላ ፣ ላላተመ ፣ አጋጨ ፣ አታኩስ ፣ አሸራከተ ።

አዋጊ ፣ (ዎች) ፤ ያዋጋ ፣ የሚያዋጋ ፣ የጦር ፣ አዛዥ ፣ አበ ፣ ጋዝ ፣ የሚያጣላ ።

አዋጋሽኝ ፤ ጋለዋታ ፣ አመንዝራ ፣ ሴት ፣ ወዳጅ ፣ በመጣ ፣ ጊዜ ፣ በደጃ ፣ ብዙ ፣ ወንድ ፣ ቢያይ ፣ አዋጋሽኝ ፣ ላላት ፣ ይላሉ ፤ (ወገዳ ፣ ማገዋሻ) ።

ማዋጋት ፤ ማጣላት ፣ ማሸራከት ።

ማዋጊያ ፤ ስፍራና ፣ ጊዜ ።

ውጋት ፤ (ውጣአት) ፤ መውጋት ፣ መውጋት ፣ (ኤር፲፭ ፣ ፲፭) ።

ውጋት ፤ የበሽታ ፣ ስም ፣ ገላን ፣ እንደ ፣ ጦር ፣ የሚወጋ ፣ መጋኛ ፣ (የውጋት) ፤ በዋገምት ፣ ማገም ፣ በብርጭቆ ፣ መንጠት ፣ አስማት ፣ መድኅኒት ፣ ሌባን ፣ እይ ።

ውጊ ፤ ውጊያ ፤ ውጊት ፤ ጦርነት ፣ የጦርነት ፣ ሥራ ፣ ግድያ ፣ ገድፊያ ፣ (፪ዜና ፣ ፴፪ ፣ ፪ ፣ ኢባይ ፣ ጽጽ ፣ ኤር ፣ ማፋ ፣ ፫ ፣ ዳን፲ ፣ ጽ) ።

ውጣታት ፤ (ቶች) ፤ ንዳላ ፣ ቀሳለ ፣ ጦር ፣ የወጋው ፣ ቃስት ፣ የነደፈው ፣ የገላ ፣ ሽንቀራት ።

አወጋግ ፤ እንዳይፍ ፣ መውጋት ።

(ወጋ) ፤ ወግዐ) ፤ አወጋ ፤ ወግ ፣ ተናገረ ፣ አወራ ፣ አደረገ ፣ አሰማ ፣ ዳሮ ፣ እንዲህ ፣ ሹነ ፣ አለ ። (ተረት) ፤ ብዙ ፣ ቢያወጉ ፣ ይዘንጉ ። የመተማን ፣ ትተን ፣ የቦሩን ፣ እናውጋ ፤ ፫ ፣ ቀን ፣ ጨለሞ ፣ ባፄኛው ፣ ነጋ ፣ (የወሎ ፣ ቃልቻ) ።

አውጊ ፤ ያወጋ ፣ የሚያወጋ ፤ ወገኛ ።

አውግቼው ፤ ይህ ፣ ጊዜ ፣ ዐልፎ ፣ ተናገራው ፣ አውርቼው ።

አውግቼው ፤ የሰው ፣ ስም ፣ በከፋ ፣ ቀን ፣ የተወለደ ፣ ልጅ ፣ አውግቼው ፣ ይባላል ።

ማውጋት ፤ ወግ ፣ መናገር ፣ ማውራት ።

ማውጊያ ፤ የወግ ፣ ሸንጎ ፣ አደባባይ ፣ ጉባኤ ።

ማውጊ ፤ የነጭ ፣ የጥቁር ፣ ገብስ ፣ ስም ፣ እንጀራው ፣ ወዛም ፣ ስለ ፣ ሹነና ፣ የጠላው ፣ ማለፊያነት ፣ ብዙ ፣ ወግ ፣ ስለሚያስወጋ ፣ ማውጊ ፣ (ማውጊያ) ፣ ተባለ ።

ወግ ፤ (ወግዐ) ፤ እጅግ ፣ የቂየ ፣ የዘገየ ፣ ዜና ፣ ወራ ፣ ነገር ፣ የታሪክ ፣ ዐይነት ፣ እንዲህ ፣ ነበር ፣ እየተባለ ፣ የሚነገር ፣ የሚወራ ፣ ደንብ ፣ ሥርዐት ፣ ልማድ ። (ተረት) ፤ ወግ ፣ ነውና ፣ ሲዳሩ ፣ ማልቀስ ።

ወግ ፤ የካህናት ፣ አለቆች ፣ አበል ፣ አንድ ፣ ዳቦ ፣ አንድ ፣ እንስራ ፣ ጠላ ፤ ታናሽ ፣ ሥጋ ፤ ጽ ፣ እንጀራ ። የመልከኛ ፣ በያገሩ ፣ ይለዋወጣል ።

ወግ ፤ አነሣ ፤ ከድግስ ፣ ቤት ፣ የልቅናውን ፣ ወሰደ ።

ወግ ፤ ደረሰኝ ፤ የሰው ፣ ስም ፣ አባትና ፣ እናት ፣ ለልጃቸው ፣ የሚያወጡት ። ብዙ ፣ ተባዙ ፣ የተባለው ፣ የፈጣሪ ፣ ምርቃት ፣ ሹነልኝ ፣ ተደረገልኝ ፣ ማለት ፣ ነው ።

ወግ ፤ ጠርቅ ፤ ብዙ ፣ ዐይነት ፣ ወግ ፣ የሚናገር ፤ በችንካር ፣ ምላሱ ፣ የፊተኛውን ፣ ከኋለኛው ፣ ጋራ ፣ የሚያጋጥም ።

ወጋየሹ ፤ (ወግ ፣ አየሹ) ፤ የወንድና ፣ የሴት ፣ ስም ።

ወግ ፤ ለጠጠኝ ፤ የተግደርዳሪ ፣ ሰው ፣ ያሚታ ፣ ስም ። የወግ ፣ ለጠጠኝ ፣ የማን ፣ አሩትሽ ፣ አሸከር ፣ ነኝ ።

ወግ ፤ ዐዋቂ ፤ ሽማግሌ ፣ መምር ።

ወገኛ ፤ (ኞች) ፤ ባለወግ ፣ ነበርን ፣ ባይ ፤ አበል ፣ ያለው ፣ ባለማዕርግ ፣ እንደ ፣ ነበረ ፣ የሚያወጋ ። (የወግ) ፤ ስለ ፣ ወግ ፣ ተነሥቶ ፣ የሚወሰድ ፣ ነገር ።

ለወጉ ፤ ለደንቡ ፣ ለወጉ ፣ ለማረጉ ፣ እንዲሉ ።

ለወጉ ፤ ለወጋ ፤ የወንድና ፣ የሴት ፣ ስም ፤ ዝርዝሩ ፣ አባትና ፣ እናትን ፣ ያያል ።

አስወጋ ፤ (አውግዐ) ፤ አስወራ ፣ አስነገረ ፣ ወግን ።

ተወጋ ፤ (ተወግዐ) ፤ ተነገረ ፣ ተባለ ፣ ወጉ ።

ተዋጋ ፤ (ተዋግዐ) ፤ ወግን ፣ ተነጋገረ ፤ ዋጋን ፣ ተሳሰበ ።

አዋጋ ፤ (አስተዋግዐ) ፤ ዳኛ ፣ ሹና ፣ ወግን ፣ አነጋገረ ፤ ዋጋን ፣ አላላ ።

ዋጋ ፤ (ትግ ፣ ዋገየ ፤ ዋጀ ፣ ገዛ) ፤ የሥራ ፣ መለኪያ ፤ የለውጥ ፣ መሣሪያ ፤ ያንድ ፣ ነገር ፣ መግዣ ፣ ገንዘብ ፣ ወርቅና ፣ ብር ፣ አዋሌ ፤ ልዋጭ ፣ ለውጥ ። (የጉልበት ፣ ዋጋ) ፤ ቀለብ ፣ ደመ ፣ ወዝ ፣ ምንዳ ። (የገጠኢት ፣ ዋጋ) ፤ ዙንኔ ፣ ቅጣት ፣ ሥቃይ ፣ መከራ ። (የነፍስ ፣ ዋጋ) ፤ ጉማ ፣ ወጀ ፣ የቀንድ ፣ ከሰት ፤ ስማጊያ ፣ ብር ።

ዋጋ ፤ አዋረደ ፤ አሳነሰ ፣ ዝቅ ፣ አደረገ ።

ዋጋ ፤ አፋረሰ ፤ እንዳይሸጥ ፣ እንዳይገዛ ፣ አደረገ ።

ዋጋ ፡ አሳረረ ፤ ከፍ ፡ አደረገ ፤ አብልጦ ፡ ሰጠ ።

ዋጋ ፡ ቢስ ፤ ፈሎ ፡ ቢስ ፡ ረቦ ፡ ቢስ ።

ዋጋ ፡ የሌለው ፤ የማይረባ ፡ ከንቱ ፡ ምና ምን ፡ ብላሽ ፡ ነገር ።

ዋጋ ፡ (የለውም ፤ እይረባም ፤ እይጠቅ ምም ።

ዋጋ ፡ ቄለለ ፤ እበዛ ፡ ከልክ ፡ አሳለፈ ።

ዋጋ ፤ ቄረጠ ፤ ይህን ፡ ያኸለ ፤ ውጣ ፡ ውረድ ፡ የለም ፡ አለ ፤ ርግጡን ፡ ተናገረ ።

ዋጋ ፡ ሰበረ ፤ አዋረደ ፤ ዐሥር ፡ ቢሉት ፡ ዐምስት ፡ አለ ።

ዋጋዬ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ስም ፤ የኔ ፡ ዋጋ ፡ ምንዳዬ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዋግ ፤ (ሐመዳ) ፤ የእኸል ፡ በሽታ ፡ ድልኸ ፡ መላይ ፡ ዝናም ፡ በበዛ ፡ ጊዜ ፡ ከውርጭና ፡ ካመዳይ ፡ የተነሣ ፡ የሚመጣ ፡ (፪ዜና ፡ ፮ ፡ ፳፭) ። የዋግ ፡ ምስጢር ፡ መውጋትና ፡ ዋጋ ፡ ማሳጣት ፡ ነው ።

ዋግ ፡ መታው ፤ እኸሉን ፡ ፍራ ፡ አልባ ፡ አደረገው ፤ መና ፡ አስቀረው ። ቀቅን ፡ እይ ።

ዋግ ፤ በላስታ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ አገር ። ዋግ ፡ ሹም ፡ እንዲሉ ።

ወገበ ፤ (ወጊብ ፡ ወገበ) ፤ ወገብ ፡ ያዘ ፡ ዐነቀ ፤ በወገብ ፡ ተጠመጠመ ።

ወገብ ፡ (በች) ፤ ሐቋ) ፤ የመቀነትና ፡ የጥብጣብ ፡ የትጥቅ ፡ ጃያ ። በዝርባና ፡ በቂጥ ፡ መካከል ፡ ያለ ፡ አገርን ፡ ጣዖትን ፡ ተመልከት ።

ወገቦ ፤ ሹራት ፡ ረሹም ፡ ዝርባው ፡ ጥቅር ፡ ሆዱ ፡ ቀይ ፡ ወፍ ፡ ገብስና ፡ ሰንዴ ፡ በሸተ ፡ ጊዜ ፡ የሚታይ ።

ወገቦ ፡

ወገበ ፡ ነጭ ፤ በትክክል ፡ ትምርት ፡ ተምር ፡ ያላወቀ ፡ ሰው ፡ ደጉባ ።

ወገበ ፡ ቀጨን ፤ ሽንቅጥ ፡ ሸበላ ።

ወገበ ፡ ቀላል ፤ ዘላይ ፡ መር ፡ ባይ ፡ ተወርዋሪ ፡ የፈቆ ፡ ዐይነት ፤ ፈጣን ፡ ርፍቅ ፡ ያይዶለ ፡ ተፈ ።

ወገብጌ ፤ ጥብጣብ ፡ ቀበቶ ፡ የሚገባበት ፡ በስተላይ ፡ ያለ ፡ ውስጠ ፡ ክፍት ፡ የሱራ ፡ ጫፍ ፡ በወገብ ፡ ላይ ፡ የሚውል ፤ የወገብ ፡ ስፍራ ። ጌን ፡ እይ ።

ወገቤን ፡ አለ ፤ ደከመ ፤ ዐለቀ ፡ ሳይበቃ ፡ ቀረ ፡ ገንዘቡ ፡ (ሉቃ፤ ፳፭ ፡ ፳፱) ።

ወገቡን ፡ ሞከረ ፤ ዕዳራ ፡ ወጣ ፡ ተናጸ ፡ ኩሳ ፡ ዐራ ።

መወገብ ፤ ወገብ ፡ መያዝ ፡ ግንቅ ።

ወገን ፤ ከፈተ ፡ አበራ ፡ ብርሃን ፡ አላፀ ፡ ከጎሐ ፡ በኋላ ።

ወገግ ፤ የታላቅ ፡ ተራራ ፡ ስም ፤ በሐረርጌ ፡ ቄላ ፡ ያለ ፡ ተራራ ፤ ፪ኛ ፡ ስሙ ፡ ዐሰቦት ። ከምድር ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ስላለና ፡ ከሌላው ፡ አስቀድሞ ፡ ወገግታ ፡ ስለሚያገኝ ፡ ወገግ ፡ ተብላ ። ዐሰቦት ፡ ያማርኛ ፤ ወገግ ፡ የግእዝ ፡ ነው ። ሳሙኤል ፡ ዘወገግ ፡ እንዲል ፡ (ገድ ፡ ተክ) ።

ወገግ ፡ አለ ፤ ተከፈተ ፡ በራ ፡ ጥቂት ፡ ታየ ፡ ፈገገ ፡ (ኢዮ፯ ፡ ፲፩) ።

ውጋገን ፤ ውጋጋን ፤ ከጧት ፡ አስቀድሞ ፡ የሚታይ ፡ ጸዳል ፡ ያጥበያ ፡ ኮከብ ፡ ጊዜ ።

ውጋገን ፤ ከምድር ፡ ከሰማይ ፡ በፍቅ ፡ የሚታይ ፡ የፀሐይ ፡ የጨረቃ ፡ የመብረቅ ፡ የእሳት ፡ ብርሃን ፡ ፍለጋ ፡ ምልክት ፤ ፈገገን ። (የባለጊ ፡ ግጥም) ፤ ሰበረው ፡ ጉኔን ፡ ሰበረው ፡ ጉኔን ፤ የጥርሷ ፡ ፈገግታ ፡ ያይኗ ፡ ውጋገን ።

ወገግታ ፤ የንጋት ፡ የጧት ፡ ብርሃን ፡ የሰማይ ፡ የምድር ፡ ፈገግታ ፡ (ኢዮ፯ ፡ ፩ ። መዝ፪፱ ፡ ፱) ።

ወገግታ ፤ ወገግ ፡ ማለት ።

መውገግ ፤ መፍገግ ፡ መብራት ።

ወገደ ፤ (ወጊድ ፡ ወገደ) ፤ ለየ ፡ አገለለ ፡ አራቀ ፡ ሞገደንና ፡ ሞገተን ፡ እይ ።

ወጋጅ ፤ የወገደ ፡ የሚወገድ ፡ የሚያርቅ ፤ አግላይ ።

ወግዳ ፤ ያገር ፡ ስም ፤ ከተጉለት ፡ የሚዋሰን ፡ አገር ፡ ከጠራ ፡ አጠገብ ፡ አንሥቶ ፡ እስካሳባይ ፡ ሹረት ፡ ድረስ ፡ ያለ ፤ አብዮና ፡ ገላን ፡ ጭምር ። ሰፊ ፡ ሚዳ ፡ እንደ ፡ ወግዳ ፡ እንዲሉ ። ሱላይን ፡ እይ ። መዝሙሪያው ፡ አቅኒ ፡ ሕርያቆስ ፡ ስለ ፡ ቸነ ፤ ዘር ፡ ቂጣሪ ፡ ወግዳ ፡ የሕርያቆስ ፡ ልጅ ፡ ይላል ። ባገራችንም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ብዙ ፡ ድርሰት ፡ አለው ። አገሩም ፡ ጦረኛ ፡ በመኾኑ ፡ ጋሎች ፡ ወግዳ ፡ ወራና ፡ ይሉታል ።

ወግዴ ፤ ወግዳዊ ፡ የወግዳ ፡ ሰው ። ወግዴ ፡ በዘመኑ ፡ እንዲሉ ።

ወግዶች ፤ ወግዳውያን ፡ የወግዳ ፡ ተወላዶች ።

ወግድ ፤ ትእዛዝ ፡ አንቀጽ ፤ አርቅ ፡ አግልል ፡ ሰውነትኸን ። ዳግመኛም ፡ ቪድ ፡ ወቪድ ፡ ራት ፡ ገለል ፡ በል ፡ ተብሎ ፡ በተገብርነት ፡ ይፈታል ።

መወገድ ፤ መለየት ፡ ማግለል ፡ ማራቅ ።

መወገጃ ፤ ማገለያ ፡ ማራቂያ ።

አስወገደ ፤ አስለየ ፡ አስገለለ ፡ አስራቀ ፡ (፪ዜና ፡ ፲፮ ፡ ፮ ። ኢዮ፳፮ ፡ ፪ ። ኢሳ፩ ፡ ፳፫ ። ዮሐ፲፩ ፡ ፪ ። ፲፱ ፡ ፲፩ ። ራእይ ፡ ፩) ።

አስወጋጅ ፤ ያስወገደ ፤ የሚያስወገድ ፤
አስገላይ ።

ማስወገድ ፤ ማስገለል ፤ ማስራት ።

ማስወገጃ ፤ ማስገለፍ ፤ ማስራቂያ ።

ተወገደ ፤ ተለየ ፤ ተገለለ ፤ ራቀ ፤ (መከ
፩ ፤ ፫) ።

ተወጋጅ ፤ የሚወገድ ፤ የሚርት ።

ውግድ ፤ የተወገደ ፤ ልዩ ፤ ሩት ።

መወገድ ፤ መገለል ፤ መራት ።

መወገጃ ፤ መገለፍ ፤ መራቂያ ።

ተዋገደ ፤ ተገባደደ ፤ ተቃለለ ፤ ተቃረበ ፤
ሥራው ።

መዋገድ ፤ መገባደድ ፤ መቃለል ።

መዋገጃ ፤ መገባደጃ ፤ መቃለፍ ።

አዋገደ ፤ ከኩሌታ ፤ አሳለፈ ፤ አገባደደ ፤
አቃለለ ፤ አቃረበ ።

አዋጋጅ ፤ ያዋገደ ፤ የሚያዋገድ ፤ አገባ
ዳጅ ።

ማዋገድ ፤ ማገባደድ ፤ ማቃለል ።

ማዋገጃ ፤ ማገባደጃ ፤ ማቃረቢያ ።

አወጋገድ ፤ አገላለፈ ፤ መወገድ ።

ውጋዴ ፤ በሐረርጌ ፤ ጠቅላይ ፤ ገዛት ፤ ው
ስጥ ፤ ያለ ፤ አገር ።

ወገወገ ፤ ዋጋ ፤ መላልሶ ፤ ነገረ ። ሥሩ ፤
ወገ ፤ ነው ።

ተወጋወገ ፤ ዋጋ ፤ ተነጋገረ ፤ ውጣ ፤ ው
ረድ ፤ ተባባለ ፤ ወጀወጀን ፤ እይ ፤ ገና ፤ ጀ ፤ ይዋ
ረሳሉ ።

ወገዝ ፤ (ወጊዝ ፤ ወገዝ) ፤ አወገዝ ፤ ገዝ
ተን ፤ ተመልከት ፤ የኪህ ፤ ዘር ፤ ነው ።

ውግዣ ፤ ውግዘት ፤ ግዘታ ፤ ልዩታ ፤
ገዘት ።

መወገዝ ፤ ማውገዝ ።

መወገዣ ፤ ማውገዣ ።

አወገዝ ፤ (አውገዝ) ፤ ገዘተ ፤ ከተ ፤ ሥ
ራን ፤ ከሕደትን ፤ ከለከለ ፤ ተው ፤ አለ ፤ እንቢተ
ኛን ፤ መናፍቅን ፤ ከሕዝብ ፤ አንድነት ፤ ለየ ፤ ወገደ ።

አውጋዥ ፤ (ገሮች) ፤ ያወገዝ ፤ የሚያወ
ገዝ ፤ የሚለይ ፤ ገዛት ፤ ቄስ ፤ ጳጳስ ፤ አስማተኛ ፤
(ጀዜና ፤ ፀደ ፤ ፩) ።

ማውገዝ ፤ መገዘት ፤ መለየት ።

ማውገዣ ፤ መገዘቻ ፤ ሥልጣን ፤ ጉባኤ ።

አስወገዝ ፤ አስገዘተ ፤ ውጉዝ ፤ አሠኘ ፤ አስ
ለየ ፤ አስወገደ ።

አስወጋዥ ፤ ያስወገዝ ፤ የሚያስወገዝ ፤ አ
ስገዛች ።

ማስወገዝ ፤ ማስገዘት ፤ ማስለየት ።

ማስወገዣ ፤ ማስገዘቻ ፤ ስፍራ ፤ ጊዜ ።

ተወገዝ ፤ ተገዘተ ፤ ውጉዝ ፤ ተባለ ፤ ተለየ ፤
ተወገደ ።

ተወጋዥ ፤ የሚወገዝ ፤ የሚለይ ።

ውጉዝ ፤ (ዞች) ፤ የተወገዘ ፤ የተገዘተ ፤ ግ
ዝት ፤ የተለየ ፤ ልዩ ፤ ውጉዝ ፤ ከመ ፤ አርዮስ ፤
የተባለ ።

ወገዝ ፤ (ዞች) ፤ ከጥጃ ፤ በላይ ፤ ከወይፈን ፤
በታች ፤ ያለ(ች) ፤ ከብት ፤ ለመገረፍ ፤ ለመጠቃት ፤
ያልደረሰ(ች) ፤ በመብል ፤ ጊዜ ፤ ካባት ፤ በሬና ፤
ከላም ፤ የሚለይ ፤ የምትለይ ።

ወገዝማ ፤ በጠራ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ ቀበሌ ፤
ወገዛም ፤ ባለወገዝ ፤ የወገዝ ፤ መስግሪያ ፤ ማለት ፤
ነው ።

ተዋገዝ ፤ ተጋዘተ ።

ተወጋገዝ ፤ ተገዛዘተ ፤ ተለያየ ።

አዋገዝ ፤ አጋዘተ ።

አወጋገዝ ፤ አገዛዘተ ፤ ቃልም ፤ ይድረ
ሰኝ ፤ አባባለ ።

አወጋገዝ ፤ አገዛዘት ፤ ማውገዝ ።

ውጋዝ ፤ የሱማሌ ፤ ባላባት ፤ ዳኛ ፤ ሠራ ፤
ቀጪ ።

ወገጠ ፤ አስቸገረ ፤ አስጨነቀ ፤ አወከ ፤
አፈቸለ ፤ ወጠረ ፤ አላናገር ፤ አላስኬድ ፤ አለ ።

ወገጠ ፤ ወቀጠ ።

ወጋጭ ፤ (ሬች) ፤ የወገጠ ፤ የሚወግጥ ፤
አስቸጋሪ ፤ አዋኪ ፤ አፈቻይ ፤ ወጣሪ ።

ወገጥ ፤ ችግር ፤ ጭንቅ ፤ ሁከት ።

መወገጥ ፤ ማስቸገር ፤ ማወከ ፤ ማፈቸል ፤
መወጠር ።

(ጥ) መወገጫ ፤ ማስቸገሪያ ፤ ማወኪያ ፤ ጥያቄ ።

መውገጥ ፤ መውቀጥ ።

መውገጫ ፤ መውቀጫ ፤ መቀጫ ።

አስወገጠ ፤ አሳወከ ፤ አስወጠረ ።

አስወገጠ ፤ አስወቀጠ ።

ማስወገጥ ፤ ማሳወከ ፤ ማስወቀጥ ።

ማስወገጫ ፤ ማሳወኪያ ።

ተወገጠ ፤ ተቸገረ ፤ ተጨነቀ ፤ ተወጠረ ።

ተወገጠ ፤ ተወቀጠ ።

(ጥ) ውግጥ ፤ የተወገጠ ፤ የታወከ ።

(ላ) ውግጥ ፤ (ውጉእ) ፤ የተወቀጠ ፤ ውቅጥ ።

መወገጥ ፤ መጨነቅ ፤ መታወክ ፤ መወ
ጠር ፤ መወቀጥ ።

(ጥ) መወገጫ ፤ መጨነቂያ ፤ መወቀጫ ።

አወጋገጥ ፤ አስተዋወክ ፤ መውገጥ ፤ ሞገደንና ፡ ሞገተን ፡ ተመልከት ።

ወገል ፡ (ሎች) ፤ ከላይ ፡ ቁላፋነት ፡ ከታች ፡ ቀለበትነት ፡ ያለው ፡ የሚንጠና ፡ የውሲያን ፡ የመንዘርር ፡ ዐይነት ፡ ብረት ፡ ማረሻን ፡ ድግርን ፡ ሞረርን ፡ የሚያቁረኝ ፡ ከርፈሰ ፡ የበሬ ፡ የገበሬ ፡ ዕቃ ።

ወገል ፡

ወገል ፡ ጤና ፤ በዋድላ ፡ ደላንታ ፡ ክፍል ፡ ያለ ፡ አገር ።

ዋግምቦ ፡ (ዎች) ፤ የነብርና ፡ ያሣ ፡ መያዣ ፡ ወጥመድ ፡ እንደ ፡ ቀፎ ፡ የተሠራ ። ስማርድን ፡ እይ ።

ዋግምቦ ፤ የፈረንጅ ፡ ድርና ፡ ማግ ፡ ማድሪያ ፡ መደወሪያ ፡ መቃ ፡ በላይና ፡ በታች ፡ ጀ ፡ ጀ ፡ ቀማጭን ፡ ዕንጨቶች ፡ የተሰኩበት ፤ እነሱም ፡ በከር ፡ ወይም ፡ በገመድ ፡ ማፍና ፡ ማፋቸው ፡ ተቆራኝቷል ። የዋግምቦ ፡ ጀኛ ፡ ስሙ ፡ አንከርት ፡ ነው ። ዋግንቦ ፡ ተብሎም ፡ ሊጻፍ ፡ ይቻላል ።

ወገሚት ፤—ባይ ፤—ዐገመ ።

ዋገምት ፤—ማገሚያ ፤—ዐገመ ።

ወገነ ፤ ዘመደ ፡ ወገን ፡ አደረገ ።

ወገን ፡ (ኖች) ፤ የሩት ፡ ዘመድ ፡ ዘር ፡ ጉሣ ፡ ትውልድ ፡ ነገድ ፡ (ዘጻጽ፬ ፡ ፲ ፡ ፭ ። ሉቃ፳፫ ፡ ፩) ። (የወገን ፡ ወገን) ፤ የዘመድ ፡ ዘመድ ። (በወገን ፡ በወገኑ) ፤ ባይነት ፡ ባይነቱ ፤ በጉሣ ፡ በጉሣው ።

ወገን ፤ ጉን ፡ ቀበሌ ፡ በኩል ፡ ዘንድ ፡ ክፍል ። ለመርነት ፡ በናንተ ፡ ወገን ፡ በርቅ ፤ በኛ ፡ ወገን ፡ ገድ ፡ የለም ።

ወገን ፤ ፍጥረት ፡ ዐይነት ። ያውራ ፡ የወፍ ፡ ወገን ፡ የሰማይ ፡ የምድር ፡ ወገን ፡ እንዲሉ ።

ወገን ፤ የከብት ፡ ያጋሰሰ ፡ መንጋ ።

ወገነኛ ፤ ወገን ፡ ያለው ፡ ባለወገን ፡ ዘመደ ፡ ብዙ ።

ወገንነት ፤ ወገን ፡ መኾን ፡ ዝምድና ፡ ዘመድነት ።

ወገን ፡ ጠባቂ ፤ ጉረራማን ፡ እረኛ ።

ወገን ፡ ሽነ ፤ ተዘመደ ፡ ዘመድ ፡ ተባለ ።

ወገን ፡ ለየ ፤ ከኹለት ፡ ተከፈለ ፡ ለጥል ።

ወገን ፡ ቅጽል ፤ ዊ ። ምድራዊ ፡ ሰማያዊ ፤ የምድር ፡ የሰማይ ፡ ግለት ፡ ነው ።

ወገን ፡ ተነዳበት ፤ ከብት ፡ ረገጠው ፡ ኼደበት ፤ የጤፍ ፡ ርሻው ፡ ወንጀለኛው ፡ እንደ ፡ ራስ ፡ ዐምዶ ።

ተወገነ ፤ ወገን ፡ ተባለ ፡ ተዘመደ ።

ተዋገነ ፤ ተዛመደ ፤ ወገን ፡ ተኳኳነ ።

አዋገነ ፤ አዛመደ ፤ ወገን ፡ አኳኳነ ።

ማዋገን ፤ ማዛመድ ።

ማዋገኛ ፤ ማዛመጃ ።

ዋጊኖስ ፤ የደጋ ፡ አባሉ ፡ ባለጠጉር ።

ሥሩና ፡ ፍሬው ፡ ለደም ፡ ተቅማጥ ፡ መድኅኒት ፡ ይኸናል ። ቅጠሉም ፡ ቀጥቅጦ ፡ በውሃ ፡ ዘፍዝፍ ፡ ብልትንና ፡ ዐይንን ፡ እንዳይነካ ፡ ተጠንቅቆ ፡ ገላን ፡ ቢቀቡት ፡ ከዕከክ ፡ ያድናል ። ጀኛ ፡ ስሙ ፡ ጉፋ ፡ ይባላል ።

(ላቀ) ወገፈ ፤ (ዐረ ፡ ወቀፈ ፤ ቆመ) ፤ ፈጽሞ ፡ አረጀ ፤ ደከመ ፡ መኼድ ፡ መራመድ ፡ አቃተው ፤ ቆመ ፡ አረፈቀ ፤ እቢት ፡ ዋለ ።

ወጋፋ ፤ የወገፈ ፤ ደከማ ፡ ሽማግሌ ፡ በሬ ።

ወግኛል ፤ ደከማል ፤ አረፍቋል ።

መወገፍ ፤ ማርጀት ፡ ማረፈት ።

(ጥቀ) አወገፈ ፤ (ዐረ ፡ ወቀፈ ፤ አቆመ) ፤ አስረጀ ፡ አደከመ ፤ እግርን ፡ አቆመ ።

ማወገፍ ፤ ማስረጀት ፡ ማድከም ።

ማወገፊያ ፤ ማስረጃ ፡ ማድከሚያ ፡ ብዙ ፡ ዕድሜና ፡ ዘመን ።

አወጋገፍ ፤ አረጃጀት ፤ መወገፍ ።

ወገረ ፤ (ወጊር ፡ ወገረ) ፤ በደንጊያ ፡ መታ ፡ ደበደበ ፡ (ጽጌ ፡ ፲፪ ፡ ፲፭ ። ጀዜና ፡ ጽ፪ ፡ ጽ፪ ። ዮሐ፲ ፡ ፴፩ ፡ ፴፪ ። ፲፩ ፡ ፭) ።

ወገረ ፤ ደንጋይ ፡ ጣለ ፡ ቁለለ ፡ ከመረ ።

ወጋሪ ፡ (ሮች) ፤ የወገረ ፡ የሚወግር ፡ መቼ ፤ ሰውን ፡ በደንጊያ ፡ የሚደበድብ ፡ (ሉቃ፲፫ ፡ ፴፩) ።

ወጋሪ ፤ ዓሣን ፡ ወርውር ፡ በደንጊያ ፡ ላይ ፡ የሚጥል ፡ የሚመታ ፡ ዓሣ ፡ ወጋሪ ፡ እንዲሉ ።

ወጋሪ ፤ ጭራ ፡ የተተበተበበት ፡ ደንጋይ ፡ በጭቶ ፡ የታሰረበት ፡ የክር ፡ መንታ ፡ ገመድ ፡ ወደ ፡ ባሕር ፡ የሚጥል ።

ወገራ ፤ ድብደባ ፡ የደንጊያ ፡ ምት ።

ወገራ ፤ በሰሜንና ፡ በደንቢያ ፡ መካከል ፡ ያለ ፡ አገር ።

ወገራ ፤ (ወገራዊ) ፤ የወገራ ፡ ሰው ፤ ነጭ ፡ ማሸላ ፤ ጀኛ ፡ ስሙ ፡ ጨረቂት ። ጳግመኛም ፡ ትርጓሜው ፡ ደገና ፡ ማለፊያ ፡ ማለት ፡ ነው ። ወገራት ፡ እንዲል ፡ ጉራጌ ።

ወገር ፤ (ወግር) ፤ ሞላላ ፡ ዳስ ፡ ሰቀላ ፡ በላዩ ፡ ብዙ ፡ ዕንጨት ፡ የተጣለበት ።

ወገርኛ ፤ ሞላልኛ ፡ ቤት ፡ ሰቀልኛ ።

ወገር ፤ ሥልሶ ፡ ሠርመዲ ፡ ቀጸላ ፡ ሻሽ ፡
መሊት ፡ ዐይነ ፡ ርግብ ፡ በራስና ፡ በፊት ፡ ላይ ፡ ጣል ፡
የሚደረግ ፡ በግእዝ ፡ ግን ፡ መታው ፡ ጣለው ፡ ማለት ፡
ነው ።

ወግር ፤ ቀላልታ ፡ ጉባ ፡ ኩረብታ ።
አውጋር ፤ (አውግር) ፤ ቀላልቶች ፡ ኩ
ረብቶች ፡ አድባር ፡ አውጋር ፡ እንዲል ፡ ባላገር ።

ወጋገረ ፤ መታታ ፡ ደባደበ ፤ ጣጣለ ፡
ደንጊያ ፡ ወርውር ፡ ዕንጨት ፡ ቄርጦ ።

ወጋግራ ፡ (ሮች) ፤ ባላ ፡ ደገፋ ፡ በላዩ ፡
ከባስ ፡ ወይም ፡ ዘንዶ ፡ ተጥሎበት ፡ በሰበሰብና ፡
በስተውስጥ ፡ ጣራ ፡ የሚደግፍ ፡ የሚሸከም ።

ወገረት ፤ እድፈ ፡ ከል ፡ ግልድም ፡ ሽርጥ ፡
የሥራ ፡ ልብስ ፡ ከሥራ ፡ በኋላ ፡ የሚጣል ፡ በግእዝ ፡
መከፊ ፡ ይባላል ፤ ፈረንጅችም ፡ ታብሊዬ ፡ ይሉ
ታል ።

ወገረት ፤ ወረወረች ፡ ጣለች ፡ (ግእዝ) ።

ወገርት ፡ (ቶች) ፤ የሸቱ ፡ ዕንጨት ፡
ስም ፤ ሥሩ ፡ ማጠንት ፡ የሚኾን ፡ ቅጠል ፡ በወይና
ደጋ ፡ የሚበቅል ፤ እኛም ፡ ላይ ፡ ሲጥሉት ፡ ሽታው ፡
የሚጣፍጥ ።

ዋግራ ፤ የሬትና ፡ የሸቱ ፡ ቅመም ፤ ወይም ፡
መዋቂያው ፡ ግርግራት ፡ የዘይት ፡ ሸቱ ፡ በልብስ ፡
ላይ ፡ የሚርከፈከፍ ፡ ዑድን ፡ እይ ።

መውገር ፤ መምታት ፡ መደብደብ ፡ መው
ርወር ፡ መጣል ።

መውገሪያ ፤ መምቻ ፡ መደብደቢያ ፡ ደን
ጊያ ፡ ስፍራ ።

መግር ፤ የታላቅ ፡ ዠማ ፡ ስም ፤ የሰላሌ
ንፍ ፡ ያዲስ ፡ አበባን ፡ ግዛት ፡ የሚለይ ፡ ሻረት ፤ መ
ጣያ ፡ ማለት ፡ ነው ። በግእዝም ፡ መግር ፡ ይባላል ፤
ምስጢሩ ፡ በውሃው ፡ ገይል ፡ የደንጊያውን ፡ ተወር
ውሮ ፡ መውደቅ ፡ ያሳያል ። ምድረ ፡ መግር ፡ እን
ዲል ፡ (ገድ ፡ ተክ) ። ጋሎችም ፡ ዱብር ፡ ይሉታል ።

መግራ ፤ መግራዊ ፡ የመግር ፡ ሰው ፤ ወ
ይም ፡ ሌላ ፡ ነገር ።

መግራ ፡ ዛላ ፤ የቀበሌና ፡ የደን ፡ ስም ፤
የመንግሥት ፡ ከልክል ፡ በቡልጋ ፡ ክፍል ፡ የሚገኝ ፡
ጥድና ፡ ዝግባ ፡ ዋንዛ ፡ ኮሶ ፡ ሌላም ፡ ዛፍ ፡ የበቀለ
በት ፡ መራት ፤ ዛፍን ፡ ከነዛላው ፡ ቄርጦ ፡ መጣያ ፡
ማለት ፡ ይመስላል ። ዛላን ፡ ተመልከት ።

መጊራ ፤ የዳቦ ፡ ስም ፤ ዳቦ ፡ ጉርማጁ ፡
ለሰው ፡ የሚታደል ፡ በልብስ ፡ ላይ ፡ የሚጣል ።
በገበር ፡ ምጣድ ፡ የሊጡንም ፡ መፍሰስ ፡ ያሳያልና ፤
ጋገረንና ፡ እንጀራን ፡ አስተውል ።

ሞገር ፤ ማፍሰሻ ፡ መጣያ ፡ ዕጣን ፡ ሞገር ፡
እንዲሉ ።

አስወገረ ፤ አስመታ ፡ አስደበደበ ። ግ
ብረ ፡ ድንግል ፡ ታስወግር ፡ በደግር ፡ እንዲል ፡
ተማሪ ።

አስወገረ ፤ አስጣለ ፡ አስከመረ ።

አስወጋሪ ፤ ያስወገረ ፡ የሚያስወግር ፤ አስ
ደብዳቤ ፡ አስመቼ ።

ማስወገር ፤ ማስመታት ፡ ማስደብደብ ፡
ማስጣል ።

ማስወገሪያ ፤ ማስደብደቢያ ፡ ማስጣያ ።

ተወገረ ፤ በደንጊያ ፡ ተመታ ፡ ተደበደበ ፡
(ዘፀ፳፩ ፡ ፳፰ ። ፩ነገ ፡ ፳፩ ፡ ፲፱ ። (ተረት) ፤ የነበረ ፤
ገብራል ፡ ተወገረ ፡ በብሥራተ ፡ ገብርኤል ፡ የተወ
ለደ ፡ ጌታችን ፡ ነው ። ክርስቶስ ፡ ሲወገር ፡ ደንጊያ ፡
ያቀበለ ፡ እንዲሉ ።

ተወጋሪ ፤ የሚወገር ፤ ተደብዳቤ ።

ውግር ፤ (ውጉር) ፤ የተወገረ ፡ የተደ
በደበ ።

ውግር ፤ በሺዋ ፡ ክፍል ፡ በተጉለት ፡
ጣፍ ፡ ያለ ፡ አገር ።

መወገር ፤ መመታት ፡ መደብደብ ፡ መ
ጣል ።

መወገሪያ ፤ መመቻ ፡ መደብደቢያ ።

ተዋገረ ፤ ተማታ ፡ ተደባደበ ።

አዋገረ ፤ አማታ ፡ አደባደበ ።

ውግረት ፤ መውገር ፡ ወገራ ፡ መወገር ።

ውግራት ፤ የደንጊያ ፡ ምት ።

አወጋገር ፤ አመታት ፡ አጣጣል ፤ መው
ገር ።

ወገስ ፤ (ወጊስ ፡ ወገስ) ፤ ጐተጐተ ፡
ወተወተ ፡ በነገር ፡ በሥራ ፡ ሞገተን ፡ እይ ፤ የዚህ ፡
ወገን ፡ ነው ፤ የከሰን ፡ ተመልከት ።

ወገሽ ፤ ተቈጣ ፤ ወነበደ ፡ በረረ ፡ ሮጦ ፡
ፈረጠጠ ።

መወግሸት ፤ መቈጣት ፡ መብረር ፡ መ
ሮጥ ፡ መፈርጠጥ ።

መወግሻ ፤ መቈጣ ፡ መሮጣ ፡ መፈር
ጠጣ ።

አስወገሽ ፤ አስቈጣ ፤ አስወነበደ ፡ አስፈ
ረጠጠ ።

ማስወግሸት ፤ ማስቈጣት ፡ ማስሮጥ ፡
ማስፈርጠጥ ።

ወጌሻ ፤ (ጋላ) ፤ ሐኪም ፡ ዐዋቂ ፡ ልብ ፡
ብር ፡ እጅ ፡ ብልጎ ፤ የተወጋ ፡ የሚያደን ፡ የተሰበረ ፡
የሚጠግን ፡ ጠጋኝ ፤ (በበሽታ ፡ ላይ ፡ የሚወገሽ) ።

ወጌሾች ፤ ሐኪሞች ፡ ዐዋቆች ።

ወገተ ፤ አወጋ ፡ አወራ ።

ወገት ፤ ወግ ፡ ወሬ ፡ (ወጋ)ን ፡ እይ ።

ወደ ፤ (ወእደ) ፤ ዐቢይ ፡ አገባብና ፡ በቂ ፡
ትጽል ። መልክተኛ ፡ ወደ ፡ ላከው ፡ ተመለሰ ።

ወደ ፤ የቦታ ፡ ደቂቅ ፡ አገባብ ፡ ወደ ፡
ምድር ፡ ወረደ ፤ ወደ ፡ ሰማይ ፡ ወጣ ።

ወደ ፤ ጊዜ ፡ ሰዓት ፡ ወደ ፡ ማታ ፡ እመ
ጣለኹ ፡ ከሌሎች ፡ ደቂቅ ፡ አገባቦች ፡ ከዐጸፋ ፡
ከቅርብና ፡ ከሩቅ ፡ አመልካች ፡ ቅጽል ፡ ከንኡስ ፡
አገባብ ፡ ጋራ ፡ ፈደል ፡ እየጉረደ ፡ ሲያብብ ።

ወደዚህ ፤ (ወደ ፡ እዚህ) ።

ወደዚያ ፤ (ወደ ፡ እዚያ) ።

ወዲህ ፤ (ወደ ፡ ይህ) ።

ወዲህ ፡ ማዶ ፤ ኸረቴን ፡ ሳይሻገሩ ።

ወዲህኛው ፤ (ወደ ፡ ይህኛው) ፤ ቅርብ ፡
ስፍራ ፤ ይህ ፡ ዓለም ።

ወዲያ ፤ (ወደ ፡ ያ) ። (ትች) ፤ ከግዜ ፡
ወዲያ ፡ ፈጣሪ ፤ ከባለቤት ፡ ወዲያ ፡ መስካሪ ፤
ከጠጅ ፡ ወዲያ ፡ አስካሪ ።

ወዲያ ፤ በፊት ፡ ከትላንት ፡ ወዲያ ።

ወዲያ ፤ በኋላ ፡ ከነግ ፡ ወዲያ ።

ወዲያ ፡ ወዲያ ፤ የዲያ ፡ የዲያ ፡ ቢያክ ፡
ቢያክ ።

ወዲያ ፡ ማዶ ፤ ወንዙን ፡ ተሻግሮ ፡ ዐ
ልፎ ፡ እየተማረረ ፡ ሲነገር ፡

ወዲህና ፡ ወዲያ ፤ ወደ ፡ ይህና ፡ ወደ ፡
ያ ፡ (ምሳጽጽ ፡ ይ) ።

ወዲያና ፡ ወዲህ ፤ ወደ ፡ ያና ፡ ወደ ፡ ይህ ።

ወዲያው ፤ ቶሎ ፡ ቸኩሎ ፡ ፈጥኖ ፡ ቀጥሎ ።

ወዲያልኝ ፤ ለኔ ፡ ወዲያ ፡ መራቅ ፡ መወ
ገድ ፡ መለየት ፡ አለየት ፤ ምናኔ ፡ ይገባኛል ።

ወዲያልኝ ፤ ወዲያ ፤ የጥላቻና ፡ የነቀ
ፈታ ፡ ቃል ፡ ይራቅልኝ ፡ ይወገድልኝ ፤ ዐይኑን ፡
እያሳየኝ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ወዲያኛው ፤ (ወደ ፡ ያኛው) ፤ ሩቅ ፡ ስ
ፍራ ፤ መንግሥት ፡ ሰማይ ።

ወዲያዎች ፤ ወዲያዎች ፤ በሩቅ ፡ በወ
ዲያ ፡ ያሉ ፡ ሰዎች ፡ ከብቶች ፡ ስፍራዎች ።

ወደህ ፤ ወዲህ ።

ወደት ፤ (ወደ ፡ የት) ። የጥያቄ ፡ ንኡስ ፡
አገባብ ።

ወደት ፡ አለ ፤ የት ፡ ተቀመጠ ።

ወደት ፡ ኼደ ፤ የት ፡ ዐለፈ ።

ወደት ፡ ነው ፤ የት ፡ አለ ።

ወጀ ፤—ጉማ ፤—ዋጀ ።

(ዋደ) ፤ (ዋሐደ) ፤ ተዋዋደ ፤ ተሰማማ ፡
አንድ ፡ ሽን ፡ ቅቢው ፡ አደሱ ።

ተዋውዶ ፤ ተዋሕዶ ፤ የባላገር ፡ ዘዬ ፡ ነው ።

መዋዋድ ፤ መሰማማት ፡ መኳኸን ።

መዋዋጃ ፤ መሰማሚያ ።

አዋዋደ ፤ አሰማማ ፡ አኳኳን ።

አዋዋጅ ፤ ያዋዋደ ፡ የሚያዋውድ ፤ አስ
ማሚ ።

ማዋዋድ ፤ ማሰማማት ።

ማዋዋጃ ፤ ማሰማሚያ ፡ ዕቃ ፡ ውሃ ።

ዋጀ ፤ (ትማ ፡ ዋገየ) ፤ ወጀ ፡ ሰጥቶ ፡ ገዛ ፡
ከሞት ፡ ከባርነት ፡ ለማዳን ። ቢዝን ፡ እይ ፤ ዋጋን ፡
ተመልከት ፤ የዋጀ ፡ ሥር ፡ ርሱ ፡ ነው ።

ዋጀ ፤ ገበየ ፡ (ተረት) ፤ ሲያረጁ ፡ አንባር ፡
ይዋጁ ።

መዋጀት ፤ መግዛት ፡ መገብየት ።

መዋጃ ፤ መግዣ ፡ ገንዘብ ።

አስዋጀ ፤ አስገዛ ፡ አስዳነ ፡ አስተረፈ ፡
ከግዞት ፡ ከመታሰር ።

ተዋጀ ፤ ተገዛ ፡ ተለወጠ ።

ውጁ ፤ የተዋጀ ፡ የተገዛ ፡ ግዝ ፤ ባሪያ ፡
ወይም ፡ ሌላ ።

ተወጃጀ ፤ ተገዛዛ ፡ ተለዋወጠ ፡ ተሻሻለ ።

መወጃጀት ፤ መገዛዛት ፡ መለዋወጥ ፡ መ
ሻሻጥ ።

ዋጅለት ፤ ዕርስ ፡ ዐደር ፡ መሬት ፡ ዐረም ፡
መጣያ ፤ ትርጓሜው ፡ ለከብትኸ ፡ ግዛለት ፡ ማለት ፡
ነው ።

ወጀ ፤ የነፍስ ፡ ዋጋ ፡ ጉማ ፡ ከብተ ፡ ገን
ዘብ ፡ (ሰማኒያ ፡ ብር) ።

ወደብ ፤ ወደብ ፡ ሠራ ፡ አደረገ ፡ አዘደ ፤
ደለደለ ፡ አስተካከለ ።

ወዳቢ ፤ የወደብ ፡ የሚወድብ ፤ ወደብ ፡ ሠራ ።

ወደብ ፤ የባሕር ፡ ዳር ፡ ሐይቅ ፤ በር ፡
መግቢያና ፡ መውጫ ፤ የመርከብ ፡ መቆሚያ ፡ መጠ
ጊያ ፡ ማረፊያ ።

ወደቦች ፤ ምጥዋ ፡ ዐሰብ ፡ አቦክ ፡ ጅቡቲ ፡
ዘይላ ፡ በርበራ ፡ መቃድሾ ።

አስወደበ ፤ ወደብ ፡ አሠራ ፤ ዳር ፡ አስ
ደረገ ።

ተወደበ ፤ ተበጀ ፡ ወደብ ፡ ሽን ።

ወደቢ ፡ (ዎች) ፤ የበረሃ ፡ በሬ ፤ ተንዱ
የላም ፡ የሚመስል ፡ እንስሳ ።

ወዳቦ ፤ ከደቦል ፡ የሚያንስ ፡ ዝንጀሮ ፡ ጨውቴ ።

ወጀብ ፤ (ወጊብ ፡ ወገብ) ፤ ተገብ ፡ በረደ ።

ወጀብ ፤ ተገብ ፡ ውሽንፍር ፤ ከረምት ፡ ሲገባ ፡ ከነፋስ ፡ ጋራ ፡ የሚመጣ ፡ ዝናም ፡ (ምሳጽጽ ፡ ጽፎ ። አሳጽጽ ፡ ፩ ። ናሐሹ ፡ ፫) ።

ወደደ ፤ (ወዲድ ፡ ወደ) ፤ ፈቀረ ፡ አፈቀረ ፡ ፈቀደ ፡ አመነ ፤ ወዳጅ ፡ አደረገ ፡ (ዮሐ፲፫ ፡ ፴፬) ። (ተረት) ፤ ወደሽ ፡ ከተደፋሽ ፡ ቢረግጡሽ ፡ አይክፋሽ ። የጊዜና ፡ ገላፊ ፡ ትንቢትም ፡ ይወድ ፡ ይወዳል ፡ ቢያውኝ ፡ እንጂ ፤ ይወድድ ፡ ይወድዳል ፡ አያውኝም ፡ ድድን ፡ እይ ፤ የዚህ ፡ ዘር ፡ ነው ።

ወዳድ ፤ የሚወድ ፤ አፍቃሪ ። (ሰው ፡ ወዳድ) ፤ ፍቅረኛ ።

ወደድ ፤ ዝጊ ፡ ከማሁ ። ማሪያም ፡ ወደድ ፡ እንዲል ፡ ፈላሻ ። ቢትወደድን ፡ አስተውል ።

እወደድ ፡ ባይ ፤ ከንቱ ፡ ውዳሴ ፡ ሰጪ ፡ አከንፋሽ ፡ ከፋሽ ።

ወዳዴ ፤ የወዳድ ፡ ወገን ፤ ወይም ፡ የሚያፈትር ። ሆያ ፡ ሆዬ ፡ ጉዴ ፤ ዝና ፡ ወዳዴ ፡ እንዲሉ ፡ ልጆች ።

ወዳጅ ፡ (ጀት) ፤ ወዳድ ፡ የወደደ ፡ የሚወድ ፤ ባለሻል ፡ ታማኝ ፡ (ምሳ፲፰ ፡ ፳፬ ። ዮሐ፲፭ ፡ ፲፭) ። ያንገሮት ፡ የልብ ፡ ወዳጅ ፡ እንዲሉ ። (የክንፈር ፡ ወዳጅ) ፤ በመሳም ፡ ብቻ ፡ ልጃገረድን ፡ ወዳጅ ፡ የሚያደርግ ፡ ጉልማሳ ።

ወዳጁ ፤ የርሱ ፡ ወዳጅ ።

ወዳጁ ፤ የርሷ ፡ ወዳጅ ።

ወዳጅ ፤ ውሽማ ።

ወዳጄ ፤ የኔ ፡ ወዳጅ ።

ወዳጄ ፤ የሰው ፡ ስም ።

ወዳጅ ፡ ዘመዴ ፡ ምነው ፤ የመሰንቆ ፡ ምት ፡ አዝማች ።

ወዳጄ ፡ ልቤ ፤ ከብላቴን ፡ ጌታ ፡ ገዢ ፡ ወልደ ፡ ሥላሴ ፡ የተጸፈ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ መጻፍ ።

ወዳጄ ፡ ነሽ ፤ የሰው ፡ ስም ።

ወዳጅነት ፤ ወዳጅ ፡ መሾን ፡ ባለሻልነት ።

መውደድ ፤ ማፍቀር ፡ መፍቀድ ፡ (ጀላሙ ፡ ፲፫ ፡ ፪ ። መከሮ ፡ ፭ ። ማቴ፲፫ ፡ ፳፪ ። ሉቃ፳፪ ፡ ፲፭ ። ዮሐ፳ ፡ ፲፫) ።

መውደሻ ፤ ማፍቀሪያ ፡ መፍቀሻ ፡ ልብ ፡ ልቡና ።

አስወደደ ፤ (አሶደደ) ፤ አስፈቀረ ፡ አስፈቀደ ። (ተረት) ፤ የበሽታ ፡ ክፉ ፡ እኸል ፡ ያስወድዳል ።

አስወዳጅ ፤ ያስወደደ ፡ የሚያስወድድ ፡ የሚያስፈትድ ፤ አስፈቃጅ ።

ማስወደድ ፤ ማስፈቀር ፡ ማስፈቀድ ።

ማስወደሻ ፤ ማስፈቀሻ ።

ተወደደ ፤ ተፈቀረ ፡ ተፈቀደ ፡ ታመነ ፤ የሰው ።

ተወደደ ፤ እሳት ፡ ሽን ፡ ተጨበጠ ፤ የገበያ ።

ተወዳጅ ፤ የሚወደድ ፡ የሚፈቀር ።

ውድ ፤ የተወደደ ፡ የተፈቀረ ፡ የተጨበጠ ፤ የነብር ፡ ቂንጥር ።

ውድ ፤ ፍቅር ፡ ፈቃድ ፡ (ዮሐ፲፭ ፡ ፱ ፡ ፲) ። አለውድ ፡ በግድ ፡ እንዲሉ ።

ውድ ፤ የተሰካ ፡ ስክ ፤ ዛቢያ ፡ ዕርፍ ፡ ለማያ ፡ እጅታ ።

ውድ ፤ ምስክር ፡ እማኝ ፡ በከላሽና ፡ በተከላሽ ፡ መካከል ፡ ምስክርነቱ ፡ የተወደደ ።

ውድ ፡ ነሽ ፡ ነሽ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ስም ።

ውድነት ፤ ውድ ፡ መሾን ፡ አለመርከስ ።

ውዴ ፤ የኔ ፡ ውድ ፡ ፍቅሪ ፡ ስምሜ ።

ውዴታ ፤ ውድ ፡ መውደድ ፡ ፈቃድ ።

መወደድ ፤ መፈቀር ፡ መፈቀድ ፡ መታመን ፡ (ሕዝ፲፮ ፡ ፭) ።

መወደሻ ፤ መፈቀሪያ ፡ ዕውቀት ፡ ሻያ ፡ አነጋገር ፡ መልክ ፡ ቁም ፡ ነገር ።

ተወደደ ፤ ተሰማማ ፡ ተፈቀረ ፡ ተማመነ ፡ (ዮሐ፲፫ ፡ ፴፬ ። ሮሜ፲፪ ፡ ፲) ።

ተወደደ ፤ ተላካ ፡ ተጋጠመ ።

ተወዳጅ ፤ የሚዋደድ ፤ ተፈቃሪ ።

መወደድ ፤ መፈቀር ፡ (ሮሜ፲፫ ፡ ፭ ። ፪ ቀር ፡ ፪ ፡ ፲፪) ።

መወደድ ፤ መላካት ፡ መጋጠም ።

መወደሻ ፤ መሰማሚያ ፡ መፈቀሪያ ፡ መጋጠሚያ ።

ተወዳጅ ፤ ተዋደደ ፡ ወዳጅ ፡ ተኳኳነ ።

መወዳጅት ፤ መዋደድ ።

መወዳጃ ፤ መዋደሻ ፡ ወዳጅ ፡ መኳኳኛ ።

አዋደደ ፤ አፋቀረ ፡ አሰማማ ፡ አስተማመነ ።

አዋደደ ፤ እሳካ ፡ አጋጠመ ፤ የመኪና ፡ የጦር ፡ የዶማ ፡ የመጥረቢያ ፡ ያንካሴ ፡ የበሬ ፡ ዕቃ ።

አዋዳጅ ፤ ያዋደደ ፡ የሚያዋድድ ፤ አፋቃሪ ፡ አሳካ ፡ አጋጣሚ ።

ማዋደድ ፤ ማፈቀር ፡ ማሰማማት ፡ ማላካት ፡ ማጋጠም ።

ማዋደሻ ፤ ማፈቀሪያ ፡ ማላኪያ ፡ ማጋጠሚያ ።

አወዳጅ ፤ አዋደደ ፤ ወዳጅ ፡ አኳኳነ ።

አወዳጁ ፤ ያወዳጀ ፡ የሚያወዳጅ ፤ አዋዳጅ ።

ማወዳጀት ፤ ግዋደድ ።

ማወዳጃ ፤ ግዋደድ ።

ወደ ፤ ፈቅዶ ።

ወደ ፤ ገባ ፤ (ቦች) ፤ የዶማ ፤ የመጥረቢያ ፤
ዛቢያ ፤ በተፈጥሮው ፤ ጉባጣ ፤ ቀላላ ፤ ስለ ፤ ሽን ፤
ሳይታረቅ ፤ የተዋደደ ።

ወደ ፤ ገባ ፤ በፈቃዱ ፤ ሉሌ ፤ የሽን ፤ ሰው ።
(ተረት) ፤ ወደ ፤ ገባ ፤ ልብሱ ፤ ዳባ ።

ወደን ፤ አይሥቁ ፤ አሉታ ፤ በጽድቅ ፤
ይፈታል ፤ በዘነተኛው ፤ ፈቅዶ ፤ ጥርሶቹ ፤ ይሥቁን ፤
ማለት ፤ ነው ። ቁለ ፤ ብለሽ ፤ ቁልን ፤ ተመልከት ።

ማውድ ፤ (ዶች) ፤ የወገብና ፤ የመሐይት ፤
የዳሌ ፤ መጋጠሚያ ፤ በግእዝ ፤ መንቅፅት ፤ ይባላል ።
ጉልድማን ፤ ሙላን ፤ እይ ።

አወዳደድ ፤ አፈቃቀር ፤ መውደድ ።

ወዳጃ ፤ (ጋላ) ፤ ምሕላ ፤ ሌሊት ፤ ድቤ ፤
አየመቱ ፤ ሲሞኹት ፤ የሚያድሩ ፤ ወሽት ፤ ልመና ።

ወዳጆ ፤ በወዳጃ ፤ የተገኘ ፤ ልጅ ፤ ስም ።

ወጀድ ፤ (ዶች) ፤ ቦረ ፤ ወጀደ ፤ አ
ገኘ) ፤ ቦታ ፤ ያትከልት ፤ ስፍራ ፤ ባጥር ፤ በቅጥር ፤
የተከበበ ፤ (ሚክሮ ፤ ፲፪) ፤ በግእዝ ፤ ዐጽድ ፤ ይባላል ።
ዙሩ ፤ ወገደ ፤ ነው ፤ የሉማን ፤ ከአብርሃም ፤ መለየት ፤
ያሳያል ። ወዝድ ፤ ተብሎ ፤ ሊጣፍም ፤ ይችላል ።

ወጀድ ፤ መካነ ፤ መቃብር ፤ (ዘፍጅሮ ፤ ፲፫ ፤
፲፮ ፤ ፲፱ ፤ ፳) ።

ወደወደ ፤ (ወደ) ፤ መላልሶ ፤ ወዲያው ፤
ወዲያው ፤ መታ ፤ ደበደበ ፤ በጦር ፤ ወጋ ፤ አማሰለ ፤
ወከወከ ።

ተወደወደ ፤ ተደበደበ ፤ ተማሰለ ፤ ተወከ
ወከ ።

ወደወደ ፤ ወዲያ ፤ ወዲያ ፤ ቢያከ ፤ ቢያከ ።
(ግጥም) ፤ ወደወደ ፤ በነጉንጭት ፤ ለምዶ ።

ወደወደ ፤ አለ ፤ (ሀበበ) ፤ ናቀ ፤ ሰደበ ፤
አጽደፈ ፤ አረካከሰ ፤ አይበሉ ፤ በሉ ፤ አለ ።

ወጀወጀ ፤ ወገወገ ።

ተወጀወጀ ፤ ተወጋወገ ።

(ወደየ) ፤ ጨመረ ፤ ዶለ ፤ አገባ ፤ (ግእዝ) ።
ዋዲያት ፤ (ዶች) ፤ ሰፊ ፤ የሸከላ ፤ ዕቃ ፤
የንቅብ ፤ ዐይነት ፤ ጉድጓዳ ፤ ዱቄትና ፤ ውገ ፤ ተጨ
ምር ፤ ሊጥ ፤ የሚታሸበት ፤ የሚባካበት ፤ ዳካን ፤ እይ ።

ሙዳይ ፤ (ዶች) ፤ ታናሽ ፤ የሰፊት ፤ ወ
ይም ፤ የንጨት ፤ ዕቃ ፤ የተሰፋ ፤ የታነጸ ፤ ክብ ፤
ሞላላ ፤ ያገልገል ፤ ዐይነት ፤ የገንዘብ ፤ የጌጥ ፤
የዕጣን ፤ ማስተመማ ፤ ማናሪያ ፤ ዐለላ ፤ ያለውና ፤
የሌለው ።

ሙዳየ ፤ ምዲት ፤ የምዲት ፤ መጨመ
ሪያ ፤ ሣጥን ።

ሙዳይ ፤

ወደለ ፤ ወፈረ ፤ ደንደን ፤ (ተገብር) ።

ወደለ ፤ በወደላ ፤ ላይ ፤ ማን ፤ ጨመረ ፤
(ገብር) ። ወደንገና ፤ ወደረን ፤ ተመልከት ።

ወዳይ ፤ የወደለ ፤ የሚወድል ፤ ማኝ ።

ወደል ፤ (ሎች) ፤ ወፍራም ፤ ደንዳና ፤
ትልቅ ፤ ግዙፍ ፤ ወደል ፤ አህያ ፤ እንዲሉ ፤ (ተረት) ፤
በገንዘብ ፤ የለገሰ ፤ በወደሉ ፤ የገማገሠ ።

ወደል ፤ ጋዝ ፤ (ወደል ፤ ጋዝ) ፤ የጓዝ ፤
መጣኛ ፤ አጋሰሰ ፤ ምስጋኛር ። የነፋስ ፤ ወደል ፤
ጋዝ ፤ እንዲሉ ።

ወደል ፤ ድን ፤ መዝገብ ፤ ድኛ ።

ወደላት ፤ (ዶች) ፤ ከወሸሽሬ ፤ የሚበልጥ ፤
ከብልጣ ፤ የሚያንሰ ፤ ከወደ ሆዱ ፤ ወፈር ፤ ያለ ፤
ዓሣ ።

ወደላ ፤ ከኮርቻ ፤ በስተኋላ ፤ ያለ ፤ ጠፍር ፤
ከበቅሎና ፤ ከፈረሰ ፤ ሽራት ፤ የሚገባ ፤ ከወደ ሥሩ ፤
የወፈረ ፤ የዳጉሰ ። ፪ኛ ፤ ስሙ ፤ አቡን ፤ ዘለብ ።

ወደላ ፤ የመጣኛ ፤ ሌቦቻ ።

ውዲላ ፤ (ሎች) ፤ መጥፎ ፤ ጉረምሳ ፤
ውፋራንም ፤ ያሳያል ። ጠዘለ ፤ ብለሽ ፤ ጠዘለን ፤ ተ
መልከት ።

ወድሏል ፤ ወፍሯል ፤ ደንድኗል ። ውዴ
ላን ፤ ጭኗል ።

መወደል ፤ መወፈር ፤ መጣን ።

መወደያ ፤ ጠፍር ፤ ዳራ ፤ ወደላ ።

አወደለ ፤ አወፈረ ፤ አደንደን ፤ ወደል ፤ አ
ደረገ ።

አውድል ፤ ጠብደል ።

አውድልት ፤ ወፍራሞች ፤ ጠብደሎች ።

ማወደል ፤ ማወፈር ፤ ግደንደን ።

ማወደያ ፤ ማወፈሪያ ፤ ግደንደኛ ።

አስወደለ ፤ አስወፈረ ፤ አስደንደን ።

አስወደለ ፤ ውዲላን ፤ አስማን ፤ አስጨመረ ።

ማስወደል ፤ ማስጣን ፤ ማስጨመር ።

ማስወደያ ፤ ማስጣኛ ።

ተወደለ ፤ በወደላ ፤ ላይ ፤ ተጣን ፤ ተጨመረ ።

ውዴላ ፤ ባቡን ፤ ዘለብ ፤ ላይ ፤ ከደጋራይ ፤
በስተኋላ ፤ ያለ ፤ ጭነት ።

ውድል ፤ የተወደለ ፤ ውድን ፤ ውድር ፤
ከኮርቻ ፤ ጋራ ፤ የታሰረ ።

አውደለደለ ፤ አለል ፡ ዘለል ፡ አለ ፤ አደ
ዘደዘ ፡ ወደልኛ ፡ ርጠ ።

አውደልዳይ ፤ ያውደለደለ ፡ የሚያውደለ
ድል ፤ አደዘዳኸ ፡ ሥራ ፡ ፈት ።

አውደልድል ፤ (ገግጥም) ፤ ቶፋ ፡ አ
ይቻል ።

ማውደልደል ፤ ማደዘደዘ ።

ማውደልደያ ፤ ማደዘደዣ ።

አወዳደል ፤ አወፋፈር ፤ መወደል ።

ዋድላ ፤ በየጁ ፡ ከፍል ፡ ያለ ፡ አገር ።

ዋድሎች ፤ የዋድላ ፡ ተወላጆች ፤ የዋድላ ፡
ሰዎች ።

ዋድላ ፡ ደላንታ ፤ ና ፡ የቀረው ፡ ነው ፤
ዋድላና ፡ ደላንታ ።

ዋጅለት ፤—ዕርስ ፡ ዐደር ፤—ዋጅ ።

ወደመ ፤ ጠፋ ፡ ታጣ ፤ ዕልም ፡ አለ ።

ወዳሚ ፤ የሚወድም ፤ ጠፈ ።

ውዳሞ ፤ የጠፋ ፡ እኸል ፡ አዝመራ ፡ ሣር ።

ውድም ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የወደመ ፡ (ቅጽል) ።

ውድማ ፤ ውድማ ፡ (ጥሬ) ፤ ጥንታዊ ፡ ዐማ
ርኛ ፡ ነው ፡ አንበሳን ፡ እይ ።

ውድም ፡ አለ ፤ ጥፍት ፡ አለ ፤ የመብ
ራት ፡ የዐይን ።

ውድማ ፤ ደን ፡ ጫካ ፡ ያማ ፡ ካውራ ፡
በቀር ፡ ሰው ፡ የማይኖርበት ፡ መግቢያ ፡ መውጫ ፡
መተላለፊያ ፡ የሌለበት ፤ ጥንት ፡ ሰው ፡ ኑሮበት ፡
ጓላ ፡ ጠፍ ፡ የሾነ ፡ ስፍራ ፡ (ዘሌጽጽ ፡ ፃፂ ፡ ጸላመ ፡
ጽፎ ፡ ጽፎ ፡ መዝገደ ፡ ጽ) ።

ውድማ ፡ አርዕድ ፤ የኢትዮጵያ ፡ ንጉሥ ፡
ሰም ፡ የነበረበት ፡ ዘመን ፡ ፲፱፻ ፡ ዓ ፡ ም ፤ ውድማን ፡
አንቀጥቅጥ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ውድማ ፡ አስፈራ ፤ የሐበሻ ፡ ንጉሥ ፡
ሰም ፤ ትርጓሜው ፡ ውድማን ፡ የሚያስፈራ ፡ የነበረ
በት ፡ ዘመን ፡ ፱፻ ፡ ዓ ፡ ም ፤ ፪ኛው ፡ ደግሞ ፡ ፲፬፻ ፡
ዓ ፡ ም ፡ ነው ።

(ጥማ) ውድማ ፤—ዐውድማ ፤—ዐወደ ።

አወደመ ፤ አጠፋ ፡ ደመሰሰ ፡ እንዳልነ
በረ ፡ አደረገ ።

አውዳሚ ፤ ያወደመ ፡ የሚያወድም ፤ አጥፈ ።

አውድም ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

ማውደም ፤ ማጥፋት ፡ መደምሰስ ።

ማወደሚያ ፤ ማጥፊያ ።

አወዳደም ፤ አጠፋፍ ፤ መውደም ።

ወደማ ፤ (ጋላ) ፤ የበጎች ፡ በሽታ ፡ አፍ
ንግግውን ፡ እያፈነ ፡ ትንፋሽ ፡ የሚከለክላቸው ፤
ከልክልት ፡ ደደቆ ።

ወዳምቃ ፤ በታች ፡ ወግዳ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡
አገር ፡ የቅዱስ ፡ ሚካኤል ፡ አጥቢያ ።

ወደነ ፤ ልብሱን ፡ ከትከሻው ፡ በታች ፡ ዝቅ ፡
አደረገ ፤ ከንጹጉ ፡ አወጣ ፤ አደገደገ ፡ ለማደል ፡ ለማ
ሳለፍ ፡ በደነን ፡ እይ ፤ ከዚህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነው ።

ወደነ ፤ አስረ ፡ ቁረጥ ፡ ቀረቀበ ፡ አያያዘ ።

ወዳኝ ፤ የወደነ ፡ የሚወድን ፤ በዳኝ ፡ አሳሪ ፡
ቀርቃቢ ።

መወደን ፤ መበደን ፡ ማሰር ፡ መቀርቀብ ።

መወደኛ ፤ መበደኛ ፡ ማሰሪያ ፡ መቀርቀ
ቢያ ፡ ቅራና ፡ ገመድ ።

አስወደነ ፤ አስበደነ ፡ አስደገደገ ።

አስወደነ ፤ አሳሰረ ፡ አስቀረቀበ ።

ማስወደን ፤ ማስበደን ፡ ማስቀርቀብ ።

ማስወደኛ ፤ ማሳሰሪያ ፡ ማስቀርቀቢያ ።

ተወደነ ፤ ተበደነ ፡ ተደገደገ ።

ተወደነ ፤ ታሰረ ፡ ተቁረጥ ፡ ተቀረቀበ ።

ውድን ፤ የተወደነ ፤ ቡድን ፡ ቅርቅብ ።

አዋደነ ፤ አስተሳሰረ ፡ አቀራቀበ ።

አወዳደነ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

አወዳደን ፤ ለዐዳደን ፡ አቀራቀብ ፤ መወ
ደን ።

ወደቀ ፤ (ወዲቅ ፡ ወድቀ) ፤ ተጣለ ፡
እንበፍ ፡ አለ ፤ ተጋደመ ፡ ተኛ ፤ ነጠበ ፡ ተገደፈ ፡
(ማቴጌ ፡ ፳፮) ፤ (ዐዋጅ) ፤ የወደቀን ፡ አንግ ፤ የሞ
ተን ፡ ቅበር ።

ወደቀ ፤ ደኸየ ፡ ከሰረ ፡ ተዋረደ ፤ ረከሰ ።

ወደቀ ፤ አደጋ ፡ ጣለ ፡ (ፈሳሙ ፡ ጽፎ ፡ ፲፰) ።

ወደቀበት ፤ ተጣለበት ፤ ተዘረጋበት ። መ
ሬቱ ፡ ቀላድ ፡ ወደቀበት ፡ እንዲሉ ።

ወዳቂ ፤ የሚወድቅ ፡ የሚተኛ ፤ ተዋራጅ ።
(ተረት) ፤ ያባያ ፡ ልጅ ፡ ወዳቂ ።

ወዳቂ ፤ የማይነጣ ፡ የግእዝና ፡ ያማርኛ ፡
ንባብ ።

ወዳቃ ፤ ዘባጣ ፤ ዋዲያት ፡ ምድር ።

ውዳቂ ፤ የተጣለ ፡ ጥንብ ፡ በከት ።

ውድቅ ፤ (ውዱቅ) ፤ የወደቀ ፡ የተዋ
ረደ ፤ ወራዳ ።

ውድቅ ፤ የአንብር ፡ ዐይነት ፡ ምልክት ።

ውድቃን ፤ (ውዱቃን) ፤ የወደቁ ፡ የተ
ጣሉ ፤ ልማዱ ፡ ግን ፡ የወደቀ ፡ ነው ።

ውድቅ ፡ አለ ፤ ድንገት ፡ ፈጥሮ ፡ ወደቀ ።

ውድቀት ፤ (ድቀት) ፤ መውደቅ ፡ መር
ከስ ፤ ነውር ፡ ርከስና ፡ ንሳር ፡ ውርደት ፡ (ምላጽ ፡
፲፪ ፡ ሌርጂ ፡ ፳፩) ።

ውድቂያ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

ውድቅት ፤ ድቅድቅ ፣ ጥቅጥቅ ፣ ጨጫ ፣
 ዐይን ፣ በወጥ ፣ የማይታይ ፣ ሰው ፣ የሚወድቅበት ፣
 የሚሰናከልበት ፣ ወይም ፣ የሚተኛበት ፣ የሚጋደም
 በት ፣ የመኝታ ፣ ጊዜ ፣ በግእዝ ፣ ግን ፣ ድን ፣ አላ
 ልቶ ፣ የወደቀች ፣ ተብሎ ፣ ይተረጉማል ።
 መውደቅ ፤ መጣል ፣ መቀረድ ፤ መጋደም ፣
 መተኛት ፣ (ሉቃ፤ ፴፪ ፣ ሮሜ፤ ፲፩) ።
 መውደቂያ ፤ መጥር ፣ ስፍራ ።
 ወዳደቀ ፤ መላላላት ፣ ወደቀ ፤ ተንጠባጠቦ ።
 መወዳደቅ ፤ መንጠባጠብ ።
 አወደቀ ፤ ጣለ ፣ አንካረረ ፣ አጋደመ ፣
 (ሰቂ፤ ፪) ። ጠላትኸን ፣ ያውድቅ ፣ እንዲል ፣
 መራቂ ።
 አውዳቂ ፤ ያወደቀ ፣ የሚያወድቅ ፤ አጋ
 ዳሚ ።
 ማውደቅ ፤ መጣል ፣ ማጋደም ።
 አስወደቀ ፤ አስጣለ ፣ አስጋደመ ፤ አስረ
 ከሰ ።
 አስወዳቂ ፤ ያስወደቀ ፣ የሚያስወድቅ ።
 ማስወደቅ ፤ ማስጣል ፣ ማስረከስ ።
 ተዋደቀ ፤ ተጣጣለ ፣ ከድኸነት ፣ ጋራ ።
 ተዋደቀ ፤ ተገዳደመ ፣ ተተኛኛ ፤ ተነባበረ ፣
 ተደራረበ ፣ ራሳ ፣ በራሳ ፣ ላይ ፣ ተኳኳነ ፣ (ዘሌ፩፤
 ፴፮) ።
 መዋደቅ ፤ መጣጣል ።
 መዋደቂያ ፤ መጣጣያ ።
 አዋደቀ ፤ አዋረደ ፣ አራከሰ ፤ ይህን ፣ ያ
 ኸል ፣ እያወጣም ፣ አባባለ ።
 አወዳደቀ ፤ አጣጣለ ፣ አገዳደመ ።
 አወዳደቅ ፤ አከላሰር ፤ መውደቅ ፣ (ማቴ
 ፮ ፣ ፳፮) ።
 ወደረ ፤ (ወተረ) ፤ ገመደ ፣ ጠመረ ፤ ትክ
 ከል ፣ አደረገ ።
 ወደረ ፤ ጠመጠመ ፣ ጋዳ ፣ አሰረ ። (ተረት) ፤
 አገር ፣ ያደረው ፣ ዘንድ ፣ የወደረው ።
 ወደረ ፤ እስጥ ፣ አለ ፤ ውርርድ ፣ ተከለ ።
 ወዳሪ ፤ የወደረ ፣ የሚወድር ፤ ገማጅ ፣
 አሳሪ ።
 ወደር ፤ እኩያ ፣ አቻ ፣ ጣምራ ፤ ባል ፣
 ወይም ፣ ሚስት ።
 ወደሪ ፤ የኔ ፣ ወደር ፤ እኩያዬ ፣ አቻዬ ።
 ወደር ፣ የለኸ ፣ የለኸ ፤ የወንድና ፣ የሴት ፣
 መጠሪያ ፣ ስም ።
 ወደረኛ ፣ (ኞች) ፤ ጠላት ፣ ባለጋራ ፣ ተቃ
 ሞሚ ፣ ተቃራኒ ፣ ተፈካካሪ ፣ (ሉቃ፤ ፳፩) ።
 ወደራ ፤ በመንዝ ፣ ከፍል ፣ ያለ ፣ አገር ።

ወደሮ ፣ (ዎች) ፤ ወፍራምና ፣ ረኸም ፣
 ገመድ ፣ ዛፍን ፣ በራን ፣ ጠልፎ ፣ የሚጥል ። ወደሮ ፣
 በጉራጊ ፣ ነው ፤ ባማርኛ ፣ ደበል ፣ ይባላል ።
 ውደራ ፤ ጥመራ ፣ አሰራ ።
 መወደር ፤ መግመድ ፣ መጠመር ፤ ግሰር ፣
 መጋዳት ።
 መወደሪያ ፤ ግሰሪያ ፣ መጋጃ ፣ ጋዲ ።
 አስወደረ ፤ አስገመደ ፣ አስጠመረ ።
 አስወደረ ፤ አስጠመጠመ ፣ አሳሰረ ፣ አስ
 ጋዳ ።
 አስወደረ ፤ እስጥ ፣ እውኛ ።
 አስወዳሪ ፤ ያስወደረ ፣ የሚያስወድር ፤ አ
 ሳሳሪ ።
 ማስወደር ፤ ግሳሰር ፣ ማስጋዳት ።
 ማስወደሪያ ፤ ግሳሰሪያ ፣ ማስጋጃ ።
 ተወደረ ፤ ተገመደ ፣ ተጠመረ ።
 ተወደረ ፤ ታሰረ ፣ ተጋዳ ።
 ተወደረ ፤ እስጥ ፣ ተባለ ።
 ተወዳሪ ፤ የሚወደር ።
 ውድር ፤ የተወደረ ፣ የተጋዳ ፣ የታሰረ ፤
 እስር ፣ ዛፍ ፣ እንስሳ ፣ ሰው ።
 ውድር ፤ እስጥ ፣ የተባለ ፣ ማር ፣ በቅሎ ፣
 ፈረሰ ።
 ውድራት ፤ እስራት ፣ ጥምጥማት ።
 ተዋደረ ፤ ተጋመደ ፣ ተጣመረ ።
 ተወዳደረ ፤ ተተካከለ ፤ ሳይበላለጥ ፣ ቀረ ።
 ተወዳደረ ፤ ተሳሰረ ፣ ተቋረኛኛ ።
 ተወዳደረ ፤ ተፈካከረ ፣ ተላለከ ፣ ተሻገተ ፣
 ተከራከረ ፣ ተወራረደ ።
 ተወዳዳሪ ፤ (ዎች) ፤ የሚወዳደር ፤ ተፈ
 ካካሪ ።
 ተወዳዳሪነት ፤ ተፈካካሪነት ።
 ውድድር ፣ (ሮች) ፤ ፍክክር ፣ ክርክር ፣
 ውርርድ ።
 መወዳደር ፤ መፈካከር ፣ መተላለክ ፣ መሻ
 ገት ፣ መወራረድ ።
 መወዳደሪያ ፤ መፈካከሪያ ፣ መወራረጃ ።
 አዋደረ ፤ አጋመደ ፣ አጣመረ ።
 አወዳደረ ፤ አስተካከለ ።
 አወዳደረ ፤ አስተሳሰረ ፣ አጋመደ ።
 አወዳደረ ፤ አፈካከረ ፣ አስተላለከ ፣ አሻ
 ገተ ፣ አወራረደ ፤ እስጥ ፣ አገባ ፣ አባባለ ።
 አወዳዳሪ ፤ ያወዳደረ ፣ የሚያወዳድር ፤
 አፈካካሪ ።
 ማወዳደር ፤ ማፈካከር ፣ ማስተካከል ።

ማወዳደሪያ ፤ ማፈካከሪያ ፤ ማስተካከያ ።

አወዳደር ፤ አስተሳሰር ፤ መወደር ።

ዋጅራት ፡ (ቶች) ፤ በትግራ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ነገድ ፡ ስም ፤ የሽፍታ ፡ የቀማኛ ፡ የወያኔ ፡ የነፍስ ፡ ገዳይ ፡ ማገበር ። ዋጅራት ፡ ወገረ ፡ ካለው ፡ የወጣ ፡ ይመስላል ፤ ትርጓሜውም ፡ ደብዳቤ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ወደስ ፤ (ወድሶ ፡ ወደሰ) ፤ አመሰገነ ፤ ምስጋና ፡ አቀረበ ፡ ሰጠ ።

ወዳሽ ፤ (ወዳሴ) ፤ የወደሰ ፡ የሚወድስ ፤ አመሰጋኝ ።

ውደሳ ፤ የምስጋና ፡ ስጦታ ።

(ጥደ) መወደስ ፤ ማመስገን ።

መወደሻ ፤ ማመስገኛ ፡ አንደበት ፡ ቤተ ፡ መቅደስ ።

መወድስ ፤ ምስጋና ፡ በየሳምንቱ ፡ አሁድ ፡ አሁድ ፡ ሌሊት ፡ በዘማ ፡ የሚባል ፡ በጽሁፍው ፡ መዝሙር ፡ የሚሠመር ።

መወድስ ፤ የቅኔ ፡ ስም ፤ ጿኛ ፡ ቅኔ ።

አወደስ ፤ (ወደሰ) ፤ ሳታትና ፡ ማሕሌት ፡ ቆመ ፤ ዳዊት ፡ ደገመ ።

አወዳሽ ፤ ያወደሰ ፡ የሚያወድስ ፤ ቤተ ፡ ክሲያን ፡ አገልጋይ ፡ ካህን ፡ ደብተራ ፡ አንባቢ ፡ ደጋሚ ፡ አዚያሚ ፡

አወዳሾች ፤ ዳዊት ፡ ደጋዋች ፡ ሳታት ፡ ቋጦች ፡ መዘምራን ።

አወዳሽነት ፤ አወዳሽ ፡ መኾን ፡ ደብተርነት ።

ማወደስ ፤ መወደስ ።

ማወደሻ ፤ መወደሻ ።

አወዳደስ ፤ አመሰጋገን ፡ መላልሶ ፡ ደጋግሞ ።

ማወዳደስ ፤ ማመሰጋገን ።

ማወዳደሻ ፤ ማመሰጋገኛ ።

ተወደሰ ፤ ተመሰገነ ፡ እግዚሩ ፡ ሰጠ ።

ተወደሰ ፤ ተቆመ ፡ ተደገመ ፡ ተዘመ ፡ መወድሱ ፡ ሳታቱ ፡ ዳዊቱ ።

ተወደሰ ፤ ቀረበ ፡ ተባለ ፤ ምስጋናው ።

ተወደሰ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ። ደንደስን ፡ እይ ።

ተወዳሽ ፤ የሚወደስ ፤ ተመሰጋኝ ።

(ጥወ) መወደስ ፤ መመስገን ።

መወደሻ ፤ መመስገኛ ።

ተወዳደስ ፤ ተመሰጋገን ።

መወዳደስ ፤ መመሰጋገን ።

መወዳደሻ ፤ መመሰጋገኛ ።

አዋደስ ፤ አመሳገን ።

አወዳደስ ፤ አመሰጋገን ።

አውደስደስ ፤ ዞረ ፤ ሥራ ፡ ፈታ ።

አውደስዳሽ ፡ (ሾች) ፤ ያውደሰደሰ ፡ የሚያውደሰድስ ፤ ዘዋሪ ፡ የካህን ፡ ሥራ ፡ ፈት ፡ ቀላዋጭ ።

ማውደስደስ ፤ መዞር ፡ ሥራ ፡ መፍታት ።

ማውደስደሻ ፤ ሥራ ፡ መፍቻ ።

ውዳሴ ፤ ምስጋና ።

ውዳሴ ፡ አምላክ ፤ የመጽሐፍ ፡ ስም ፤ የጸሎት ፡ መጽሐፍ ፡ ከቅዱስ ፡ ባስልዮስ ፡ ከቅዱስ ፡ ኤፍሬም ፡ ከሌሎችም ፡ ቅዱሳን ፡ እብው ፡ የተደረሰ ፡ አስተዋፅኦ ፡ ትርጓሜው ፡ ያምላክ ፡ ምስጋና ፡ ማለት ፡ ነው ።

ውዳሴ ፡ ከንቱ ፤ ብላሽ ፡ የማይረባ ፡ ምስጋና ። (ግጥም) ፤ ትዳሜ ፡ ተረግዘሽ ፡ እሁድ ፡ ተወልደሽ ፤ ሰኞ ፡ ክርስትናሽ ፡ ማግሰኞ ፡ ሰርግሽ ፤ ገብራል ፡ አሳላፊ ፡ ሚካኤል ፡ ወጥ ፡ ቤት ፤ አሳራጊው ፡ አባ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ።

ውዳሴ ፡ ማርያም ፤ የመጽሐፍ ፡ ስም ፤ የማርያም ፡ ምስጋና ፡ ቅዱስ ፡ ኤፍሬም ፡ የደረሰው ፡ የሰባት ፡ ቀን ፡ ጸሎት ፡ በዳዊት ፡ መጨረሻ ፡ የሚጻፍ ።

አወዳደስ ፤ አመሰጋገን ፤ መወደስ ፡ ማወደስ ።

ወዴሰ ፤ ያገር ፡ ስም ። ጋላ ፡ ዋንዛን ፡ ወዴሳ ፡ ይለዋልና ፤ ዋንዛ ፡ ያለበት ፡ ዋንዛም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ወደቱ ፤ ጉልማሳ ፡ ዘዋሪ ።

ወዴት ፤—ጥያቄ ፤—ወደ ።

ውሃ ፡ (ሆች) ፤ ወሀሀ ፡ ምሀወ) ፤ ካፄቱ ፡ ባሕርያት ፡ አንዱ ፡ ጿኛው ፤ የርጥበት ፡ የልምላሜ ፡ ሥር ፡ መሠረት ፤ በቀን ፡ ብዛት ፡ ሚዳውን ፡ ገደል ፡ የሚያደርግ ፡ ፈሳሽ ፡ ባሕርይ ፡ ይዞ ፡ ሻያጅ ፤ እድፍን ፡ ሹሉ ፡ የሚያነጣ ፡ የሚያጠራ ፡ እንደ ፡ መስተዋት ፡ ፊትን ፡ የሚያሳይ ፡ (ምሳጽጂ ፡ ፲፮ ። ዘፍጽ ፡ ፮ ፡ ፮) ። በርጥበቱ ፡ ከመሬት ፤ በውዕየቱ ፡ (በመቃጠሉ) ፡ ከእሳት ፤ በጽልመቱ ፡ ከነፋስ ፡ ይሰማማል ፡ (ተረት) ፤ አሹን ፡ ሊያልፍ ፡ ውሃ ፡ አደረገኝ ፡ ድኻ ። (የጅ ፡ ውሃ) ፤ ሚዳ ፡ መውጫ ፡ ከቶፋ ፡ ካይቻል ፡ የሚጨመር ። (የጣት ፡ ውሃ) ፤ እጅ ፡ መታጠቢያ ፡ በዳታን ፡ በሰን ፡ በቡስቡስት ፡ የሚቀርብ ። (ያርብ ፡ ውሃ) ፤ ዐርብ ፡ የተቀዳ ፡ (የሐጽ ፡ ሸ።) ።

ውሃው ፤ ወንዶ ፡ ውሃ ፤ ያ ፡ ውሃ ፡ (፪ነገ ፡ ፫ ፡ ፳፪) ።

ውሃው ፤ የርሱ ፡ ውሃ ።

ውሃው ፡ ዐለቀ ፤ አንዱን ፡ አገር ፡ ለቆ ፡ ወደ ፡ ሌላው ፡ ሽደ ።

ውሃዋ ፤ ውሃዪቱ ፤ ሴቱ ፡ ውሃ ፤ ያች ፡ ውሃ ፡ (ዘፍጽ ፡ ፳፩) ።

ውሃዋ ፤ የርሷ ፡ ውሃ ።

ውሃማ ፤ ውሃ ፡ የበዛበት ፡ ስፍራ ።

ውሃ ፡ እናት ፤ (የውሃ ፡ እናት) ፤ በረጋ ፡

ውሃ ፡ ላይ ፡ የምትዞር ፡ የምትሸከረከር ፡ ተንቀሳ ቃሽ ፡ ፊንዝዝ ፡ መላይ ። በግእዝ ፡ ከመዝ ፡ ረካ ትም ፡ ትባላለች ።

ውሃ ፡ እናት ፡

ውሃ ፡ እናት ፤ የድጉስ ፡ መግሪያ ።

ውሃ ፡ በላ ፤ ባለጌ ፡ እንዳገኘ ፡ የሚናገር ፡ የሚሠራ ።

ውሃ ፡ በላው ፤ አስጠመው ፡ ዋጠው ፤ ወሰደው ፡ ይዞት ፡ ሼደ ፡ ነጉደ ፤ አንከባለለው ፡ ነዳው ።

ውሃ ፡ ገብ ፤ ውሃ ፡ የሚገባው ፡ መሬት ፡ ባለመስኖ ።

ውሃ ፡ ውሃ ፡ አለ ፤ ጠላው ፡ ቀጠነ ፤ በሽ ተኛው ፡ አሹንም ፡ አሹንም ፡ ውሃ ፡ ስጡኝ ፡ አለ ።

ውሃ ፡ ወጣበት ፤ የበሬው ፡ የፈረሱ ፡ ኩቱ ፡ መካከሉ ፡ ታመመ ፤ ውሃ ፡ ቋጠረ ።

ውሃ ፡ ወረደ ፤ ወደ ፡ ምንጭ ፡ ወደ ፡ ወንዝ ፡ ውሃ ፡ ሊቀዳ ፡ ሼደ ፡ (አገደመ ፡ ወጣ) ።

ውሃ ፡ ወራጅ ፤ ወደ ፡ ውሃ ፡ የሚወርድ ፡ የሚሼድ ፤ አግዳሚ ፡ ሽያጅ ። ውሃ ፡ ወራጅ ፡ ዳኛ ፡ እንዲሉ ። ዳኘን ፡ እይ ።

ውሃ ፡ ጠጪ ፤ (ስተደ ፡ ማየ ፤ ሰታዬ ፡ ማይ) ፤ ከብት ፡ ውሃ ፡ የሚጠጣበት ፡ ጊዜ ፡ ቀ ትር ፡ አውራ ፡ ተሰያት ፡ ጽ ፡ ሰጥት ።

ውሃ ፡ ሽነ ፤ ጠረሰ ፡ ማገኘ ፡ ተሳነው ።

ውሃ ፡ ሽነ ፤ ቀለጠ ፡ ሕሕ ፡ በረደው ፡ ጨፌ ።

ውሃ ፡ ልክ ፤ የውሃ ፡ ልክ ፤ በውስጡ ፡ ውሃ ፡ ያለበት ፡ መለኪያ ፤ ባለመስተዋት ፡ ጠፍጣፋ ፡ ፩ ፡ ማእዘን ፡ ፊንጨት ፡ የግንብና ፡ የማንኛውም ፡ ሕንጻ ፡ ማስተካከያ ።

ውሃ ፡ ሙላት ፤ የውሃ ፡ ሙላት ፤ ጉርፍ ፡ ፈረሰኛ ።

ውሃ ፡ መቅጃ ፤ ገር ፡ ባላገር ፡ ውሃ ፡ የሚቀዳበት ፡ ስፍራ ፤ አንኮላ ።

ውሃ ፡ ሥንቁ ፤ አገር ፡ ግዛት ፡ ማደሪያ ፡ ያልተሰጠው ፡ ደጀ ፡ ጠኒ ፡ ዌፍራ ።

ውሃ ፡ ሥንቁ ፤ የደስታ ፡ ተክለ ፡ ወልድ ፡

ወንድ ፡ አያት ፡ ያባት ፡ አባት ፡ የስም ፡ ቅጽል ፤ መደበኛ ፡ ስማቸው ፡ የምሩ ።

ውሃ ፡ ፈረድ ፤ ውሃ ፡ የለየው ፡ የከፈለው ፡ አውራጃ ፡ ወረዳ ፡ ቀበሌ ፡ አገር ፡ መሬት ።

ውሃ ፡ ቅዳ ፤ ውሃ ፡ መልስ ፤ የማይረባ ፡ ሥራ ፤ የጣሉትን ፡ ማንግት ፡ ያነሡትን ፡ መጣል ።

ውሃ ፡ ቀጠነ ፤ የግፍ ፡ ንግግር ።

ውሃ ፡ ቋጠረ ፤ አቋረበፊ ፡ ጉረበ ።

ውህነት ፤ ውሃ ፡ መሸን ፤ የውሃ ፡ ባሕርይ ።

መወሀየት ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ መሕሳት ። ዶ ሮንና ፡ በይንን ፡ እይ ።

ዎሆ ፤ (ሆይ) ፤ ባሺዶ ፡ ጊዜ ፡ ለበሬ ፡ የሚ ዜም ፡ ቃል ፤ የዘረን ፡ አዝማች ። ዎሆ ፡ በሬ ፡ እን ዲል ፡ ገበሬ ። ዎ ፡ የሐባብ ፤ ሆ ፡ የሆይ ፡ ከፈል ፡ ነው ።

ወሂድ ፤—ዘወር ፡ በል ፤—ሼደ ።

ወህኒ ፤ (ማያዊ) ፤ ውሃ ፡ ቀዝቃዛ ፡ የጽ ስር ፡ የግዞት ፡ ቤት ፡ የወንጀለኛ ፡ የነፍሰ ፡ ገዳይ ፡ ማሰሪያ ፤ ዓለም ፡ በቃኝ ፤ የገንገመ ፡ እሳት ፡ ምሳሌ ። ወህኒ ፡ ያሠኘው ፡ ጉድጓዳነቱና ፡ ዘቅዛቃነቱ ፡ ነው ።

ወህኒ ፡ አገባ ፤ አጋዘ ፡ አሰረ ።

ወህኒ ፡ አዛዥ ፤ የወህኒ ፡ ሹም ፤ ባንኮበር ፡ የሚሾም ፡ የእስር ፡ ዘበኞች ፡ አለቃ ።

ወህኒ ፡ ቤት ፡ (ቶች) ፤ የወህኒ ፡ ቤት ።

ወህኒ ፡ ቤቶች ፤ የወህኒ ፡ ቤት ፡ ሰዎች ፤ ወይም ፡ ሠራተኞች ።

ወህኒ ፡ ዐምባ ፤ በጉንደር ፡ የነገሥታት ፡ ልጆች ፡ የሚያድጉበት ፡ የሚኖሩበት ፡ የተራራ ፡ ወህኒ ፤ ወይም ፡ የወህኒ ፡ ተራራ ፡ መንደር ።

ወዎ ፤ የኋላ ፡ ጦር ፡ ደጀን ፡ የፈታውራሪ ፡ አንጻር ፡ ገዝ ፡ ጠባቂ ፤ የወደቀ ፡ አንሺ ፡ የሞተ ፡ ቀባሪ ። ወሮን ፡ ተመልከት ፤ ከዚህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነው ።

ወዎነት ፤ ደጀንነት ።

ዉዉ ፤ የውሻ ፡ ጨከት ፤ ያው ፡ ያው ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዋዋ ፤ (ወህውህ) ፤ ጣመ ፡ ጣፈጠ ። መረ ቃን ፡ አስተውል ።

ዋዋቴ ፤ ያረገ ፡ ስም ፤ ጥርስ ፡ ሲፍቁበት ፡ የሚጣፍጥ ፡ ዐረግ ።

አዋዋ ፤ (አምዐረ) ፤ ጣዕም ፡ ተው ፡ ሰጠ ፤ አጣፈጠ ። አፍ ፡ ያዋዋል ፡ እንዲሉ ።

ማዋዋት ፤ ማጣፈጥ ።

ማዋዊያ ፤ ማጣፈጣ ።

ዋዋ ፤ (ዋ) ፤ ዋይ ፡ ዋይ ፤ ወቶ ፡ ወቶ ።

ዋዋ ፤ የተራ ፡ ጨከት ።

ዋዌ ፤ ያገባብ ፡ ስም ፤ ልዩ ፡ ልዩነት ።

ባለው ፡ ስምና ፡ እንቀጽ ፡ መጨረሻ ፡ እየተጨመረ ፡
የሚነገር ፡ ፈደል ፤ ይኸውም ፡ ም ፡ ነው ። በመ ፡
ተራ ፡ ምን ፡ ተመልከት ። (የነገረላ ፡ ዋዌ) ፤ በግእዝ ፡
ንባብ ፡ ውስጥ ፡ አለስፍራው ፡ የተነገረ ፡ ወ ።

ዎው ፤ የፈደል ፡ ስም ፤ ጿኛ ፡ ፈደል ፡
ወ ። ትርጓሜው ፡ ሚንጦ ፡ ዘለበት ፤ ከዋዌ ፡ ጋራ ፡
አንድ ፡ ነው ።

ዎዎ ፤ ሆይ ፡ ሆይ ። ምን ፡ ተመልከት ።

ወዛ ፤ (ውሕዝ ። ዐረ ፡ ወዘዐ) ፤ ወዛም ፡
ኾነ ፤ ላባ ፡ እዣ ፤ ከንጣት ፡ ራቀ ፤ ዘይትና ፡ ቅቤ ፡
የተቀባ ፡ መሰለ ፡ ራሱ ፤ ተቅለጠለጠ ።

ወዝ ፤ (ወሕዝ) ፤ ላብ ፡ ላበት ፤ የነገር ፡
የዜማ ፡ ጣዕም ፤ የቋርበት ፡ የልብስ ፡ ገላ ፡ ነክ ፡
ወዝ ፡ ያረፈበት ፡ (ሕዝቃ፤ ፤፳) ። በስተዐይት ፡
በኩል ፡ ያለ ፡ የንጆራ ፡ መልክ ፡ የበበከት ፡ አንጻር ።
ወዝ ፡ ለቅጠልም ፡ ይነገራል ። (ደረቅ ፡ ወዝ) ፤
ሸቀን ።

ወዛም ፤ ባለወዝ ፡ ወዙ ፡ ጭፍጭፍ ፡
የሚል ፡ በድሉት ፡ ኗሪ ። (ተረት) ፤ ወዛም ፡ ገማ ፡
ቢሉ ፤ የነጭ ፡ ወሬ ፡ ነው ።

ወዘና ፤ ውበት ፡ ደም ፡ ግባት ፡ መልክ ፡
ለዛ ።

ወዘና ፡ ቢስ ፤ ለዛ ፡ ቢስ ፡ ክሾ ፡ እከቻማ ፡
ለነገሩ ፡ ጣዕም ፡ ለመልኩ ፡ ማማር ፡ የሌለው ።
በወላምኛ ፡ ግን ፡ ወዘና ፡ ልብ ፡ ማለት ፡ ነው ።

መውዛት ፤ መላብ ፡ ማዣት ።

መውገፍ ፤ ወዛም ፡ መኾኛ ፡ ቅባት ፡ ሮማ ።

አወዛ ፤ አላባ ፡ ወዝ ፡ ሰጠ ፡ አራስ ።

አያወዛ ፤ ወዝ ፡ አይሰጥ ። ዋዛን ፡ እይ ።

አዋዜ ፤—ብትን ፡ ድልኸ ፤—ዐዋዜ ።

ማውዛት ፤ ማላብ ፡ ወዝ ፡ ማፍሰስ ።

ማውገፍ ፤ ዘይትና ፡ ቅቤ ።

አወዛዛ ፤ የአወዛ ፡ ድርብ ፤ ቀባባ ፡ አባበሰ ።

ማወዛዛት ፤ የማውዛት ፡ ድርብ ፤ መቀባ
ባት ።

ተወዛዛ ፤ ተባበሰ ፡ በቀላል ፡ ተቀባባ ፡
እጁና ፡ ፊቱ ።

(ጥዛ) ዋዛ ፤ (ትግ ፡ ዋዘዩ) ፤ አፈዝ ፡ ዘበተ ፡
ቀለደ ።

(ላዛ) ዋዛ ፤ (ዘርቅ ፡ ተውኔት) ፤ ቀልድ ፡
ፈዝ ፡ ዘበት ፡ ያልት ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ የሌለበት ፡
ጨዋታ ፡ (ኦፊሻ ፡ ፪) ። አለዋዛው ፡ ዋዛ ፤ ቅቢም ፡
አያወዛ ። ዋዛ ፡ ለቁም ፡ ነገር ፡ ብላቴን ፡ ጌታው ፡
እንዲሉ ።

ዋዛ ፡ ፈዛዛ ፤ የፈዛዛ ፡ ዋዛ ፤ ወይም ፡
ፈዛዛ ፡ ዋዛ ፤ ብላሽ ፡ ረቢ ፡ ቢስ ፡ ከንቱ ፡ ነገር ።

ዋዘኛ ፤ (ኞኞ) ፤ ዋዛ ፡ ተናጋሪ ፡ ዋዛ ፡
ወዳድ ፡ ባለዋዛ ፡ ቀልደኛ ፡ (መዝ። ፩ ፡ ምላ።
፯ ፡ ፳) ።

ዋዘኛ ፤ ከራር ፡ መቺ ። ዋዘኛስ ፡ ከራረኛ ፡
እንዲሉ ።

ዋዘኛ (ኝ) ነት ፤ ዋዘኛ ፡ መኾን ፡ (ምላ።
፲፪) ።

ተዋዛ ፤ ዋዛ ፡ ተናገረ ፡ ተነጋገረ ፡ ተቃ
ለደ ፤ ቋሉ ፡ ተጓረወ ።

መዋዛት ፤ መቃለድ ፡ መዘበት ።

መዋዣ ፤ መቃለጃ ።

አዋዛ ፤ አዛበተ ፡ አቃለደ ፤ አላላ ፡ እንደ ፡
ዘበት ፡ ሠራ ።

ማዋዛት ፤ ማዛበት ፡ ማቃለድ ።

ወዣብ ፤ የምታምር ፡ መልክ ፡ ቀና ፡ ምሉ ፡
ሴት ።

ወዣብ—ዝናምና ፡ ነፋስ—ወጀበ ።

ወዣብረ ፤ ዛባረ ፡ ነገር ፡ ላተ ። ዘባረ
ቀን ፡ እይ ።

መወዣብር ፤ መዛበር ።

መወዣብሪያ ፤ መዛበሪያ ።

ተወዣብረ ፤ ተላላተ ፡ ተደናገረ ።

(ጥወ) መወዣብር ፤ መሳሳት ፡ መደናገር ።

አወዣብረ ፤ አሳሳተ ፡ አደናገረ ፡ አጭ
በረበረ ።

አወዣባሪ ፤ ያወዣብረ ፡ የሚያወዣብር ፤
አሳሳች ፡ አደናጋሪ ፡ አጭበርባሪ ።

ማወዣብር ፤ ማደናገር ፡ ማጭበርበር ።

ማወዣብሪያ ፤ ማሳሳቻ ፡ ማደናገሪያ ።

ወዘበሬታ ፤—አገኝ ፡ ዐጣ ፤—ዛበረ ።

ወዘገ ፤ (መዚግ ፡ መዘገ) ፤ ፈተላ ፡ መ
ዘዘ ፡ ላባ ፡ ጉተተ ፡ አቀጠነ ፡ አረዘመ ፡ አከረረ ፤

የድር ፡ የማግ ። ዘወገን ፡ ተመልከት ።

ተወዘገ ፤ ተፈተለ ፡ ተመዘዘ ፡ ተላባ ፡ ተጉ
ተተ ፡ ቀጠነ ፡ ረዘመ ፡ ከረረ ።

ውዛጊ ፤ ነጠላ ፡ ፈትል ፤ የዝሐና ፡ የግራ ፡
ከር ።

ውዝግ ፤ የተወዘገ ፡ የተላባ ፡ ፈትል ።

ውዝጋት ፡ መዘጋ ፡ ጉተታ ፤ የፈትል ፡
ሥራ ።

አውዘገዘገ ፤ እምዘገዘገ ፡ አቅዘመዘመ ።
ዘዘገዘና ፡ መዘገን ፡ ተመልከት ።

ማውዘግዘግ ፤ ማምዘግዘግ ፡ ማቅዘምዘም ።

ማውዘግዘጊያ ፤ ማምዘግዘጊያ ፡ ስፍራ ።

ተውዘገዘገ ፤ ተምዘገዘገ ፡ ተቅዘመዘመ ።

ውዝግዝግ ፤ ም(እን)ዝግዝግ ፡ ቅዝምዝም ።

አወዛዘግ ፤ አመዛዘዝ ፡ አሳሳብ ፡ አፈታ
ተል ፤ መወዘግ ።

ወዘና ፤—ወብት ፤—ወዛ ።

ውኸኸኸ፤ (ኞኸ) ፤ የታናሽ ፤ ዕንጨት ፤ ስም ፤ በጉት ፤ ከቅጠል ፤ በቀር ፤ ዐጽቅና ፤ ጉጥ ፤ የሌለው ፤ መላላ ፤ ቀጭን ፤ ዕንጨት ፤ ቸቦ ፤ የሚገኝ ።

ወዘፈ ፤ (ወዘፍ ፤ ወዘፈ) ፤ ወዘተ ፤ ረበክ ፤ ረፈቀ ፤ ጉሉተ ፤ አስቀመጠ ፤ ቀጭ ፤ አደረገ ፤ አጋደመ ፤ ተወ ፤ አስታጉለ ።

ወዛፈ ፤ የወዘፈ ፤ የሚወዝፍ ፤ አስቀማጭ ፤ አስታጓይ ።

ወዘፍ ፤ (ፎኸ) ፤ ዘለሳ ፤ የተኛ ፤ የተጋደመ ፤ የዘላን ፤ ዐጥር ፤ (ነሐጽ ፤ ፲፩) ።

መወዘፍ ፤ መረፈቅ ፤ ማስቀመጥ ፤ መተው ፤ ማስታጉል ።

መወዘፈያ ፤ ማስቀመጫ ፤ ማጋደሚያ ፤ ስፍራ ፤ ጊዜ ።

አስወዘፈ ፤ አስወዘተ ፤ አስረፈቀ ፤ አስተወ ።

ማስወዘፍ ፤ ማስረፈቅ ፤ ማስተው ።

ማስወዘፈያ ፤ ማስረፈቂያ ።

ተወዘፈ ፤ ተወዘተ ፤ ተረበክ ፤ ተረፈቀ ፤ ተጉለተ ፤ ተቀመጠ ፤ ተጋደመ ፤ ታጉለ ።

ተወዛፈ ፤ የሚወዘፍ ፤ ተረፋቂ ።

ወዛፋ ፤ ወገዝፍ ፤ የተወዘፈ ፤ ከተቀመጠበት ፤ የማይነሣ ፤ ውዝት ፤ ቅምጥ ፤ ርፍቅ ፤ ርብክ ፤ የጭቃ ፤ የእበት ፤ ዐይነት ።

ውዝፍ ፤ ተዝምር ፤ የተተወ ፤ ያላለቀ ፤ ሥራ ፤ ወይም ፤ ሳይሠራ ፤ የቀረ ፤ የታጉለ ፤ ግብር ፤ (ተረት) ፤ ውዝፍ ፤ ለሹም ፤ ጥንብ ፤ ለኸብ ።

የውዝፍ ፤ ስለ ፤ ውዝፍ ፤ የሚከፈል ፤ ዕዳና ፤ መቀጮ ።

ውዝፍ ፤ አለ ፤ ተወዘፈ ።

ወዘፍዛፋ ፤ ውዝፍዝፍ ፤ የወዛፋ ፤ ወዛፋ ፤ ደንዳና ፤ ወፍራም ፤ ሰው ።

»ዘፍ ፤ ከወላድ ፤ ማሕፀን ፤ ከእንግዶ ፤ ልጅ ፤ ጋራ ፤ የሚወጣ ፤ ብዙ ፤ ልፋጭ ፤ የንቀላል ፤ ውሃ ፤ የጣዝማ ፤ ማር ፤ ከረጢት ፤ በምድር ፤ ላይ ፤ የሚወዘፍ ።

አወዛዘፍ ፤ አረፋፈቅ ፤ መወዘፍ ።

ዋዝቀ ፤ ተነቃነቀ ፤ ተወዛወዘ ፤ የጥርስ ።

ዋዝቂ ፤ የሰው ፤ ስም ፤ ጠላቶች ፤ በፍርሀት ፤ ተነቃነቁ ፤ ማለት ፤ ነው ።

ዋዝቂ ፤ የዋዝቀ ፤ የሚዋዝቅ ፤ ተነቃነቁ ።

መዋዝቀ ፤ መነቃነቅ ፤ መወዛወዝ ።

መዋዝቂያ ፤ መነቃነቂያ ፤ መወዛወዣ ።

ውኸኸቅ ፤ የዋዝቀ ፤ ንቅንቅ ።

ውኸኸቅ ፤ ውኸኸቅ ፤ አለ ፤ ውዝውዝ ፤

አለ ።

አዋዝቀ ፤ አነቃነቀ ፤ አወዛወዘ ።

ወዘረ ፤ (ወዘር ፤ ወዘረ) ፤ እስጊጠ ፤ ሸለመ ።

ተወዘረ ፤ ተጊጠ ፤ ተሸለመ ። ወይዘር ፤ ማለት ፤ ከዚህ ፤ የወጣ ፤ ነው ፤ ወየዘረን ፤ ተመልከት ።

ዋኸራት ፤—የነገድ ፤ ስም ፤—ዋጅራት ።

ወዘተ ፤ በፍም ፤ ላይ ፤ አለጉልቻ ፤ ማን ፤ አስቀመጠ ፤ ምንቸትን ፤ እንስራን ፤ ማድጋን ፤ በውስጡ ፤ ያለውን ፤ ለማፍላት ፤ ለማሸቅ ፤ ለማንገር ፤ ገብ ፤ ለመቀቀል ፤ ለማንፈር ።

ወዛኸ ፤—የወዘተ ፤ የሚወዝት ፤ የሚጭን ፤ አስቀማጭ ።

ወዘት ፤ በእሳት ፤ ላይ ፤ ወይም ፤ አጠገብ ፤ መቀመጥ ። (ተረት) ፤ ጭድ ፤ ይዞ ፤ ወዘት ፤ ሳል፤ ይዞ ፤ ስርቆት ።

ወዘት ፤ የመወዘት ፤ ሥራ ። በወዘት ፤ ፈላ ፤ እንዲሉ ።

መወዘት ፤ መማን ፤ ማስቀመጥ ፤ በፍም ፤ ላይ ፤ ማኖር ።

መወዘቻ ፤ ምድጃ ።

አስወዘተ ፤ በነዲድ ፤ አጠገብ ፤ ቀጭ ፤ አስደረገ ።

ማስወዘት ፤ በእሳት ፤ ጉን ፤ እንዲቀመጥ ፤ ማስደረግ ።

ተወዘተ ፤ ተማን ፤ ተቀመጠ ፤ ተረፈቀ ።

ተወዛኸ ፤ የሚወዘት ፤ በረመጥ ፤ ላይ ፤ ተቀማጭ ።

ውዝት ፤ የተወዘተ ፤ ሸክላ ፤ ውዝፍ ፤ ርፍቅ ፤ ሰው ።

አወዛዘት ፤ አቀማመጥ ፤ መወዘት ።

(ዋሐደ) ፤ አዋሐደ ፤ ሹለቱን ፤ ወይም ፤ ብዙውን ፤ በእካል ፤ በቂመት ፤ በሀላፊ ፤ አንድ ፤ አደረገ ፤ (ሥጋ ፤ አለበሰ) ።

አዋሐደ ፤ ያዋሐደ ፤ የሚያዋሕድ ፤ አንድ ፤ አድራጊ ።

አዋሐደኝነት ፤ አዋሐደ ፤ መሾን ፤ አንድ ፤ አድራጊነት ። በመንፈስ ፤ ቅዱስ ፤ አዋሐደኝነት ፤ እንዲሉ ፤ ተርጓሞች ።

ማዋሐድ ፤ አንድ ፤ ማድረግ ።

ማዋሐደ ፤ አንድ ፤ ማድረጊያ ፤ ማሕፀን ፤ ጥበብ ፤ ጊዜ ።

ተዋሐደ ፤ አንድ ፤ ሾን ፤ ከመንቃነት ፤ ከሽለትነት ፤ ራቀ ፤ (ሥጋ ፤ ለበሰ) ።

ተዋሐደ ፤ የሚዋሐድ ፤ አንድ ፤ ሂኻ ።

ተዋሕዶ ፤ የሃይማኖት ፤ ስም ፤ የቃልን ፤ ሥጋ ፤ መልበሰና ፤ አንድ ፤ እካል ፤ አንድ ፤ ልጅ ።

አንድ፡ ሠራ፡ መኾን፡ ፍጹም፡ አምላክነትና፡ ፍጹም፡ ሰውነት፡ ፪፡ ልደት፡ ፪፡ ባሕርይ፡ ፪፡ ግብር፡ እንዳለው፡ የሚያስረዳ፡ የሐዋርያትና፡ የ፪፻፲፰፡ ሊቃውንት፡ አምነት ። በጽርእ፡ እርቶዶክስ፡ ይባላል ።

ተዋሕዶዎች ፤ በተዋሕዶ፡ ሃይማኖት፡ የሚያምኑ፡ ደብረ፡ ሊባሮች፡ አንኮበሮች፡ አዘዘዎች፡ ዲዎች፡ ዋልድቦች፡ እኩስዎች፡ ማገበረ፡ ሥላሴዎች፤ እነዚሁም፡ ቤተ፡ ተክለ፡ ሃይማኖት፡ ናቸው ።

ዋሕድ ፤ አንድ፡ ብቻ፡ ኹለትነት፡ የሌለው ።

ዋሕድና፡ በኩር፡ (ዋሕድ፡ ወበኩር) ፤ ዋሕድ፡ በወዲያኛው፤ በኩር፡ በወዲህኛው፤ ባምላክነትና፡ በሰውነት፡ ማለት፡ ነው ።

ዋሕድ ፤ አንደኛ፡ የቀባርዋ፡ ምት ።

መዋሕድ ፤ አንድ፡ መኾን፡ (ሥጋ፡ መልበስ) ።

መዋሕዳ ፤ አንድ፡ መኾኛ ። ዳግመኛም፡ አዋሕደና፡ ተዋሕዶ፡ ባደራራጊነትና፡ በተደራራጊነት፡ ሊፈታ፡ ይችላል ።

ተወሐሐዶ ፤ ተዋዋዶ ፤ ተለወሰ፡ ተገኝኛና፡ ተዛመደ፡ ተሰማማ፡ ተኳኳን ።

መወሐሐድ ፤ መዋዋድ ፤ መገኘኛነት፡ መሰማማት ።

መወሐሐዳ ፤ መዋዋጃ ፤ መሰማሚያ፡ ጣባ፡ ደቅ፡ ዋዲያት፡ ጋን ።

አወሐሐዶ ፤ አዋዋዶ ፤ አገኝኛና፡ አዛመዶ፡ አሰማማ ።

አወሐሐድ ፤ አዋዋድ ።

ማወሐሐድ ፤ ማዋዋድ ፤ ማገኘኛነት፡ ማሰማማት ።

ማወሐሐዳ ፤ ማዋዋጃ ፤ ማሰማሚያ፡ ማዛመጃ ። (ዋዶ)ን፡ ተመልከት ። (ዋሕድ)፡ አዋሕዶ፡ ተዋሕዶ፡ የካህናት ፤ (ዋዶ)፡ ተዋዋዶ፡ አዋዋዶ፡ የሕዝብ፡ እነጋገር፡ ነው ።

ወጣ ፤ (ወፅኦ) ፤ ከውስጥ፡ ወደ፡ ውጭ፡ ኼደ፡ በቀለ፡ ተወለደ ፤ ታየ፡ ተገለጠ ። ወለቀን፡ እይ ።

ወጣ ፤ ተጉለጉለ፡ ተዘረገፈ፡ (ጀዜና፡ ፩፩፡ ፲፱) ።

ወጣ ፤ ከምድር፡ (ከታች)፡ ወደ፡ ዛፍ፡ ወደ፡ ላይ፡ ወደ፡ ሰማይ፡ ከፍ፡ ከፍ፡ አለ ፤ ዐረገ፡ (ጉብ፡ ሐዋ፩፡ ፪፡ ፲፩) ።

ወጣ ፤ ተነገረ፡ ተሰማ ። (ተረት) ፤ ካፍ፡ ከወጣ፡ አፋፍ ።

ወጣ ፤ ተለየ፡ ተወገደ፡ (ሰቄ፤ ፲፱) ። (ግጥም) ፤ ሰተት፡ ብለኸ፡ ገብተኸ፡ ሰተት፡ ብለኸ፡ ውጣ ፤ አንድ፡ ነገር፡ ቢሉኸ፡ እኔ፡ በጉድ፡ ልወጣ ።

ወጣ ፤ በላይ፡ ኾን፡ ተገለበጠ ፤ የቅቤ፡ የቂጥኝ፡ የሌላም፡ ነገር ።

ወጣ ፤ ዘለቀ፡ ጨረሰ፡ ዳዊቱን ።

ወጣ ፤ አደገ፡ ቁመት፡ ጨመረ ። (ባፍንጣዬ፡ ይውጣ) ፤ ዋራሽ፡ አልፈልገውም ። (ከቃሊብ፡ ወጣ) ፤ ዐለፈ፡ ተረፈ፡ ውሃው ። እንጀራን፡ በሽታን፡ ነባን፡ ነጻን፡ ዕጣን፡ ፀሐይን፡ ራስን፡ ተመልከት ።

ወጣ ፤ ፈለቀ፡ ተቀመጠ፡ ዐደረ ። ዛር፡ ወጣበት፡ እንዲሉ ። (ይውጣብኸ) ፤ ባንተ፡ ዝብዱ፡ ይሠራ ፤ ስመ፡ ጥር፡ ኹን ፤ ዝናኸ፡ ይሰማ ።

(ላጣ) ወጣ ፤ (ወፂኦ) ፤ መውጣት ።

ወጣ፡ አለ ፤ ብቅ፡ አለ ።

(ጥጣ) ወጣ ፤ (ቅጽል) ፤ የወጣ ። ቤተ፡ ወጣ፡ እንዲሉ ።

ወጣ፡ ገባ ፤ መጥፎ፡ መንገድ፡ አስቸጋሪ ፤ ዐንጉል፡ ሥርዓት፡ ስፍራ ።

(ላጣ) ወጣ፡ ገባ፡ አለ ፤ ብቅ፡ ጥልቅ፡ አለ ።

ቢወጣ ፤ ብትወጣ ፤ የወንድና፡ የሴት፡ ስም ፤ ቢያድግ፡ ብታድግ፡ ማለት፡ ነው ።

ወጪ ፤ (ወፃኢ) ፤ የሚወጣ፡ የሚያርግ፡ የሚያደግ ፤ ሽቅብ፡ ሽያጅ ።

ወጪ ፤ ከማጥን፡ ወጥቶ፡ ልብስና፡ ጉርሥ፡ ሌላም፡ ተፈላጊ፡ ነገር፡ የሚገዛበት ፤ ለምንደኛ፡ ለሠራተኛ፡ ለዳያተኛ፡ ለሉሌ፡ የሚሰጥ፡ ገንዘብ ።

ገቢና፡ ወጪ፡ እንዲሉ ።

ወጪ ፤ የወር፡ ጨው ።

ወጪዎች ፤ የሚወጡ፡ ሰዎች፡ ገንዘቦች ።

ወጪ፡ ወራጅ ፤ ሽቅብና፡ ቀልቀል፡ የሚኼድ ።

(ጥጥ) ወጥ ፤ የወጣ፡ የመጣ ። ባሕረ፡ ወጥ፡ ጉራዶ ፤ ሥረ፡ ወጥ፡ እንዲሉ ።

ወጥ ፤ ናስ፡ ማሰር፡ ጠመንገ፡ መካከለኛ ።

(ጥጠ) ወጦች ፤ (ወፃኦን) ፤ የወጡ ።

ውጡ ፤ (ውፁእ) ፤ ዝጊ፡ ከማሁ፡ ለወጥ ።

ዕገውጡ፡ እንዲሉ ።

(ላጥ) ወጥ ፤ (ወፅኦ) ፤ የምግብ፡ ስም ፤ የገጀራ፡ መቢያ፡ ከድልክና፡ ከሹር፡ ካትከልት፡ ከሥጋ፡ ከከክ፡ በቅቤ፡ ወይም፡ በዘይት፡ ተቀቅሎ፡ የተዘጋጀ ። (ተረት) ፤ ወጥ፡ ቢጣፍጥ፡ እጅ፡ ያስመጥጥ ። ወጡ፡ ሳይወጠወጥ፡ ወስከንባዩ፡ ቂጥ ።

ለወጡም፡ ዕዘኑለት ፤ ከገጀራውም፡ ብሉለት ። ምነው፡ ለወጡ፡ ጉዣ፡ ቢወጡ ። የወጥ፡ ምስጢር፡ በጭልፋ፡ ወይም፡ በንጀራ፡ ከድስት፡ ከምንቸት፡ መውጣት፡ ነው ። (አንድ፡ ጥፈ፡ ወጥ) ፤ ጥቂት፡ ወጥ፡ ከትንሽ፡ እንጀራ፡ ጋራ ። ጥፈ፡ ውስጥ፡ እጅን፡ ያሳያል ።

(ላጦ) ወጦች ፤ የወጥ ፣ ዐይነቶች ፣ በብዙ ፣ ወጥት ፣ ውስጥ ፣ ያሉ ።

ወጥ ፣ ቤት ፣ (ቶች) ፤ የወጥ ፣ ቤት ፣ የወጥ ፣ መሥሪያ ።

ወጥ ፣ ቤት ፤ ወጥ ፣ ቀቃይ ፣ ገረድ ፣ ወይም ፣ ወንድ ፣ (፩ሳሙ ፣ ዘ ፣ ጸፎ ፣ ጸ፪) ፣ (የዛር ፣ ወጥ ፣ ቤት) ፤ እብድ ።

ወጠ ፣ ሠሪ ፤ ወጥ ፣ የሚሠራ ፣ የምትሠራ ።

ወጣት ፤ ገና ፣ የሚያደግ ፣ ልጅ ፣ እግር ፤ ዐዲስ ፣ ለጋ ፣ ቀንበጥ ፣ ጣትን ፣ እይ ፤ የዚህ ፣ ከፈለ ፣ ነው ።

ወጣቶች ፤ ልጅ ፣ እግሮች ፤ ቀንበጦች ።

ውጭ ፤ ዕዳሪ ፣ ጻር ፣ ከቤት ፣ ከትጥር ፣ በአፍኣ ፣ ያለ ።

ውጭ ፣ አገር ፤ የሌላ ፣ መንግሥት ፣ አገር ።

ውጭ ፤ ጉዳይ ፤ ከውጭ ፣ አገር ፣ መልክ ተኞች ፣ ጋራ ፣ የሚፈጸም ፣ ነገር ።

ውጤታ ፤ አወጣጥ ፣ ውጤታው ፣ አማረ ፣ እንዲሉ ።

ውጤታ ፤ ውጤት ፤ ፍሬ ፣ ፍርት ፣ ዐላባ ።

መውጣት ፤ መብቀል ፣ ብቅ ፣ ማለት ፣ መወለድ ፣ መታየት ፣ ማደግ ፣ ማረጋገጥ ፣ (ዘዳጽ፩ ፣ ፪) ።

መውጫ ፤ በር ፣ ደረጃ ፤ ማረጋገጥ ፣ መሰላል ፣ ዕርክን ፣ ከንፍ ፣ ጥያራ ፣ ጻገት ፣ ምሥራቅ ፣ (ደዜና ፣ ዘ ፣ ፬ ፣ ፲፩ ፣ ኢሳፄ፯ ፣ ጽ፩ ፣ ሕዝባ ፣ ፩ ፣ ፮ ፣ ሚል፩ ፣ ፲፩ ፣ ፩ቶር ፣ ፲ ፣ ፲፫) ።

መውጫ ፤ የመሣ ፣ እኩሌታ ፣ ፻ኛ ፣ ክርክር ።

ወጣጣ ፤ በቃቀለ ፣ ብቅ ፣ ብቅ ፣ አለ ፤ ወላለቀ ።

መወጣጣት ፤ መበቃቀል ፣ መወላለቅ ።

አወጣ ፤ አበቀለ ፣ (ተረት) ፤ እኔ ፣ እበላው ፣ ላጣ ፣ ልጄ ፣ ጥርስ ፣ አወጣ ።

አወጣ ፤ አዳነ ፣ አተረፈ ፣ ለጥቂት ፣ እግዜር ፣ ዐይኔን ፣ አወጣኝ ፣ (ግጥም) ፤ አትኩራ ፣ ገብስ ፣ ጉመን ፣ ባወጣው ፣ ነፍስ ፣ (እንዳወጣ ፣ ያውጣው) ፤ እስራኤልን ፣ ከግብጽ ፣ ከባቢሎን ፣ ነፍሳትን ፣ ከሲኦል ፣ እንዳዳነ ፣ ያድነው ።

አወጣ ፤ አስለቀቀ ፣ ጋኔን ፣ አወጣ ።

አወጣ ፤ ነቀለ ፣ መዘቀ ፤ ከውስጥ ፣ ለየ ፣ አራቀ ፣ እሾኸ ፣ አወጣ ፣ እንዲሉ ።

አወጣ ፤ ገዛ ፣ ለወጠ ፣ ዕቃው ፣ አንድ ፣ ብር ፣ አወጣ ፣ እንዲሉ ፣ አገርን ፣ እውነትን ፣ በለተን ፣ ጉድን ፣ ገላን ፣ ዘከረን ፣ ላጠን ፣ መሰጠረን ፣ መራን ፣ ነገረን ፣ ዐይንን ፣ ዐመልን ፣ ዐሠረን ፣ ስምን ፣ ታቦትን ፣ ተመልከት ።

አወጣ ፤ ወለደ ፣ አገኘ ፣ እከሌ ፣ ልጅ ፣ አወጣ ፣ እንዲሉ ።

አወጣ ፤ ልብስን ፣ አወለቀ ፣ (ነሐፄ ፣ ጸ፫) ።

አወጣ ፤ ገፈፈ ፣ ስልቻ ፣ አወጣ ፤ ደበሉ ፣ አወጣ ፣ እንዲሉ ።

አወጣ ፤ አፈሰሰ ፣ አጠፋ ፣ (ተረት) ፤ ከልጅ ፣ አትግወት ፤ ያወጣኛል ፣ በንጩት ።

አወጣ ፤ ስም ፣ ሰጠ ፣ ሰየመ ፣ ስምን ፣ መልአክ ፣ ያወጣዋል ፣ እንዲሉ ፣ (፲፪ ፣ ጠጉር ፣ አወጣ) ፤ ፈጽሞ ፣ አረጀ ፣ ቺቱ ፣ እውነት ፤ ፱፣ ተረት ። እከሌ ፣ ፲፪ ፣ ጠጉር ፣ አውጥቶ ፣ ይዋሻል ።

አውጪ ፤ ያወጣ ፣ የሚያወጣ ፣ ገዳይ ፣ ለዩ ፣ ነፍስ ፣ አውጪ ፣ እንዲሉ ።

አውጪ ፤ ጭ ፤ ከውስጥ ፣ ወደ ፣ አፍኣ ፣ ከታች ፣ ወደ ፣ ላይ ፣ የሚወስድ ፤ ማሽ ፣ ፋሪ ፣ ቁፋሪ ፣ መቃብር ፣ አፍራሽ ፣ አውራ ፣ ሬሳ ፣ በል ፣ በግእዝ ፣ ጽዕብ ፣ በትግሪኛ ፣ ፍሒራ ፣ ይባላል ። ከፍራትን ፣ እይ ።

አውጭ ፣

አውጭ ፣

አውጣ ፤ ዝኔ ፣ ከማሁ ፤ የሚያወጣ ፣ የሚያበቃል ፣ ባለፈ ፣ ዛጉል ፣ ልብሱ ፣ ዐይን ፣ አወጣ ፣ ቀንድ ፣ አውጣ ፣ እንዲሉ ።

አውጣ ፣ ጦሬን ፤ ጠበኛ ፣ ገይለኛ ፣ ሰው ፤ ምሁረ ፣ ጸብእ ።

አውጪኝ ፣ እግሬ ፤ አድኚኝ ፤ እንዳመልጥ ፣ አድርጊኝ ።

ማውጣት ፤ ማብቀል ፣ ማቀንቀን ፣ መግለጥ ፤ ማዳን ፣ ማስጣል ፣ (ኢዮ፲፩ ፣ ፩) ።

ማውጫ ፤ መዛቂያ ፣ መጥረጊያ ፣ መንቀያ ፣ ጭፋፋ ፣ ማንካ ፣ መርፈ ፣ ወረንጦ ፣ ጉጠት ፣ ቅቢ ፣ ዙክ ፣ እሾኸ ፣ ምስማር ፣ ማውጫ ፣ እንዲሉ ።

(ላወ) አወጣጣ ፤ አበቃቀለ ።

ማወጣጣት ፤ ማበቃቀል ።

አውጣጣ ፤ እንዲያወጣ ፣ አደረገ ፤ መረመረ ።

አውጫጭኝ ፤ አፈርሳታ ፤ ሕዝብ ፣ ተሰብስቦ ፣ ምሉ ፣ ሥዕል ፣ ወገቶ ፣ ጥፋተኝን ፣ የሚያወጣበት ፣ የሚገልጥበት ፣ ምርመራ ።

አስወጣ ፤ አሰጣ ፤ እንዲያወጡ ፣ አስደረገ ፤ ከቤት ፣ ከበረት ፣ ካጥር ፣ ግቢ ፣ ከቤተ ፣ ከሲያን ፣ ካትክልት ፣ ከዘረት ፣ ሰውን ፣ እንሰላን ፣ ከለክለ ፣ ነጻ ፣ ሐይ ፣ አለ ፣ (ተረት) ፤ ጦጣ ፣ ባለቤቱን ፣ ታሰጣ ፣ ወይ ፣ ጣጣ ፤ በዚህም ፣ አያሰጣ ፣ (ካገር ፣ አስወጣ) ፤ ከፋ ፣ ሰውን ፣ አበረረ ፣ አሰደደ ፣ ዕድር ተኛው ።

አስወጭ ፤ ያስወጣ ፤ የሚያስወጣ ፤ ነጂ ፤
እረኛ ፤ ከልካይ ።

አስወጭ ፤ ግብር ፤ አስከፋይ ፤ (ጀሳሙ ፤
ጽ ፤ ጽፀ) ።

አስወጭና ፤ አስገቢ ፤ አጋፋሪ ፤ ሊጋባ ፤
መጨረሻ ።

ማስወጣት ፤ ወደ ፡ ውጭ ፤ ማለት ፤ መን
ዳት ።

ማስወጫ ፤ ጧት ፤ በትር ።

ተወጣ ፤ ተወጣበት ፤ ተኼደ ፤ ታለፈ ፤ ዳ
ገቱ ፤ ዐቀብቱ ፤ ታረገ ፤ ሰማዩ ።

ተወጣ ፤ ሠራ ፤ አደረገ ፤ ጨረሰ ፤ ፈጸመ ።
አሩቲን ፤ ተወጣኹ ፤ እንዲል ፤ ባላገር ።

መወጣት ፤ መኬድ ፤ መታለፍ ፤ የሸት
በት ።

መወጣት ፤ መሥራት ፤ መፈጸም ።

መወጫ ፤ መኬጃ ፤ መታለፊያ ፤ ያረዥ ።

መወጫ ፤ መሥሪያ ፤ ማድረጊያ ፤ መፈጸ
ሚያ ።

ተወጣጣ ፤ አንዱ ፤ ባንዱ ፤ ላይ ፤ ወጣ ፤
ተቀማመጠ ፤ ተቀማጭነትን ፤ ወይም ፤ መቀመ
ጫነትን ፤ ተፈራረቀ ።

ተወጣጣ ፤ ከዚያም ፤ ከዚያም ፤ ተሰባስበ ፤
ተጠራቀመ ፤ የሰው ፤ የገንዘብ ።

መወጣጣት ፤ መቀማመጥ ፤ መሰባሰብ ፤
መጠራቀም ።

መወጣጫ ፤ መረጋገጫ ፤ ርካብ ፤ መሰ
ላል ፤ ዕርክን ።

ተዋጣ ፤ አማረ ፤ ሰመረ ፤ ሥራው ።

ተዋጣ ፤ ተጃክረ ፤ ተፋተነ ፤ ተባባለ ፤ የጉ
ልበትን ፤ ልክ ፤ ተዋወቀ ።

ይዋጣለት ፤ ገይሉ ፤ ይታወቅለት ፤ ይለይ
ለት ፤ ይባባል ፤ ይሸናፍ ።

መዋጣት ፤ ማማር ፤ መበጀት ፤ መጃክር ፤
መፋተን ።

መዋጮ ፤ ከሕዝብ ፤ የተወጣጣ ፤ የማኅ
በር ፤ ገንዘብ ፤ ወይም ፤ ሌላ ፤ ነገር ።

አዋጣ ፤ የሳንሳ ፤ ይዞ ፤ አወጣ ፤ ማውጣ
ትን ፤ ረዳ ።

አዋጣ ፤ አገላለጠ ፤ አናገረ ።

አዋጣ ፤ አዛለቀ ፤ እስከ ፤ መጨረሻ ፤
አደረሰ ።

አዋጣ ፤ አማረጠ ፤ አሻሻለ ፤ ምክርን ፤
ነገርን ።

አዋጣ ፤ ሕዝብ ፤ ጥቂት ፤ ጥቂት ፤ ገንዘብ ፤
ሰጠ ፤ (ነሐጃ ፤ ጅ) ።

አዋጪ ፤ ያዋጣ ፤ የሚያዋጣ ፤ የሚያዛልቅ ።

ማዋጣት ፤ ማዛለቅ ፤ እስከ ፤ ፍጻሜ ፤ ማ
ድረስ ።

ማዋጫ ፤ ማዛለቂያ ።

(ጥወ) አወጣጣ ፤ (አስተዋፅኦ ፤ አስተፃኔ
ዕክ) ፤ ከያለበት ፤ አሰባሰበ ፤ አጠረቃቀመ ፤ ገንዘ
ብን ፤ ለመረዳጃ ፤ ከፍተኛ ፤ ሥራ ፤ ለመሥሪያ ፤
መቻያን ፤ ፈሰሰን ፤ ለመክፈል ።

ውጪ ፤ (ፃኢ) ፤ ወደ ፡ ውጭ ፤ ሺጂ ።

ውጪ ፤ ነፍስ ፤ የጣር ፤ ብዛት ። ውጪ ፤
ነፍስ ፤ ግቢ ፤ ነፍስ ፤ እንዲሉ ፤ በጣረ ፤ ሞት ፤ ጊዜ ።

ውጪና ፤ ደብልቂ ፤ ጠበኛ ፤ ሰው ።

ውጥት ፤ መውጣት ።

ውጥት ፤ አለ ፤ ፈጥኖ ፤ ወጣ ፤ ብቅ ፤
አለ ። (አልወጣውም ፤ አልወጣኝም) ፤ አልተናገ
ረም ፤ አልተናገርኩም ።

አወጣጥ ፤ አበቃቀል ፤ አስተዳደግ ፤ ወደ ፤
ውጭ ፤ አካሄድ ፤ መውጣት ፤ (መዝገቢያ ፤ ጽ) ።
መጣን ፤ መጣን ፤ መጥን ፤ ጣጣን ፤ ጣትን ፤ ተመ
ልክት ፤ የወጣ ፤ ዘርች ፤ ናቸው ።

ዋጠ ፤ (ውኒጥ ፤ ውኒጠ) ፤ ሰለቀጠ ፤
ለክ ፤ አደረገ ፤ በላ ። (ተረት) ፤ ይህን ፤ ብትሰጥ ፤
ምን ፤ ትውጥ ፤ ትልቁ ፤ ዓሣ ፤ ትንሹን ፤ ዓሣ ፤ ይው
ጣል ።

ዋጠ ፤ አጠለቀ ፤ አሰጠመ ፤ አሠረገ ።

ዋጭ ፤ (ወኃጢ) ፤ የዋጠ ፤ የሚውጥ ፤ የሚ
ሰለቅጥ ፤ እባብ ፤ ዋጭ ፤ ዶር ፤ ዋጭ ፤ እንዲሉ ።

ዋጥ ፤ (ውኒጥ) ፤ መዋጥ ።

ዋጥ ፤ ዋጥ ፤ አደረገ ፤ ሹለት ፤ ጊዜ ፤ ዋጠ ።

ዋጥ ፤ ሰልቀጥ ፤ አደረገ ፤ ዋጠ ፤ ሰለቀጠ ።

መዋጥ ፤ የጉረሮ ፤ ሥራ ፤ መሰልቀጥ ፤ መ
ብላት ፤ ወደ ፤ ሆድ ፤ ማግባት ፤ መክተት ፤ ማስ
ጠም ፤ ማሥረግ ።

መዋጫ ፤ መሰልቀጫ ፤ አፍ ፤ ምላስ ፤ ላ
ንቃ ፤ ጉረሮ ።

አዋጠ ፤ ቅቤ ፤ አጉረሠ ፤ አበላ ፤ መገበ ።

አዋጭ ፤ ያዋጠ ፤ የሚያውጥ ፤ የሚያበላ ፤
አጉራሽ ፤ አብሊ ።

አውጥ ፤ የቅጠል ፤ ስም ፤ ፍራው ፤ የሚ
በላ ፤ የሚዋጥ ፤ መጠኑ ፤ ዐተር ፤ የሚያካክል ፤ ብጫ ፤
መላይ ፤ ቀይ ፤ ቀለም ፤ የሚሽን ። ሲበስል ፤ ይቀ
ላል ፤ ሲደርቅ ፤ ይጠቀራል ። (ጥቁር ፤ አውጥ) ፤
ቅጠለ ፤ መራራ ፤ ከሥንቁ ፤ ከሥራሚጢና ፤ ከአ
ሉማ ፤ ጋራ ፤ ተቀቅሎ ፤ ባንድነት ፤ የሚበላ ።

ማዋጥ ፤ ማጉረሥ ፤ ማብላት ፤ መመገብ ።

ማዋጫ ፤ ማብሊያ ፤ እጅና ፤ መሣሪያ ፤
ጊዜ ።

አስዋጠ ፤ አሷጠ ፤ ያለውድ ፤ በግድ ፤ አ
ስጉረሠ ፤ አስበላ ፤ የኮሶ ፤ የመድኃኒት ።

አስዋጭ ፤ ያስዋጠ ፤ የሚያስውጥ ፤ ዐለ
 ንጋ ፤ ይዞ ፤ አስፈራርቶ ።
 ማስዋጥ ፤ ማሰልቀጥ ፤ ማስበላት ፤
 ማስዋጫ ፤ በትር ፤ ጨገገር ።
 ተዋጠ ፤ ተበላ ፤ ተሰለቀጠ ፤ እሆኗ ፤
 ገባ ፤ (ኤርፌ ፤ ፲፮ ፤ ፳፭ ፤ ፲፭ ፤ ፶፩) ። ሲዋጥ ፤
 በመረት ፤ እንዲሉ ። ቁረበ ፤ ብለኸ ፤ ቱርባንን ፤
 እይ ።
 ተዋጠ ፤ እባሕር ፤ ጠለቀ ፤ በረገረግ ፤ ሠ
 ረገ ፤ ስጦመ ።
 ተዋጠ ፤ ጠብቆ ፤ ተነገረ ፤ ተጉረደ ፤ ቀረ ፤
 የፈደል ፤ የቀለም ።
 ውጥ ፤ (ውጥጥ) ፤ የተዋጠ ፤ ስልቅጥ ።
 ውጥሽ ፤ የኮሶ ፤ የመድኃኒት ፤ መዋጥ ፤
 አዋጥጥ ።
 (ጥዋ) መዋጥ ፤ መጥለቅ ፤ መሥረግ ፤ መስጠም ።
 ተዋጥጠ ፤ ተባላ ፤ ተበላላ ፤ ተሰለቃቀጠ ።
 መዋጥጥ ፤ መባላት ፤ መበላላት ፤ መሰለ
 ቃቀጥ ።
 አዋጥጠ ፤ አባላ ፤ አበላላ ፤ አሰለቃቀጠ ፤
 አወራረደ ።
 አዋጥጠ ፤ አሰላሰለ ፤ አወጣ ፤ አወረደ ፤
 ነገርን ።
 ማዋጥጥ ፤ ማወራረድ ።
 ማዋጥጫ ፤ ማወራረጃ ፤ ውሃ ፤ መጠጥ ።
 ዋጠው ፤ በላው ፤ ስለቀጠው ፤ አባን ፤ እይ ።
 ዋጠው ፤ ብላው ፤ ስልቅጠው ።
 አዋጥጥ ፤ አበላል ፤ አሰለቃቀጥ ፤ መዋጥ ።
 ዋጣ ፤ ቱስል ።
 ዋጣ ፤ (ትግ) ፤ እዝማሪ ፤ መሰንቆ ፤ መቺ ።
 (ጥመ) ዋሬሬ ፤ የዛፍ ፤ ስም ፤ ዕንቅርታም ፤ እሾኸ ፤
 ያለው ፤ የቁላ ፤ ዕንጨት ፤ የገራር ፤ ወገን ።
 ወጫበረ ፤ (ጨበረ) ፤ በነገር ፤ ሳተ ።
 ወጫባሪ ፤ የወጫበረ ፤ የሚወጫበር ።
 (ላወ) መወጫበር ፤ መሳት ።
 መወጫበሪያ ፤ መሳቻ ።
 ተወጫበረ ፤ ተሳሳተ ፤ ተደናገረ ።
 (ጥወ) መወጫበር ፤ መሳሳት ፤ መደናገር ።
 መወጫበሪያ ፤ መሳሳቻ ፤ መደናገሪያ ።
 አወጫበረ ፤ አሳሳተ ፤ አደናገረ ።
 አወጫባሪ ፤ ያወጫበረ ፤ የሚያወጫበር ፤
 አሳሳቸ ፤ አደናጋሪ ።
 ማወጫበር ፤ ማሳሳት ፤ ማደናገር ።
 ማወጫበሪያ ፤ ማሳሳቻ ፤ ማደናገሪያ ፤ ተ
 ንኩልና ፤ ሸፍጥ ፤ ያለበት ፤ ንግግር ።

አወጫባበር ፤ አደናጋር ፤ ማወጫበር ።
 ወጠወጠ ፤ (ትግ ፤ ወጥወጠ ፤ ሰበቀ ፤
 ወዘወዘ ፤ ጦርን ። አምጠምጠ) ፤ ወጥ ፤ ሠራ ፤
 ቁላ ፤ ጠበሰ ፤ ቀቀለ ፤ አማሰለ ።
 ተወጠወጠ ፤ ተሠራ ፤ ተቁላ ፤ ተጠበሰ ፤
 ተቀቀለ ፤ ተማሰለ ፤ (ተረት) ፤ ወጡ ፤ ሳይወጠወጥ ፤
 ወሰከንባዩ ፤ ቂጥ ።
 ወጥዋጣ ፤ ለግላጋ ፤ ሹል ።
 ወጠጠ ፤ ወጠረ ፤ ገተረ ፤ ቀተረ ።
 ወጠጥ ፤ የወጠጠ ፤ የሚወጥጥ ፤ ገታሪ ፤ ቀ
 ታሪ ።
 ወጠጤ ፤ (ዎች) ፤ የወጠጥ ፤ ዐይነት ፤
 ወገን ። በጥቦትና ፤ ባውራ ፤ መካከል ፤ ያለ ፤ ለመ
 ስረር ፤ ለመጥቃት ፤ የደረሰ ፤ ፍየል ፤ በግ ፤ (ዘሌ፪ ፤
 ሸ፩) ።
 ወጠጠ ፤ ዝኒ ፤ ከማህ ።
 ወጠጠች ፤ ወጠጠዎች ።
 ወጠጤ ፤ ወጠጠ ፤ ሽነ ፤ ከጥቦት ፤
 በለጠ ።
 መወጠጥ ፤ መወጠር ፤ መገተር ።
 መወጠጫ ፤ ስፍራ ፤ ጊዜ ።
 አወጠጠ ፤ ወጠጤ ፤ አደረገ ።
 ተወጠጠ ፤ ተወጠረ ፤ ተገተረ ።
 ተወጠጠ ፤ ኩራ ፤ ታጀረ ።
 ውጥጥ ፤ የተወጠጠ ፤ ግትር ፤ ኩፋ ።
 (ጥወ) መወጠጥ ፤ መወጠር ፤ መገተር ፤ መኩ
 ራት ፤ መታጀር ።
 አወጣጠጥ ፤ አገታተር ፤ መወጠጥ ።
 ውጫጫ ፤ —ውሪ ፤ —ጫጫ ።
 ወጥመድ ፤ —በቁሙ ፤ —ጠመድ ።
 ወጪመድ ፤ (ጠመድ) ፤ ጨመድ ።
 ተወጫመድ ፤ ዕጥፍ ፤ ዕጥፍ ፤ ውትር ፤ ው
 ትር ፤ አለ ፤ ገራፍ ፤ ቀኝ ፤ ረገጠ ፤ ተውተረተረ ።
 ወጪመድ ፤ ወጭማዳ ፤ (ዶች) ፤ ውት
 ርትር ፤ ግትርትር ፤ ትክክል ፤ የማይረገጥ ፤ የማይ
 ሼድ ።
 መወጫመድ ፤ መውተርተር ፤ መገተር
 ተር ።
 መወጫመድ ፤ መገተርተርያ ፤ ቋንቋ ፤
 ባት ።
 አወጫመድ ፤ አውተረተረ ፤ አግተረተረ ።
 ማወጫመድ ፤ ማውተርተር ፤ ማገተር
 ተር ።
 ወጠምሻ ፤ (ጠመሰሰ) ፤ ውዲላ ፤ ጠም
 ሳኸ ፤ ጉበዝ ፤ ገላው ፤ ጥርንት ፤ ያለ ፤ ወፍራም ፤
 ጠዘል ፤ ደቦል ።

ወጠነ ፤ (ወጢን ፡ ወጠነ) ፤ ማንኛውንም ፡ ሥራ ፡ ዝመረ ፡ ፈለመ ፡ ቀደመ ፡ መሠረት ።

ወጣኝ ፤ (ኾኾ) ፤ ወጣኒ ፤ የወጠነ ፡ የሚወጥን ፤ ዝማሪ ፡ ፈለሚ ።

ውጠና ፤ (ውጣኔ) ፤ ኸመራ ፡ ፈለማ ፡ ቀደማ ፡ ምሥረታ ።

መወጠን ፤ መዝመር ፡ መፈለም ፡ መቅደም ፡ መመሥረት ።

መወጠኛ ፤ መዝመሪያ ፡ ጊዜና ፡ መሣሪያ ፤ የድር ፡ መቆጠሪያ ፡ ቀሪ ፡ ቀጥቲት ፤ ከጥለት ፡ በፊት ፡ የሚጣል ፡ መናኛ ፡ ማግ ፤ የተቋጠረ ፡ አከርማ ፡ ስንደደደ ።

አስወጠነ ፤ አሶጠነ ፤ አዝመረ ፡ አስፈለመ ፤ ዝምሩ ፡ አለ ።

አስወጣኝ ፤ ያስወጠነ ፡ የሚያስወጥን ፤ አዝማሪ ።

አስወጣኝ ፤ (አው-ዕልኒ) ፤ ከውስጥ ፡ ወደ ፡ ውጭ ፡ አስኬደኝ ።

ማስወጠን ፤ ማዝመር ፡ ማስፈለም ፡ ማስመሥረት ።

ማስወጠኛ ፤ ማዝመሪያ ፡ ማስፈለሚያ ፡ ጊዜ ፡ ቦታ ።

ተወጠነ ፤ (ተወጥነ) ፤ ተዝመረ ፡ ተፈለመ ፡ ተቀደመ ፡ ተሠራ ፡ (መዝጃጃጃ ፡ ፤፩) ።

ተወጣኝ ፤ የሚወጠን ፤ ተዝማሪ ።

ውጣኝ ፤ (ኾኾ) ፤ የድር ፡ ፊትል ፡ ኸምር ፤ ታናሽ ፡ ልቃቂት ።

ውጥን ፤ (ኾኾ) ፤ ውጡን ፤ የተወጠነ ፡ የተዝመረ ፡ ኸምር ፡ ስፊት ፤ የተፈለመ ፡ ፍልም ፡ (መዝጃጃጃ ፡ ፤፮) ።

ውጥኔ ፤ የውጥን ፤ በቀይና ፡ በብማ ፡ መካከል ፡ ያለ ፡ ቀለም ፤ ቅላቱ ፡ ፈገግ ፡ ያለ ፡ ፈገግታን ፡ የወጠነ ፡ ጥለት ፡ የብርቱካን ፡ ዐይነት ።

ውጥን ፤ ጨራሽ ፤ የመ ፡ ላድስ ፡ ም ፡ የተወጠነውን ፡ ቃል ፡ የሚጨርስ ፡ አብርሃም ፡ ጥተ ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ ይሥሉትም ፡ ማለቱን ፡ ያሳያል ።

ውጥን ፤ ቅጥ ፤ ዐይነቱ ፡ ቅጡ ፡ ውጥን ፡ የኾነ ፡ ስንደደደ ፡ ብቻ ፡ አይሉት ፡ ገብስ ፤ ባቄላ ፡ ብቻ ፡ አይሉት ፡ ዐተር ፤ በያይነቱ ፡ ድብልቅና ፡ ቅይጥ ፡ ዝንቅ ፡ የልመና ፡ እኸል ፡ ምስ ፡ የሚኾን ።

(ጥወ) መወጠን ፤ መዝመር ፡ መፈለም ።

መወጠኛ ፤ መዝመሪያ ።

ዋጠኔ ፤ ማሽላ ፤ የማሽላ ፡ ዐይነት ።

ተዋጠነ ፤ ተዝመረ ፡ ተፈለመ ።

ተወጣጠነ ፤ ተዝማመረ ፡ ተፈለለመ ።

አዋጠነ ፤ አዝመረ ፡ አፋለመ ።

ማዋጠን ፤ ማዝመር ።

አወጣጠነ ፤ አዝማመረ ፡ አፈለለመ ።

»ጥንት ፤ ሥር ፡ መሠረት ፡ መዝመሪያ ፡ ዱር ፡ ቀድሞ ፡ አስቀድሞ ።

»ጥንተ ፡ ደዌ ፤ ልክፍት ።

»ጥንተ ፡ ጠላት ፤ ሰይጣን ፡ እባብ ።

»ጥንተ ፡ መድኀኒት ፤ ጤናዳም ፡ እኹል ፡ ገብ ፡ ጌታችንና ፡ እመቤታችንም ፡ ለነፍስ ፡ ጥንተ ፡ መድኀኒት ፡ ይባላሉ ።

»ጥንተ ፡ ነገር ፤ ሥረ ፡ ነገር ።

»ጥንተ ፡ ዕለት ፤ የቀን ፡ መዝመሪያ ፡ እሑድ ።

»ጥንተ ፡ ፍጥረት ፤ የፍጥረት ፡ መዝመሪያ ፡ እሑድ ።

»ጥንተ ፡ ስቅለት ፤ ጌታችን ፡ የተሰቀለበት ፡ መጋቢት ፡ ጳጂ ፡ ቀን ፤ ጥንትነቱ ፡ ዛሬ ፡ ለሚዘዋወረው ፡ ነው ።

»ጥንቱን ፤ ፊቱን ፡ ዱርውን ፡ ቀድሞውን ፤ ሲዝመር ፡ ዝምሮ ፡ (ግጥም) ፤ ጥንቱን ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ ሰው ፡ አልኾንም ፡ ማለት ፤ አዳምና ፡ ሔዋን ፡ የተፈጠሩ ፡ ለት ፡ ደቂቅ ፡ አገባቦች ፡ በ ፡ የ ፡ ከ ፡ ሲሰማሙት ፤ በጥንት ፡ የጥንት ፡ ከጥንት ፡ ይላል ።

አውጠነጠነ ፤ ነገርን ፡ በልቡ ፡ ዐሰበ ፡ አጉላላ ፡ አስላላ ።

ማውጠንጠን ፤ ማሰብ ፡ ማስላላት ።

ተውጠነጠነ ፤ ታሰበ ፡ ተጉላላ ።

መውጠንጠን ፤ መታሰብ ፡ መጉላላት ።

አወጣጠን ፤ አዝማመር ፤ መወጠን ።

ወጨፈ ፤ (ወፂፍ ፡ ወፀፈ) ፤ አገድም ፡ ዘንመ ፤ ወጨፍ ፡ ኾነ ። ወነጨፈን ፡ እይ ፤ የዚህ ፡ ስርዋድ ፡ ነው ።

ወጨፎ ፤ ውሽንፍር ፡ ዶፍ ፤ ነፋስ ፡ ያለው ፡ ዝናም ።

ወጨፎ ፤ የጣሊያን ፡ ጠመንዝ ፤ ወጨፍ ፡ ያሠኘው ፡ የሚጉርሠው ፡ ጥይት ፡ ብዛት ፡ ነው ። ውሽማሪ ፡ አንድ ፡ ጉራሽ ፡ ሲኾን ፡ እሱ ፡ ዐምስት ፡ ጉራሽ ፡ ነውና ።

ወጠቀ ፤ (ዕብ ፡ ያጸቅ) ፤ ዐጨቀ ፡ ጨመረ ፡ ጠቀጠቀ ፡ አብዝቀ ፡ በላ ፡ ጠሰቀ ።

ወጣቂ ፤ የወጠቀ ፡ የሚወጥቅ ፤ ጠቅጣቂ ፡ በላተኛ ።

መወጠቅ ፤ ማጨቅ ፡ መጠቅጠቅ ።

መወጠቂያ ፤ ማጨቂያ ፡ መጠቅጠቂያ ፡ እጅ ፡ ሆድ ።

አስወጠቀ ፤ አስጠቀጠቀ ፡ አሳጨቀ ።

አዋጠቀ ፤ አጠቃጠቀ ፡ አባላ ።

አወጣጠቅ ፤ አስተማጨቅ ፤ መወጠቅ ።

ወጠረ I (ወቲር፡ ወተረ) I ነፋ፡ ቀበ
ተተ I ዘረጋ፡ ሳበ፡ ለጠጠ፡ ገተረ I የሆድ፡ የብ
ራና፡ የድንኳን ።

ወጠረ I ጠየቀ፡ ወገጠ፡ አስቸገረ ።

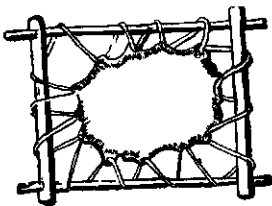
ወጠረ I አኩራ፡ ቄነን ። ቶሉ፡ ቶሉ፡ ና I
ምን፡ ይወጥርኻል ። ወጠረ፡ ያማርኛ I ወተረ፡ የግ
እዝ፡ ነው ። ቀተረን፡ እይ ።

ወጣሪ(ዎች) I የወጠረ፡ የሚወጥር I ለ
ጣጭ፡ ገታሪ፡ ወጋጭ፡ አስቸጋሪ I ደበናን፡
ፋቂ ።

ውጠራ I ለጠጣ፡ ግተራ፡ ጥየቃ ።

መወጠር I መገፋት፡ መዘርጋት፡ መሳብ፡
መገተር፡ መጠየቅ፡ ማስቸገር ።

መወጠሪያ፡ (ዎች) I የብራና፡ መሳቢያ፡
መገተሪያ፡ ፩፡ ገጽ፡ ያለው፡ ስክ፡ ዕንጨት፡ ከገ
መድ፡ ጋራ I የድንኳን፡ ጣራ፡ አውታር ።

መወጠሪያ፡

መወጠሪያ I ማፍና፡ ጫፍ፡ የሾለ፡ ቀ
ጨን፡ የሸግኔ፡ ዕንጨት ።

አስወጠረ I አስነፋ፡ አስቀበተተ I አዘረጋ፡
አሳበ፡ አስለጠጠ፡ አስገተረ ።

አስወጠረ I አስጠየቀ፡ አስወገጠ ።

አስወጠረ I አስኩራ፡ አስቄነን፡ አስቋፈ ።

አስወጣሪ I ያስወጠረ፡ የሚያስወጥር ።

ማስወጠር I ማዘርጋት፡ ማሳብ፡ ማስለ
ጠጥ ።

ማስወጠሪያ I ጊዜና፡ መግሪያ፡ አው
ታር ።

ተወጠረ I ተነፋ፡ ተቀበተተ I ተዘረጋ፡
ተሳበ፡ ተለጠጠ፡ ተገተረ ።

ተወጠረ I ተጠየቀ፡ ተወገጠ ።

ተወጠረ I ኩራ፡ ተቄነን፡ ተቋፈ ። አትወ
ጠርብኝ፡ እንዲል፡ ባላገር ።

ተወጣሪ I የሚወጠር፡ የሚለጠጥ፡ ተለ
ጣጭ I የሚኩራ፡ ኩሩ፡ ቀስ፡ ብሉ፡ ኻያጅ ።

ውጥር I (ውቱር) I የተወጠረ፡ የተሳበ፡
የተገተረ I ልጥጥ፡ ግትር፡ ዙሩ ።

ውጥርነት I ቶንንነት፡ ዙሩነት ።

የውጥር I እጅና፡ እግሩ፡ በገመድ፡ ታስሮ፡
የሚሳብ፡ የሚጨነት ። እከሌ፡ የውጥር፡ ተይዟል፡
እንዲሉ ።

ውጥር፡ አለ I ንፍት፡ ቅብትት፡ አለ ።

ውጥራት I ውጥርነት፡ ዝርግነት ።

(ጥወ) መወጠር I መነፋት፡ መዘርጋት፡ መለ
ጠጥ I መኩራት ።

መወጠሪያ I መዘርጊያ፡ መኩሪያ ።

ተዋጠረ I ተዘረጋ ።

መዋጠር I መዘረጋት ።

ተወጣጠረ I ተሳሳበ፡ ተዘረጋ፡ ርስ፡
በርሱ ።

መወጣጠር I መሳሳብ፡ መዘረጋት ።

መወጣጠሪያ I መሳሳቢያ ።

አዋጠረ I አዘረጋ፡ አሳሳበ፡ አጋተረ I አ
ላጠጠ ።

ማዋጠር I ማዘረጋት፡ ማሳሳብ ።

አወጣጠረ I አዘረጋ፡ አለጣጠጠ ።

አወጣጠር I አሳሳብ፡ አዘረጋግ I መወ
ጠር ።

ዋጨራ I የወፍ፡ ስም I ቀለሙ፡ መልኩ፡
ከደረቱ፡ በላይ፡ ሰማያዊ I ከደረቱ፡ በታች፡ ብጫ፡
የቮን፡ አፈ፡ ሹል፡ ወፍ ።

ዋጨራ I የሰው፡ ስም I ገይሌ፡ ዋጨራ፡
እንዲሉ ። ጉራጊም፡ የጥጋሳ፡ ልጅ፡ ሲል፡ ዋጨራ፡
ይላል I በወላጆቹ፡ ዘንድ፡ የተረሳ፡ የተዘነጋ፡
ማለት፡ ነው ።

ወጣት I—ልጅ፡ እግር I—ወጣ ።

ወጭት፡ (ቶች) I ወጽሐ) I ጣባ፡ ድ
ስት፡ ደቅ፡ ጸሕል፡ ሳሕን I የመሰለው፡ ሹሉ፡
(ዘተ፡ ፲፱፡ ፲፱) ። በግእዝ፡ ጥጽሕት፡ ይባላል ።
አብሽን፡ ገበዩን፡ ተመልከት ።

ወይ I (ሆይ) I የጥሪ፡ መልስ I አቤት፡
እመት ። (ተረት) I ሳይጠሩት፡ ወይ፡ ባይ፡ ሳይሰ
ጡት፡ ተቀባይ ።

ወይ I (አው፡ ሚመ) I አማራጭ፡ ቃል ።
ወይ፡ እኔ፡ ወይ፡ አንተ I ወይ፡ እጅ፡ ወይ፡ ልጅ ።
አንድን፡ እይ ።

ወይ፡ ባይ I ሲጠሩት፡ ወይ፡ የሚል ።

ወይ፡ ብላ I ሰሚ፡ ታቦት ።

ወይ፡ ማያ I አፍ፡ ጊዜ፡ ተራ፡ ስም ።

ወይም I (ወሚመ) I ጥ፡ ዋጭ፡ ነው ።
ወይን፡ ወይንን፡ (ወይ፡ ወይን)፡ ለይተው፡ የማያ
ውቁ፡ ጸፎች፡ ግን፡ ወይም፡ በማለት፡ ፈንታ፡
ወይንም፡ እያሉ፡ ይጽፋሉ I ስሕተት፡ ነው ። አጋ
ናን፡ እይ፡ (ቶ፡ ፲፩) ። ጀኛውን፡ ወይ፡ አስተውል ።

ዋዩ ፤ በወገዳ ፣ ከፍል ፣ ያለ ፣ ተበሌ ።
ዋዩ ፣ አትኒው ፣ ነው ።

ወየበ ፤ ወረቀ ፣ ወራ ፣ ብጭጭ ፣ አለ ፤
ወይባ ፣ መሰለ ።

ወይባ ፤ የዛፍ ፣ ስም ፤ መናኞች ፣ ቅርፈ
ቱን ፣ ወቅጠው ፣ አፍልተው ፣ ለብላቸውን ፣ እየነ
ከሩ ፣ የሚያቀልሙበት ፣ ዕንጨት ፣ ከዚህ ፣ የተነሣ ፣
ዳባውም ፣ ሸማውም ፣ ወይባ ፣ ይባላል ። (ዓም፬ ፣
፱) ። ወይባ ፣ ለባሽ ፣ እንዲሉ ።

ወይባ ፤ በተከቡካ ፣ የጨሰ ፣ ዕንጨት ፤ የወ
ይባ ፣ ፍልጥ ፤ ወይም ፣ ቡጥ ።

ወይብ ፤ ዝኒ ፣ ከማሁ ።

ወይብማ ፤ ወይባ ፣ መሳይ ፣ የወይባ ፣ ዐይ
ነት ፣ ከብት ፣ ወፍ ።

ውይብ ፤ የወየበ ።

ውይብ ፤ አለ ፤ ወየበ ።

ውየባ ፤ ውረቃ ።

መወየብ ፤ መወረት ፣ ወይባ ፣ መምሰል ።

መወየቢያ ፤ መወረቂያ ።

አወየበ ፤ ወይባ ፣ ነከረ ፣ አቀለመ ፤ አወ
ረቀ ፣ አወራ ፣ አበጨጨ ፤ ብሚ ፣ ወይም ፣ ወይባ ፣
አስመሰለ ።

ማወየብ ፤ ማወረት ፣ ማቅለም ።

ማወየቢያ ፤ ማወረቂያ ፣ ማቅለሚያ ፣ ቈር
በት ፣ ዋዲያት ፣ ወይባ ።

አወያየብ ፤ አወራረት ፤ መወየብ ።

ወየወ ፤ (ዐው-የወ) ፤ ወይ ፣ አወይ ፣ ወየ ፣
ዋይ ፣ ወይ ፣ አለ ፤ አለቀሰ ፣ ሮሽ ።

ወየው ፤ የሐዘን ፣ ቃል ፤ ወየ ። ወየው ፣
እኔ ፤ ወየው ፣ ዓለም ፣ እንዲሉ ።

ወየዘረ ፤ (ወዘረ) ፤ ተጌጠ ፣ ተሸለመ ፤
አማረ ፣ ተዋበ ።

ወይዘር ፣ (ሮ) ፤ ዐረ ፣ ወዘር) ፤ የተ
ሾመ ፣ የተሸለመ ፣ መኩንን ፣ ባለማዕርግ ፣ የነገሥ
ታት ፣ ዘር ፣ መልክ ፣ መልካም ፣ ባለሽሩባ ። ወይዘር ፣
በጉንደር ፣ ለወንድና ፣ ለሴት ፣ ይነገራል ። (አል
ቃሽ ፣ ስላቶ ፣ ስይፋ) ፤ የትም ፣ ዞሮ ፣ የትም ፣ ዞሮ ፣
ዞሮ ፣ ሚዳ ፣ ወደቀ ፣ ያ ፣ ወይዘር ።

ወይዘሮ ፣ (ዎች) ፤ እግዝእት) ፤ የወይ
ዘር ፣ የሀብታም ፣ የባላባት ፣ ሚስት ፣ እመቤት ፣
ተሸፍና ፣ ታጅባ ፣ የምትኼድ ። ሮ ፣ ማክበርንና ፣
የገጋነንን ፣ ያሳያል ። የወይዘሮ ፣ ምስጢር ፣ ማጌጥና ፣
መሸለም ፣ ነው ፤ ቀይ ፣ ዐፈርን ፣ ያፈር ፣ ወይዘሮ ፣
እንዲሉ ።

ወይዘሪት ፤ ለልጃገረድ ፣ የስም ፣ ቅጽል ፣
ባገገገገገገ ፣ ዓ ፣ ም ፣ የኮቲት ፣ ቆጃ ፣ ቀን ፣ ከሻለቃ ፣
ኃጋ ፣ ገይለ ፣ ሥላሴ ፣ የተሰየመ ።

ወይዛዝር ፣ (ሮች) ፤ ወይዘርዎች ፣ እመ
ቤቶች ። ወይዛዝርት ፣ ወይዛዝርቶች ፣ ማለት ፣ ስሕ
ተት ፣ ነው ። ወዘረን ፣ ተመልከት ።

አወየዘረ ፤ አስጌጠ ፣ ሸለመ ፣ እንቄጠ
ቄጠ ፤ ወይዘሮ ፣ አደረገ ።

አስወየዘረ ፤ አሸለመ ፤ ጌጠኛ ፣ አስደረገ ።

ወይጦ ፣ (ዎች) ፤ የነገድ ፣ ስም ፤ በጣና ፣
ዙሪያ ፣ ተወርቶ ፣ በቀስት ፣ ጉማሬ ፣ እያደነ ፣ የሚ
ኖር ፣ ሕዝብ ፤ ጉማሬውም ፣ ከባሕር ፣ የሚወጣው ፣
ዘፈን ፣ ሲሰማ ፣ ነው ።

ዋይከማ ፤ የንጠት ፣ ልጓም ፣ ልጓጥ ፤ ባመ
ለኛ ፣ ወደል ፣ ጋዝ ፣ ባጋሰስ ፣ አፍ ፣ ውስጥ ፣ ግራና ፣
ቶኝ ፣ በገመድ ፣ ታስሮ ፣ የሚንጠለጠል ፣ መብለ ፣
ከልክል ፣ ደጋናዊ ፣ ዕንጨት ። በሕዝብ ፣ እነጋገር ፣
አሸከማ ፣ እይከማ ፤ በግእዝ ፣ ዝማም ፣ ይባላል ።
ዋይከማ ፣ የቤተ ፣ ከህነት ፣ ነው ።

ወይል ፤ (ሎች) ፤ ቅርፈቱ ፣ እንደ ፣ ጉ
መድ ፣ ተሸልቅቶ ፣ የሚወጣ ፣ ዛፍ ። እረኞች ፣
ዕንጨቱን ፣ ጥይት ፣ ቅርፈቱን ፣ ጠመንሃ ፣ አድ
ርገው ፣ ይተኩሉታልና ፤ የጠመንሃ ፣ ዕንጨት ፣
ይሉታል ።

ዋየል ፤ የሮማይስጥን ፣ ፈደል ፣ ካዕብ ፣ ማ
ልስ ፣ ራብዕ ፣ ኃምስ ፣ ሳብዕ ፣ የሚያደርግ ፣ የአ
ቤት ፣ ፈደል ።

ወይም፤—አማራጭ ፣ ቃል፤—ወይ።

ወይን ፣ (ኖች) ፤ ከታወቁት ፣ አትክልት ፣
አንደኛው ፣ ፍሬው ፣ ምግብና ፣ መጠጥ ፣ የሚሸን ፣
ሐረግ ፤ ግንዱም ፣ ቅጠሉም ፣ ፍሬውም ፣ ወይን ፣
ይባላል ።

ወይን ፡

ወይኖ ፤ የሰው ፣ ስም ፤ በላተኛ ፣ ገበሬ ።
(ተረት) ፤ ወይኖ ፣ ዐረሰው ፤ ወይኖ ፣ ጉራሠው ።

ወይኒቱ ፤ የሴት ፣ ስም ።

ወይንማ ፤ (ወይኖዊ) ፤ መልኩ ፣ ወይን ፣
የሚመስል ፣ ከብት ።

ወይኖም ፤ የወይን ፣ ተክል ፣ የሚሸንበት ፣
ቦታ ፤ ባለወይን ፣ የወይን ፣ ጌታ ።

ወይንጌ፤ (ጌ፡ ወይን)፤ የወይን፡ ምድር ፤ በወግዳ፡ ውስጥ፡ ያለ፡ የጨጌ፡ ተክለ፡ ሃይማኖት፡ አገር ።

ወይን፡ አደረገ ፤ (አውየነ) ፤ ውሃን፡ ለወጠ ፤ ወይን፡ ጠጅ፡ አደረገ፡ (የሐፀ፡ ፵፳) ።

ወይን፡ እሸት ፤ (የወይን፡ እሸት) ፤ በቁሙ ፤ የሴት፡ ስም ።

ወይን፡ ጠጅ ፤ (የወይን፡ ጠጅ) ፤ ከወይን፡ የተጣለ፡ የተዘጋጀ፡ መጠጥ ።

ወይን፡ ጠጅ ፤ ጥለት፡ ቀለም፡ ወይን፡ ጠጅ፡ የሚመስል ፤ ሰማያዊ ።

ወይን፡ ዐምባ ፤ ወይን፡ የበቀለበት፡ ያለ በት፡ መንደር ።

ወየነ ፤ ከፍ፡ አለ ፤ ዐየለ፡ በረታ ፤ ውሃ፡ እንዳልተደባለቀበት ፤ ወይን፡ ማለት ፤ ነው፡ (መዝሙር፡ ፳) ።

ወያን ፤ ጦር፡ ጠማኸ ፤ ግዳይ፡ ፈላጊ ።

ወያኔ፡ (ዎች) ፤ የወያን፡ ወገን ፤ ብርቱ፡ ጨካኝ፡ ሕዝብ ።

ወይና ፤ (ሱማሌ) ፤ ትልቅ፡ በመጠን፡ በክብር ፤ የሺ፡ ወይና፡ የሺ፡ ወይናዬ፡ እንዲሉ፡ ሴቶች፡ የሰርግ፡ ለት፡ የሺ፡ እመቤት፡ ሲሉ ።

ወይናግፍት ፤ (ወይና፡ ግፍት) ፤ የንጨት፡ ስም ፤ የቅጠሉ፡ ዱቄት፡ ለጣለበት፡ የከብት፡ ዐይን፡ መድኃኒት፡ የሚኾን ። ገፈተን፡ ተመልከት ።

ወይናደጋ ፤ (ወይና፡ ደጋ) ፤ በቂላና፡ በዋና፡ ደጋ፡ መካከል፡ ያለ፡ አገር፡ አየሩና፡ ዝናሙ፡ መጠነኛ፡ የኾነ ፤ ለሰው፡ ኑሮ፡ የሚስማማ ። ፪ ፤ ወንድማማች፡ በደጋና፡ በቂላ፡ ሲኖሩ፡ ቄለኛው፡ የኑሮ፡ ጥቅም፡ ቢያጣ፡ ደንኛው፡ (ወይና፡ ደጋ)፡ አለው፡ ይላሉ ። ነደደን፡ እይ ። ዳግመኛም፡ ወይነ፡ ደጋ ፤ (ደጋ፡ ወይን) ፤ ወይን፡ የሚያበቅል፡ ደጋ፡ ያወኛል ።

ወይናሐራ ፤ (ወይና፡ ሐራ) ፤ በደንከሊ፡ በረሐ፡ ያለ፡ የነገድና፡ ያገር፡ ስም ፤ በእዳልኛ፡ ጌቶች፡ ባለግዕርነት፡ ማለት፡ ነው፡ ይላሉ ። ወይና፡ ትልቅነታቸውን ፤ ሐራ፡ ጦረኛነታቸውንና፡ ጨዋነታቸውን፡ ያሳያል ። ይኸውም፡ ሊታወቅ፡ እዳሉች፡ ሕያታቸውንና፡ አመንዝራነትን፡ እንደውርደት፡ ይቁጥሩታል ።

ወይፈን ፤ (ተይፈን) ፤ በበሪና፡ በወገዝ፡ መካከል፡ ያለ፡ እኮራሣ፡ ለመጥቃት፡ ለመገረፍ፡ የደረሰ ፤ ወይም፡ ቀንቶ፡ የሚያርስ፡ ያልተወቀጠ፡ ያልተቀጠቀጠ ፤ (ያመድ፡ ወይፈን) ፤ ባመድ፡ የሚማወት፡ ልጅ ።

ወይፈኖች ፤ (ተያፍን) ፤ ጸና፡ ከጸም፡ በላይ፡ ያሉ፡ ብዙዎች፡ (ኤር፻፡ ፳፮) ።

ወይፋፍን፡ (ኖች) ፤ ወይፋፍን፡ ውስጠ፡ ብዙ ፤ ወይፋፍኖች ፤ ወይፈኖች ፤ ማለት ፤ ነው፡ (ሕዝባ፳፡ ፳፫) ። (ግጥም) ፤ ወይት፡ ጌዱና፡ አባት፡ በሮቹ፡ ፈሩን፡ አጠፉት፡ ወይፋፍኖቹ ።

ወይፈን ፡

ወይራ፡ (ሮች) ፤ ጥንካሬው፡ የታወቀ፡ ዛፍ ። ቀጥታው፡ ሞፈር፡ ፍልጡ፡ ሚሮን፡ የሚኾን፡ ወንድ፡ ዘይት፡ ፍሬው፡ የማይበላ ። ዳግመኛም፡ ቅጠሉ፡ ለጠላ፡ ጋን፡ ፍልጡ፡ ለወተት፡ ዕቃ፡ ይታጠፍል ፤ በግእዝም፡ እውልዕ፡ ይባላል ።

ወይራም ፤ ወይራ፡ በዝቶ፡ የበቀለበት፡ ደን፡ የኾነበት፡ ስፍራ ።

ወይራምባ ፤ (የወይራ፡ ዐምባ) ፤ ያምባ፡ የመንደር፡ ስም ፤ ወይራ፡ ያለበት፡ ቀበሌ፡ በወግዳና፡ በቡልጋ፡ የሚገኝ ።

ወይስ፤—አማራጭ፡ ቃል፤—ወይ ።

ወየታ፤—ወየ፡ ማለት፤—ወየ ።

ዋይታ፤—ዋይ፡ ማለት፤—ዋይ ።

ዋየት ፤ የወሎንና፡ የሺዋን፡ ግዛት፡ የሚለይ፡ ወንዝ፡ በጃማ፡ ውስጥ፡ የሚወርድ ።

(ወከ) ፤ ወከሐ፡ ወከሐ) ፤ አወከ ፤ ርከረ፡ ደነፋ፡ ሮኸ፡ ተንጣጣ ፤ ገር፡ ገር፡ አለ ። ማውካት ፤ መርከር፡ መደንፋት፡ መሮኸ፡ መንጣጣት ።

ማውከያ ፤ መርከሪያ፡ መደንፈያ፡ ስፍራ ።

ውኪ ፤ ውኪያ ፤ (ወከሐ) ፤ ተከራ፡ ደንፋታ፡ ጣጣታ፡ ፍጅት፡ ግርግርታ፡ ጨኸት ። ውከታን፡ እይ ፤ ከዚህ፡ ጋራ፡ አንድ፡ ነው ።

ተዋከ ፤ (ተዋከሐ) ፤ ተጽከረ፡ ተደናፋ፡ ተፋጅ፡ ተጫጫኸ ።

ወኮ ፤ በደብረ፡ ሊባኖስ፡ ባሻገር፡ ያለ፡ ቀበሌ ። ወከዎን፡ ተመልከት ።

ወኮ፡ ወኮ፡ አለ ፤ አቅራቢ፡ ተንደቀደቀ፡ ተድረቀረቀ ።

ዋከ ፤ በዙሉ፡ ውስጥ፡ ያለ፡ ዋና፡ ከተማ ። በግእዝም፡ ብርሃን፡ ማለት፡ ነው ።

ወከበ ፤ (ወኪብ፡ ወከበ) ፤ ቸኩለ ፤ ጥድፈያ፡ አደረገ ።

ተዋከበ ፤ ተቻኩለ፡ ተጣደፈ፡ ተዳፋ ።

መዋከብ ፤ መቻኩል ፤ መጣደፍ ።
 መዋከቢያ ፤ መጣደፊያ ።
 አዋከበ ፤ አቻኩለ ፤ አጣደፈ ፤ አዳፋ ።
 አዋከቢ ፤ ያዋከበ ፤ የሚያዋከብ ፤ አጣዳፊ ፤
 አዳፊ ፤ ዐራጅ ፤ ደብዳቤ ።
 ማዋከብ ፤ ማጣደፍ ፤ ማዳፋት ።
 ማዋከቢያ ፤ ማጣደፊያ ።
 አወካከብ ፤ አጠዳደፍ ፤ ማዋከብ ።
 ወኪድ ፤—ወግድ ፤—ኼደ ።
 ወካዎ ፤ ደቢቱ ፤ (ጋላ) ፤ ደጎና ፤ ተመ
 ለስክ ፤ ወይ ፤ ገዳይ ፤ ገድሎ ፤ ሲመለስ ፤ የሚዘፈን ፤
 ዘፈን ። ምስጢሩ ፤ እዳኞችን ፤ ተመለሰ ፤ ድል ፤ አገ
 ጎን ፤ እንደ ፤ ማለት ፤ ነው ። ዳግመኛው ፤ ካዎ ፤ ደግ ፤
 ማለፊያ ፤ ዘመን ፤ ማለት ፤ ይኸኛል ።
 ወከወከ ፤ (ወከከ) ፤ ጉተጉተ ፤ ወገሰ ።
 ወከዋከ ፤ የወከወከ ፤ የሚወከውከ ፤ ጉት
 ጓች ።
 መወከወከ ፤ መጉትጉት ።
 ተወከወከ ፤ ተጉተጉተ ።
 ወከከ ፤ (ወከከ ፤ ወከ) ፤ ተሠነጠቀ ፤ ተ
 ተረተረ ፤ ዳጉኙ ፤ ሸክላው ።
 ወከከ ፤ ደክመ ፤ ሰለተ ፤ ዛለ ፤ ሰፊ ።
 ወከከ ፤ አለ ፤ ሰተት ፤ ዘግ ፤ ዪ ፤ አለ ፤
 ወደቀ ፤ ተዘረጋ ፤ ተኛ ።
 ወከከ ፤ ማለት ፤ መሠንጠቅ ፤ ደክም ፤ ዝ
 ርግት ፤ ማለት ፤ መዛል ።
 ወከለ ፤ (ወከሎ ፤ ወከለ) ፤ አመን ፤ ተካ
 ወከል ፤ ተጠሪ ፤ ቶፋ ፤ አደረገ ፤ ጥፋቱም ፤ ጥፋቱ ፤
 ልማቱም ፤ ልማቱ ፤ ብሎ ።
 ወካይ ፤ (ዮች) ፤ የወከለ ፤ የሚወከል ፤ በ
 ጽፈት ፤ ባጤ ፤ ይመቱ ፤ ምትክ ፤ ሰፊ ።
 (ጥከ) መወከል ፤ ማመን ፤ መተካት ፤ ተጠሪ ፤
 መስጠት ።
 መወከያ ፤ መተኪያ ፤ ወከል ፤ ማድረጊያ ፤
 ጊዜ ፤ ጽሑፍ ፤ ጻኛ ፤ ርስት ፤ ገንዘብ ፤ ከብት ።
 አስወከለ ፤ ተጠሪ ፤ አስጠ ፤ ቶፋ ፤ አስ
 ደረገ ።
 ማስወከል ፤ ወከል ፤ ማስደረግ ።
 ተወከለ ፤ ታመነ ፤ ተተካ ፤ ምትክ ፤ ኾነ ፤
 በሰው ፤ ፈንታ ፤ ሠራ ።
 ተወካይ ፤ የሚወከል ፤ የሚታመን ፤ የሚ
 ተካ ፤ ተተኪ ።
 ወከል ፤ (ሎች) ፤ የተወከለ ፤ የታመነ ፤
 እመን ፤ ተጠሪ ፤ ቶፋ ፤ የሥራ ፤ የነገር ።
 ወከልነት ፤ እመንነት ፤ ታማኝነት ፤ ተጠ
 ሪነት ፤ ቶፍነት ።

ወከል ፤ (ወከል) ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ፤ ለ
 ወከል ።
 ወከልና ፤ ወከል ፤ መኾን ፤ ወከልነት ።
 (ጥወ) መወከል ፤ መታመን ፤ መተካት ።
 መወከያ ፤ ወከል ፤ መኾኛ ።
 አወካከል ፤ አተካከ ፤ መወከል ።
 ወከፈ ፤ (ወከፍ ፤ ወከፈ) ፤ ዐደለ ፤ ሰጠ ፤
 አቀበለ ።
 ወከፍ ፤ የሚሰጥ ፤ አቀባይ ። (ነፍስ ፤ ወ
 ከፍ) ፤ ለልጅም ፤ ኾነ ፤ ላዋቂ ፤ በነፍስ ፤ የሚያድል ።
 አወከፈ ፤ ወከፈ ።
 ማውከፍ ፤ መስጠት ፤ ማቀበል ።
 አወካከፈ ፤ አቀባበል ፤ አሰጣጠ ፤ አረካከበ ።
 ወከፈሌ ፤ (ጋላ) ፤ ድኗል ፤ ወይ ፤ ተር
 ፋል ፤ ወይ ።
 ወከፈሌ ፤ በቡልጋ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ አገር ።
 (ያመንዝራ ፤ ሴት ፤ ግጥም) ፤ የወከፈሌ ፤ ጥጥ ፤ ተው ፤
 አትንቀጥቀጥ ፤ ባለቤቱ ፤ መጡ ፤ መጥረቢያ ፤ ሊያ
 ወጡ ። ርጋ ፤ ይወጣሉ ፤ ደጋ ። (መጥረቢያው) ፤
 ያውልኩ ፤ እማገሩ ፤ ከቶ ፤ አትናገሩ ። ያውልኩ ፤
 እወፍሬው ፤ ሥር ፤ አታውቁት ፤ ይመስል ፤ ያውልኩ ፤
 ዐልጋ ፤ ውስጡ ፤ ላይ ፤ ላይ ፤ አትርገጡ ።
 ውከታ ፤ (ወከተ) ፤ የብዙ ፤ ሰው ፤ ድ
 ምዕ ፤ ተማታ ፤ ፍሽት ፤ (ኢየሱስ ፤ ፲፬ ፤ ሆሴ፲ ፤
 ፲፬) ።
 ወላ ፤ ሸግላ ፤ ወላ ፤ አሉታ ፤ ሸግላ ፤ ድ
 ላላ ።
 ወላ ፤ ሸግላ ፤ አለ ፤ እፍ ፤ ሌላ ፤ ሌላ ፤
 ሌላ ፤ ኾነ ፤ የማያደርገውን ፤ አደርጋለኩ ፤ አለ ፤
 ወላወለ ፤ ከንቱ ፤ ተስፋ ፤ ሰጠ ።
 ወሌ ፤—የሰው ፤ ስም ፤—ወለየ ።
 ወል ፤—ማጎበር ፤—ወለለ ።
 ወሎ ፤ በመንዝ ፤ አጠገብ ፤ ያለ ፤ አገር ።
 ወሎ ፤ አቅኒው ፤ ነው ። አንጎትን ፤ ተመልከት ።
 ወሎዎች ፤ የወሎ ፤ ሰዎች ።
 ወሎዬ ፤ የወሎ ፤ ሰው ፤ የወሎ ፤ ተወላጅ ።
 ዋለ ፤ (ወጫል ፤ ወዐለ) ፤ በሥራ ፤ በነ
 ገር ፤ በማንኛውም ፤ ጉዳይ ፤ ከጧት ፤ እስከ ፤ ማታ ፤
 ቀኑን ፤ ኹሉ ፤ በመጠኑ ፤ ቁየ ፤ ነበረ ፤ እከሌ ፤ ሲሠራ ፤
 ዋለ ፤ ተቀምጦ ፤ ዋለ ፤ ሲኼድ ፤ ዋለ ፤ (እቤት ፤ ዋለ) ፤
 ደክመ ፤ አረፈቀ ፤ መኼድ ፤ መሥራት ፤ ተሳነው ፤
 አቃተው ፤ ከበሽታ ፤ ከርጅና ፤ የተነሣ ፤ ኹል ፤ ቀን ፤
 በቤት ፤ ውስጥ ፤ ተቀመጠ ፤ ተኛ ። (ክፉ ፤ ዋለበት) ፤
 በደለው ። (ደግ ፤ ዋለለት) ፤ ረባው ፤ ጠቀው ።
 ጋላም ፤ ዋለን ፤ ያሌ ፤ ይለዋል ።
 ዋለ ፤ ረዳ ፤ ዐገዘ ፤ አዳነ ። ዛሬ ፤ እግዚር ፤
 ዋለልኝ ፤ እንዲሉ ። (አትዋል ፤ ይዋሉብኸ) ፤ አትበ
 ድል ፤ ይበድሉኸ ።

ዋይ፡ሊ፤(ወግሊ)፤ የዋለ፡ የሚውል ።
 ዋሊ ፤ ዋልድባ፡ (ግእዝ) ።
 ዋሊያት ፤ የቀን፡ ሙሉ፡ ዝናም፡ ዐፈና ።
 ዋል ፤ (ውዒል) ፤ መዋል ።
 ዋል፡ ዐደር፡ አለ ፤ ዋለ፡ ዐደረ ፤ ጥቂት፡
 ቀን፡ አባላ።
 መዋል ፤ በቁሙ፤ የማደር፡ አንጻር፤ ቀንን፡
 ግላለፍ ።
 መዋያ ፤ ሰፍራ፡ ሥራ፡ አንድ፡ ነገር፡
 (ኢሳ፲፮፡ ፩) ።
 ማል ፤ (መዋል) ፤ ውድ፡ ፍቅር ። ባለ
 ማል፡ እንዲሉ ።
 ማል ፤ ተሰማሚ፡ ስምም፡ ወዳጅ ፤ መዳ
 ኒት ። ይህ፡ ለዚህ፡ ማሉ፡ ነው ።
 ማሎች ፤ ውዶች፡ ፍቅሮች ።
 ማልነት ፤ ስምምነት ፤ ወዳጅነት ።
 ማያ ፤ (መዋያ) ፤ ጥበብ፡ ዕውቀት፡ ዘዴ፡
 ብልገት ። ባለማያ፡ ሰው፡ ባለማያ፡ ሴት፡ እን
 ዲሉ ። (ግጥም) ፤ ያገሩን፡ ርቀት፡ እናንት፡ መች፡
 ዐውቃችኹ ፤ ማያ፡ ማደሪያ፡ ነው ፤ እኔ፡ ልንገ
 ራችኹ ።
 ማያ ፤ የቀን፡ ሥራ ፤ ቁም፡ ነገር፡ (ኢሳ
 ፲፱፡ ፲) ።
 ማያ ፤ መዋያ፡ መገኛ ። እንባር፡ ማያ፡ ንፍ
 ፈት፡ ማያ፡ እንዲሉ ።
 ማያ፡ ቢስ ፤ ዕውቀት፡ ቢስ፡ ሥራ፡ የለሽ ፤
 አውታታ፡ ከርታታ ።
 ማያ፡ ተማደሪያ ፤ ሴት፡ ተቀን፡ የሚ
 ሠራ፡ ሥራ ።
 ማያተኛ፡ (ኞች) ፤ ለሰው፡ ሲያርስ፡ ሲቋ
 ፍር፡ ሲያርም፡ ሲያጭድ፡ ሲሸከም፡ ሲሠራ፡ የሚ
 ውል፡ (ማር፩፡ ፳) ። በግእዝ፡ ገባኢ፡ ይባላል ።
 የማያተኛ ፤ የቀን፡ ሠራተኛ፡ ደመ፡ ወዝ፡
 ቀለብ ፤ እኸልና፡ ገንዘብ፡ የጉልበት፡ ዋጋ ። ነፃ፡
 ብለኸ፡ ምንፃን፡ እይ ።
 ሙዮት ፤ ዛር፡ ክፉ፡ መንፈስ፡ በሰው፡
 ላይ፡ የዋለ፡ ያደረ ። ሙዮት፡ በጉራጌም፡ ይነገ
 ራል ።
 ሙዮታም ፤ ዛራም ፤ ሲገዝፍ፡ የሚውል ።
 አዋለ ፤ አስዋለ ፤ (አውዐለ) ፤ ቀን፡
 ሙሉ፡ ጠበቀ፡ አቋዩ፡ አዘገዩ፡ ከብትን፡ ለቅሶን ።
 አዋለ ፤ በቀላል፡ አስረ፡ ቋጠረ ፤ ውል፡
 አደረገ ። ነፈስ፡ ብለኸ፡ ነፍሱን፡ ዕጭን፡ ተመል
 ከት ፤ ወደ፡ ፈት፡ ውሉን፡ እይ ።
 አዋይ ፤ ያዋለ፡ የሚያውል ።
 አዋይ ፤ በሴት፡ አንቀጽ፡ የምትጠራ፡ የ
 ቤት፡ ውቃቤ ። (ተረት) ፤ ለራሱ፡ አያውቅ፡ ነፃይ፡
 ቅቤ፡ ለመን፡ ላዋይ ።

ያዋይ ፤ በሌግት፡ ውስጥ፡ የሚውል፡ ቀ
 ራሽ፡ እንጅራ ፤ አዋይ፡ ትመገበዋልች፡ ይባላል ።
 ያዋይ፡ በላ ፤ ላዋይ፡ የተቀመጠውን፡ የሚ
 በላ ፤ ችጋራም፡ ራብ፡ የማይችል ፤ ስንብግብ ፤ ቅ
 ልብልብ ።
 አውለኝ ፤ ጠብቀኝ ፤ ከጧት፡ እስከ፡ ማታ፡
 አድርስኝ ። ደገና፡ አውለኝ፡ እንዲል፡ ባላገር ።
 አውለኝ ፤ የሸንጎ፡ ተቺ፤ የመግት፡ ረዳት ።
 አውለኛው ፤ የሰው፡ ስም ፤ እረኛ፡ ጠባቂ፡
 ኹናቸው ።
 ማዋል ፤ ማስዋል ፤ ማሰር፡ ሸብ፡ ግድ
 ረገ ፤ ማስለቀስ ።
 ማዋያ ፤ ዱር፡ ቀዶ፡ ሥረጌ ።
 ማዋያ ፤ ማስዋያ ፤ ማስለቀኝ ። ውሉ፡
 ማዋያ፡ እንዲሉ ።
 ተዋለ ፤ ቀኑ፡ ታለፈ ፤ ተፈጸመ፡ መሸ ።
 ተዋለ ፤ ውል፡ ተደረገ፡ ታሰራ፡ ተቋጠረ ።
 ውል፡ (ሎች) ፤ ውዕል) ፤ ቶሉ፡ የሚ
 ፈታ፡ እስራት፡ ተጥር፡ ባለመሳቢያ ።
 ውል ፤ ውሳኔ፡ ደንብ፡ ገደብ፡ ስምምነት ።
 እከሌና፡ እከሌ፡ በውል፡ ታረቁ ። ያገራቸውን፡
 ቋንቋ፡ የማያከብሩ፡ ሰዎች፡ ግን፡ ውልን፡ ኮንት
 ራት፡ ይሉታል ።
 ውለኛ፡ (ኞች) ፤ ቁም፡ ነገራም ።
 ውለ፡ ቢስ ፤ ውልን፡ የማያከብር ።
 በውል ፤ በደንብ፡ በሚገባ፡ በጣም ።
 ውል፡ አለ ፤—ትዝ፡ አለ ፤—ወለ
 ወለ ።
 ውሎ ፤ ቀን፡ ሙሉ፡ ቁይቶ ። ውሎ፡ ውሎ፡
 ከቤት ፤ ኑር፡ ኑር፡ ከሞት ።
 ውሎ ፤ ሩቅ፡ አገር፡ የሞተ፡ ሰው፡ ለቅሶ፡
 ከረፋድ፡ እስከ፡ ምሽት፡ የሚደረግ ።
 ውሎ፡ አዋለ ፤ በመስቀል፡ ባጉበር፡ በተ
 ምሳሊት፡ ከጧት፡ እስከ፡ ማታ፡ አስለቀሰ ።
 ውሎ፡ ገባ ፤ ጧት፡ ሺዶ፡ ማታ፡ ተመ
 ለሰ፡ መጣ ። በፈረንጅ፡ አሌ፡ ረቀር፡ ይባላል ።
 ውሎ፡ ማዋያ ፤ ማስለቀኝ፡ ሰፊ፡ ሚዳ፡
 ማርገጽ ።
 ውሎ፡ ተዋለ ፤ አለፈላ፡ ተለቀሰ ።
 ውለን ፤ (ውዒለን) ፤ እዳር፡ ውለን፡
 ማታ፡ መጣን ።
 ውለን ፤—ደንቁር ፤—ወለን ።
 ውለታ፡ (ዎች) ፤ ጥቅም፡ ረብ፡ መል
 ካም፡ ሥራ፡ ቁም፡ ነገር፡ አንዱ፡ ላንዱ፡ ያደረገው፡
 ወረታን፡ እይ ።
 ውለታ፡ ቢስ ፤ ሰው፡ የዋለለትን፡ ወ
 ርታ፡ የማይመልስ ።

ዋላ ፤ (ዐል) ፤ ለትርብ፡ ወንድ፡ ትእዛዝ፡
እንቀጽ ፡ ታመኸልና፡ እደጅ፡ አትውጣ ፤ እሌት ፤
ዋላ ።

ዋላ ፡ ተንጉሥ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ ከን
ጉሥ ፡ ጋራ ፡ ዋላ ፡ ግለት ፡ ነው ።

ዋላቱ ፤ የዋላ ፡ ተንጉሥ ፡ ከፊለ ፡ ስም ።
መኩንን ፡ ዋላቱ ፡ እንዲሉ ።

ተዋዋለ ፤ (ተዋዐለ) ፤ በግብር ፡ በነገር ፡
ተሰማግ ፤ ይህን ፡ ብታደርግ ፡ ይህን ፡ እደርጋለሁ ፡
ተባባለ ፤ ተጸጸፈ ፡ ተፈራረመ ፤ ቃል ፡ ኪዳን ፡
ተጋባ ።

ተዋዋይ ፡ (ዮች) ፤ የተዋዋለ ፡ የሚዋዋል ፤
ተሰማሚ ።

መዋዋል ፤ መሰማማት ፡ መጸጸፍ ፡ መፈ
ራረም ።

መዋዋያ ፤ መሰማሚያ ፡ መጸጸፊያ ፡ ቀን ።
አዋዋለ ፤ (አስተዋዐለ) ፤ እሰማማ ፡ አጸ
ጸፈ ፡ አፈራረመ ።

አዋዋይ ፡ (ዮች) ፤ ያዋዋለ ፡ የሚያዋ
ውል ፤ አጸጸፈ ፡ ጸኛ ፡ ምስክር ፡ ጸሓፊ ።

ያዋዋይ ፤ ለጸኛ ፡ ስለ ፡ ማዋዋል ፡ የሚከ
ፈል ፡ ገንዘብ ፤ የፍንጥር ።

ማዋዋል ፤ ግሰማማት ፡ ማጸጸፍ ፡ ማፈራ
ረም ።

ማዋዋያ ፤ ግሰማሚያ ፡ ማፈራረሚያ ፡ ሽ
ንጎ ፡ አደባባይ ።

አስተዋለ ፤ (አስተውዐለ ፡ ለበወ) ፤
አየ ፡ ተመለከተ ፡ ተኩረ ፤ ዐይነ ፡ ልቡን ፡ ባንድ ፡
ነገር ፡ ላይ ፡ ጣለ ፤ ልብ ፡ አለ ፡ ልብ ፡ አደረገ ፤
አጤን ።

አስተዋይ ፡ (ዮች) ፤ ለባዊ) ፤ ያስተዋለ ፡
የሚያስተውል ፡ ያስተዋለች ፡ የምታስተውል ፤ ተመ
ልካች ፡ ተኳር ፡ ልብ ፡ አድራጊ ፤ ያየውን ፡ የሰማ
ውን ፡ ቶሎ ፡ የሚቀበል ፡ (ዘጻጽፎ ፡ ፩ ፡ ፩ ሳሙ ፡
፲፭ ፡ ፴ ። ምሳ፲፪ ፡ ፩ ። ሮሜ፩ ፡ ፳፪) ።

አስተዋይነት ፤ ተመልካችነት ፡ ተኳርነት ፡
ልብ ፡ አድራጊነት ።

ማስተዋል ፤ ማየት ፡ መመልከት ፡ ማጤን ፡
(ዘጻ፪ ፡ ፩ ። ኢዮ፲፪ ፡ ፲፪) ።

ማስተዋያ ፤ ማያ ፡ መመልከቻ ፡ ዛፍ ፡ ተ
ራራ ፡ ማማ ፡ ሰገነት ፡ መነጽር ።

ውለኸ ፤ ግባ ፤ የምርቃት ፡ ቃል ፡ እኼድ
ከበት ፡ አትቅር ፤ እሌትኸ ፡ ተመለሰ ።

ዋለብኸ ፡ ዐደረብኸ ፤ የእንቀቅልኸን ፡
መልስ ፡ ላልሰጠ ፡ የሚነገር ፡ ቃል ፤ ቂየብኸ ፡ ዘን
የብኸ ፡ ግለት ፡ ነው ።

አዋዋል ፤ መዋል ፤ ግዋል ።

ዋላ ፤ (ውዕላ) ፤ የጻር ፡ የበረሃ ፡ እንስሳ ፡
የፍየል ፡ ወገን ፡ (፩ገገ ፡ ፩ ፡ ፩፫ ። ኢዮ፴፱ ፡ ፩ ።

መዝግ፪ ፡ ፩ ። ማሕ፪ ፡ ፲፮ ፡ ፳፡፲፱) ። ዳግመኛም ፡ መ
ምህራን ፡ ውዕላን ፡ ዋሊያ ፡ ይሉታል ። ዋይን ፡ እይ ።

ዋሎ ፤—ሱሪ ፤—ዋለለ ።

ወለበ ፤ ተጠረጠረ ፡ ባዶ ፡ ቸን ፤ ወጣ ፡ ፍ
ራው ፡ ከቂንድ ፤ ሾለከ ።

ወለበ ፤ ተሠራ ፡ ተበጀ ፡ ተመዘዘ ፡ ወለባው ።

ወለበ ፤ ተሰረቀ ፡ ተወሰደ ።

ወላቢ ፤ የሚወልብ ፤ ሾላኪ ።

ወላባ ፡ (ቦች) ፤ ዝጊ ፡ ከማሁ ፤ ሾላካ ።

ውልብ ፤ የወለበ ፤ እሸቱ ፡ ከውስጡ ፡
የወጣ ፡ የሰንዴ ፡ የገብሰ ፡ ራስ ፤ ጥርጣራ ፡ ገለባ ፡
የፍሬ ፡ ልብስ ፡ ቄረቄንዳ ።

ውልብ ፡ አለ ፤ ታይቶ ፡ ጠፋ ፤ ከመ ፡ ቅ
ጽበት ፡ ዐለፈ ፤ ወላባ ፡ ቸን ።

ወለባ ፡ (ዎች) ፤ የጌተ ፡ ስም ፤ እንደ ፡ እ
ንዝርት ፡ ተበጅቶ ፡ በወይዘርና ፡ በመኳንንት ፡
የራስ ፡ ጠገር ፡ ውስተ ፡ የሚሻጥ ። (ተረት) ፤ ራስ ፡
ተላዋቶ ፡ ወለባ ፤ ልባልባ ፡ ታጥቆ ፡ ዐዛባ ።

ወሊባ ፤ ሰራቂ ፡ ሌባ ። አባትሽ ፡ ወሊባ ፡
እናትሽ ፡ ወሊባ ፡ እንዲሉ ።

ውልብኝ ፤ (ወልብኝ) ፤ ያገዳ ፡ ፍሬ ፡ እ
ሽት ። የማሽላ ፡ ውልብኝ ፡ እንዲሉ ።

መውለብ ፤ መውጣት ፡ መሠራት ።

አወለበ ፤ ጠረጠረ ፡ አጉለበ ፡ አወጣ ።

አወለበ ፤ አበጀ ፡ መዘዘ ።

ማውለብ ፤ መጠርጠር ፡ ማውጣት ።

ማውለቢያ ፤ መጠርጠሪያ ፡ ጥርስ ፤ የወፍ፡
ያዋራ ፡ መንቄር ።

አወላለበ ፤ ጠራጠረ ።

አውለበለበ ፤ (ለውለው) ፤ ወዘወዘ ፡ ነቀ
ነቀ ፡ ምላሰን ፡ ነበልባልን ፡ ነጠላን ፡ ላንፋን ።

አውለብላቢ ፤ ያውለበለበ ፡ የሚያውለበ
ልብ ፤ ወዘዋዥ ፡ ነቅናቂ ፤ ነፋስ ፡ ትንፋሽ ።

ማውለብለብ ፤ መወዝወዝ ፡ መነቅነቅ ።

ማውለብለቢያ ፤ መወዝወዣ ፡ አፍ ፡ ሰን
ደት ።

ተውለበለበ ፤ ተወዘወዘ ፡ ተነቅነቅ ፤ ለፈ
ለፈ ።

ተውለብላቢ ፤ የሚውለበለብ ፤ ሰንደቅ ፡
ዐላማ ።

ወለብላባ ፤ ለፍላፊ ፡ ምላሰኛ ።

ውልብልብ ፤ የተውለበለበ ።

ውልብልቢት ፡ (ቶች) ፤ ማፍ ፤ የአሳት ፡
ላንቃ ፤ የኮባ ፡ የንሰት ፡ የመዝ ፡ የዘንባባ ፡ የተምር ፡
ሸለም ።

መውለብለብ ፤ መወዝወዝ ፡ መነቅነቅ ፡
መለፍለፍ ።

መውለብለቢያ ፤ መወዝወዣ ፤ ጊዜ ፤ ስፍራ ፤

ወላቢደ ፤ (ለቢደ) ፤ ዘላቢደ ፤ ወላወለ ፤ ወላባጅ ፤ (ጃች) ፤ የወላቢደ ፤ የሚወላ ብድ ፤ ዘላባጅ ፤ ወላባደ ፤ ደ ፤ ልብ ፤

ወላባጅነት ፤ ዘላባጅነት ፤ ወላባደነት ፤ ወልባዳ ፤ ዘልባዳ ፤ ወላባጅ ፤

መወላቢደ ፤ መዘላቢደ ፤ መወላወል ፤ መወላቢጃ ፤ መዘላቢጃ ፤ መወላወያ ፤

ወላቢላ ፤ ወላባ ፤ ቀበጥ ፤ ዘሩ ፤ ወለብ ፤ ነው ፤

ውልብኝ ፤—የማሽላ ፤ እሸት ፤—ወለብ ፤

ውልባረግ ፤ የጥራጊ ፤ ነገድና ፤ አገር ፤ ወልባት ፤ ጥራሽ ፤ ጥቅር ፤ ብረ ፤ ወይም ፤

ላም ፤ ወለገ ፤ መለገ ፤ በቀስታ ፤ እባብኛ ፤ ሽደ ፤ ሸለክ ፤

ወላጋ ፤ የሚወልግ ፤ ሸላካ ፤ ውላጋ ፤ (ለፃት) ፤ የሰይፍ ፤ የጥራዶ ፤

ላት ፤ እጃታ ፤ መክድ ፤ ደም ፤ ዐፋሽ ፤ (መሳቺ ፤ ጽጂ) ፤ አወለገ ፤ አወለገ ፤ ሰርቆ ፤ ዐይነት ፤ አሾ

ልኮ ፤ አየ ፤ አየኝ ፤ አላየኝ ፤ አለ ፤ አልማጭ ፤ ሽነ ፤ በሥራ ፤ ጊዜ ፤

አውላጊ ፤ ያወለገ ፤ የሚያወልግ ፤ ገቢሉ ፤ ዐይነት ፤

አውልግ ፤ ዝኒ ፤ ከግሁ ፤ ልግመኛ ፤ አውላጋ ፤ የሰው ፤ ስም ፤ ፊልክስፎስ ፤ ተመልክት ፤

ማውለግ ፤ ግጥለግ ፤ ግሾለክ ፤ ማውለጊያ ፤ ግጥለጊያ ፤ ዐይነት ፤ ሥብ ፤

ደን ፤ ቀለገ ፤ ወለገ ፤ ቀለጋ ፤ (ጎች) ፤ የሚመልግ ፤ የሚሾለክ ፤

ወላጋ ፤ አውራ ፤ የሰግ ፤ ግልገል ፤ ጠላት ፤ የቀበር ፤ ዐይነት ፤ ዐመድማ ፤

ቀለጋ ፤

ቀለጊ ፤ (ቀለጋዊ) ፤ የቀለጋ ፤ ወገን ፤ ተገብላኝ ፤ ከቶ ፤ ሰው ፤

ወለጋ ፤ ያገር ፤ ስም ፤ ካገዙት ፤ የኢትዮጵያ ፤ ጠቅላይ ፤ ግዛቶች ፤ አንዱ ፤ ወለጋ ፤ ያቅኔው ፤ ስም ፤ ነው ፤

ወለጎች ፤ የወለጋ ፤ ሰዎች ፤ ወይም ፤ ተወላጆች ፤

ወለገደ ፤ (ለገደ) ፤ ወለገመ ፤ አጉብጠ ፤ (ገቢር) ፤

ወለገደ ፤ ጉብጠ ፤ (ተገቢር) ፤ ጠመመን ፤ እደ ፤

ወለገድ ፤ ወልጋዳ ፤ (ዶች) ፤ ወረጋ ፤ ደጋን ፤ አገር ፤ ወልጋማ ፤

ውልግድ ፤ ውልግም ፤ የጉብጠ ፤ ጉባጣ ፤ መወልገድ ፤ መወልግም ፤ ግጥብጥ ፤ መደገን ፤

መወልገጃ ፤ ግጥብጣ ፤ ደጋን ፤ መጥ ፤ ግድረጊያ ፤

ተወላገደ ፤ ተወላገመ ፤ መወላገድ ፤ መወላገም ፤

መወላገጃ ፤ መወላገሚያ ፤ ተወለጋገደ ፤ ተወለጋገመ ፤

ውልግድግድ ፤ የተወለጋገደ ፤ ውልግም ፤

ውልግድግድ ፤ አለ ፤ ጉብጠ ፤ ጉብጥ ብጥ ፤ አለ ፤

መወለጋገድ ፤ መወልጋገም ፤ መወለጋገጃ ፤ መወለጋገሚያ ፤

አወላገደ ፤ አወላገመ ፤ አንበጠ ፤ አወላጋጅ ፤ ያወላገደ ፤ የሚያወላገድ ፤ አወላጋሚ ፤

ማወላገድ ፤ ግወላገም ፤ ግንበጥ ፤ ማወላገጃ ፤ ግወላገሚያ ፤ ስጉጥ ፤ ባላባ ልች ፤

አወለጋገደ ፤ ውልግድግድ ፤ አደረገ ፤ አወለጋገመ ፤

ማወለጋገድ ፤ ግወለጋገም ፤ አወለጋገድ ፤ አወለጋገም ፤ መወልገድ ፤ ግጥብጥ ፤

ወለገመ ፤ (ለገመ) ፤ ጠመመ ፤ ወልጋማ ፤ ወጣ ፤ ገባ ፤ ሽነ ፤ (ተገቢር) ፤

ወለገመ ፤ አጠመመ ፤ (ገቢር) ፤ ወልጋማ ፤ ወግማ ፤ ወልጋማ ፤

ውልግም ፤ ዝኒ ፤ ከግሁ ፤ ውልግም ፤ በታችኛው ፤ ወግዳ ፤ ቁላ ፤ ከዝግ ፤ በስተገራ ፤ ያለ ፤ አገር ፤ ደንጉላጉል ፤ ሥር

ጎጉጥ ፤ ስፍራ ፤ ቀበሌ ፤

መወልገም ፤ መጥመም ፤ ግጥመም ፤
ተወላገመ ፤ ተጣመመ ፤ ተወላቀመ ፤
መወላገም ፤ መጣመም ፤ መወላቀም ፤
መወላገሚያ ፤ መጣመሚያ ፤ መወላቀ

ሚያ ፤
ተወለጋገመ ፤ ተወለቃቀመ ፤
ውልግምግም ፤ የተወለጋገመ ፤ ውልቅም

ቅም ፤
ውልግምግም ፤ አለ ፤ ተወለጋገመ ፤
መወለጋገም ፤ መወለቃቀም ፤
መወለጋገሚያ ፤ መወለቃቀሚያ ፤

አወላገመ ፤ አወላቀመ ፤
ማወላገም ፤ ግወላቀም ፤
አወለጋገመ ፤ አወለቃቀመ ፤
ማወለጋገም ፤ ግወለቃቀም ፤

አወለጋገም ፤ አወለቃቀም ፤ መወልገም ፤
ወለደ ፤ (ወሊድ ፡ ወለደ) ፤ በዘር ፡ በሩ

ካቢ ፡ ግልገልን ፡ ጥጃን ፡ ውርጉላን ፡ ግጥጥን ፡
ልጅን ፡ ከእንስት ፡ ከሴት ፡ አወጣ ፡ እገኘ ፤ ያውራ ፡
የኩርግ ፡ ያለሌ ፡ የሰው ፡ ረባገና ፡ ተካን ፡ እይ ፤

ወለደ ፤ ያጠፋውን ፡ የደበቀውን ፡ ነገር ፡
በግድ ፡ ሰጠ ፡ አስረከበ ፤
ወለደ ፤ በጡት ፡ በማር ፡ በጥጋሳ ፡ በከር

ስትና ፡ በቆብ ፡ ልጅ ፡ አደረገ ፤
ወለደ ፤ ጠበቃ ፡ ነገር ፡ ፈጅ ፡ ወከለ ፤
ወለደ ፤ አተረፈ ፡ ዐረጠ ፤

ወለደ ፤ ዘረዘረ ፡ ዝርዝር ፡ ገን ፤ አፈራ ፤
ወለደ ፤ ከበደ ፤ ወንድ ፡ ልጅ ፡ ለፈረሰ ፡
ሴት ፡ ልጅ ፡ ለበርጥስ ፡ ለደረሰ ፤

ወለደች ፤ ተገላገለች ፤
ወላዲ ፤ የአብ ፡ አካል ፡ የግብር ፡ ስም ፤ ትር

ጓሚው ፡ ወላጅ ፤
ወላጅ ፡ (ጆች) ፤ የወለደ ፡ የሚወልድ ፡
አባት ፡ (ጆላ ፡ ጅ ፡ ጅ) ፤

ወላድ ፡ (ዶች) ፤ የወለደች ፡ የምትወ

ልድ ፡ እናት ፡ ባለብዙ ፡ ልጅ ፡ ምክንት ፡ የሌለ

ባት ፡ ወላድ ፡ በድባብ ፡ ትጂድ ፡ እንዲሉ ፡ ባሕ

ርን ፡ ተመልከት ፤
ወላጆች ፤ አባት ፡ እናት ፤
ወላጅነት ፤ ወላድነት ፤ ወላጅ ፡ ወላድ ፡
መገን ፤ አባትነት ፡ እናትነት ፡ ልጅን ፡ አስገኝነት ፤
ወላዲት ፤ ወላድ ፤ እናት ፡ (ግእዝ) ፤
ወላዲት ፡ አምላክ ፤ አምላክን ፡ በድን

ወለድ ፤ ወላጅ ፡ ወላድ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ እን

ዲሉ ፡ (ቅጽል) ፤ ግልጥ ፡ ትርጓሜው ፡ የወለደው ፡
ያውኛል ፤
ወለድ ፤ (ርዴ) ፤ የገንዘብ ፡ ትርፍ ፡ ዐራጣ ፡
(ጥሬ) ፤ በወለድ ፡ ተበደረ ፡ እንዲሉ ፡ አተተን ፡
(ወረገን) ፡ ተመልከት ፤

ወለድ ፡ አግድ ፤ ዐራጣ ፡ ከልክል ፤ መ

ያዣ ፡ ርስት ፡ ቤት ፡ ሥራ ፡ የብድር ፡ ገንዘብ ፡
እንዳይወልድ ፡ የሚያደርግ ፤
ወለዳ ፤ ወሊድ ፡ መውለድ ፤
ወለዳ ፤ የአክል ፡ ዝርዝር ፡ ጨርቅ ፤
ወሊድ ፤ መውለድ ፡ እከሊት ፡ በወሊድ ፡
ጥተች ፡ እንዲሉ ፤

መውለድ ፤ ልጅን ፡ ከሆድ ፡ ግውጣት ፤
መገላገል ፡ (ዘፍፀፅ ፡ ጽፎ ፡ ጽፎ ፡ መክፈ ፡ ይ) ፤ (ተ

ረት) ፤ ካረጁ ፡ መንገድ ፤ ከመነኩሉ ፡ መውለድ ፤
መውለድ ፤ ማፍራት ፡ ፍሬ ፡ መስጠት ፤
ማትረፍ ፤

መውለጃ ፤ ስፍራ ፤ ይ ፡ ወር ፡ ካጅ ፡ ቀን ፤
ወላለደ ፤ መላለሶ ፡ ወለደ ፤
መወላለድ ፤ የመውለድ ፡ ድርብ ፤
አውላደ ፤ (መቀጥዐል) ፤ ወረጥ ፤ ወፍራ

ምና ፡ ሥብ ፡ የበግ ፡ መክት ፤
አስወለደ ፤ አሰለደ ፤ ሚስቱን ፡ እንድት

ወልድ ፡ አስደረገ ፤ ወንድ ፡ ወይም ፡ ሴት ፡ ልጅ ፡
አስገኘ ፤ አስረባ ፤
አስወለደ ፤ አስከፈለ ፤
አስወላጅ ፤ ያስወለደ ፡ የሚያስወልድ ፤ አ

ባት ፡ አውራ ፤
ማስወለድ ፤ ጨቅላን ፡ እመራት ፡ ጠብ ፡
ማስደረግ ፤ የጠፋን ፡ ነገር ፡ ማስገኘት ፤
ማስወለጃ ፤ ስፍራና ፡ ጊዜ ፤

ተወለደ ፤ ከማሕፀን ፡ (ከጨለማ ፡ ወደ ፡ ብ

ርሃን ፡ ከጠባብ ፡ ወደ ፡ ሰፊ) ፡ ወጣ ፡ መጣ ፡ ወረደ ፡
ተገኘ ፡ ክርስቶስ ፡ ከአብ ፡ ያለናት ፡ ከማርያም ፡
ያላባት ፡ ተወለደ ፡ ጨረቃን ፡ እይ ፤
ተወለደ ፤ ተዘመደ ፤
ተወለደ ፤ ጠበቃ ፡ ገን ፡ ተወከለ ፤
ተወላዲ ፤ የወልድ ፡ አካል ፡ የግብር ፡ ስም ፤
ትርጓሜው ፡ ተወላጅ ፤
ተወላጅ ፤ የተወለደ ፡ የሚወለድ ፤ የፆ ፡ ያፂ ፡
ቤት ፡ ዘመድ ፤
ትውልድ ፤ የሰው ፡ ወገን ፡ ነገድ ፡ ጉማ ፡
(መክፈ ፡ ፀ) ፤
ትውልድ ፤ የተወለዱበት ፡ የዘር ፡ አገር ፤
ውልድ ፤ (ልደ ፡ ቤት) ፤ እናቱ ፡ ከጌታዋ ፡
የወለደችው ፡ ዲቃላ ፡ የቤት ፡ ውልድ ፡ እንዲሉ ፤

ውልድ ፤ መወለድ ፤ የነገር ፤ አባት ፤ ጠቃ ፤ ፍጅብን ፤ መኾን ፤ ውልዱም ፤ ውልደ ፤ ርቱም ፤ ርቱ ፤ እንዲሉ ።

ውልዶች ፤ ጠባቂዎች ።

ውልድ ፤ አለ ፤ ደንገት ፤ ተገለጠ ፤ ዐሳሬ ፤ ውልድ ፤ አለ ፤ እንዲል ፤ ባላገር ።

ውላጅ ፤ (ቅልጫ) ፤ እናቱና ፤ አባቱ ፤ በጌታቸው ፤ ቤት ፤ የወለዱት ፤ ባሪያ ፤ የፍናጅ ፤ አባት ፤ የላሜ ፤ ልጅ ፤ ያውራዬ ፤ ውላጅ ፤ እንዲሉ ፤ አውራ ፤ ያባቱ ፤ ላም ፤ የናቱ ፤ ምሳሌዎች ፤ ናቸው ፤ (አርፄ ፤ ፲፬) ፤ (የዛር ፤ ውላጅ) ፤ ሥጋ ፤ የለበሰ ፤ ጋኔን ፤ ከዛር ፤ የወለደው ፤ የጥድፍ ፤ ተልከስካሽ ፤ ጋኔናዊ ፤ ባሪያ ፤ ጋኔን ፤ በተጉተት ፤ ጊዜ ፤ መንገድ ፤ ጠራጊ ፤ ሽፍ ፤ ይመጣል ፤ ይላሉ ፤ ነገር ፤ ግን ፤ ጋኔን ፤ ወይም ፤ ዛር ፤ በምትህት ፤ ገዝፎ ፤ ሥጋ ፤ ለብሶ ፤ ወንድና ፤ ሴት ፤ መስሉ ፤ ቢታይ ፤ እንጂ ፤ እንደ ፤ ሰው ፤ ይዋለዳል ፤ ይሞታል ፤ ማለት ፤ የተረት ፤ ተረት ፤ ነው ።

ውላጄ ፤ (ቅልጫ) ፤ የኔ ፤ ውላጅ ፤ አገልጋዩ ፤ የወለደኸ ፤ ልጄ ።

ውላጆች ፤ ባርች ፤ አገልጋዮች ።

መወለድ ፤ መርባት ፤ መዘመድ ፤ (መክፈት ፤ ፩ ፤ ሉቃ፩ ፤ ፲፬) ፤ ከመወለድ ፤ መወደድ ፤ እንዲሉ ።

መወለጃ ፤ ቤትና ፤ ጊዜ ።

ተዋለደ ፤ ተራባ ፤ ተዛመደ ፤ የወንድ ፤ ወገን ፤ ከሴት ፤ የሴት ፤ ወገን ፤ ከወንድ ፤ በዘር ፤ ተቀላቀለ ፤ አባትና ፤ ልጅ ፤ ተካሄደ ፤ (ሕዝቧ፩ ፤ ፪) ።

መዋለድ ፤ መራባት ፤ መዛመድ ።

ተወላለደ ፤ ተዘማመደ ፤ (አንደ ፤ ተወላለደ) ፤ ቤት ፤ ዘመድ ፤ እንደ ፤ መካሄድ ።

መወላለድ ፤ መዘማመድ ።

ተወላዳ ፤ የጥገንነት ፤ ሥራ ፤ ሠራ ፤ ወንድ ፤ ወጣው ፤ በሥራ ፤ ታወቀ ፤ ተወናወነ ፤ ተዛመረ ፤ ተፈናፈነ ፤ ተዋጋ ፤ ተጋደለ ፤ (ግጥም) ፤ ሰመን ፤ ሻረት ፤ ያልተወላዳ ፤ ሚስት ፤ አይጨለት ፤ አህያ ፤ ይገዳ ።

መወላዳት ፤ መፈናፈን ፤ መዋጋት ፤ መጋደል ።

መወላጃ ፤ የጦር ፤ ሚዳ ፤ መዋጊያ ፤ መቀራጃ ።

አዋለደ ፤ አማማጠ ፤ ወላድን ፤ ያዘ ፤ ደገፈ ፤ ረዳ ፤ ዐገዘ ፤ ዐቀፈ ።

አዋለደ ፤ አራባ ፤ አዛመደ ።

አዋላጅ ፤ (ጆች) ፤ ያዋለደ ፤ የሚያዋልድ ፤ የምታዋልድ ፤ አማማጭ ፤ ሕኪም ፤ ባለቲት ፤ ማሪያም ፤ ማሪያም ፤ የምትል ፤ (ዘፀ፩ ፤ ፲፩ ፤ ፲፮ ፤ ፳፩) ፤ ሴትን ፤ ከወንድ ፤ ለመለየት ፤

አዋላጄ ፤ አዋላጅቱ ፤ ያች ፤ አዋላጅ ፤ (ዘፍፀ፩ ፤ ፳፭) ።

አዋላጅነት ፤ አማማጭነት ፤ ዐቃፊነት ፤ ደጋፊነት ።

ማዋለድ ፤ ማማጥ ፤ ማቀፍ ፤ መደገፍ ።

ማዋለጃ ፤ ጊዜ ፤ ስፍራ ።

አወላለደ ፤ አዘማመደ ።

አወላዳ ፤ አዛመረ ፤ አሰናዘረ ፤ አፈናፈነ ፤ እከሌ ፤ ጥቂትም ፤ አያወላዳ ።

»ልጅ ፤ (ጆች) ፤ ወልድ) ፤ ያራሰ ፤ የጫቅላ ፤ የሕፃን ፤ የትንሹም ፤ የትልቁም ፤ የወንዱም ፤ የሴቱም ፤ የባሕርይ ፤ ስም ፤ ሰው ፤ ተወልዶ ፤ እስኪያድግ ፤ ድረስ ፤ የሚጠራበት ፤ አንተ ፤ ልጅ ፤ አንቺ ፤ ልጅ ፤ ልጅ ፤ ደረሰ ፤ ቤት ፤ ፈረሰ ፤ እንዲሉ ፤ ልጅ ፤ ዘርፍ ፤ ይዞ ፤ ሲነገር ፤ (የባሕርይ ፤ ልጅ) ፤ ካባት ፤ ዘር ፤ ከናት ፤ ደም ፤ ተከፍሎ ፤ የተወለደ ፤

ልጆች ፤

ያጥንት ፤ ፍላጭ ፤ የሥጋ ፤ ቀራጭ ፤ (የበኩር ፤ ልጅ) ፤ መገናኛሪያ ፤ የተወለደ ፤ በኩር ፤ የሽን ፤ ልጅ ፤ በኩር ፤ የወለደው ፤ (የበረት ፤ ልጅ) ፤ ዐጥር ፤ ግቢ ፤ የተወለደ ፤ ዲቃላ ፤ ወላጁ ፤ ያልታወቀ ፤ (የጉሽ ፤ ልጅ) ፤ ጥጃ ፤ (የወፍጮ ፤ ልጅ) ፤ መጅ ፤ (የውሻ ፤ ልጅ) ፤ ቡችላ ፤ (የጡት ፤ ልጅ) ፤ ያልወለደውን ፤ ሰው ፤ ጡት ፤ ጠብቶ ፤ ወራሽ ፤ ፍራሽ ፤ የሽን ፤ (ያጥንት ፤ ልጅ) ፤ በቧ ፤ ወር ፤ ካጃ ፤ ቀን ፤ ያልተወለደ ፤ (የላም ፤ ልጅ) ፤ ከላም ፤ የወጣ ፤ የተገኘ ፤ ጥጃ ፤ ወተት ፤ (የሞጋሳ ፤ ልጅ) ፤ በፍቅር ፤ በወዳጅነት ፤ ብዛት ፤ ካባቱ ፤ ቤት ፤ ወጥቶ ፤ በዘመድ ፤ ወይም ፤ በባዕድ ፤ ዘንድ ፤ ማደግ ፤ የሽን ፤ (የመጥረቢያ ፤ ልጅ) ፤ ጥልቅ ፤ (የመቀማ ፤ ልጅ) ፤ ዘንዘና ፤ (የማር ፤ ልጅ) ፤ ማር ፤ የተቀባ ፤ አውራ ፤ ጣት ፤ ጠብቶ ፤ ልጅ ፤ የተባለ ፤ (የጡት ፤ ልጅ) ፤ አባት ፤ እናቱ ፤ በሕፃንነቱ ፤ የሞቱበት ፤ በግእዝ ፤ ዕዳለ ፤ ማውታ ፤ ይባላል ፤ (የነፍስ ፤ ልጅ) ፤ የንስሐ ፤ ልጅ) ፤ ገጠአቱን ፤ በቄስ ፤ ፊት ፤ የሚያምን ፤ ክርስቲያን ፤ (የፍየል ፤ ልጅ) ፤ ግልገል ፤ አየሱስ ፤ ክርስቶስ ፤ በመለኮቱ ፤ የአብ ፤ የባሕርይ ፤ ልጅ ፤ ሲሾን ፤ በሰውነቱ ፤ ባሕርይ ፤ አዳም ፤ ያጣውን ፤ ጸጋ ፤ መንፈስ ፤ ቅዱስ ፤ ከአብ ፤ ተቀብሎ ፤ ልጅ ፤ ተባለ ፤ ለምእመናን ፤ በኩር ፤ ሽን ፤ ብሎ ፤ የሚያምን ፤ የጸጋ ፤ ልጅ ፤ ይባላል ፤ ልጅ ፤ ከስም ፤ አስቀድሞ ፤ እየተነገረ ፤ ለነገሥታትና ፤ ለመሐንንት ፤ ልጆች ፤ የማዕርግ ፤ ስም ፤ ይሾናል ፤ ልጅ ፤

ኢያሱ ፡ ልጅ ፡ ገብረ ፡ ሩፋኤል ፡ እንዲሉ ፡ (የትሬ ፡ ልጅ) ፤ ካጣራ ፡ ከመሸተኛ ፡ የተወለደ ፡ ግንዛቤሽ ፡ የወንድም ፡ ልጅ ፡ ባይወልዱትም ፡ ልጅ ፡ (ዘዳ ጽፏ ፡ ፩) ፡

»ልጅ ፡ እግር ፡ (ሮች) ፤ አካለ ፡ መጠን ፡ ያላደረሰ ፡ እድገት ፡ ያልጠረሰ ፡ ገና ፡ ወጣት ፡ ታዳጊ ፡ ሊጋ ፡

»ልጅ ፡ አልባ ፤ አለልጅ ፡ (ሕዝቧ ፡ ዘ) ፡

»ልጅ ፡ እንደናቷ ፡ ሽንት ፤ ተዳሰሰች ፡ ተገሰሰች ፡ ታወቀች ፡ (ሕዝቧ ፡ ፵፬) ፡

»ልጅ ፡ በልጅ ፡ ሽን ፤ በላይ ፡ በላዩ ፡ ራስ ፡ በራስ ፡ ወለደ ፡

»ልጃገረድ ፡ (ዶች) ፤ ያገፏ ፡ ዓመት ፡ ቋንቋ ፡ ባለኩባርና ፤ እናት ፡ አባቷን ፡ ወይም ፡ ሌላውን ፡ ሰው ፡ የምታገለግል ፤ ልጅነት ፡ ከገረድ ነት ፡ ያላት ፡ የልጅ ፡ ገረድ ፡ እንደ ፡ ርቧ ፡ የማይሠሩትን ፡ የምታገርድ ፤ ለወንድ ፡ የደረሰች ፡ ከጣሊያን ፡ ወዲህ ፡ ግን ፡ ወይዘራት ፡ ትባላለች ፡

»ልጅ ፡ ወልደ ፡ እረኝነት ፡ የሰደደ ፤ ትልቅ ፡ ሰው ፡ ዐዋቂ ፡

»ልጅ ፡ ወንድሜ ፤ እንደ ፡ ዐዋንና ፡ እንደ ፡ ጥአብ ፡ አባቱ ፡ እያቱ ፤ እናቱ ፡ እቱ ፡ የሽንት ፡ ልጅን ፡ ልጅ ፡ ወንድሜ ፡ ትለዋለች ፡

»ልጄ ፤ የ፤ ልጅ ፡

»ልጄ ፡ ዘመዴ ፤ እናቱ ፡ ከዘመዴ ፡ የወለደችውን ፡ ልጄ ፡ ዘመዴ ፡ ትለዋለች ፡

»ልጃልቅሶ ፤ የገብስ ፡ ስም ፤ በችግር ፡ ጊዜ ፡ ተዘርቶ ፡ ጹሉ ፡ የግደርስ ፡ ገብስ ፡ እንደ ፡ እንበዳደት ፡ ያለ ፡ የግደርስ ፡ ልጅ ፡ መፈተኛ ፡ በፍጥነት ፡ እንዲዘጋጅ ፡ ይህም ፡ የዚያ ፡ ምሳሌ ፡ ነው ፡

»ልጅነት ፤ ልጅ ፡ መሽን ፡ የሰው ፡ ልጅ ነት ፡ ለየኩራም ፤ ጊዜ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቱም ፡ ነገራም ፡ (እዝግራ) ፡

»ልጅነት ፤ ገርነት ፡ የጥህነት ፡ ሞኝነት ፤ ከወቀት ፡ ከግስተዋል ፡ መራት ፡ ልጅነት ፡ ጅል ነት ፡ እንዲሉ ፡

»ልጅነቱን ፡ ያልጠረሰ ፤ ዐዋቂ ፡ ሲሆን ፡ ከልጆች ፡ ጋራ ፡ እንደ ፡ ልጆች ፡ የግግወት ፡ የግሠራ ፡

»ልጄ ፤ የርቧ ፡ ልጅ ፡

»ልጅት ፤ የሴት ፡ ፋከራና ፡ ጉራ ፡ እኔ ፡ ልጅት ፡ እንድትል ፡ እንዳንደ ፡ ሴት ፡

»ልጅቱ ፤ ልጅቷ ፤ ያች ፡ ልጅ ፡ (ዘ ሌጅ ፡ ፲) ፡

ወልድ ፤ ወንድ ፡ ልጅ ፡ (ገእዝ) ፡ እግዚአብሔር ፡ ያጥኘ ፡ አልናት ፡ ወይ ፤ ወልዳላዋታትም ፡ ወይ ፡ (እዝግራ) ፡

ወልድ ፤ ከትድስት ፡ ሥላሴ ፡ ጃኛው ፡ አካል ፡ ቃል ፤ ትድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ አለናት ፡ ስለ ፡ ተወለደ ፡ ወልድ ፡ ተባለ ፡

ወልዱ ፤ ልጁ ፤ የርቧ ፡ ልጅ ፡ (ገእዝ) ፡

ወልዴ ፤ (ወልድየ) ፤ ልጄ ፤ የ፤ ልጅ ፡ ከፈለ ፡ ስምም ፡ ይኸናል ፡ ወልድ ፡ በርሱ ፡ ይዞ ፡ ከታሰት ፡ እየተናበበ ፡ የክርስትና ፡ ስም ፡ ሹና ፡ ይነገራል ፡

ወልደ ፡ አብ ፤ የአብ ፡ ልጅ ፡

ወልደ ፡ ገብርኤል ፤ የገብርኤል ፡ ልጅ ፡

ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ፤ የጊዮርጊስ ፡ ልጅ ፡

ወልድ ፡ ዋሕድ ፤ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ከርስቱ ፡ በባሕርይ ፡ ለደቱ ፡ መሳይ ፡ ተከታይ ፡ የለውም ፤ ላባቱም ፡ ለናቱም ፡ እንድ ፡ ነው ፡

ወልድ ፡ ዋሕድ ፤ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ አለናት ፡ ድገረ ፡ ዓለም ፡ ከድንግል ፡ ግርያም ፡ አላባት ፡ የተወለደው ፡ ኢየሱስ ፡ ከርስቱ ፡ አንድ ፡ ልጅ ፡ ነው ፤ እንደ ፡ ጎስጥርስ ፡ ባህል ፡ አካሉ ፡ ገዱ ፡ ህላጌው ፡ ሹለት ፡ አይደለም ፤ አንድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡

ወልደየስ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ በግእዝ ፡ ወልደ ኢየሱስ ፡ ይባላል ፡

ወልደየስ ፤ የፈረንጅ ፡ ፈትል ፤ ወፍራም ፡ ግግ ፡ ባዜ ፡ ምኒልክ ፡ ጊዜ ፡ መገመሪያ ፡ ወልደየስ ፡ የግደባል ፡ ነጋዴ ፡ ይሾጠው ፡ የነበረ ፡

ወልደ ፡ ማርያም ፤ የማርያም ፡ ልጅ ፤ (ጌታችን) ፡

ወልደ ፡ ሥላሴ ፤ የሥላሴ ፡ ልጅ ፡

ወልደ ፡ ጸድቅ ፤ የጸድቅ ፡ ልጅ ፡

ወልድ ፡ ቅብ ፤ አዛዥ ፡ ከድንግል ፡ ባዜ ፡ ሱስገየስ ፡ ዘመን ፡ ያወጣው ፡ የይግናት ፡ ባህል ፡

ወልደ ፡ ሰግዕት ፤ የሰግዕት ፡ ልጅ ፡ ያልተገሩ ፡ ስምች ፡ ግን ፡ ወልደ ፡ ሰግያት ፡ ይሉታል ፡

ወልደ ፡ ተክሌ ፤ የተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ልጅ ፡ ተክሌ ፡ ከፈለ ፡ ነው ፡

ዘወልዴ ፤ (ዘወልድ) ፤ ገብረ ፡ ወልድ ፡ ተክለ ፡ ወልድ ፡ ግለት ፡ ነው ፡

ወለት ፤ ሴት ፡ ልጅ ፤ ልጅት ፡

ወለቱ ፤ ሴት ፡ ልጁ ፤ የሰም ፡ ከፈለ ፡

ወለቱ ፤ (ወለትየ) ፤ ልጄ ፤ የ፤ ልጅ ፡ ከፈለ ፡ ስምም ፡ ይኸናል ፡ ወለት ፡ እየተናበበ ፡ እንደ ፡ ወልድ ፡ የክርስትና ፡ ስም ፡ ሲሆን ፡

ወለተ ፡ ጊዮርጊስ ፤ የጊዮርጊስ ፡ ልጅ ፡

ወለተ ፡ ወልድ ፤ የወልድ ፡ ልጅ ፡

ወለተ ፡ ሐና ፤ የሐና ፡ ልጅ ፤ (እመቤታችን) ፡

ወለተ ፡ ማርያም ፤ የማርያም ፡ ልጅ ፡

ወለተ ፡ ጸድቅ ፤ የጸድቅ ፡ ልጅ ።
 አዋልድ ፤ ሌቶች ፡ ልጆች ፡ (ግእዝ) ።
 አዋልድ ፤ ገድል ፡ ድርሳን ፡ ታምር ፤ የቅዱስ ፡ መጽሐፍ ፡ ልጆች ፤ የልጅ ፡ ልጆች ።
 ወልድና ፤ ተወላጅነት ፤ መንፈሳዊ ፡ ልጅነት ። ሀብተ ፡ ወልድና ፡ ስሙ ፡ ክርስትና ፡ እንዲሉ ።

ወለደኛ ፤ (ትግ) ፤ ዘመድ ፡ ተወላጅ ።
 »ልደት ፤ መውለድ ፡ መወለድ ። ፪ ፡ ልደት ፡ ደ ፡ ልደት ፡ እንዲሉ ። ፪ ፡ የባሕርይ ፤ የኛው ፡ በመቀበል ፡ ነው ።

ልደት ፡

ልደተ ፡ ወልድ ፤ የወልድ ፡ መወለድ ፤ ክርስትና ፡ ስም ።

»ልደተ ፡ ነፍስ ፤ በምግባር ፡ በሃይማኖት ፡ በጥምቀት ፡ በቀርባን ፡ የሚገኝ ፡ የግዜር ፡ ልጅነት ፤ ታድሶ ፡ ረቆ ፡ በነፍስ ፡ መደብ ፡ ከመቃብር ፡ መነሣት ፡ መውጣት ።

»ልደተ ፡ ሥጋ ፤ በግዙፍ ፡ አካል ፡ ካባት ፡ ከኖት ፡ መወለድ ። ሥጋን ፡ እይ ።

»ልደቱ ፤ መወለዱ ፤ የርሱ ፡ ልደት ። ዝርዝር ፡ ጌታችንን ፡ ያያል ።

»ልደቱ ፤ የልደት ፡ ወልድ ፡ ከፊል ። የኔ ፡ ልደት ፡ ተብሎም ፡ ይተረጎማል ።

»ልደታ ፤ (ልደታ ፡ ለማርያም) ፤ መወለዱ ፤ የርሷ ፡ ልደት ። የማርያም ፡ መወለድ ፡ በግንቦት ፡ ፪ኛ ፡ ቀን ፡ የሚከብር ፤ ርግጠኛው ፡ ግን ፡ መስከረም ፡ ፲ ፡ ቀን ፡ ነው ። ሰላማ ፡ ከሣቲ ፡ ብርሃን ፡ የመቢታችንን ፡ ልደት ፡ በግንቦት ፡ መባቻ ፡ ያደረገበትና ፡ ፊደልን ፡ ሀላፊው ፡ ብሎ ፡ የሆነ ርባት ፡ ምስጢሩ ፡ እንድ ፡ ነው ።

»ልደታ ፤ የታቦት ፡ ስም ። ዘርፍ ፡ ቀድሞት ፡ ሲነገር ፡ ግንቦት ፡ ልደታ ፡ ይላል ።

ውልደት ፤ ልጅ ፡ የተወለደበት ፡ ቀን ፤ ወይም ፡ ዕድሜ ። እከሌ ፡ እከሌን ፡ በውልደት ፡ ይበልጠዋል ።

ውልደት ፤ የተወለደበት ፡ አገር ። ውልደት ፡ የት ፡ ነው ፡ እንዲል ፡ ባላገር ።

ወልደኸ ፤ አጉር ፤ ወልደ ፡ የሚያገር ፤ ምን ፡ ቁል ፡ ደንቂር ፡ (ወልደ ፡ ሀገል) ፡ የጥፋት ፡ ልጅ ።

ወልዶ ፤ ቦዝ ። ሰባት ፡ ወልዶ ፡ ዕቃ ፡ ቤትነት ፡ እንዲሉ ።

ወልዶ ፡ አይስም ፤ ዘርቶ ፡ አይቅም ፤ ሾተላይ ፤ ዕድለ ፡ ቢስ ።

አወላለድ ፤ አረባብ ፤ መውለድ ።

ዋልድባ ፤ ያግራ ፡ አገር ፡ በስሜንና ፡ በወልቃይት ፡ አጠገብ ፡ የሚገኝ ።

ዋልድባ ፤ የገዳም ፡ ስም ፤ በጸለምት ፡ በረሀ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ሥርዐት ፡ ጽኑ ፡ ገዳም ፡ ማንበረ ፡ ሳሙኤል ። (ተረት) ፤ እንዳንድ ፡ ቀን ፡ በዋልድባ ፡ ይዘፈናል ። የፍጹምነት ፡ ማዕርግ ፡ ስለሚገኝበት ፡ ባልድባ ፡ ተባለ ። በግእዝ ፡ ዋሊ ፡ ይባላል ። ዋልድቢትን ፡ ተመልከት ። አባ ፡ ከየት ፡ መጡ ፤ ከዋልድባ ፡ እንዲሉ ፡ ልጆች ።

ዋልድቤ ፤ (ዋልድባዊ) ፤ የዋልድባ ፡ ሰው ፤ መነኩሴ ።

ዋልድቤ ፡ እንግዳ ፤ ባገጃጃ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በደብረ ፡ ሊባናስ ፡ የነበሩ ፡ መነኩሴ ፤ የዋልድባ ፡ ሊቅ ።

ዋልድቦች ፤ የዋልድባ ፡ ሰዎች ፤ መነኩሴዎች ፡ ተዋሕዶዎች ።

ዋልድቢት ፤ (ትግ) ፤ ደርብ ፡ ሰነት ፡ መወረሻ ፡ ፎቅ ፤ ዕንቀላል ፡ ገንብ ።

ወልደያ ፤ በየጁ ፡ ያለ ፡ ያገር ፡ የከተማ ፡ ስም ።

ወለወለ ፤ (ወልወለ ፡ ለውለወ) ፤ ዕቃን ፡ ቤትን ፡ ምጣድን ፡ ጠረገ ፡ አበሰ ፡ ዐሠሠ ፡ ዐደፈ ፡ አጠራ ፡ ሰነገለ ፡ አጠፃ ፡ (ጀነገ ፡ ጽፎ ፡ ፲፫) ። ኩላን ፡ እይ ።

ወለወለ ፤ ሰውን ፡ መላልሉ ፡ በጥፈ ፡ መታ ፡ አቀለጠ ፡ ጠፈጠፈ ።

ወልዋይ ፡ (ዮች) ፤ የወለወለ ፡ የሚወለውል ፤ ዐማሽ ፡ ጠራጊ ፡ ሰንጋይ ።

ወልወል ፤ (ጽጉጥ) ፤ መኻል ፡ ሚዳ ፤ እንዳች ፡ የሌለበት ፡ ስፍራ ፡ (ጸነገ ፡ ጸ ፡ ሸ፪) ። ወላሉን ፡ ተመልከት ።

ወልወል ፤ (ትግ ፡ ሐባ) ፤ ነሐስ ።

ወልወል ፤ በውጋይ ፡ አውራጃ ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ።

ውልወላ ፤ ጠረጋ ፡ ዕሠሣ ፡ ሰንገላ ።

መወልወል ፤ መጥረግ ፡ ግሠሥ ፡ ግብስ ።

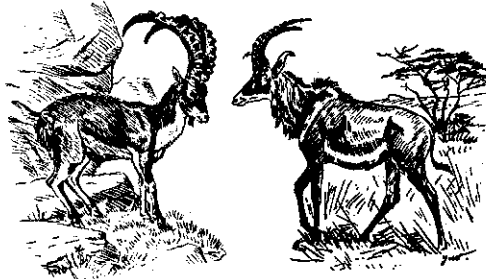
መወልወያ ፤ ግሠሽ ፡ ግብሻ ፡ መንዲል ፡ ፎጣ ፡ መሐርም ።

አወለወለ I አበጠ፡ ላላ I ፍም፡ መሰለ ።
ፊቱ፡ አወለወለ፡ እንዲሉ ።
ማወልወል I ማበጥ፡ መላላት ።
ማወልወያ I ማበጣ፡ ፍም፡ መምሰያ ።
አስወለወለ I አስጠረገ፡ አሳሠው፡ አሳበሰ ።
አስወለወለ I በጥፈ፡ አስመታ፡ አስጠፈ ።
ጠፈ ።
ማስወልወል I ማስጠረገ፡ ማስጠዳት ።
ማስወልወያ I ማስጠረጊያ፡ ጊዜና፡ ስ
ፍራ ።
ተወለወለ I ተጠረገ፡ ታሠሠ፡ ታበሰ፡ ታ
ደፈ፡ ተሰነገለ፡ ጠራ ።
ተወለወለ I ተመታ፡ ተጠፈጠፈ፡ ቀለጠ ።
ውልውል I የተወለወለ፡ የተመታ፡ የታ
ሠሠ፡ ስሥሥ፡ ስንግል ።
ውልውል I ባንድ፡ ዐይነት፡ ጥለት፡ ተ
መቶ፡ የተሠራ፡ ሸማ ።
መወልወል I መጠረገ፡ መታሠሥ፡ መ
ጽዳት ። መዝመሪያውን፡ ወ፡ አጥብቅ ።
መወልወያ I መታሠሻ፡ መታበሻ ።
ወላወለ I ጠራረገ፡ አሳበሰ፡ አጠዳዳ ።
ወላወለ I ዘላበደ፡ ተጠራጠረ፡ ጀ፡ ልብ፡
ኾነ፡ ገላበጠ ።
ወላዋይ፡ (ዮች) I የወላወለ፡ የሚወላ
ውል፡ ዘላባጅ፡ ባንድ፡ ነገር፡ ባንድ፡ ወገን፡ የማይ
ጠመድ፡ የተጠራጣሪ፡ ገላባጭ፡ በጀ፡ ቢላዋ፡ የሚ
በላ ።
ወላዋይነት፡ ዘላባጅነት፡ ተጠራጣሪነት ።
መወላወል I መጠራረግ፡ ማሳበስ፡ ማጠ
ዳዳት፡ መጠራጠር፡ መዘላበድ ።
መወላወያ I መጠራረጊያ፡ ማሳበሻ ።
መወላወያ I ወላ፡ ሸግላ፡ ማያ፡ መዘላ
በጃ ።
ተወላወለ I በጥፈ፡ ተማታ፡ ተቃለጠ፡
ተጠፋጠፈ ።
ተወላወለ I ተወዛወዘ ።
ውልውል I (ውልዋሌ) I ጥርጥር፡ ማመ
ንታት ። ጀግን፡ ወ፡ አጥብቅ ።
መወላወል I መማታት፡ መወዛወዝ ።
አወላወለ I አጣረገ፡ አስተማሠ ።
አወላወለ I አማታ፡ አጠፋጠፈ ።
አወላወለ I አዞረ፡ አወዛወዘ፡ ጅራፍን ።
አወላወለ I አጠራጠረ፡ አመነታ ። ውል፡
አያወላውል፡ ያላት፡ አያሻግር፡ እንዲሉ ።
አወላዋይ፡ (ዮች) I የወላወለ፡ የሚያወ
ላውል፡ የሚያመነታ፡ አወዛዋሽ፡ አጠራጣሪ ።

ማወላወል I ማጣረግ፡ ማማታት፡ ማወዛ
ወዝ፡ ማጠራጠር ።
ማወላወያ I ጅራፍ፡ ማወዛወዝ፡ ገለብ፡
አፋፍ ።
ውልውል፡ አለ፤ ትዝ፡ ትዝ፡ አለ ።
ውልውል፡ አለ፤ ውንውን፡ አለ፤ ተወ
ዘወዘ፡ ተነቀነቀ ።
ውል፡ አለ፤ ትዝ፡ አለ፤ ታሰበ፡ አማረ፡
ተናፈቀ ።
ውልታ፡ ውል፡ ማለት፡ ትዝታ፡ ማግር፡
አምርት ።
ውልታ፡ የወንድና፡ የሴት፡ ስም ።
አወላወል I አጠራረገ፡ መወልወል ።
ወለወልዳ፡ (ላቲ፡ ይደሉ፡ ክብር፡
ወስብሐት፡ ወለወልዳ፡ ሰጊድ፡ ወአም
ልኮት) I ለልጅም፡ ማለት፡ ነው ። ያልተማሩ፡
ሰዎች፡ ግን፡ ወላዋይ፡ ብለው፡ ይተረጉሙታል፡
በድብ፡ ያልሸነውን፡ በድብ፡ ያደርጉታል ። እን
ዲት፡ ሴት፡ ባልንጀራዋን፡ በኩሩ፡ ማሪያም፡ ወ
ለወልዳ፡ ናትና፡ ስለትሸን፡ ለገዢቱ፡ ማሪያም፡
ሰጪ፡ አለችት፡ ይላሉ፡ እንዲሁም፡ ማለቷ፡ ካህ
ናቱን፡ በትሰድብ፡ ነው ።
ወለጠ I ለወጠ፡ (ግእዝ) ።
ውላጤ I (ጥወ) መለወጥ፡ (ጥለ) መለወጥ ።
ምልዋጥ I የዚማ፡ መለወጥ፡ ግእዝንና፡
አራራዩን፡ ዕዝል፡ ማድረጊያ፡ ዚቅ ።
ውሊጥ፡ ውሊጥ፡ አለ፤ ግራና፡ ቀኝ፡
ረገጠ፤ ከመንገድ፡ ወጣ፤ አካሄድ፡ ለወጠ ።
ውልጮ I የተራራ፡ ስም፤ በሚታና፡ በግ
ንደ፡ በረት፡ ሕክክል፡ በመገር፡ በላይ፡ ያለ፡
ገደል ።
ውልጮ I መላጣ፡ የራሱ፡ ውልጮ፡ ያስ
ቀምጣል፡ ዶሮ፡ እንዲል፡ ገና፡ ተሳዳቢ ።
ወለየ I (ዐረ) I መረጠ፡ ለየ፤ ለሹመት፡
ለትንቢት፡ ለማንኛውም፡ ቁም፡ ነገር ።
ወልይ፡ (ዮች) I የተመረጠ፡ ምርጥ፡
ልዩ፤ ነቢይ፡ ጠንቋይ፡ ቃልኛ ።
ወሌ I የወልይ፡ ወገን፡ የኔ፡ ወልይ ።
አውሊያ I (ዐረ) I ወለዮች፡ የተመ
ረጡ፡ ምርጦች ። ባማርኛ፡ ግን፡ በወልይ፡ ላይ፡
ያደረ፡ ከፋ፡ መንፈስ፡ ዛር፡ ተብሎ፡ ይተረጉማል፤
ይኸውም፡ ጎዳሪ፡ በማገደር፡ ነው ።
ዋሊያ I (ውዕላ) I የዱር፡ ፍየል፡ ጀ፡
ቀንዱ፡ ብዙ፡ ዕርከን፡ ያለው ። ዋላን፡ እይ ።
ዋሊያ I (ማዕነቅ፡ ዋናስ፡ መንጢጥ) I
ዋኔ፡ ዋኔያ፡ የርገብ፡ ዐይነት፡ ወፍ፡ ከቡያ፡ የም
ትበልጥ፡ ከርገብ፡ የምታገስ፡ (ዘሌጅ፡ ጂ ። ማሕጃ፡
፲፪ ። ኤርጅ፡ ፯) ።

ዋሊያዎች ፤ ቀኔዎች ፤ (ዘሉ፤ ፩) ።

ዋሊያ ፤ ፈረስ ፤ በአባይና ፤ በአትባራ ፤
ዝማ ፤ ዳር ፤ የሚገኝ ፤ እንስሳ ፤ እንደ ፤ ፈረስ ፤ የሚጋ
ልብ ፤ የድክላ ፤ ወገን ፤ ቀንዱ ፤ ወደ ፤ ጓላ ፤ የተመ
ለሰ ፤ ቁመቱ ፤ ይ ፤ ከንድ ።

ዋሊያ ፤

ዋሊያ ፤ ፈረስ ፤

ዋሊያት ፤—ዐፈና ፤—ዋለ ።

ዋልካ ፤ መረራ ፤ ጥቅር ፤ መሬት ። ወል
ቅን ፤ ተመልከት ።

ወለከፈ ፤ (ለከፈ) ፤ አጉለ ፤ ሰነከለ ፤
አወከ ፤ ከሥራ ፤ ከመንገድ ።

ወልካሬ ፤ የወለከፈ ፤ የሚወለከፍ ፤ አንድ ፤
ሰንካይ ።

ተወለከፈ ፤ ታጉለ ፤ ተሰነከለ ፤ ታወከ ።

ወለከፍ ፤ ወልካፋ ፤ ሰንካላ ፤ ደንቃፋ ።

ውልከፋ ፤ የንጮት ፤ ስም ፤ በወይናደጋ ፤
ቂላ ፤ የሚበቅል ፤ ዛፍ ፤ እንደ ፤ ተልባ ፤ የሚማ
ልግ ፤ ማላጋ ፤ ልሙ ፤ ማሰሪያ ፤ መሰንከያ ፤ የሰባራ ፤
አዋሌ ፤ መሰንከያ ፤ ይኸኛል ።

ተወለከፈ ፤ ተሰናከለ ፤ ተደናቀፈ ።

መወለከፍ ፤ መሰናከል ፤ መደናቀፍ ።

መወለከፊያ ፤ መደናቀፊያ ፤ ሰጉጥ ፤ ዕን
ቅፋት ፤ ገመድ ።

ተወለከከፈ ፤ ተሰነከከለ ፤ ተደነቃቀፈ ።

ውልከፍከፍ ፤ ስንከልከል ፤ ድንቅፍቅፍ ።

ውልከፍከፍ ፤ አለ ፤ ስንከልከል ፤ አለ ።

አወለከፈ ፤ አደናቀፈ ፤ አሰናከለ ።

አወለካሬ ፤ ያወለከፈ ፤ የሚያወለከፍ ፤
አሰናካይ ።

ማወለከፍ ፤ ማሰናከል ፤ ማደናቀፍ ።

ማወለከፊያ ፤ ማሰናከያ ፤ ማደናቀፊያ ፤
መሰናከል ።

አወለከከፈ ፤ አሰነከከለ ፤ አደነቃቀፈ ።

አወለከከፍ ፤ አሰነከከል ፤ መወልከፍ ፤
ማወለከፍ ።

ወለለ ፤ ከፈለ ፤ ሠነጠቀ ፤ ከፈተ ፤ ገለጠ ፤
አበራ ፤ አጠራ ፤ አነጋ ።

ወለለ ፤ አበዛ ፤ አፈደፈደ ።

ወላይ ፤ የወለለ ፤ የሚወልል ፤ የሚከ
ፍት ፤ ከፋች ።

ወለል ፤ (ሎች) ፤ ዐባጣ ፤ ጉባጣ ፤ የሌለ
በት ፤ ባዶ ፤ ሰፍራ ፤ አደባባይ ፤ ሸንጎ ፤ ጉባኤ ፤
(ጉባ ፤ ሐዋዩ ፤ ፲፩) ።

ወለል ፤ በወለጋ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ ተራራ ።
ከወለል ፤ እስከ ፤ የረር ፤ ከየረር ፤ እስከ ፤ ጉንደር ፤
እንዲሉ ። ይኸውም ፤ ደወል ፤ ነው ።

ወል ፤ ብዙ ፤ ሕዝብ ፤ ማኅበር ፤ በወል ፤
ላይ ፤ ያለ ፤ የተቀመጠ ። ወል ፤ የወለልና ፤ የወልወል ፤
ከፈል ፤ ነው ።

የወል ፤ የሕዝብ ፤ የማኅበር ፤ ያንድነት ፤
የጋራ ፤ ርስት ፤ ገንዘብ ፤ ወይም ፤ ሌላ ፤ ነገር ። ዳኛ ፤
የወል ፤ ምስሉ ፤ የመካከል ፤ እንዲሉ ።

የወል ፤ በወሎ ፤ ክፍል ፤ ያለ ፤ ተራራ ።

ወለል ፤ መወለል ።

ወለል ፤ አደረገ ፤ ከፈት ፤ አደረገ ፤ ወለለ ።

ወለል ፤ አለ ፤ ነጋ ፤ በራ ፤ ጠራ ፤ ጥሩ ፤
ኾነ ።

ወለል ፤ ኾነ ፤ ለጥ ፤ ቀጥ ፤ አለ ።

ወለላ ፤ ጥሩ ፤ ማር ፤ ከዳ ፤ ቀለሕ ፤ ሰፈፍ ፤
አሸዋ ፤ የሌለበት ፤ (መዝገብ ፤ ፤ ምሳሌ፤ ፤ ፲፫) ።
በማለዝ ፤ ጸቃውዕ ፤ ይባላል ።

ወለልታ ፤ ወለል ፤ ማለት ።

ወለልታ ፤ ጥራት ፤ ጥሩነት ፤ (መዝገብ ፤
፲፮) ።

ወለሌ ፤ ቀይ ፤ ትል ፤ የልብስ ፤ ብል ፤ ወ
ለላ ፤ መስሎ ፤ የሚታይ ።

ወለሌ ፤ (ወይሌ) ፤ ዋይታ ፤ ጩኸት ፤
ከቃንዛ ፤ ከመንዘር ፤ የተነሣ ።

ወለሌ ፤ የገጠር ፤ ስም ፤ በቡልጋ ፤ ውስጥ ፤
ያለ ፤ አገር ፤ የቅዱስ ፤ ሚካኤል ፤ አጥቢያ ፤ ይኩም ፤
ለና ፤ ሌ ፤ ይጠብቃል ። (ግጥም) ፤ በመርፈታ ፤
ልኹን ፤ መሪ ፤ ጌታ ፤ በወለሌ ፤ ለበልበት ፤ ሃሌ ።

ወላላ ፤ ገር ፤ ቅን ፤ ልብ ፤ ጥሩ ፤ ዐዛኝ ፤
ርገሩን ።

ወላላዋ ፤ ርግብ ፤ ሆዴ ፤ እመቤታችን ፤
ድንገል ፤ ማርያም ።

መወለል ፤ መሠንጠቅ ፤ መክፈት ።

መወለያ ፤ መክፈቻ ፤ መሠንጠቂያ ፤ ጠ
ገራ ፤ ድጅና ፤ የብረት ፤ የንጮት ፤ ሽብልቅ ።

አስወለለ ፤ አስከፈለ ፤ አሠነጠቀ ፤ አስከ
ፈተ ።

ማስወለል ፤ ማሠንጠቅ ፤ ማስከፈት ።

ተወለለ ፤ ተከፈለ ፤ ተሠነጠቀ ፤ ተከፈተ ።

ውልል ፤ የተወለለ ፤ ክፍት ፤ ንቃቃት ፤
ራስ ።
ውላ ፤ (ጋላ) ፤ ተካ ፤ መስኮት ።
አውላላ ፤ ጠላላ ፤ የተንግላለ ፤ ግልጥፍ ፤
ሰፊ ፤ ስፍራ ፤ ባሕር ፤ (ኢዮፀ፻ ፤ ፲) ።
አውላላ ፤ ሚዳ ፤ ርዝመት ፤ ካንዱ ፤ አገር ፤
ወደ ፤ ሌላው ፤ ብዙ ፤ ጊዜ ፤ የሚያስኬድ ፤ በግራ ፤
በቀኝ ፤ ገመገምና ፤ ተራራ ፤ ይታይበታል ። ፈረን
ጆች ፤ ራፍት ፤ ባሌ ፤ ይሉታል ።
አወላለል ፤ አከፋፈት ፤ መወለል ።
ዋለለ ፤ (ወልወለ) ፤ ዋዝቀ ፤ ተነቃነቀ ፤
ዛበረ ፤ ወዲያና ፤ ወዲህ ፤ አለ ፤ (ሉቃ፤ ፳፱) ።
ዋለሉ ፤ የሰው ፤ ስም ፤ ጠላቶች ፤ ዛበሩ ፤
ግለት ፤ ነው ።
ዋላይ ፤ የዋለለ ፤ የሚዋልል ፤ ልብ ፤ የወ
ጭት ፤ ውሃ ።
ዋላላ ፤ ዝኒ ፤ ከግሁ ።
መዋለል ፤ መዋዝቅ ፤ መነቃነቅ ፤ ግራ ፤
ቀኝ ፤ ግለት ።
መዋለያ ፤ መዋዝቂያ ፤ መነቃነቂያ ፤ ነፋስ ፤
ዐፋብ ።
(ላዋ) አዋለለ ፤ አዋዝቀ ፤ አዛባረ ፤ አነቃነቀ ።
ማዋለል ፤ ማዋዝቅ ፤ ማዛበር ።
አስዋለለ ፤ አስዋዝቀ ።
(ጥዋ) አዋለለ ፤ አስገደደ ፤ አስኸገረ ፤ አሳሰበ ።
ምን ፤ አዋለለኸና ፤ ይህን ፤ አደረግኸ ።
(ላሉ) ዎሉ ፤ ሰፊ ፤ ስራ ፤ የሚዋልል ፤ ባላሌ ።
ወለመ ፤ ዘለመ ፤ ወጣ ፤ ገባ ፤ አለ ፤ ጠ
መመ ፤ ዘረ ፤ ተናወጠ ፤ ተናጋ ፤ አጉብረ ፤ ዐጥንቱ ።
ወለም ፤ አለ ፤ ጠመም ፤ አለ ።
ወለም ፤ ዘለም ፤ አለ ፤ ወዲያ ፤ ወዲህ ፤
ዘወር ፤ ገደም ፤ ዘንበል ፤ አለ ።
ወለምታ ፤ ወለም ፤ ግለት ፤ ዘወርታ ።
ወለምታ ፤ መጥመም ፤ መዞር ፤ መና
ጋት ።
ወለምታ ፤ ትርፍ ፤ ነገር ፤ ጸያፍ ፤ ስተት ።
(ተረት) ፤ ያፍ ፤ ወለምታ ፤ በቅቤ ፤ አይታሽም ።
ተወላመመ ፤ ተጣመመ ፤ ተዛወረ ።
መወላመም ፤ መጣመም ፤ መዛወር ።
አወላመመ ፤ አጣመመ ፤ አዛወረ ።
ማወላመም ፤ ማጣመም ፤ ማዛወር ።
ማወላመሚያ ፤ ማጣመሚያ ።
ወላሞ ፤ የነገድና ፤ ያገር ፤ ስም ።
ወላሞዎች ፤ የወላሞ ፤ ተወላጆች ።
ወላምኛ ፤ የወላሞ ፤ ቶንዳ ፤ የወላሞ ፤
አፍ ።

ወለመጠ ፤ (ለመጠ) ፤ ጋደል ፤ ዘንበል ፤
ደፋ ፤ ለመጥ ፤ ዘለስ ፤ ጉንበስ ፤ አለ ፤ ለመር ፤
ለበትር ፤ ለኳስ ፤ እንዳይገኝ ፤ እንዳይወጋ ፤ እንዳይ
መታ ።
ወልማጣ ፤ (ጠች) ፤ የሚወለምጥ ።
ውልምጥ ፤ የወለመጠ ።
ውልምጥ ፤ ውልምጥ ፤ አለ ፤ መላልሶ
ወለመጠ ።
አወለመጠ ፤ አካሉን ፤ አሸሽ ፤ አላወሰ ፤
አንቀሳቀሰ ።
አወልማጭ ፤ ያወለመጠ ፤ የሚያወለምጥ ፤
ዝንጆር ።
ማወልመጥ ፤ ማላወሰ ፤ ማንቀሳቀሰ ፤
ገላን ፤ ሰውነትን ።
ማወልመጫ ፤ ጊዜና ፤ ስፍራ ።
ወላመጠ ፤ ሳይወራ ፤ ሳያደርግ ፤ ሳይጠ
መድ ፤ ቀረ ፤ ዘወርዋራ ፤ ሽን ፤ የወለመጠና ፤ የወላ
መጠ ፤ ልዩነት ፤ ስፍራን ፤ አለመተውና ፤ መተው ፤
ነው ።
ወላማጭ ፤ የሚወለምጥ ፤ እዚህ ፤ ሲሉት ፤
እዚያ ፤ እዚያ ፤ ሲሉት ፤ እዚህ ፤ የሚገኝ ።
መወላመጥ ፤ አለመጠመድ ።
መወላመጫ ፤ ምክንያትና ፤ ጊዜ ።
ተወላመጠ ፤ ተዘዋወረ ።
መወላመጥ ፤ መዘዋወር ።
መወላመጫ ፤ መዘዋወሪያ ።
አወላመጠ ፤ አዘዋወረ ።
ማወላመጥ ፤ ማዘዋወር ።
ተወለማመጠ ፤ የተወላመጠ ፤ ድርብ ።
ውልምጥምጥ ፤ ዝውርውር ፤ ዘወርዋራ ።
ውልምጥምጥ ፤ አለ ፤ ተወለማመጠ ።
ወለን ፤ ተዘጋ ፤ ተደረገ ፤ ደንቂረ ።
ውለን ፤ የኩር ፤ መስሚያ ፤ በሽታ ፤ ድንቀ
ርና ፤ አለመስማት ።
ውለናም ፤ (ሞች) ፤ ውለን ፤ ያለበት ፤
ባለውለን ፤ ደንቂር ፤ ዝግ ፤ የግደሰማ ፤ የግደለማ ።
ውለናሜ ፤ የተልምጫ ፤ በድብ ፤ የኔ ፤ ውለ
ናም ፤ ግለት ፤ ነው ።
ውለን ፤ ጫየ ፤ ላሳ ፤ ላም ፤ ስፍር ።
መወለን ፤ መዘጋት ፤ መደረግ ።
አወለን ፤ ዘጋ ፤ ደረገ ፤ አደንቂረ ።
ወለኔ ፤ ያገር ፤ ስም ።
ወለኔዎች ፤ የወለኔ ፤ ተወላጆች ።
ውሊንጣ ፤ የታናሽ ፤ ወፍ ፤ ስም ።
ወላንጣ ፤—ምንጣፍ ፤—ወላንሳ ።

ወላንሳ ፤ ተይ ፡ ከፈይ ፡ ወይም ፡ አረን
 ዓይ ፡ ባለወርቅ ፡ ዘርፍ ፡ በዙፋንና ፡ በመከፋ ፡ ላይ ፡
 የሚዘረጋ ፡ የሚነጠፍ ።
 ወላንሳ ፤ የሴት ፡ ስም ።
 ወለሠ ፤—ዐፈና ፡ ሽን ፤—ወለሰ ።
 ወለፈ ፤ (ለፈየ) ፤ ዐነከሰ ፤ ዐሸድ ፡ ዐ
 ሸድ ፡ አለ ።
 ወላፎ ፡ (ዎች) ፤ ዐሻፋ ፡ ዐሽ ፡ ገመፋ ፤
 ሲኼድ ፡ እግሩን ፡ የሚገምድ ፡ ሸፋፋ ።
 ወለፌ ፤ (ለፌ) ፤ ወዲህ ፡ ወዲያ ፡ ባፈ ፡
 በወለፌ ፡ እንዲሉ ።
 ወለፌንድ ፡ (ዶች) ፤ የሰው ፡ ጠማማ ፤
 እንብላ ፡ ሲሉት ፡ እንራ ፡ የሚል ።
 የወለፌንድ ፤ የጠማማ ፡ ዐመል ፡ ሥራ ፡
 ከሰው ፡ የማይሰማ ።
 ወለፌንዳ ፤ ዝኒ ፡ ከግሁ ፡ ለወለፌንድ ።
 (ግጥም) ፤ ነገርሽ ፡ ሹሉ ፡ የወለፌንዳ ፤ ነይ ፡ ወዲህ ፡
 ስልሽ ፡ እንቺ ፡ ወዲያንዲያ ።
 ወላፍ ፤ (ላእፍ) ፤ በመንጠቅ ፡ ግፍ ፡ አድ
 ርገው ፡ ዓሣ ፡ የሚይዙበት ፡ ትል ።
 ወልፋ ፤ ባሸንጌ ፡ ውስጥ ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ።
 ወለፈጠ ፤ ወለፈተ ፡ ሞለፈጠን ፡ እይ ፤
 የዚህ ፡ ዘር ፡ ነው ።
 ወላፈን ፤—የእሳት ፡ ላንቃ ፤—ላፈ ።
 ወለፈሰ ፤ ቀባጠረ ፡ ነገር ፡ አበዛ ፤ ምናም
 ንቱ ፡ ሽን ። ወሸለከንና ፡ ወሰለተን ፡ እይ ።
 ወልፋሳ ፤ የማይረባ ፤ ቀባጠረ ፡ ወሰላታ ።
 ወለፈተ ፤ ወለፈሰ ።
 ወልፋታ ፤ ወልፋሳ ፡ ሰና ፡ ተ ፡ ባረብኛ ፡
 ይወረረሳሉ ።
 ወለቀ ፤ ተነቀለ ፡ ፈለሰ ፡ ወጣ ፡ ተለየ ።
 ወለቀ ፤ ደከመ ፡ ሰለቸ ።
 ወላቂ ፤ የሚወልቅ ፡ የሚወጣ ።
 ወላቃ ፤ ውላቂ ፤ ውልቅ ፤ የወለቀ ፡ የተ
 ነቀለ ፡ የወጣ ፤ ንቅል ፡ ጥርሰ ፡ ወላቃ ፡ እንዲሉ ።
 ውልቅ ፤ ደካማ ፡ ስልቹ ፡ ዝንጉ ፡ ልብ ፡
 ውልቅ ፡ እንዲሉ ።
 ውልቅ ፡ አለ ፤ ንቅል ፡ ውጥት ፡ ፍልሰ ፡
 አለ ።
 ውልቃት ፤ ንቅላት ፤ የእግርና ፡ የእጅ ፡
 ዐጥንት ፡ መውለቅ ፤ አወላለቅ ።
 መውለቅ ፤ መነቀል ፡ መውጣት ፡ መለ
 የት ።
 መውለቂያ ፤ መነቀያ ፡ ጊዜና ፡ ስፍራ ።
 ወላለቀ ፤ የወለቀ ፡ ድርብ ፤ መላልሶ ፡
 ወለቀ ፡ ወጣጣ ።
 መወላለቅ ፤ መወጣጣት ።

አወለቀ ፤ ነቀለ ፡ አፈለሰ ፡ አወጣ ፡ ለየ ፤
 የጥርሰ ፡ የልንም ፡ የልብስ ።
 አወለቀ ፤ አደከመ ፡ አሰለቸ ፤ የልብ ።
 አውላቂ ፤ ያወለቀ ፡ የሚያወልቅ ፡ የሚነ
 ቅል ፤ ነቃይ ።
 አውልቅ ፤ ዝኒ ፡ ከግሁ ፤ አድካሚ ፡ አሰ
 ልቺ ፡ ልብ ፡ አውልቅ ፡ እንዲሉ ።
 ማውለቅ ፤ መንቀል ፡ ማውጣት ፡ መለ
 የት ።
 ማውለቂያ ፤ መንቀያ ፡ ማውጣት ፡ ጉጠት ፡
 ፈቀል ።
 አወላለቀ ፤ የአወለቀ ፡ ድርብ ፤ ነቃቀለ ፡
 አፈለሰ ፡ አወጣጣ ።
 ማወላለቅ ፤ መነቃቀል ፡ ማወጣጣት ።
 አስወለቀ ፤ አሰለቀ ፤ አስነቀለ ፡ አስፈ
 ላሰ ፡ አስወጣ ፡ አስመነገለ ።
 አስወላቂ ፤ ያስወለቀ ፡ የሚያስወልቅ ፡
 አስነቃይ ።
 ማስወለቅ ፤ ማስነቀል ፡ ማስወጣት ።
 ማስወለቂያ ፤ ማስነቀያ ፡ ጊዜ ፡ ስፍራ ፡
 መሣሪያ ።
 ተዋለቀ ፤ ተናቀለ ፡ ተፋለሰ ።
 ተዋለቀ ፤ ተላደቢ ፡ ተጥጋ ፡ ተጋደለ ።
 መዋለቅ ፤ መናቀል ፡ መላደብ ፡ መግ
 ታት ።
 መዋለቂያ ፤ መላደቢያ ፡ መዋጊያ ።
 አዋለቀ ፤ አናቀለ ፡ አፋለሰ ።
 አዋለቀ ፤ አላደቢ ፡ አጥጋ ፡ አጋደለ ።
 አዋላቂ ፤ ያዋለቀ ፡ የሚያዋልቅ ፤ አናቃይ ፡
 አላዳቢ ፡ አጥጊ ።
 ማዋለቅ ፤ ማናቀል ፡ ማጥጋት ።
 ማዋለቂያ ፤ ማናቀያ ፡ ማጥጊያ ።
 አውለቀለቀ ፤ የአወለቀ ፡ ድርብ ፤ ፈታታ ፡
 ለያየ ።
 ማውለቅለቅ ፤ የማወላለቅ ፡ ድርብ ፤ መ
 ፈታታት ፡ መለያየት ።
 ተውለቀለቀ ፤ የወላለቀ ፡ ድርብ ፤ ተነ
 ቃቀለ ።
 ውልቅልቅ ፤ የተውለቀለቀ ፤ ንቅልቅል ፡
 ፍልሰልሰ ።
 ውልቅልቅ ፡ አለ ፤ ንቅልቅል ፡ አለ ፤
 ተውለቀለቀ ።
 መውለቅለቅ ፤ የመወላለቅ ፡ ድርብ ፤ ንቅ
 ላቅል ፡ ግለት ።
 መውለቅለቂያ ፤ ጊዜና ፡ መሣሪያ ።
 አወላለቅ ፤ አወጣጥ ፤ መውለቅ ።

ወለቃ I ያገርና፡ የወንዝ፡ ስም I በደራ፡
አጠገብ፡ ያለ፡ አገር ።

ወልቅ I ፍጹም፡ ጭቃ፡ ያዛባ፡ ማጥ፡
አረንፉ ።

ወልቃዪት I ያገር፡ ስም I ያማራ፡ አገር ።

ወልቃዪቱ I የወልቃዪት፡ ተወላጅ ።
ወልቃዪቱ፡ ብሩ፡ እንዲሉ ።

ወለቀመ I (ወለገመ፡ ወለገደ) I ወል
ጋዳ፡ ሽነ ። ለቀመን፡ እይ ።

ወልቃማ I ወልጋማ ።

ውልቅም I ውልግም ።

ተወላቀመ I ተወላገመ ።

መወላቀም I መወላገም ።

መወላቀሚያ I መወላገሚያ ።

ተወለቃቀመ I ተወለጋገመ ።

ውልቅምቅም I ውልግምግም ።

ውልቅምቅም፡ አለ I ውልግምግም፡

አለ ።

መወለቃቀም I መወለጋገም ።

መወለቃቀሚያ I መወለጋገሚያ ።

አወላቀመ I አወላገመ ።

ማወላቀም I ማወላገም ።

ማወላቀሚያ I ማወላገሚያ ።

አወለቃቀመ I አወለጋገመ ።

ማወለቃቀም I ማወለጋገም ።

አወለቃቀም I አወለጋገም I ማወለቃ

ቀም ። ገና፡ ቀ፡ መወራረሳቸውን፡ ተመልከት ።

ወለሰ I ዐፈን፡ መልሶ፡ መላልሶ፡ ጣለ I
የዝናም ። አበሰን፡ እይ ።

ወለሰ I ዐጠፈ፡ መለሰ፡ ቀለሰ፡ አጉበጠ I
የአገር፡ የጉራሬ ።

ወሊሰ I ዐፈና፡ ዕኝኝ፡ ብላ ።

ወላሰ I የሚወልስ I አጉባዊ ።

ወላሴ I የወላሰ፡ ወገን I ቋንቋውን፡ ያ
ጠፈ፡ የኩራተመ፡ እግረ፡ ቀላሳ፡ ያንካሴ፡ የወላሴ፡
እንዲሉ፡ ልጆች ።

ወላሴ I ላዩ፡ መቋሚያ፡ መካከሉ፡ መ
ንታ፡ ታቸ፡ አንድ፡ የሽነ፡ ፩፡ እግሩ፡ ለተቋረጠ፡
ሰው፡ የብብቱ፡ ድጋፍ ። በፈረንጅኛ፡ ቤኪይ፡
ይባላል ። መንታነት፡ የለለውም፡ አለ ።

ዋልሴ፡ (ዎች) I ደጋናዊ፡ ጉባጣ፡ ካራ፡
ስለቱ፡ እንደ፡ ማዋድ፡ በስተውስጥ፡ የሽነ ።

መወለሰ I ማፈን፡ ማጠፍ፡ ማጉበጥ ።

አወላላሰ I የብዙ፡ ዝናም፡ አጣጣል፡ አስ
ተፋፈን I መወለሰ ።

ወለሸ I ለመለመ፡ ተኛ፡ ተዘናፈለ፡ ተቋ
ላዘመ ።

ወለሸ I (ትግ) I እጌጠ፡ ተቀማጠለ ።

ወለሸ I ጨፈረ፡ አረገረገ፡ አሸበሸበ ።

ወለሸ I የተኛ፡ የተቋላዘመ፡ ረዥም፡
ጤፍና፡ ሣር ።

ወለሸ I ውሃ፡ የተኛበት፡ ለም፡ ዕርሻ፡
ፋልማ ።

ወለሼ I የወለሸ፡ ዐይነት I ቅምጥል፡
ዘንፋላ፡ እመቤት ።

ወልሽ I ውልሻ I ጭፈራ፡ ሽብሸባ፡ ማ
ረገረገ፡ እስከሰታ ።

ወላሽማላ I—መወላወል I—ወላ ።

ወላሰማ፡ (ሞች) I የባላባት፡ ስም I በይ
ፋትና፡ ባንኮበር፡ አውራጃ፡ በብዙ፡ ስፍራ፡ ይገ
ኛል ። የመዝገመሪያው፡ ባላባት፡ ፈሊጥ፡ (አወል፡
እስማዕ)፡ ስለ፡ ነበረ፡ በዘመን፡ ብዛት፡ ወላሰማ፡
ተባለ፡ ይላሉ ።

ወሊት I የደረቀ፡ ሆድ I ወይም፡ ሌላ፡
ነገር ።

ዋልታ I (ወልተወ፡ ወልታ) I የባጥ፡
ገበታ፡ ጣራ፡ መወጠኛ I በመካከሉ፡ የምሰሶ፡
ማፍ፡ መግቢያ፡ ሰፊ፡ ቀዳዳ I በዙሪያው፡ ለመር፡
መጥለፊያ፡ ብዙ፡ ብስ፡ ያለው፡ በስተላይ፡ ውቅር፡
በስተታች፡ ጭምጭማት፡ የሚደረግበት ። አቀማ
መጡ፡ (ኹናቱው)፡ እንደ፡ ወልታ፡ (ጋሻ)፡ ስለ፡
ሽነ፡ ዋልታ፡ ተባለ ።

ዋልቱ I—ከፊለ፡ ስም I—ዋለ ።

ውልታ I—ትዝታ I—ወለወለ ።

ወዋ I የዝማ፡ ስም I በዳር፡ አገር፡ ያለ፡
ታላቅ፡ ሽረት፡ ቅጅማ፡ ተራራ፡ ሥር፡ የሚነሣ ።
(ግጥም) I ባረያ፡ እገዛ፡ ብዬ፡ ባረያ፡ ሽንኩልሽ I
ኬላውም፡ ተዘጋ I ወጥም፡ ሞላልሽ ።

ዎማ I (ዎም) I ብዙ፡ ሣርና፡ ያረም፡
ቅጠላቅጠል ።

ዎማ፡ ዋጠው I ሣር፡ ቅጠል፡ አጠ
ለቀው ።

ወምበርቲ I—የሐኔ፡ ዐይነት I—ነ
በረ ።

ወማይ፡ (ዮች) I የወፍ፡ ስም I ጥቀር፡
አረንጓዴ፡ ሐር፡ የሚመስል፡ በዝርባው፡ ላይ፡
ደርዝ፡ ዐይነት፡ ጌጥ፡ ያለው፡ ወፍ ። (ዘፈን) I ማሽ
ላዩ፡ ወማይ፡ በላሽ፡ ወዬ ።

ወማይ I ውሃም፡ (ገእዝ) ።

ዋመነ I ቋመጠ፡ ጓን፡ ጉመዝ፡ ሠየ I
እዳር፡ ገባ፡ ለገዳይ ።

ዋመን I ደን፡ ዳር፡ ማካነ ችፍግ፡ ያለ፡
ቅጠል፡ ጠለሽት ። ዎማና፡ ዋመን፡ ገእዝ፡ ዎም፡
ካለው፡ ይወጣሉ ።

ዋመራ ፤ ዐንገቱ ፤ የሚታሰር ፤ ርኩት ፤
ረዘም ፤ ያለ ።

ዋሚራ ፤ ያገዳ ፤ ዐንገት ፤ መለልታው ፤
ቀጥታው ፤ አንጓ ፤ የለሽ ። ዋሚራ ፤ እግር ፤ እንዲሉ ።

ዋመሳ ፤ ረዥም ፤ ጦር ።

ወመቼ ፤ የነገድ ፤ ስም ፤ በከንባታ ፤ ው
ስጥ ፤ ያለ ፤ ሕዝብ ።

ወና ፤ (ጋላ ፤ አና) ፤ ባዶ ፤ ቤት ፤ ወይም
አስቀድሞ ፤ ቤት ፤ ኑርበት ፤ ጠፍ ፤ የሆነ ፤ ስፍራ ፤
የፈረሰ ፤ የተፈታ ።

ወኒ ፤ (ጋላ ፤ አኔ ፤ ልብ) ፤ ገይል ፤
እልክ ።

ወኒያም ፤ ባለወኒ ፤ እልክኛ ፤ ገይለኛ ፤
ልበኛ ፤ ጉበዝ ።

ዋኘ ፤ (ዋነየ) ፤ ባሕርን ፤ በእጁና ፤ በእ
ግሩ ፤ ሠራ ፤ ቀዘፈ ፤ ወሰወሰ ። በውሃ ፤ ውስጥ ፤
ተጣወተ ፤ ቀልቀልና ፤ ሽትብ ፤ አግድም ፤ ስለከ ፤
ሾለከ ፤ ተንቀሳቀሰ ፤ ተላወሰ ። ላይ ፤ ላዩን ፤ ሰፈረ ፤
ተንካፈረ ፤ ተሳበ ፤ ተጉተተ ።

ዋኘ ፤ የዋኘ ፤ የሚዋኘ ።

ዋና ፤ ቀዘፈ ፤ ውሰወሰ ፤ ቁም ፤ ተንጋሎ ፤
በዝርባ ፤ በደረት ፤ የሚደረግ ፤ የባሕር ፤ ላይ ፤
መንገድ ።

ዋነተኛ ፤ (ኞች) ፤ የሚዋኘ ፤ ዋና ፤ ዐ
ዋቂ ፤ ወስዋሽ ፤ ቋትለኛ ፤ ቀዘፈ ።

(ጥና) ዋና ፤—ዐይነተኛ ፤ ሰው ፤—ዋነነ ።

ዋኔ ፤ (ዋናስ) ፤ በቁሙ ፤ የሊያ ። ትር
ጉሙ ፤ (ተዋናዩ) ፤ ተጣዋች ፤ የአየር ፤ ዋነተኛ ፤
ማለት ፤ ነው ። ሲበዛ ፤ ዋኔዎች ፤ ይላል ። ዋኒያ ፤
በመባል ፤ ፈንታ ፤ ዋሊያ ፤ ተበጋል ።

ዋኔ ፤

ተዋኔ ፤ (ተዋናዩ) ፤ የፈላስፋ ፤ ስም ፤
በጉዝም ፤ እውራጃ ፤ የነበረ ፤ ታላቅ ፤ ሊቅ ፤ ቅኔን ፤
የፈጠረ ፤ ባሕረ ፤ ምስጢሩን ፤ ዋኝቶ ፤ የመረመረ ፤
ቁም ፤ ነገር ፤ ባለው ፤ ፍልስፍና ፤ ከደቀ ፤ መዛሙርቱ ፤
ጋራ ፤ ሲጣወት ፤ የኖረ ። ደቀቀ ፤ ብለሽ ፤ ደቀ ፤
እስጢፋን ፤ ተመልከት ።

መዋኘት ፤ መወስወስ ፤ መንሳፈፍ ፤ መን
ካፈፍ ።

መዋኝ ፤ (ምሕማስ) ፤ መወስወሻ ፤ እ
ጅና ፤ እግር ፤ ዋና ፤ መግሪያ ፤ ባሕር ፤ ድፍን ፤ ቅል ፤

ቁቦ ፤ የተነፋ ፤ ስልቻ ፤ ደንዳኔ ፤ ላስቲክ ፤ (ነሐቺ ፤
፲፩ ፤ ፲፮) ።

መዋኝ ፤ መንቀሳቀሻ ፤ መላወሻ ። ማሕ
ፀን ፤ መዋኝ ፤ ቤት ፤ መቅደስ ፤ መገናኛ ፤ እንዲሉ ።

አስዋኘ ፤ አሲኘ ፤ (አጽበት) ፤ እስወ
ሰወሰ ፤ ዋና ፤ አስተማሪ ፤ አንሳፈረ ፤ አንካፈረ ፤
በባሕር ፤ ላይ ፤ አስኬደ ።

ማስዋኘት ፤ ማስወስወስ ።

ተዋኘ ፤ በዋና ፤ ተምከረ ፤ ተደፈረ ፤ ተወ
ሰወሰ ፤ የውሃ ፤ ምላት ።

ወነበደ ፤ ደነበረ ፤ ሸሸ ፤ ሮጠ ፤ ጋለበ ፤
ሸመጠጠ ።

ወነበደ ፤ ላተ ፤ ነጠቀ ፤ ቀማ ፤ ወነበደ ፤
ሽን ።

ወንባጅ ፤ ወንበድ ፤ የወነበደ ፤ የሚወ
ነብድ ፤ ጋላቢ ፤ ሸሽታ ፤ ወንበድ ፤ አልተለመደም ።

ወንበዴ ፤ (ዶች) ፤ የወንበድ ፤ ነጣቂ ፤
ቀማኛ ፤ በደን ፤ በጉድጓዳ ፤ ስፍራ ፤ በባሕር ፤ ዳር ፤
ተደብቆ ፤ የሚቀማ ፤ ቀምቶ ፤ የሚሸሸ ፤ (የሐፂ ፤
፩ ፤ ፭ ። ማቴጃጃ ፤ ፴፭) ፤ (ተረት) ፤ ጉልበት ፤ የሌ
ለው ፤ ወንበዴ ፤ ትርፍ ፤ የሌለው ፤ ነጋዴ ። (ረ
ቂቅ ፤ ወንበዴ) ፤ አታላይ ፤ ናዝራዊ ፤ ባሕታዊ ፤
መነኮሴ ።

ወንበዴነት ፤ ነጣቂነት ፤ ቀማኝነት ።

ውንብድና ፤ ዝኒ ፤ ከግሁ ፤ ነጥቂያ ፤ ሩጫ ።

መወንበድ ፤ መደንበር ፤ መሸሸ ፤ መን
ጠቅ ፤ መቀማት ።

መወንበጃ ፤ መሸሻ ፤ መቀሚያ ፤ መን
ገድ ፤ ዳር ።

አስወነበደ ፤ አስደነበረ ፤ አሸሸ ፤ አስጋ
ለበ ፤ አስርጠ ።

አስወነበደ ፤ አሳተ ፤ አስነጠቀ ፤ አስቀማ ።

ማስወንበድ ፤ ማስደንበር ፤ ማስጋለብ ፤
ማስቀማት ።

ተወናበደ ፤ ተደናበረ ፤ ተሯሯጠ ።

ተወናበደ ፤ ተሳሳተ ፤ ተናጠቀ ፤ ተቃማ ።

መወናበድ ፤ መደናበር ፤ መሳሳት ፤ መ
ቃማት ።

አወናበደ ፤ አደናበረ ፤ አሯሯጠ ።

አወናበደ ፤ አሳሳተ ፤ አናጠቀ ፤ አቃማ ።

አወናባጅ ፤ (ጆች) ፤ ያወናበደ ፤ የሚያ
ወናብድ ፤ አደናባሪ ፤ አሳሳች ።

ማወናበድ ፤ ማደናበር ፤ ማሳሳት ፤ ማና
ጠቅ ፤ ማቃማት ።

ማወናበጃ ፤ ማሳላቻ ፤ ስፍራ ፤ ነገር ።
አወነባበደ ፤ አደነባበረ ፤ አነጣጠቀ ።
አወነባበድ ፤ አገላለጠ ፤ መወንበድ ።

ወንበር ፤—መቀመጫ ፤—ነበረ ።

ወንበርሲጣ ፤ (ዩንበርሲቲ) ፤ ሴተ፡
ደራሲያን ፡ መምህራን ።

ወነገ ፤ ወነጠ ፡ ወሰጠ ፡ ወነነ ፤ ወዘወዘ ።

ወናጊ ፤ የወነገ ፡ የሚወንግ ፤ ወናጥ ።

ውነጋ ፤ ውዝወዛ ።

(ጥነ) መወነግ ፤ መወነጥ ፡ መወዝወዝ ።

ተወነገ ፤ ተሻጠ ፡ ተወነጠ ፡ ተወሰጠ ፡
ተወነነ ፤ ተወዘወዘ ። (ዘፈን) ፤ አንደዱ ፡ አድጊ ፡
ተወንጊ ።

ውንግ ፤ የተወነገ ፡ የተወሰጠ ።

ውንግ ፡ ውንግ ፡ አለ ፤ ውስጥ ፡ ውስጥ ፡
አለ ።

(ጥወ) መወነግ ፤ መወነጥ ፡ መወሰጥ ፡ መወነን ፡
መወዝወዝ ፤ የውሻ ፡ ያንበሳ ፡ የለላውም ፡ አውራ ።

ወናግ ፤ (ሐረርና ፡ ሱማሌ) ፤ አንበሳ ።
ዳግመኛም ፡ በሱማልኛ ፡ ግለረያ ፡ ግለት ፡ ይኸ
ናል ።

ወናግ ፡ ሰገድ ፤ ያፂ ፡ ለብነ ፡ ድንግል ፡
ሰመ ፡ መንግሥት ፤ አንበሳ ፡ የሰገደለት ፡ ግለት ፡
ነው ።

ወንጌ ፤ ከነገደ ፡ ጋፋት ፡ አንዱ ። ታሪክ ፡
ታየ ፡ ተመልከት ።

ወንጌል ፡ (ሎች) ፤ የመጽሐፍ ፡ ስም ፤
፩ ፡ ሰዎች ፡ የጻፉት ፡ የክርስቶስን ፡ አምላክነትና ፡
ሰውነት ፡ የሠራውን ፡ ታምራት ፡ የተቀበለውን ፡
መከራ ፡ የሚያስረዳ ፡ መጽሐፍ ። ትርጓሜውም ፡
የምሥራች ፡ ግለት ፡ ነው ፡ ይላሉ ።

ወንጌለ ፡ ወርቅ ፤ ገበታው ፡ የወርቅ ፡
የኾነ ፤ በወርቅ ፡ የተለበጠ ፡ ወንጌል ።

ወንጌላዊ ፤ የወንጌል ፡ ለባኪ ፡ ሐዋርያ ፤
የወንጌል ፡ መምር ።

ወንጌ(ገ)ለ ፤ ወነጀለ ፡ ዐመፀ ፡ በደለ ፡ (መ
ላ፪ ፡ ፲፩ ። ኤር፲፮ ፡ ፲፪) ።

ወንጌል ፤ ወነጀል ፡ በደል ፡ (ኤር፲፪ ፡ ፮) ።
ወነጀለን ፡ አስተውል ።

ወነገረ ፤ (ነገረ) ፤ ወነከረ ፡ ደነቀረ ።

ተወነገረ ፤ ተደነቀረ ።

ወንጋራ ፡ (ሮች) ፤ ወንካራ ።

ተወናገረ ፤ ተወናከረ ።

ተወነጋገረ ፤ ተወነካከረ ።

ውንግርግር ፤ ውንክርክር ።

አወናገረ ፤ አወናከረ ። ወንጀርን ፡ እይ ።

ወንገረዝ ፤ ከገመር ፡ የሚያንስ ፡ ዝንጀሮ ።

ወንድ ፤ (ወልድ ፡ ዕድ) ፤ እሱና ፡ አ
ንተ ፡ የሚባል ፡ የፋትና ፡ የትርብ ፡ ሰው ። ተባት ፡
የሴት ፡ ባል ፡ ገዢዋ ፡ አላጻረዋ ፤ በጽሕፈት ፡ በድምፅ ፡

በትእምርተ ፡ ተባዕት ፡ በጡት ፡ በብዙ ፡ ወንገ ፡
ከሴት ፡ ልዩነት ፡ ያለው ፤ ብርቱ ፡ ጉበዝ ። እከሌ ፡
ወንድ ፡ ወጣው ፡ እንዲሉ ። ቅጽል ፡ ሲኾን ፡ ወንድ ፡
ልጅ ፡ ይላል ። ሴትን ፡ ተመልከት ።

ወንዱ ፤ ጉበዙ ፡ እይረር ፡ ለፊቱ ። (ኸ
ለላ) ፤ የሞላሌ ፡ ልጅ ፡ ሞላሌ ፡ ወንዱ ፤ እንደ ፡
መዳኒት ፡ ይበቃል ፡ አንዱ ።

ወንዴ ፤ (ተባዕታይ) ፤ ወንዳዊ ፡ የወ
ንድ ፡ ወንገ ፡ ዐጅፈ ፤ ጠንካራ ፡ ዕንጨት ፡ ከሴቱው ፡
ጋራ ፡ የሚከተብ ።

ወንዴ ፤ የገጣ ፡ ዕንጨት ።

ወንዴ ፤ የቀልፍ ፡ መክፈቻ ።

ወንዴ ፤ ብርጉድ ፤ የተመጠነ ።

ወንዴ ፡ ቃጫ ፤ በላንፋው ፡ መካከል ፡
እስኪታዊ ፡ ዕንጨት ፡ ያለበት ፡ የቆመበት ።

ወንዴ ፡ ቀልቋል ፤ ጥካራ ፡ ቅርፍርፍ ።

ወንዴ ፡ ሬት ፤ ጥርስ ፡ ያለው ።

ወንዶች ፤ (ዕድው) ፤ ተባቶች ፡ ባሎች ፡
እነሱና ፡ እናንተ ፡ የሚባሉ ፡ የፋትና ፡ የትርቦች ፡
ሰዎች ።

ወንዴዎች ፤ ወንድዮች ፤ የመዝጊያ ፡
ቀላዎች ፤ ወይም ፡ እግሮች ፡ (፩ነገ ፡ ፯ ፡ ፱) ።

ወንድ ፡ በወሰን ፤ የሰው ፡ ስም ፤ ጠ
ላት ፡ ሲመጣ ፡ በወሰን ፡ የሚቆም ፡ ወንድ ፡ ግለት ፡
ነው ።

ወንድ ፡ በኾንኸ ፤ የሴት ፡ ስም ፤ ምጥ
ታዊ ፡ ስየግ ።

ወንደ ፡ ገሪ ፤ የጋኔን ፡ ስም ፤ ወንድን ፡
የሚገራ ፡ ግለት ፡ ነው ፡ (፩ነገ ፡ ፲፪ ፡ ፱) ።

ወንዳገረድ ፤ (ወንድ ፡ አገረድ) ፤
ወንድን ፡ ግርድ ፡ የሚያደርግ ፤ ወንድ ፡ አርካሽ ፤
ወንድነት ፡ ከገረድነት ፡ ያለው ፤ ሴት ፡ አውል ፤
አስጻቢ ፡ የወንድ ፡ ግርድ ፤ ወንድ ፡ ሲኾን ፡ ቀሚስ ፡
አጥልቆ ፡ እንደ ፡ ገረድ ፡ የሚሠራ ፤ የሚፈጭ ፡
የሚቆላ ፡ የሚጠምት ፡ የሚጋግር ፡ የሚፈትል ፤
የገረድ ፡ ጓድ ፤ ባለጊ ፡ ነውረኛ ፡ ዐጓጉል ፡ ከኹሉ ፡
አለኹ ፡ የሚል ፤ ሴት ፡ አይሉት ፡ ወንድ ፡ ፈናፍንት ።

ወንድ ፡ ወጣው ፤ ዝብዱ ፡ ሠራ ፤ ስመ ፡
ጥር ፡ ኾነ ።

ወንዳወንድ ፤ የወንድ ፡ ወንድ ፡ ሐርበኛ ።

ወንዳወንድ ፤ ብርቱ ፡ ሴት ፡ ድምጠ ፡ ወ
ፍራም ።

ወንዳወንዴ ፤ የመዝጊያ ፡ ቀላ ፡ በደፍና ፡
በጉበን ፡ ውስጥ ፡ የሚሰኝ ።

ወንዳወንዴ ፤ በስተቀኝ ፡ በኩል ፡ በም
ድር ፡ ተተክሎ ፡ ከሸግጌ ፡ መጠቅለያ ፡ የሚዋደድ ፡
አንድ ፡ ማፈ ፡ ሹል ፡ ዕንጨት ።

ወንድ ፡ ወሰን ፤ (የወንድ ፡ ወሰን) ፤
የሰው ፡ ስም ፤ የወንድ ፡ ድንበር ፡ መጨረሻ ።

ወንጀላ ፤ ወንጀሎ ፤ ከሴትነት ፡ ወደ ፡
ወንድነት ፡ የምታደላ ፡ ቀላ ፡ ቀር ፡ ሴት ፡ ላ ፡ ርሷን ፡
ሎ ፡ በውነቷን ፡ ያስረዳል ፤ የወንድነት ፡ ጠባይ ፡
አላት ፡ አለው ፡ ግለት ፡ ነው ።

ወንድ ፡ የለሽ ፤ ተጠብላ ፡ የምትበላ ፡ የ
ዶሮ ፡ አንዣት ፡ ከሌላው ፡ ብልት ፡ ወንድ ፡ ለይቶ ፡
የተዋት ።

ወንድ ፡ ይራድ ፤ የሰው ፡ ስም ።

ወንድ ፡ ሽን ፤ ዐየለ ፡ በረታ ፡ ጉበዝ ።

ወንድላጤ ፡ (ዎች) ፤ ያለሴት ፡ ብቻ
ውን ፡ የሚቀመጥ ፡ (የሚኖር) ፡ ወንድ ፡ የተላጠ ፡
ዕንጨት ፡ ምሳሌ ።

ወንድላጤነት ፤ ሚስት ፡ አልባነት ፡ ብቻ ፡
ነዋሪነት ።

ወንድ ፡ መከፋፈን ፤ ወንድ ፡ የመከፋፈን ፡
ቅጽል ፡ ነው ፡ ሴትን ፡ እይ ።

ወንድቃ ፤ (የወንድ ፡ ሴታ) ፤ ምልክት ፡
ወንድ ፤ ሴት ፡ ወይዘሮ ፡ መርጣ ፡ የመለመደው ፡
መልክ ፡ ቀና ፡ ሰው ።

ወንድነት ፤ ወንድ ፡ መሸን ፤ ጉብዝና ፡
ጥንክርና ።

ወንዲት ፤ ዐጅራት ፤ ተፈጥሮዊ ፡ ሴት ፡ ሥ
ራዋ ፡ የወንድ ፡ የሸን ፡ ስመ ፡ ጥር ፡ እንደ ፡ ያይልና ፡
እንደ ፡ የዲት ፡ ያለች ፡ የሴት ፡ አውራ ።

ወንድና ፡ ሴት ፤ ባልና ፡ ሚስት ፡ (ዘ
ፍቅ ፡ ጸ) ።

ወንዴና ፡ ሴቱ ፤ (ተባዕታይ ፡ ወእን
ስታይ) ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ዐይነት ፡ ዕንጨት ።
ወንዴ ፡ ሰፋ ፡ ሴቱ ፡ ሰፋ ፡ እንዲሉ ። ወንዴው ፡
ባበባውና ፡ በመዐዛው ፡ ሴቱውን ፡ እንዲያፈራ ፡
ያደርጋል ።

ወንዴና ፡ ሴቱ ፤ የመዝገያ ፡ ግጠፊያ ፡
የሚላካ ።

ወንዴና ፡ ሴቱ ፡ ይለይ ፤ ጉበዝና ፡
ፈረው ፡ ብርቱውና ፡ ደካማው ፡ ይታወቅ ፤ ገይለ
ኛው ፡ አሸናፊ ፡ ዐቅመ ፡ ቢሉ ፡ ተሸናፊ ፡ ይኹን ።

ወንጀ ፤ ባራ ፡ ክፍል ፡ ካዋሽ ፡ በስተ
ቀኝ ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ፡ ባረ ፡ የሱክር ፡ መኪና ፡ የተተ
ከለበት ።

ወንጀ ፤ ያገር ፡ ስም ፤ በጅባት ፡ ውስጥ ፡
ያለ ፡ ወረዳ ፡ ወንጀ ፡ በግእዝ ፡ መጽሐፍ ፡ ይገኛል ።

ወንጀ ፤ ርሳታ ፡ ዝንጋታ ፤ ወፈፍታ ።

ወንጀ ፡ አደረገ ፤ አስረሳ ፡ አዘጋገ፤ አወ
ፈፈ ፡ ደጃች ፡ ውሴ ፡ ከገዙ ፡ ገምሮ ፡ ወንጀ ፡ ያደ
ርገኛል ፡ እንዳለ ፡ ስሜኔ ።

ወንጀ ፡ አለ ፤ ረሳ ፡ ዘንጋ ፤ ወፈፈ ።

ወንጀበ ፤ ወለከፈ ፡ ደነቀፈ ።

ተወናጀበ ፤ ተወላከፈ ፡ ተደናቀፈ ፡ ሰከሮ ፡
(ኦርጽ፩ ፡ ፲፪) ።

አወናጀበ ፤ አወላከፈ ፡ አደናቀፈ ።

ወንጀለ ፤ (ወንጌለ) ፤ በወንጀል ፡ ከሰሰ ፡
አላጣ ፤ ገጠአተኛ ፡ ዐመፀኛ ፡ አደረገ ፤ ስም ፡ አከፋ ፡
አረከሰ ፤ በውነት ፡ ወይም ፡ በሐሰት ።

ወንጀለ ፤ ወንጀል ፡ ሠራ ፡ አደረገ ፤ ዐመፀ ፡
በደለ ።

ወንጀይ ፡ (የች) ፤ የወንጀል ፡ የሚወነ
ጀል ፤ ከላሽ ፡ ስም ፡ እርካሽ ።

ወንጀል ፡ (ሎች) ፤ ዐመፀ ፡ ከዳት ፡
ገፍ ፡ በደል ፡ ሕገ ፡ ወጥ ፡ ሥራ ፤ ቋንጥ ፡ መቀረጥ ፡
ቤት ፡ ግቃጠል ፡ ነፍስ ፡ መግደል ፤ የመሰለው ፡
ኹሉ ፡ እንዳንድ ፡ መምህራን ፡ ጌታችን ፡ ወንጌልን ፡
በማስተግራ ፡ የአይሁድ ፡ ካህናት ፡ በኢላመስ ፡
ዳኝነት ፡ ከለው ፡ እንደ ፡ ክፉ ፡ አድራጊ ፡ ስለ ፡
ሰቀሉት ፤ ዳግመኛም ፡ በጉዲት ፡ ዘመን ፡ ወንጌል ፡
የተገኘበት ፡ ክርስቲያን ፡ ስለ ፡ ተቀጣ ፤ ከዚያ ፡
ወዲህ ፡ በፈላሾች ፡ አነጋገር ፡ በልግድ ፡ (ወንጌል) ፡
ወንጀ(ጀ)ል ፡ ባረብኛም ፡ እንጅል ፤ (ወንጌላዊ) ፡
ወንጀለኛ ፡ ተባለ ፡ ይላሉ ። ወንጌልን ፡ ቡዳን ፡ ጠይ
ብን ፡ ፀረረ ፡ ብለሽ ፡ ፀርን ፡ ተመልከት ።

ወንጀል ፤ ዲያብሉስ ፡ አዳምና ፡ ሐዋን ፡
የርሱ ፡ ባርች ፡ እንደ ፡ ሾኑ ፡ ጽፎ ፡ በዮርዳኖስ ፡
የጣለው ፡ መጽሐፈ ፡ ዕዳ ፡ ጌታችን ፡ በተጠመቀ ፡
ጊዜ ፡ የደመሰሰው ፡ እንደ ፡ ወንጀሉ ፡ ይደምሰኝ ፡
እንዲል ፡ ግለኛ ፡ በሰለልም ፡ የነበረውን ፡ የስቅ
ለት ፡ ለት ፡ ዐርብ ፡ በወርክ ፡ ነፍሳትን ፡ ሲያወጣ ፡
እንደ ፡ ሠም ፡ አቅልጦ ፡ አጥፍቶታል ።

ወንጀለኛ ፡ (ኞች) ፤ ዐመፀኛ ፡ በደለኛ ፡
ከዳተኛ ፡ ጥፋተኛ ፡ ሽፍታ ፡ ዳንዴ ፡ ወንበዴ ፡
ቀጣኛ ፤ የቀን ፡ ወራሪ ፡ የሴት ፡ ሰባሪ ፡ ቤት ፡ እቃ
ጣይ ፡ ነፍስ ፡ ገዳይ ፡ ቋንጥ ፡ ፍሬጭ ።

ውንጀላ ፤ መወንጀል ።

መወንጀል ፤ በወንጀል ፡ መከሰስ ።

መወንጀያ ፤ ወንጀል ፡ ግውሪያ ፡ መን
ገሪያ ፤ ጽሑፍ ፡ ሸንጎ ።

አስወንጀለ ፤ ወንጀለኛ ፡ አስደረገ ፤ በጎ
ጢአት ፡ አስከሰሰ ።

አስወንጀይ ፤ ያስወንጀል ፡ የሚያስወንጀል ።

ማስወንጀል ፤ ግስከሰስ ።

ማስወንጀያ ፤ ግስከሰኛ ።

ተወንጀለ ፤ ወንጀለኛ ፡ ተባለ ፤ ተከሰሰ ፤
ተያዘ ።

ተወናጀለ ፤ በወንጀል ፡ ተካሰሰ ፡ ተከራ
ከረ ፡ ተሻገተ ፡ ተነጋገረ ፤ ወንጀለኛ ፡ ተባባለ ፤
ጉድ ፡ ለጉድ ፡ ተዋጣ ፡ ተጉላጉለ ።

መወናጀል ፤ በወንጀል ፡ መነጋገር ።

አወናጀለ ፤ አካሰሰ ፡ አነጋገረ ፡ ወንጀልን ።

አወናጃይ I ያወናጃል I የሚያወናጃል I
ሌባ፡ ቢልኸ፡ ሽፍታ፡ በለው፡ የሚል ።

ማወናጃል I ገጢአት፡ ለገጢአት፡ ማዋ
ጣት I ማነጻጸር ።

አወነጃጃል I አከሳሰሰ I መወንጀል ።

ወንድም I (ወልደ፡ እም) I ያባት፡ ም
ሳሌ I የናት፡ ልጅ፡ ከባትም፡ የተወለደ I ወይም፡
አባት፡ ከሌላይቱ፡ ሴት፡ የወለደው I እናት፡ ከሌላ፡
ወንድ፡ የወለደችው፡ ያንድ፡ ወገን፡ ወንድም ።
ያነት፡ ያከሥት፡ ልጅ፡ የቅርብ፡ ዘመድ፡ ሳይቀር፡
ወንድም፡ ይባላል I በግእዝም፡ እገው፡ ነው ።

ወንድሙ I የሱ፡ ወንድም ። ወንድም፡
ለሌለው፡ አባት፡ ልጁ፡ ወንድሙ፡ ተብሎ፡ ይሰየ
ማል ።

ወንድሜ I የኔ፡ ወንድም I ያባትና፡ የናቱ፡
ልጅ ።

ወንድሜ፡ ነኸ I የሰው፡ ስም ።

ወንድም I (ዕድኒ) I ም፡ ዋዌ፡ ነው I
ወንድም፡ ሴትም፡ እንዲሉ ።

ወንድሞች I (አገው) I ከኹለት፡ በ
ላይ፡ ያሉ፡ ያባት፡ የናት፡ ልጆች I ቤተ፡ ዘመ
ዶች I ባልንጀሮች፡ ማገበሮች፡ (ግብ፡ ሐዋጀ፡
፴፯ ። ጀጢዋ፡ ፩፡ ፩) ።

ወንድማማች I (ወንድም፡ ዐማች) I
የወንድሙን፡ መንትያ፡ እት፡ እንደ፡ አጻም፡ ጊዜ፡
ያገባ I ወንድምነት፡ ከማችነት፡ ያለው ። እትን፡
ተመልከት ።

ወንድማማች I በትውልድ፡ ሐረግና፡
በምግባር፡ በሃይማኖት፡ አንድነት፡ ያለው፡ ማገ
በር፡ (ግብ፡ ሐዋጀ፡ ፲፮ ። ፪፡ ፳፱) ።

ወንድማማችች I (ወንድሞች፡ ዐማ
ችች) I ወንድሞችና፡ ዐማችች፡ የኾኑ I ሥጋ፡
ልደት፡ ደም፡ ጥልቀት፡ ያላቸው፡ ቤተ፡ ዘመዶች፡
ተወላጆች፡ ጋብቾች ።

ወንድማም I ባለወንድም ።

ወንድማሞች I ወንድም፡ ያላቸው I ባለ
ወንድሞች ።

ወንድም I አገኘኸ I ወንድም፡ ሲያ
ምረኝ I ወንድም፡ ተገኝ(ኘ) I የሰው፡ ስም I
ወንድም፡ የሌላቸው፡ አባትና፡ እናት፡ ለልጃቸው፡
ይኸን፡ ስም፡ ያወጣሉ ።

ወንድም፡ ገዜ I የሰው፡ ስም I ወንድም፡
ወለደ፡ አበጀ፡ ማለት፡ ነው ።

ወንድም፡ ጋሼ I ያነት፡ ያከሥት፡
የቤተ፡ ዘመድ፡ ልጅ፡ መጥሪያ ።

ወንድም፡ ነኸ I የሰው፡ ስም ።

ወንደመ I (አገው) I ወንድም፡ አደረገ ።

ተወናደመ I (ተአገው) I ወንድም፡ ተኳ
ኳን I ወንድሜ፡ ወንድሜ፡ ተባባለ I ካንድ፡ ኹ
ለት፡ ኹን I ተቀናጀ፡ ተጓደነ ።

መወናደም I ወንድም፡ መኳኳን ።

አወናደመ I (አስተአገው) I ወንድም፡
አዳረገ፡ አኳኳን I አቀናጀ ።

ማወናደም I ማቀናጀት I ኹለት፡ ማኳ
ኳን ።

ውንጅር፡ (ሮች) I ያይጥ፡ ዓሣ፡ ሰው፡
የማይበላው ።

ወነጀረ I ወነገረ I ወንጅሮች፡ አስኬዶ I
አፈነጀረ ።

ተወናጀረ I ተወናገረ I ተፈናጀረ ።

ተወነጃጀረ I ተወነገረ I ተፈነጃጀረ፡
ተራራቀ ።

ውንጅርጅር I ፍንጅርጅር ።

አወናጀረ I አወናገረ I አፈናጀረ፡ አራ
ራቀ ።

አወነጃጀረ I አወነገረ፡ አፈነጃጀረ ።

አወነጃጀር I አወነገር፡ አፈነጃጀር ።
ወነከረና፡ ወነገረ፡ ወነጀረ፡ አንድ፡ ዘር፡ ናቸው ።

ወናሄ I ፍሬው፡ ገማት፡ ነጭነት፡ ያለው፡
ዛፍ ። ጥርሱ፡ ወናሄ፡ ይመስላል፡ እንዲሉ ።

ወነወነ I (ወነነ) I ወዘወዘ፡ ነቀነቀ፡
ቂላ፡ አወላወለ I የኸራት ።

ውንዉን፡ አደረገ I ዝኒ፡ ከማሁ፡ ውዝ
ውዝ፡ አደረገ ።

ውንውን፡ አለ I ተወዘወዘ፡ ተነቀነቀ I
ውዝውዝ፡ አለ ።

ተወናወነ I ተወዛወዘ፡ ተወላወለ፡ ተወሳ
ወሰ፡ ተወላጻ ።

መወናወን I መነቃነቅ፡ መወላወሰ ።

አወናወነ I አወዛወዘ፡ አወላወለ፡ አነቃ
ነቀ፡ አወላወሰ ።

ማወናወን I ማወዛወዝ፡ ማነቃነቅ፡ ማወ
ላወሰ ። የወለወለን፡ ተደራራጊና፡ አደራራጊ፡ ተመ
ልከት ።

ወነወና I የሸንብራና፡ የጤፍ፡ ገብስት፡
በበርበሬና፡ በቅባት፡ የተዘጋጀ I የላስቶች፡ ሥራ ።

ወንዝ I (ውሐዝ) I የምድር፡ ወዝ I
ክረት፡ ዝማ፡ ፈሳሽ፡ ውሃ፡ ትልቁም፡ ትንሹም ።

ወንዝ I (መሐዝ) I የውሃ፡ መፍለሻ፡
መውረጃ ። ደረቅ፡ ወንዝ፡ እንዲሉ ። (የጠጅ፡
ወንዝ) I አሸንጻ ።

ወንዞች ፤ (ወሐይዝት) ፤ ክረቶች ፡ ገሞች ፡ ፈሳሾች ፡ (ምሳጽ ፡ ፲፮ ፡ ሕዝፃጽ ፡ ፬ ፡ ፮) ።

ወንዛም ፤ ባለወንዝ ፤ ወንዝ ፡ ያለበት ፡ የበዛበት ፡ ስፍራ ።

ወንዝ ፡ አመቱ ፡ (ዎች) ፤ የወንዝ ፡ አመቱ) ፤ የወንዝ ፡ ገረድ ፡ ሴት ፡ ባሪያ ፤ ዓሣ ፡ ለቃሚ ፡ አጥራ ፡ ታላት ፡ ቤተ ፡ ሠራ ።

ወንዛወንዝ ፤ የወንዝ ፡ ወንዝ ፤ ብዙ ፡ ወንዝ ።

ወንዝ ፡ ለወንዝ ፡ ኼደ ፤ ውሃን ፡ ተከትሎ ፡ ቀልቀል ፡ ወረደ ።

ወንዛድምቅ ፤ (ወንዝ ፡ አድምቅ) ፤ በወንዝ ፡ ዳር ፡ የሚበቅል ፡ ዕንጨት ፤ የቅጠሉ ፡ ሰበከት ፡ ነጭ ፤ ወዙ ፡ አረንጓዴ ፡ የኾነ ፤ ወንዝ ፡ አድማቂ ፡ ዛፍ ። ሲበዛ ፡ ወንዛድምቆች ፡ ይላል ።

ዋንዛ ፡ (ዞች) ፤ የታወቀ ፡ ዛፍ ፤ ዕንጨቱ ፡ ጽላት ፡ ዋልታ ፡ ቂሬ ፡ ገበቱ ፡ ሳንቃ ፡ መቃንና ፡ ጉበን ፡ ቀንበር ፡ ዐልጋ ፡ ሌላም ፡ ዕቃ ፡ የሚኾን ፡ የማይነቅዝ ፤ ፍሬው ፡ የሚበላ ።

ዋንዛጌ ፤ (ጌ ፡ ዋንዛ) ፤ ያገር ፡ ስም ፤ በታችኛው ፡ ወገዳ ፡ ሰሜን ፡ በተጉለት ፡ ያለ ፡ አገር ። ዋንዛ ፡ ያለባት ፡ ምድር ፡ ማለት ፡ ነው ።

(ወነዘፈ) ፤ አወነዘፈ ፤ ለበሰ ፡ አጣፋ ።

ማወንዘፍ ፤ መልበስ ፡ ማጣፋት ።

ተወነዘፈ ፤ ተለበሰ ።

ወንዥቅ ፤ የወይን ፡ ሐምጣጤ ።

ወንዘረጭ ፤ (ረቃዬ ፡ ውሒዝ) ፤ ወንዝን ፡ የሚረጭ ፡ የወገብ ፡ ዐይነት ፡ ቡልማ ፡ ጉሬዝማ ፡ ወፍ ፡ ክረት ፡ ረዥም ፤ እወንዝ ፡ ገብቶ ፡ እየተንደፋደፈ ፡ የሚታጠብ ፤ የማሽለ ፡ ጠር ።

ወንዘረጭ ፡

ወነጠ ፤ (ናጠ) ፤ ወነገ ፡ ወዘወዘ ።

ወናጭ ፤ የወነጠ ፡ የሚወንጥ ፤ ወናጊ ።

(ጥነ) መወነጥ ፤ መወነግ ፡ መወዝወዝ ።

ተወነጠ ፤ ተወነገ ፡ ተወዘወዘ ።

(ጥወ) መወነጥ ፤ መወነግ ፡ መወዝወዝ ።

መወነጫ ፤ መወነጊያ ።

ውንጥ ፤ የተወነጠ ፤ ውንግ ፡ ውዝውዝ ።

ውንጥ ፡ ውንጥ ፡ አለ ፤ ውንግ ፡ ውንግ ፡ ውዝውዝ ፡ አለ ።

ዋንጫ ፡ (ጮች) ፤ ነጠጠ) ፤ ከቀንድና ፡ ከንጨት ፡ ከብርና ፡ ከወርቅ ፡ በማንጠጥና ፡

በመፋቅ ፡ የተበጀ ፡ የውሃ ፡ የጠላ ፡ የጠጅ ፡ የኮሶ ፡ መጠጫ ። የአጅ ፡ ዋንጫ ፡ የጋሻ ፡ ዋንጫ ፡ እንዲሉ ።

ዋንጫ ፡

ዋንጫ ፡ ልቅለቃ ፤ ዐጠባ ፡ ዕጥበት ።

ዋንጫ ፡ ልቅለቃ ፤ ውዝዋዜ ፡ ጭፈራ ፡ እስከስታ ።

ወነጨፈ ፤ (ወጨፈ) ፤ ሰፋ ፡ ታታ ፡ አበጀ ፡ ቂዳን ፡ ገመድን ።

ወነጨፈ ፤ ደንጊያን ፡ ወረወረ ፡ ለመቼ ፤ ለደመኛ ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፯ ፡ ፵፱) ።

ወንጫሬ ፤ የወነጨፈ ፡ የሚወነጭ ።

ወንጭፍ ፡ (ፎች) ፤ ምፀፍ) ፤

በድል ፡ ነጉድ ፡ የጠጠር ፡ እርቆ ፡ መወርወሪያ ፡ የሰበል ፡ መጠበቂያ ፡ የወፍ ፡ ማብረሪያ ፡ የጠላት ፡ ማጥቂያ ።

ወንጭፈኛ ፡ (ጥች) ፤ ወንጭፍ ፡ የያዘ ፡ ባለወንጭፍ ፡ አዝመራ ፡ ጠባቂ ፤ ወይም ፡ ጭፍራ ፡ (፪ነገ ፡ ፫ ፡ ፳፩) ።

መወንጨፍ ፤ መወርወር ። ወንጭፍ ፡

መወንጨፊያ ፤ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

አወነጨፈ ፤ ወነጨፈ ።

አወንጫሬ ፤ ያወነጨፈ ፡ የሚያወነጭ ፤ ወንጫሬ ፡ ሰብል ፡ ጠባቂ ።

ማወንጨፍ ፤ መወንጨፍ ፡ ደንጊያ ፡ መልቀቅ ።

ማወንጨፊያ ፤ መወንጨፊያ ፡ ማማ ፡ ቂራ ፤ ባዝመራ ፡ መክከል ፡ ያለ ፡ የንጨት ፡ ዐልጋ ።

አስወነጨፈ ፤ በወንጭፍ ፡ አስወረወረ ፡ አስመታ ።

ተወነጨፈ ፤ (ተወፅፈ) ፤ ተወረወረ ፡ ተለቀቀ ፡ ተሰደደ ።

ተወነጨፈ ፤ ፈጥና ፡ ኼደ ፡ ዐለፈ ፡ ተራመደ ፡ ቀለጠፈ ።

ተወንጫሬ ፤ የሚወነጨፍ ።

ወንጫፋ ፤ ተራማጅ ።

ተወናጨፈ ፤ በወንጭፍ ፡ ተወራወረ ፤ ጦርነት ፡ አደረገ ፡ ተማታ ።

ተወናጨፈ ፤ ተላለፈ ፤ ተረግመደ ፤ በፍ
ጥነት ።
አወናጨፈ ፤ አወራወረ ፤ አማታ ።
አወናጨፈ ፤ አስተላለፈ ፤ አራመደ ።
አወነግጫጨፍ ፤ አወራወር ፤ ግወንጨፍ ።
ወንጠፍት ፤—ማጥሪያ ፤—ነጠፈ ።
ወንጨር ፤ (ትግ) ፤ የቆመ ፤ ጠጉር ።
ወንጨሪ ፤ የወንጨር ፤ ዐይነት ፤ የአማ
ብር ፤ አውራጃ ፤ ቁም ፤ ዜማ ።
ወንጭት ፤ በደራና ፤ በመርሐ ፤ ቤቲ ፤ መ
ካከል ፤ ያለ ፤ ታላቅ ፤ ዝማ ።
ወንጭት ፤ በጨቦ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ ወንዝ ።
ዋኒያ ፤—ዋሊያ ፤—ዋኔ ።
ዋንክ ፤ መና ፤ ከንቱ ፤ ብላሽ ፤ ዛሬ ፤ አቶ ፤
እከሌ ፤ ዋንክ ፤ ለዋንክ ፤ ውሎ ፤ መጣ ።
ዋንኬ ፤ ላታም ፤ በግ ፤ የጻረኒ ፤ ወይም ፤
የሌላ ።
ወንካላ ፤—ዐንካሳ ፤—(ነከለ) ።
ወነከረ ፤ (ነከረ) ፤ ወነገረ ።
ወንካራ ፤ (ሮች) ፤ ወንጋራ ።
ተወናከረ ፤ ተለያየ ፤ ተራራቀ ፤ የግድግዳ ፤
የጣራ ።
ተወናከረ ፤ ወዲያና ፤ ወዲህ ፤ ረገጠ ፤ ተ
ውተረተረ ።
መወናከር ፤ መወናገር ፤ መለያየት ፤ መራ
ራቅ ፤ መውተርተር ።
መወናከሪያ ፤ ስፍራ ፤ መንገድ ፤ አግር ።
ተወነካከረ ፤ ተወነጋገረ ።
ውንከርከር ፤ የተወነካከረ ፤ ውንግርግር ።
ውንከርከር ፤ አለ ፤ ውንግርግር ፤ አለ ።
አወናከረ ፤ አወናገረ ፤ አለያይቶ ፤ አራ
ርቆ ፤ ተከለ ፤ አቆመ ።
አወናከረ ፤ ግራ ፤ ቀኝ ፤ አስረገጠ ፤ አው
ተረተረ ።
ማወናከር ፤ ግውተርተር ።
ማወናከሪያ ፤ ግውተርተሪያ ።
አወነካከረ ፤ አወነጋገረ ፤ አራራቀ ።
ማወነካከር ፤ ግወነጋገር ፤ ግራራቅ ።
አወነካከር ፤ አወነጋገር ፤ ግወናከር ።
ወነነ ፤ እኩራ ፤ ጀነነ ፤ ቄነነ ።
ወነነ ፤ ወነገ ፤ ወስጠ ።
ተወነነ ፤ ኩራ ፤ ተጀነነ ፤ የሰው ።
ተወነነ ፤ ተወነገ ፤ ተወስጠ ፤ ያውራ ።
መወነን ፤ መኩራት ፤ መጀነን ፤ መቂነን ።

መወነኛ ፤ መኩሪያ ፤ መጀነኛ ።
ወነን ፤ ዋኒን ፤ (ትግ ፤ ሐባ) ፤ አርዌ ፤
አራዊት ፤ (መዝጃጃ ፤ ፬ ፤ ፪፻ ፤ ፪) ።
ዋነን ፤ (ትግ ፤ ወነን) ፤ ዋና ፤ ሽነ ፤ ወ
ረሰ ፤ የራሱ ፤ አደረገ ፤ ያዘ ።
ዋና ፤ (ኖች) ፤ ታላቅና ፤ ዐይነተኛ ፤
ሰው ፤ የግብር ፤ የጠባይ ፤ የመጠን ፤ አውራ ፤ ባለ
ቤት ፤ መደበኛ ፤ ግንባር ፤ ቀደም ፤ አለቃ ፤ በኩር ፤
(ተረት) ፤ ከጠጅ ፤ ወዲያ ፤ አስካሪ ፤ ከዋና ፤ ወዲያ ፤
መስካሪ ።
ዋነኛ ፤ የዋና ፤ ወገን ።
ዋነኛነት ፤ የዋና ፤ መሾን ፤ ዐይነተኛነት ።
ዋና ፤ ጎዶል ፤ ትርፍ ፤ ሲፈልግ ፤ ዋናው ፤
የጉደለበት ።
ዋና ፤ ዋናው ፤ ትልቅ ፤ ትልቁ ፤ አበታ ፤
አበታው ።
ዋና ፤ ነገር ፤ ግለፈያ ፤ ጥሩ ።
ወናፍ ፤—በቁሙ ፤—ነፋ ፤ (ነፍሳ) ።
ወነፈለ ፤ (ነፈለ) ፤ ሥራን ፤ ረዳ ፤ ጉል
በት ፤ አበደረ ።
ወንፈል ፤ (ሎች) ፤ ዛሬ ፤ ላንዱ ፤ ነገ ፤
ለሌላው ፤ የሚሠራ ፤ የመረዳዳት ፤ ሥራ ፤ ዕኒ ።
ወንፈለኛ ፤ (ኞች) ፤ ወንፈል ፤ ያለበት ፤
ባለወንፈል ፤ ገበሬ ፤ ሠራተኛ ።
ወንፈል ፤ አወጣ ፤ የወንፈልን ፤ ብድር ፤
ከፈለ ።
ተወናፈለ ፤ ጉልበት ፤ ተበዳደረ ፤ ተራዳ ፤
ተጋዝ ፤ በሥራ ፤ ተፈራረቀ ።
ተወናፋዶ ፤ የሚወናፈል ፤ ተጋጋዥ ።
መወናፈል ፤ መረዳዳት ፤ በሥራ ፤ መተጋ
ገዝ ፤ መፈራረቅ ።
መወናፈያ ፤ መረዳጃ ፤ ጊዜ ።
አወናፈለ ፤ አስተጋዝ ፤ ዕርሻን ፤ ዐጠ
ዳን ፤ ግንኛውንም ፤ ሥራ ።
ወንፈስ ፤—ያገር ፤ ስም ፤—ነፈስ ።
ወንፊት ፤—የዶቂት ፤ መንፊያ ፤—ነፋ ፤
(ነፈየ) ፤
ወነቀፈ ፤ (ነቀፈ ፤ ነገፈ) ፤ ወለከፈ ፤
ዐነቀፈ ፤ ነገፈ ፤ ግእዝኛ ፤ ነው ።
ወንቃፍ ፤ (ፎች) ፤ ጫፈ ፤ ቀላሳ ፤ እንደ ፤
ካስግ ፤ ያለ ፤ ረዥም ፤ ዕንጨት ፤ ከዛፍ ፤ ላይ ፤ ደረቅ ፤
ዕንጨት ፤ ስቦ ፤ መስበሪያ ፤ ግውረጃ ።
ወንቃፊሎ ፤ ዝኒ ፤ ከግሁ ፤ ወንቃፍነት ፤
ያለው ፤ ሎ ፤ አለው ፤ ግለት ፤ ነው ።
ተወናቀፈ ፤ ተወላከፈ ፤ ተደናቀፈ ።
መወናቀፍ ፤ መወላከፍ ፤ መደናቀፍ ።

አወናቀፈ ፤ አወላከፈ ፤ አደናቀፈ ።
 ማወናቀፍ ፤ ማወላከፍ ፤ ማደናቀፍ ።
 ወንጌ ፤ (ዋናስየ) ፤ የሌት ፤ ስም ፤ የኔ ፤
 ዋናስ ፤ ዋናሴ ፤ አማዋቹ ፤ ወይም ፤ የወለጌ ፤ ለውጥ ፤
 ይመስላል ።

ዋናስ ፤ (ሶች) ፤ ዋኔ ፤ ዋናስ ፤ ግእዝኛ ፤
 ነው ።

ወነቶ ፤ የመሬት ፤ መደደቂያ ፤ ጣምራ ፤
 ብረት ፤ ያለው ፤ ደንጉራ ፤ የጉራጌ ፤ ሥራ ።

ወንት ፤ የአካንፋራ ፤ ጨዋታ ፤ ጀቱን ፤ ደ
 ርቦ ፤ ሲወጋ ፤ ወንት ፤ ይላል ።

ዋንታ ፤ ዝኔ ፤ ከማሁ ፤ ጀ ፤ ሰው ፤ ባንድ ፤
 ጦር ፤ አጣምር ፤ መውጋት ፤ ደርቦ ፤ መግደል ።

(ወሣ) ፤ ወሥኦ) ፤ አወሣ ፤ (አው
 ሥኦ) ፤ አስታወሰ ፤ መለሰ ፤ መልሰ ፤ ሰጠ ።

ማውሣት ፤ ማስታወስ ፤ ነገርን ፤ መመ
 ለሰ ።

ማውሻ ፤ መመለሻ ፤ መልሰ ፤ መስማ ፤
 አንደበት ፤ ጊዜ ፤ ፍጆታ ።

አስወሣ ፤ አሰሣ ፤ አሳሰበ ፤ አናገረ ፤ አ
 ስመለሰ ፤ ቃል ፤ አሰጠ ።

ተወሣ ፤ (ተወሥኦ) ፤ ታሰበ ፤ ተመለሰ ፤
 ተባለ ፤ ተነገረ ፤ ተሰጠ ፤ መልሱ ።

መወሣት ፤ መታሰብ ፤ መባል ፤ መነገር ፤
 መመለስ ።

መወሻ ፤ መታሰቢያ ፤ መነገሪያ ።
 ተዋሣ ፤ (ተዋሥኦ) ፤ ተመላለሰ ፤ መ
 ልሰ ፤ ተሰጣጠ ።

መዋሥኦት ፤ የዜማ ፤ መጻፍ ፤ ስም ፤
 ቅዱስ ፤ ያሬድ ፤ በጻዊት ፤ መዝሙርና ፤ በነቢያት ፤
 መነሻነት ፤ ለመታንና ፤ ለበዓል ፤ የደረሰው ፤
 ጸሎት ፤ እየተመላለሰ ፤ የሚባል ።

አወሣሥ ፤ የነገር ፤ አመላለስ ፤ ማውሣት ።
 ወሠራ—ቀይና ፤ ጥቀር ፤ ዶሮ—ወ
 ሰራ ፤

ዋዕይ ፤ (ውዕየ) ፤ የፀሐይ ፤ የእሳት ፤ ግ
 ለት ፤ ወበት ፤ ሐፍር ፤ ብርቱ ፤ መቀት ።

ወፋ ፤ (ጋላ ፤ ያፋ) ፤ ጉዳ ፤ አላዳ ።

ወፋ ፤ ወግያ ፤ (ወግያ ፤ ወፋ) ፤ የመ
 ጉዳት ፤ የማባረር ፤ ጦርነት ፤ በየጁ ፤ አውራጃ ፤
 ሲደረግ ፤ የነበረ ።

ወፍ ፤ (ፎች) ፤ (ዮፍ) ፤ ጀ ፤ አገርና ፤ ጀ ፤
 ከንፍ ፤ ያለው ፤ የየብስ ፤ የባሕር ፤ ተንቀሳቃሽ ፤
 ያዋራ ፤ ወገን ፤ ወደ ፤ ሰማይ ፤ እየበረረ ፤ ባየር ፤
 ላይ ፤ የሚሰፍ ፤ የሚንሳፈፍ ፤ ያየር ፤ መንገደኛ ፤
 የነፋስ ፤ ዋነተኛ ። ተባቂም ፤ እንስሳም ፤ ወፍ ፤
 ይባላል ። (ተረት) ፤ ወፍ ፤ እንዳገሯ ፤ ትጦሻለች ።

(የሌት ፤ ወፍ) ፤ ቀን ፤ ተደብቃ ፤ ትውልድ ፤ ሌሊት ፤
 እየበረረች ፤ ምግቧን ፤ የምትፈልግ ፤ እንደ ፤ ዐይጥ ፤
 ጥርስና ፤ ጡት ፤ ጥር ፤ እንደ ፤ ወፍ ፤ ከንፍና ፤ አግር ፤
 ያላት ፤ ልዩ ፤ ወፍ ፤ ላባ ፤ የለሽ ፤ የወላዋይ ፤ ሰው ፤
 ምሳሌ ። (የመስቀል ፤ ወፍ) ፤ በመስከረም ፤ ወር ፤
 በመስቀል ፤ ስምን ፤ የምትታይ ፤ ጥቀር ፤ ድምቢጥ ።

ወፍች ፡

ወፍ ፤ ያፈርሳታ ፤ ወይም ፤ ያውጣጭኝ ፤
 ምስክር ፤ ዐይኔ ፤ አይቷል ፤ ጥርቱ ፤ ስምቷል ።
 ብሉ ፤ ምሉ ፤ ተገዝቶ ፤ ሥዕል ፤ ወግቶ ፤ የሚናገር ፤
 እውነተኛ ፤ ወይም ፤ ሐሰተኛ ፤ አመልካች ፤ ወፍ ፤
 መባሉ ፤ ሰሎሞን ፤ በምሳሌው ፤ (ኢትሕሚ ፤ ሰብኦ ፤
 ውስተ ፤ ቤትከ ፤ እስመ ፤ ያፈ ፤ ሰማይ ፤ ያወፅኦ ፤
 ለነገርክ) ፤ ይላልና ፤ ነው ። ዳግመኛም ፤ ጠላት ፤
 በስውር ፤ ገፍቶት ፤ ገደል ፤ ገብቶ ፤ የጠፋው ፤ (የሞ
 ተው) ፤ ሰው ፤ ራሳ ፤ አሞራ ፤ ሲያንዝብብ ፤ በመመ
 ላከት ፤ ይገኛልና ፤ ስለዚህ ፤ ነው ። ሐሰተኛውም ፤
 የጨለማ ፤ ወፍ ፤ ስይጣን ፤ እንደ ፤ ሽን ፤ ይታወቃል ።

ወፍ ፤ በሠረገላ ፤ (ጋድም) ፤ ላይ ፤ የቆመ ፤
 ዕንጨት ፤ አኳኳት ፤ ወፍኛ ፤ ይመስላል ።

ወፍኛ ፤ የወፍ ፤ አቀማመጥ ፤ ሹኔታ ፤ ወ
 ይም ፤ ጨኸት ።

ወፍ ፤ ብማ ፤ የሚያስመስል ፤ የሐምት ፤
 ብዛት ፤ በሽታ ፤ መድኃኒት ፤ ጠጥቶ ፤ ሲያስታው
 ኩት ፤ ሐምቱ ፤ የሌት ፤ ወፍ ፤ ከንፍ ፤ ይመስላልና ፤
 ወፍ ፤ ተባለ ።

ወፍ ፤ አእላፍ ፤ ብዙ ፤ ወፍ ፤ ግለት ፤
 ነው ። ከወፍ ፤ አእላፍ ፤ አብላኝ ፤ እንዲል ፤ ገበሬ ።

ወፍ ፤ አግር ፤ ማፍና ፤ ጥፋ ፤ የወፍ ፤
 አግር ፤ የሚመስል ፤ ጥልፍልፍ ፤ የከር ፤ ገመድ ።

ወፍ ፤ አርግፍ ፤ ከፋ ፤ ቡዳ ፤ ያይኑ ፤ አ
 ስተያየት ፤ ስንኳን ፤ ሰውን ፤ ወፍ ፤ የሚያረግፍ ፤
 ጠይብ ። ይህም ፤ ለማዳዊ ፤ የሰሐተት ፤ ባህል ፤
 ነው ።

ወፈ ፤ ገዝት ፤ ትምርት ፤ የሌለው ፤ ሰው ፤
 ወፍ ፤ ገዛች ።

ወፈ ፤ ገነት ፤ (ዮፈ ፤ ገነት) ፤ የገነት ፤
 ወፍ ፤ ጣምስ ፤ እመቤታችን ።

ወፍ ፤ ዋሻ ፤ (የወፍ ፤ ዋሻ) ፤ የተራ
 ራና ፤ የደን ፤ ስም ፤ በይፋት ፤ ወረዳ ፤ በጣርማበር ፤
 በታች ፤ ያለ ፤ ቀበሌ ።

ወፍ ፡ ጠጭ ፤ በውስጡ ፡ ያለውን ፡ ውሃ ፡
 ወፍ ፡ የሚጠጣው ፡ የግርሽጥ ፡ አበባ ።
 ወፈ ፡ ያሬድ ፤ (ያፈ ፡ ያሬድ) ፤ ድምጠ ፡
 መልካም ፡ የያሬድ ፡ ወፍ ፡ ጉራዝማ ፤ ባገራችን ፡ ደን ፡
 ውስጥ ፡ ተባብሮ ፡ እንስሱ ፡ በወፍራምና ፡ በቀጪን ፡
 ድምጥ ፡ ሲዘምሩ ፡ ይታያሉ ።

ወፈ ፡ ያሬድ ፡

ወፈ ፡ ያሬድ ፤ ንስር ፡ ቃና ፡ ለቅዱስ ፡
 ያሬድ ፡ ዘማ ፡ ያስተማረ ፤ በግእዝ ፡ እርድዮን ፡
 ይባላል ፡ (ማር ፡ ይሥጽጽ ፡ ይ) ።

ወፍለቅ ፤ የርካብ ፡ ጠፍር ፡ እንደ ፡ ወፍ ፡
 ከንፍ ፡ በኩርቻ ፡ ግራና ፡ ቀኝ ፡ ቀላቀላ ፡ የተለቀቀ ፡
 የተንጠለጠለ ፡ የርካቡ ፡ ቀለበትነት ፡ ወፍ ፡ የሚ
 ለቅ ፡ የሚያሾልክ ፡ ስለ ፡ ሽን ፡ ወፍለቅ ፡ ተባለ ።

ወፈ ፡ ንስር ፤ ሹለት ፡ የበገና ፡ ሹማት ፡
 (አውታር) ፡ ቃናው ፡ እንደ ፡ ወፈ ፡ ያሬድ ፡ የሽን ፡
 ምስር ፡ ቃናን ፡ እይ ።

ወፋንቀር ፤ (ወፍ ፡ አንቀር) ፤ የቅ
 ጠል ፡ ስም ፤ እንቡጡን ፡ ወፍ ፡ የሚያንቀረው ፡ ለስ
 ላላ ፡ ቅጠል ።

ወፋራሽ ፤ (ወፍ ፡ ዐራሽ) ፤ ወፍ ፡
 ፍሬውን ፡ ዐርቶት ፡ ሰው ፡ ሳይተከለው ፡ በዳር ፡
 የበቀለ ፡ ጌሾ ፡ ዐውቆ ፡ በቀል ።

ወፌ ፡ ቆመች ፤ ሕገን ፡ መቆም ፡ ሲዝ
 ምር ፡ የሚባል ፡ የሚነገር ፡ ወፈ ፡ ማለት ፡ የልጁን ፡
 ፤ እጅ ፡ ያሳያል ።

ወፍሬ 1—መፍጫ 1—ፈጨ ።

ወፍላ ፤ ያገር ፡ ስም ፤ በስተስሜን ፡ በ
 ኩል ፡ ያለ ፡ አገር ፡ የአገማግ ፡ አፋፍ ።

ወፈፈ ፤ እንደ ፡ ወፍ ፡ ብድግ ፡ ብድግ ፡
 ብር ፡ ብር ፡ አለ ፤ አበደ ፡ ተቋጣ ።

(ጥፌ) ወፈፌ ፤ የወፈፈ ፤ አብድ ።

ወፈፍ ፡ አለው ፤ ግልፍ ፡ አለው ፤ ቀጣ ፡
 ተሰማው ፡ (ግብ ፡ ሐዋጽጽ ፡ ፲፩) ።

ወፈፍታ ፤ ግልፍታ ፡ ቀጣ ።

ወፈፍተኛ ፡ (ሞች) ፤ ግልፍተኛ ፡ ቀጡ ፡
 አብድ ፡ (ምሳጽ፤ ጽ።)

ወፈፍተኛነት ፤ ግልፍተኛነት ፡ አብድ
 ነት ። ወንጃን ፡ እይ ።

ወፈረ ፤ (ወፈር ፡ ወፈረ ፤ ተሰማራ) ፤
 ገዘፈ ፡ ደንደን ፡ ዳጉስ ፡ ከበደ ፡ ሠባ ፤ ሰፊ ፡ ሽን ፤

እከለ ፡ እካል ፡ ጨመረ ። (ተረት) ፤ ከወፈሩ ፡ ሰው ፡
 አይፈሩ ።

ወፋሪ ፤ የሚወፍር ፤ ደንዳኝ ።

ወፋር ፤ የወፈረ ፤ ገዛፍ ።

ወፍር ፤ ወፋራ ፤ ግዙፍ ፡ ደንዳኔ ።

ወፍራም ፡ (ሞች) ፤ ወፍር ፡ ያለው ፡ ባ
 ለወፍር ፤ ጠብደል ፡ ደንዳና ፡ ግዙፍ ፡ ጉልሕ ፤
 ጉን ፡ ሰፊ ።

ወፍራምነት ፤ ወፍራም ፡ መሾን ፤ ደንዳ
 ናነት ፡ ሰፊነት ።

ወፋፍራም ፡ (ሞች) ፤ ወፋሬና ፡ ብዛት ፡
 ያለው ።

ወፋራ ፤ ወፋራ ፡ ደንደና ፤ የእካል ፡ የመ
 ጠን ፡ የጉን ፡ ጭመራ ።

ወፍረት ፤ ወፍር ፡ ሰፋት ፤ መወፈር ።

ወፈር ፤ (ወፈር) ፤ ዳጉስ ።

ወፈር ፡ አለ ፤ ዳጉስ ፡ ደንደን ፡ ለበስ ፡
 አለ ።

መወፈር ፤ መግዘፍ ፡ መደንደን ፡ መዳ
 ጉስ ፡ መሥባት ፡ መጉላት ፡ (ጸላሙ ፡ ፤ ጽ።)

መወፈሪያ ፤ መደንደኛ ፡ ወፍራም ፡ መ
 ሽኛ ፡ ጊዜ ፡ ምግብ ፡ ድሎት ፡ ስፍራ ።

ሞፈር ፡ (ሮች) ፤ ዐይነተኛ ፡ የርሻ ፡ መ
 ሣሪያ ፡ በቀን ፡ ብዛት ፡ እየተከተከተ ፡ አድጎ ፡
 በመጠኑ ፡ የወፈረ ፤ ፤ በሮች ፡ በርሻ ፡ ጊዜ ፡ በቀን
 በር ፡ ተጠምደው ፡ የሚሰቡት ፡ የሚገቡት ።
 (ጋላ ፡ ሞፈር) ፤ የረሻም ፡ ሴት ፡ ያሚታ ፡ ስም ።

ሞፈር ፡ ውሃ ፤ መንዝንና ፡ ተጉለትን ፡
 የሚለይ ፡ ሹረት ፡ ዝማ ፡ ስለ ፡ ጥልቅነቱ ፡ ሞፈር ፡
 ውሃ ፡ (የሞፈር ፡ ውሃ) ፡ ተባለ ።

ሞፈር ፡ ዘመት ፤ ካንዱ ፡ ቀበሌ ፡ ወደ ፡
 ሌላው ፡ ሞፈር ፡ ይዞ ፡ መሼድ ፡ ማረስ ፡ ሞፈር ፡
 ዘመተ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ሞፈር ፡ ቀንበር ፤ ሞፈር ፡ ከቀንበር ፡
 ጋራ ፡ አንድነት ።

»ፈር ፡ (ሮች) ፤ የርሻ ፡ መሥመር ፤ ስበት ፡
 የሼደበት ፡ ትልም ፡ በግእዝ ፡ ግን ፡ (ፈር) ፤ ሼድ ፡
 ተሰምር ፡ ማለት ፡ ነው ። በደን ፡ ብለሽ ፡ ቡደንን ፡
 ተመልከት ።

አወፈረ ፤ (አውፈረ) ፤ እገዘፈ ፡ አደን
 ደን ፤ አሰፋ ፡ አጉላ ፤ አሠባ ፡ አደለበ ።

አወፋሪ ፤ ያወፈረ ፡ የሚያወፍር ፤ አደንዳኝ ፡
 አሥቢ ፡ አድላቢ ።

አውፋሪ ፤ የቤተ ፡ መንግሥት ፡ ምድረ ፡
 ግቢ ፡ ሠራተኛ ፤ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ የጨዋ ፡ ልጆች ፡
 አስምሪ ፡ ደቀቀ ፡ ብለሽ ፡ ደቀ ፡ ሳፍን ፡ እይ ።

ማወፈር ፤ ማደንደን ፡ ማጉላት ፡ ማሥባት ።

ማወፈሪያ ፤ ማገንደኛ ፤ ማጉሊያ ፤ ማገ
ዘፈያ ፤ ማሥቢያ ።

አስወፈረ ፤ ወፋር ፤ አስደረገ ፤ አስደነደነ ።

አወፋፈር ፤ አደናደን ፤ መወፈር ።

ወቃ ፤ (ወቅፀ) ፤ ከምድር ፤ ጣል ፤ ተመ
ቺውን ፤ መምቻ ፤ አደረገ ፤ እከሌ ፤ እከሌን ፤ እመ
ራት ፤ ወቃው ፤ እንዲሉ ። መታ ፤ ደበደበ ፤ አኼደ ፤
አበራየ ፤ ፈለፈለ ፤ (ኢሳጳጂ ፤ ፲፪) ። (ዝናሙ ፤ ወቃው ፤
በብዛትና ፤ ባለማቋረጥ ፤ ዘንበበት ፤ ወረደበት ፤ መሬ
ቱን ።

ወቂ ፤ (ዎች) ፤ የወቃ ፤ የሚወቃ ፤ የሚያ
ኼድ ፤ ፈልፋይ ።

ውቂያ ፤ ድብደባ ፤ አኼደ ፤ ፍልፈላ ።

መውቃት ፤ መጣል ፤ በበትር ፤ መምታት ፤
መደብደብ ፤ ማኼድ ፤ በከብት ፤ እግር ፤ ማስረገጥ ፤
መፈለፈል ።

መውቂያ ፤ በውድማ ፤ ሙጭ ፤ ለበቅ ፤
መፈለፈያ ፤ መኪና ፤ (ምሳጳጂ ፤ ፳፪) ።

አስወቃ ፤ አሶቃ ፤ አስጣለ ፤ አስመታ ፤
አስደበደበ ፤ አስኼደ ፤ አስፈለፈለ ።

ማስወቃት ፤ ማስመታት ፤ ማስደብደብ ፤
ማስኼድ ፤ ማስረገጥ ።

ማስወቂያ ፤ ማስመቻ ፤ ማስረገጥ ፤ ማስ
ፈለፈያ ።

ተወቃ ፤ ተጣለ ፤ ተመታ ፤ ተደበደበ ፤
ተኼደ ፤ ተፈለፈለ ።

ተወቂ ፤ የሚወቃ ፤ አኼል ።

ውቅ ፤ (ውቂቅ) ፤ የተወቃ ፤ ምት ፤ ፍል
ፍል ፤ ከእብት ፤ ያልተለየ ፤ ፍሬ ።

መወቃት ፤ መመታት ፤ መረገጥ ።

መወቂያ ፤ ስፍራና ፤ ጊዜ ።

ተዋቃ ፤ ተማታ ፤ ተደባደበ ።

ተዋቃ ፤ ተነቃነቀ ፤ ተላደበ ።

መዋቃት ፤ መማታት ፤ መደባደብ ፤ መነ
ቃነቅ ።

መዋቂያ ፤ መማቻ ፤ በትር ፤ ሜዳ ።

አዋቃ ፤ አማታ ፤ አደባደበ ፤ አፈላፈለ ።

አዋቃ ፤ አነቃነቀ ፤ አንገሸገሸ ፤ ፈረሱ ፤
ዐንገቱን ፤ ያዋቃል ።

አዋቂ ፤ ያዋቃ ፤ የሚያዋቃ ፤ የሚያማታ ፤
አደባደብ ፤ አፈላፋይ ።

ማዋቃት ፤ ማማታት ፤ ማደባደብ ፤ ማፈ
ላፈል ።

ማዋቂያ ፤ ማማቻ ፤ ማደባደቢያ ።

አወቃቅ ፤ አመታት ፤ መውቃት ።

ውቃቢ ፤ (ዐቃቢ) ፤ ጥበቃ ፤ የዘብ ፤ ሥራ ።
መላክ ፤ ውቃቢ ፤ እንዲሉ ። ዐቀባን ፤ ተመልከት ።

ውቃቢ ፤ (ዐቃቢ) ፤ ጠባቂ ፤ መልአክ ።

ውቃቢ ፤ ደግ ፤ መንፈስ ። (ተረት) ፤ ሐ
ሰት ፤ ቢናገሩ ፤ ውቃቢ ፤ ይርቃል ።

ውቃቢ ፤ ከፋ ፤ መንፈስ ፤ ዛር ፤ ቆሌ ፤ የ
ጋኔን ፤ ዘበኛ ።

ውቃቢ ፤ አስራቀ ፤ ሰደበ ፤ አዋረደ ፤
ከብርን ፤ ነግ ፤ ገፈፈ ።

ውቃቢ ፤ ቢስ ፤ ሰይጣናም ፤ ሰው ።

ውቃቢ ፤ ቀረበው ፤ ተጠጋው ፤ ጠበ
ቀው ።

ውቃቢ ፤ ራቀው ፤ ሸሸው ፤ ተለየው ።

ወቀዘ ፤ ቀጠነ ፤ መነመነ ፤ ከሰሰ ።

ወቃዛ ፤ ወቃዞ ፤ መንግሥት ፤ ደቃቃ ፤ ከ
ሳሳ ፤ እኸል ፤ ከብት ፤ ሰው ።

ወቀጠ ፤ (ትግ ፤ ወቀጠ ፤ ጥርስን ፤

ገላን ፤ ነቀሰ) ፤ ወጋ ፤ ጠቅ ፤ አደረገ ፤ ፈተገ ፤
ሸከሸከ ፤ ደለዘ ፤ እግርን ፤ እኸልን ፤ በርበሬን ፤ ቅመ
ምን ፤ ጌሾን ፤ ወገጠን ፤ እይ ፤ ከዚህ ፤ ጋራ ፤ አንድ ፤

ነው ፤ ወቀረን ፤ አስተውል ።

ወቀጠ ፤ ቀጠቀጠ ፤ መታ ፤ ገደለ ፤ የበግ ፤
የፍየል ፤ የወይፈን ፤ ቍላን ።

ወቃጭ ፤ (ጭች) ፤ የወቀጠ ፤ የሚወ
ቅጥ ፤ ፈታጊ ፤ ሸከሸከ ፤ ቀጥቃጭ ፤ የወቃጭ ፤
አንፋሽ ፤ እንዲሉ ።

ወቀጣ ፤ መውቀጥ ፤ ቅጥቀጣ ፤ ጉራ ፤ ብ
ለሽ ፤ ጉራን ፤ እይ ።

መውቀጥ ፤ መፈተግ ፤ መሸከሸከ ፤ መቀጥ
ቀጥ ።

መውቀጫ ፤ መፈተጊያ ፤ መሸከሸኪያ ፤
መቀጥቀጫ ፤ ዘንዘና ፤ ማረሻ ።

ሙቃጥ ፤ (ጠች) ፤ ወፍራም ፤ የጅንያ ፤
መርፈ ፤ እንደ ፤ ሰሌን ፤ መስፈያ ፤ ያለ ።

ሙቀጫ ፤ (ጭች) ፤ ከደንጊያ ፤ ከንጫት ፤

ሙቀጫ ፤

ተጠርቦ ፤ ታንጾ ፤ የተበጀ ፤ ዕቃ ፤ እኸልና ፤ ጌሾ ፤ ሌ
ላም ፤ ነገር ፤ መውቀጫ ።

ሙቀጫ ፤ እግር ፤ ከብሻም ።

መቀጫ ፤ ሰገጠ ፤ ምን ፤ ልሥራ ፤ አለ ፤
የሚሠራውን ፤ በጣው ፤ ካህናት ፤ ግን ፤ ወቀጠን ፤
ወገጠ ፤ መቀጫን ፤ መገጫ ፤ ይላሉ ።

መቀጪት ፤ የተበሉ ፤ ስም ፤ በተጉሉትና ፤
በዚጋ ፤ ወደም ፤ ይገኛል ።

ወቃቀጠ ፤ ቀጣቀጠ ፤ ደባደበ ፤ መታታ ፤
ፈታተገ ፤ ሸካሸከ ።

መወቃቀጥ ፤ መቀጣቀጥ ፤ መፈታተግ ።

አስወቀጠ ፤ አሰቀጠ ፤ አሰፈተገ ፤ አሸ
ከሸከ ።

አስወቀጠ ፤ አስቀጠቀጠ ፤ አስመታ ።

አስወቃጭ ፤ ያስወቀጠ ፤ የሚያስወቅጥ ፤
አስቀጥቃጭ ፤ አስፈታጊ ፤ አሸካሻኪ ።

ማስወቀጥ ፤ ማስቀጥቀጥ ፤ ማስፈተግ ።

ማስወቀጫ ፤ ማስቀጥቀጫ ፤ ማስፈተጊያ ።

ተወቀጠ ፤ ተወጋ ፤ ተፈተገ ፤ ተሸከሸከ ፤
ተደለዘ ።

ተወቀጠ ፤ ተመታ ፤ ተቀጠቀጠ ።

ተወቃጭ ፤ የሚወቅጥ ፤ ከበት ፤ እኸል ።

ወቃጣ ፤ ወቃጥ ፤ ቅጥቅጥ ፤ ቀላው ፤ የ
ተቀጠቀጠ ፤ ሰው ።

ውቅጥ ፤ (ውጉእ) ፤ የተወቀጠ ፤ ፍትግ ፤
ሸከሸከ ፤ ውቅጥ ፤ በርበሬ ፤ እንዲሉ ።

ውቃጭ ፤ የመቀጫ ፤ ገለባ ፤ ንፋሽ ፤ ደቃቅ ፤
ዐሠር ።

ውቃጭ ፤ እሾኸ ፤ የወጋው ፤ የውስጥ ፤
እግር ፤ ፅብጠት ፤ ወይም ፤ ቀስል ።

ውቃጫም ፤ ውቃጭ ፤ ያለበት ፤ ባለው
ቃጭ ።

ውቃጫም ፤ አመንዝራ ፤ ወንድ ፤ የም
ላሌ ፤ ስድብ ፤ ነው ።

ተዋቀጠ ፤ ተፋተገ ፤ ተቀጣቀጠ ፤ ተማታ ፤
ተደባደበ ።

መዋቀጥ ፤ መፋተግ ፤ መቀጣቀጥ ፤ መማ
ታት ።

አዋቀጠ ፤ አፋተገ ፤ አሸካሸከ ።

አዋቀጠ ፤ አቀጣቀጠ ፤ አማታ ፤ አደባ
ደበ ።

አዋቃጭ ፤ ያዋቀጠ ፤ የሚያዋቅጥ ፤ የወ
ቃጭ ፤ አጣጣጅ ፤ ዘነዘና ፤ አፈራራቂ ።

ማዋቀጥ ፤ ማፋተግ ፤ ማቀጣቀጥ ።

ማዋቀጫ ፤ ማፋተጊያ ።

አወቃቀጥ ፤ አቀጣቀጥ ፤ መውቀጥ ።

ውቅያኖስ ፤ (ቀላይ) ፤ የጥልቅና ፤ የ
ሰፊ ፤ ባሕር ፤ ስም ፤ ባሚሪካና ፤ በእስያ ፤ መካከል ፤
ያለው ፤ ፓሲፊክ ፤ በእስያና ፤ ባሪያ ፤ መካከል ፤
የሚገኘው ፤ የሀንድ ፤ ውቅያኖስ ፤ ባሚሪካና ፤ ባው

ርኳ ፤ ባሪያ ፤ መካከል ፤ የተዘረጋው ፤ አትላንቲክ ፤
ይባላል ። ሌሎችም ፤ ካውርኳ ፤ በላይ ፤ (በሰሜን) ፤
ባሚሪካና ፤ ባሪያ ፤ በታች ፤ (በደቡብ) ፤ የተንጣ
ለሉ ፤ ውቅያኖሶች ፤ አሉ ፤ የቡሉም ፤ ቀጥር ፤ ጅ ፤
ነው ።

ውቅያኖሶች ፤ (ቀላያት) ፤ ጥልቅ ፤ በ
ፋፈ ፤ ባሕር ።

ውቅያኖሳዊ ፤ የውቅያኖስ ፤ ደሴት ፤ አገር ፤
በውቅያኖስ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ ፈረንጆች ፤ ያሲያንያ ፤
ይሉታል ።

ወቀል ፤ ሹለተኛ ፤ የቀባርዋ ፤ ምት ።

ወቅለምት ፤—ካራ ፤—ቀለመ ፤ መቅ
ለምት ።

ወቀሠ ፤ (ወቂሥ ፤ ወቀሠ) ፤ ሰው ፤ የ
ሠራውን ፤ በደልና ፤ ስሕተት ፤ በሽማግሌ ፤ ፈት ፤
ወይም ፤ በሸንጎ ፤ ገለጠ ፤ ገሠጸ ፤ ተቂጣ ፤ ነቀፈ ፤ ዘ
ለፈ ፤ መከረ ፤ የከፋ ፤ የበጎ ።

ወቃሽ ፤ (ሸች) ፤ የወቀሠ ፤ የሚወቅሥ ፤
ገሣጺ ፤ ዘላፈ ፤ ነቃፈ ፤ መት ፤ ወቃሽ ፤ እንዲሉ ።

ወቃሽ ፤ ከሳሽ ፤ የሚወቅሥ ፤ የሚከስ ።

ወቃሽነት ፤ ወቃሽ ፤ መሾን ፤ ገሣጺነት ።

ወቀሣ ፤ ዘለፋ ፤ ተግሣጽ ፤ ቀጣ ፤ ነውር ፤
ነቀፋ ፤ (ተረት) ፤ የሰጠ ፤ ቢነሣ ፤ የለበት ፤ ወቀሣ ።

ወቀሣ ፤ ከሰሳ ፤ መውቀሥ ፤ መከሰስ ፤
ጭቅጭት ፤ ከርከር ።

መውቀሥ ፤ መገሠጽ ፤ መቂጣት ፤ መዝ
ለፍ ፤ መምከር ።

መውቀሻ ፤ መዝለፊያ ፤ መምከሪያ ፤ ጨዋ ፤
አደባባይ ።

ወቃቀሠ ፤ ዘላለፈ ፤ ተቂጣጣ ፤ መካከረ ።

አስወቀሠ ፤ አሰቀሠ ፤ አስገሠጸ ፤ አዘ
ለፈ ፤ አስቂጣ ፤ አስመከረ ።

አስወቃሽ ፤ ያስወቀሠ ፤ የሚያስወቅሥ ፤
አስነቃፈ ፤ አስቂጭ ፤ አስመካሪ ።

ማስወቀሥ ፤ ማስገሠጽ ፤ ማስቂጣት ፤ ማ
ስመከር ።

ማስወቀሻ ፤ ማዘለፊያ ፤ ማስመከሪያ ።

ተወቀሠ ፤ ተገሠጸ ፤ ተዘለፈ ፤ ተመከረ ፤
ተነቀፈ ።

ተወቃሽ ፤ የሚወቅሥ ፤ ወቀሣ ፤ ተግ
ሣጽ ፤ ቀጣ ፤ ተቀባይ ።

ውቅሥ ፤ (ውቁሥ) ፤ የተወቀሠ ፤ የ
ተገሠጸ ።

መወቀሥ ፤ መገሠጽ ፤ መዘለፍ ፤ መመ
ከር ።

መወቀሻ ፤ ተግሣጽ ፤ መቀበያ ፤ መነቀፊያ ፤
ክፋ ፤ ሥራ ።

ተዋቀሠ ፤ ተቋጣ ፤ ተከራከረ ፤ በደል ፤
ለበደል ፤ ተገላለጠ ።

ተዋቃሽ ፤ የሚዋቀሥ ፤ ተከራካሪ ።

መዋቀሥ ፤ መከራከር ።

መዋቀሻ ፤ መከራከሪያ ።

ተወቃቀሠ ፤ ወቀዛን ፤ ተነጋገረ ፤ ተመ

ላለሰ ።

መወቃቀሥ ፤ እንዲህ ፤ አልከኝ ፤ እንዲህ ፤
አደረግከኝ ፤ መባባል ።

መወቃቀሻ ፤ መነጋገሪያ ፤ መከራከሪያ ።

አዋቀሠ ፤ አከራከረ ፤ አቋጣ ።

አዋቃሽ ፤ ያዋቀሠ ፤ የሚያዋቅሥ ፤ አከራ
ካሪ ።

ማዋቀሥ ፤ ማከራከር ፤ ማቋጣት ።

ማዋቀሻ ፤ ማከራከሪያ ።

አወቃቀሠ ፤ አቋጣጠ ፤ ወቀዛን ፤ እመ
ላለሰ ፤ እነጋገረ ፤ እመካከረ ።

አወቃቃሽ ፤ ያወቃቀሠ ፤ የሚያወቃቅሥ ፤
አመካካሪ ፤ አከራካሪ ።

ማወቃቀሥ ፤ ማቋጣጠት ፤ ማከራከር ።

አወቃቀሥ ፤ አገዛዝ ፤ መውቀሥ ።

ወቀረ ፤ (ወቀር ፤ ወቀረ ። ወገረ) ፤

ወጋ ፤ ጠቀጠቀ ፤ ነቀሰ ፤ ጥርስን ፤ በመላው ።

ወቀረ ፤ ወፍጮን ፤ የግንብ ፤ ደንጊያን ፤
ጠረብ ፤ አበጀ ፤ አሻከረ ፤ አሰላ ፤ (፩ነገ ፤ ፩ ፤ ፲፮) ።

ወቀረ ፤ ተማሪን ፤ ከደንቅርና ፤ አራቀ ፤
በትምርት ፤ አሠለጠነ ።

ወቃሪ ፤ (ሮች) ፤ የወቀረ ፤ የሚወቅር ፤ ነ
ቃሽ ፤ ጠራቢ ፤ (፩ነገ ፤ ፲፪ ፤ ፲፫) ።

ወቀራ ፤ ነቀላ ፤ ጠረባ ።

መውቀር ፤ መንቀስ ፤ መምታት ፤ ማሻ
ከር ፤ ማስላት ።

መውቀሪያ ፤ (ዎች) ፤ ሞቀር) ፤ መን
ቀሽ ፤ መጥረቢያ ፤ የወፍጮ ፤ ማስለያ ፤ ጥቅር ፤
ደንጊያ ፤ ወይም ፤ ብረት ።

መውቀሪያ ፤ የቀበሌ ፤ ስም ፤ በጣርማ
በር ፤ አጠገብ ፤ ያለ ፤ የቅዱስ ፤ ሚካኤል ፤ አጥ
ቢያ ።

ወቃቀረ ፤ ነቃቀሰ ፤ ጠራረብ ፤ መታታ ፤ አ
ሸካካሪ ።

አስወቀረ ፤ አሶቀረ ፤ አስነቀሰ ፤ አስ
ጠረብ ፤ ስል ፤ ሻካራ ፤ አስደረገ ።

አስወቃሪ ፤ ያስወቀረ ፤ የሚያስወቅር ፤ አ
ስነቃሽ ፤ አስጠራቢ ።

ማስወቀር ፤ ማስነቀስ ፤ ማስጠረብ ፤ ማ
ሰላት ።

ማስወቀሪያ ፤ ማስነቀሻ ፤ ማስጠረቢያ ።

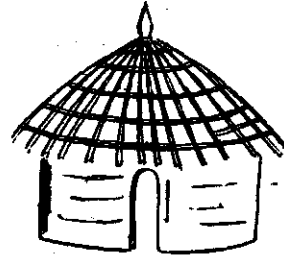
ተወቀረ ፤ (ተወቅረ) ፤ ተነቀሰ ፤ ተጠቂረ ፤
ተጠረብ ፤ ሰላ ፤ ሻከረ ፤ በጀ ፤ ተሰመረ ፤ ተጠረቀ ፤
(ዘፋ፻ ፤ ፲፮ ፤ ፪ነገ ፤ ፲፪ ፤ ፪ዜና ፤ ፴፫ ፤ ፮) ።

ተወቃሪ ፤ የሚወቀር ፤ የሚነቀስ ፤ ወፍጮ ፤
ጥርስ ።

ውቃሪ ፤ የፍወጮ ፤ ድቃቂ ፤ የደንጊያ ፤
ዱቂት ።

ውቅር ፤ (ውቁር) ፤ የተወቀረ ፤ ጥርብ ፤
ሻካራ ፤ ስል ፤ የደንጊያ ፤ ወፍጮ ።

ውቅር ፤ የጣራ ፤ ውጥን ፤ ሽምር ፤ (ምላ
፳፭ ፤ ፳፱) ።

ውቅር ፡

ውቅሮች ፤ አንጻንድ ፤ ጠርቦች ፤ ሽም
ሮች ።

ውቅሮ ፤ የዋሻ ፤ ቤት ፤ ተወቅሮ ፤ ተጠ
ርቦ ፤ የተሠራ ፤ (ገእዝ) ።

ውቅሮ ፤ በትግራይ ፤ ክፍል ፤ ያለ ፤ ቀበሌ ።

ውቅራት ፤ ንቅላት ፤ የድድ ፤ ውግታት ፤
ጥቅራት ።

መወቀር ፤ መነቀስ ፤ መጠቅጠቅ ፤ መ
ጠረብ ።

መወቀሪያ ፤ መነቀሻ ፤ እሾሽ ፤ መርፌ ፤
ደንጊያ ፤ ጊዜ ።

ተዋቀረ ፤ ተናቀሰ ፤ ተጠቃጠቀ ፤ ተጣረብ ።

ተዋቀረ ፤ ተቋጠረ ፤ ተጠረቀ ፤ ተዠመረ ፤
ጣራው ፤ (ተረረ) ፤ ሲገደገድ ፤ ያልበጀው ፤ ሲዋ
ቀር ፤ አላት ፤ ረጀው ።

ዋቀራ ፤ የወቅር ፤ ሥራ ፤ የጣራ ፤ ሽመራ ፤
ቋጠራ ፤ ጥረቃ ።

መዋቀር ፤ መናቀስ ፤ መጠቃጠት ።

መዋቀር ፤ መቋጠር ፤ መጠረቅ ፤ መዠ
መር ፤ ወቅር ፤ መሸን ።

መዋቀሪያ ፤ መናቀሻ ፤ መቋጠሪያ ፤ መታ
ሰሪያ ።

መዋቅር ፤ ዋና ፤ የጣራ ፤ ዕንጨት ፤ ወ
ራጅ ፤ በገእዝ ፤ ግን ፤ መውቀሪያዎች ፤ ማለት ፤
ነው ።

አዋቀረ ፤ አናቀሰ ፤ አጠቃጠቀ ፤ አጣረብ ።

አዋቀረ ፤ ጣራ፡ ወጠነ፡ ዝመረ፡ በዋልታ፡
ላይ፡ ጠረቀ፡ አሰረ፡ (፩ነ፡ ፮፡ ፱) ። ርግጠኛው፡
ገን፡ አዋጠነ፡ አጥመረ፡ ነው ።

አዋቃሪ ፤ ያዋቀረ፡ የሚያዋቅር ፤ አጣ
ራቢ ። ውቅር፡ ዐዋቂ ፤ በልብ፡ ውጋት፡ በምስግር፡
ጠራቂ ።

ማዋቀር ፤ ማናቀስ፡ ማጠቃጠት ፤ ወፍ
ጫ፡ ማጣረብ፡ ማሳላት ። መቋጠር፡ ማሰር፡ መጠ
ረት፡ መስመር ።

ማዋቀሪያ ፤ ማናቀሻ፡ ማጣረቢያ ፤ የው
ቅር፡ መቋጠሪያ፡ መስመሪያ፡ ዋልታ ፤ ወራጅ፡
ዕንጨት ።

አወቃቀር ፤ እንቃቀስ፡ አጠራረብ ፤ መ
ውቀር ።

ወቂራ ፤—ካራ ፤—ቂራ ።

ወቀሬ ፤ (ጋላ) ፤ የፈረስ፡ አጋሰስ፤ ገጣባ ።

ወቀራብ ፤ ወንቀራብ ፤ (ቀረበ) ፤
ወፍን፡ ቆቅን፡ የሚይዝ፡ ወጥመድ፡ ወስፈንጠር ፤
በግእዝ፡ ፀንፈርት፡ ይባላል ። ወቀራብ፡ ማለት፡
በውስጡ፡ አንድ፡ ነገር፡ ሲገባ፡ ሸምቀቆው፡ መቃ
ረቡን፡ ያሳያል ።

ወቀሰ ፤—ዘለፈ ፤—ወቀሠ ።

ወቂት፡ (ቶች) ፤ ወቀየ) ፤ የወርቅ፡ ገን
ዘብ፡ ሚዛን ፤ ወይም፡ ክፍል፡ ፩፡ ብር፡ ፳፡
መሐለቅ፡ ባነሣ፡ ፩፡ ወቂት፡ ይባላል ፤ ይኸውም፡
፳፭፡ ግራም፡ ነው ። ወቂት፡ ወርቅ፡ እንዲሉ ።
አበትን፡ እይ ።

ወራ ፤ (ትግ፡ ወረየ) ፤ ነገረ፡ አለ፡ አ
ሰማ ።

ወራ ፤ ወረቀ፡ ብጫ ፤ መሰለ ። የወራ፡ ቅ
ጠል፡ እንዲሉ ።

ወሬ ፤ ከሰው፡ እንደበት፡ የሚሰማ፡ ነገር፡
ቃል ። (ተረት) ፤ ወሬ፡ ቢነግሩኸ ፤ መላ ፤ ጨ
ምር ። ለወሬ፡ የለው፡ ፍሬ ።

ወሬ፡ በየደጁ ፤ ልዩ፡ ልዩ፡ ኹኖ፡ ይ
ነገራል ፤ ፩ዱ፡ ከሌላው፡ አይገጥምም ።

ወሬ፡ ለውጥ ፤ ሌላ፡ ነገር፡ አምጣ ።

ወሬ፡ ማዶ ፤ በወሬ፡ ብቻ፡ የሚጠቀም ።

ወሬ፡ ነጋሪ ፤ እንዲህ፡ ኹን፡ ተደረገ፡
የሚል ።

ወሬኛ፡ (ኾች) ፤ ወሬ፡ ወዳድ፡ የወሬ፡
ቋት ፤ ባለወሬ፡ የወሬ፡ አባት፡ ከዕርም፡ የማያበላ፡
(ኦርፃ፩፡ ፴፩) ።

ወሬኛ ፤ እነግሣለኹ፡ ባይ ። ወሬኛ፡ ወር፡
ባማርኛ፡ ይገጥማሉ ።

ወሬ ፤ (ወርሃየ) ፤ በ፪፡ የሚተረጉም፡
ዐማርኛና፡ ጎብር፡ ንግግር ። የኔ፡ ወር፡ ማለት፡
ነው ። ሴቲቱ፡ ባሏን፡ ቂጥኝ፡ ይዞኻል፡ እሉ፡
ብትለው፡ ወሬ፡ ነው፡ አላት ። እሷ፡ ቂጥኝ፡ በወጣ

ባት፡ ጊዜ፡ ምነው፡ እንደዚህ፡ አድርገኸ፡ አታለ
ልከኝ፡ አለችው ፤ እሱም፡ ወሬ፡ ነው፡ ብዬኸ፡
አልነበረምን፡ አላት፡ ይላሉ ። (ግጥም) ፤ አፌ፡ አል
ተናገረ፡ በገሮሮዬ፡ አልሰማኹ ፤ እንዲያው፡ ታሰር
ኩና፡ በወሬ፡ ተፈታኹ ።

አወራ ፤ (ወራ) ፤ ወሬ፡ ተናገረ፡ (ማቴ፩፡
፴፫ ። ግብ፡ ሐዋር፡ ፳፩) ።

አወራ ፤ አወረቀ፡ ብጫ፡ አስመሰለ ።

አውራ ፤ (ዎች) ፤ ያወራ፡ የሚያወራ፡ ወ
ሬኛ ።

ማውራት ፤ ወሬ፡ መስጠት፡ መናገር ፤
ማወረቅ፡ ማበጨጭ ።

ማውራያ ፤ መናገሪያ፡ እንደበት፡ ቃል ።

አወራራ ፤ መላልሶ፡ አወራ ።

አስወራ ፤ አስነገረ፡ አስባለ፡ ወሬን ፤
እንዲህ፡ ቢኾን፡ እንዲህ፡ ነው፡ አወኘ ።

ተወራ ፤ ተነገረ፡ ተባለ ።

መወራት ፤ መነገር፡ መባል ።

መወሪያ ፤ መነገሪያ፡ ጊዜና፡ ስፍራ ።

አዋራ ፤ ወሬን፡ አናገረ፡ አዳረሰ፡ ላል
ሰማ፡ አላማ፡ (ነዛ፡ አሰማ) ።

አዋሪ ፤ ያዋራ፡ የሚያዋራ ።

ማዋራት ፤ ማናገር፡ ማዳረስ ።

አወራር ፤ አነጋገር ፤ ማውራት ።

ወር ፤ (ወርሃ) ፤ ሠላላ፡ ቀን፡ ፯፻፳፡
ሰዓት ፤ ፴፫፡ ሺሕ፡ ከ፪፻፡ ደቂቃ ። ወር፡ የሚባሉ፡
ወር፡ ተብለው፡ የሚጠሩ፡ እነዚህ፡ ናቸው ። ፩ኛ፡
መስከረም ፤ ፪ኛ፡ ጥቅምት ፤ ፫ኛ፡ ግዳር ፤ ፬ኛ፡ ታላ
ሣሥ ፤ ፭ኛ፡ ጥር ፤ ፮ኛ፡ የካቲት ፤ ፯ኛ፡ መጋቢት ፤
፰ኛ፡ ሚያዝያ ፤ ፱ኛ፡ ግንቦት ፤ ፲ኛ፡ ሠኔ ፤ ፲፩ኛ፡
ሐምሌ ፤ ፲፪ኛ፡ ነሐሴ ። እኒህም፡ ጳጉሜን፡ ጨም
ረው፡ ፩፡ ዓመት፡ ይኾናሉ ። ቀናቸው ፤ ፫፻፳፩፡ (፮) ፤
ሰዓታቸው፡ ፳፡ ሺሕ፡ ፯፻፳፮፡ ደቂቃቸው፡ ፳፻፳፩፡
ሺሕ፡ ፱፻፳፡ ነው ። ጳጉሜም፡ በ፫፡ ዓመት፡ ፩ ፤
ባ፪፡ ዓመት፡ በዘመነ፡ ሉቃስ፡ ፮፡ ትኾናለች ።

ወር፡ አይጠድቅ፡ የለ ፤ አንድ፡ ወር፡
የማይጠድቅ፡ ጌላ፡ የማይደርቅ፡ የለ ፤ ለጊዜው፡
እንደ፡ ዕድሉ፡ የማይከብር፡ ጌላ፡ የማይዋረድ፡
(የማይቸገር)፡ የለ፡ ማለት፡ ነው ።

ወረ፡ ግቡ ፤ ድርስ፡ ርጉዝ፡ ሴት፡
ካረዝኸች፡ ፳፡ ወራ፡ ዐልቆ፡ ፱ኛ፡ ወራ፡ የገባ፡
የባተ ።

ወር፡ ተራ ፤ የወር፡ ተራ ፤ ሥራ፡ ዘብ፡
ጥበቃ ።

ወር፡ ተረኛ፡ (ኾች) ፤ በወር፡ ተራ፡
እየገባ፡ የሚጠብቅ፡ ዘበኛ፡ ወታደር፡ ነፍጠኛ ።
የወር ፤ ቀለብ፡ ደመ፡ ወዝ ።

ወረኛ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።
ወሮች ፤ (አውራጎ) ፤ ከ፪ ፡ ዝምሮ ፡
ያሉ ፡ ብዙዎች ፡ ፴ ፡ ቀናት ።

ወራት ፤ ወራቶች ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ። ወ
ርጎ ፡ በግእዝ ፡ ጨረቃ ፡ ማለት ፡ ሲኾን ፡ የቀድሞ ፡
ሰዎች ፡ ነቢያት ፡ ካህናት ፡ ፩ ፡ ሌሊት ፡ ፪ ፡ ሌሊት ፡
እያሉ ፡ በጨረቃ ፡ ይቈጥሩ ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ፃው ፡
ቀን ፡ ወር ፡ ተባለ ። በጨረቃ ፡ ግን ፡ ጳጳስ ፡ ቀን ፡
ነው ። ዛሬም ፡ ቢኾን ፡ ቀን ፡ የሚዝመረው ፡ ከሌ
ሊቱ ፡ ባ፩ ፡ ሰዓት ፡ ነው ።

ወራተኛ ፤ የወራት ።

ዋሪ ፡ (ዎች) ፤ ጥቁር ፡ ወፍ ፡ ማማት ፤
ወማይ ። ዋሪ ፡ ዋሪ ፡ እንዲል ፡ አገዳ ፡ ጠባቂ ።
በጋልኛ ፡ ግን ፡ ማታ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ዋር ፤ (ዋዕር) ፤ የእኸል ፡ በሽታ ፡ ዕምድ ፡
ባየር ፡ መለወጥ ፡ የሚኾን ። ባለ ፡ ብለኸ ፡ ባይን ፡
ተመልከት ።

ዋር ፤ የጣቃ ፡ የመጻ ፡ ዕጥፋት ፡ ዱራ ፡ በ
ሚባል ፡ ብረት ፡ የሚለካ ።

ውሪ ፤ — ውርጋጥ ፤ — ወረወረ ።

ውራ ፤ — የሰርዶ ፡ ዐይነት ፤ — ወረረ ።

ውር ፤ ውሮ ፤ — የድመት ፡ መጥ

ሪያ ፤ — ወረረ ።

ወረበ ፤ ሣርን ፡ እኸልን ፡ ዐልፎ ፡ ዐልፎ ፡
ዐጠደ ፡ ጉረፍ ፡ ጉረፍ ፡ አደረገ ፡ የደረሰውን ፡ የበረ
ቋውን ፡ የደረቀውን ።

ወረበ ፤ የሕገንን ፡ ጠጉር ፡ እየዘለለ ፡ ላል ።

ወረበ ፤ ዜማን ፡ እንደ ፡ መሰለው ፡ አንዱ
ንም ፡ አንዱንም ፡ ጠቅሶ ፡ ቀንቀን ፡ እዚህ ። ዜማ
ውም ፡ ንኡስ ፡ መረግድ ፡ ዐበይ ፡ መረግድ ፡ ድርብ ፡
መረግድ ፤ ቸብቸቦ ፡ ይባላል ። ሦስቱ ፡ በከበርኛ ፡
በጸናጽል ፤ አራተኛው ፡ ግን ፡ ጭብጨባ ፡ ይጨመ
ርበታል ። ለዘበ ፡ ብለኸ ፡ ለዘብን ፡ እይ ።

ወረበ ፤ ውርባ ፡ ጣል ።

ወራቢ ፤ የወረበ ፡ የሚወርብ ፤ ዐማጅ ፡
ደብተራ ።

ውረባ ፤ መወረብ ።

ወረብ ፡ (ቦች) ፤ መንፈሳዊ ፡ የካህን ፡
ዜማ ፡ በምላት ፡ ሳይኾን ፡ በከረል ፡ የሚደረግ ።

ወረብ ፤ ያገር ፡ ስም ፤ በባሌ ፡ አውራጃ ፡
የሚገኝ ፡ ያሱን ፡ አኖሬዎስ ፡ ገዳም ። ዛሬ ፡ ግን ፡ እስ
ላሞች ፡ ስለ ፡ ያዙት ፡ ኑር ፡ ሑሴን ፡ ይባላል ።
አኖሬዎስ ፡ ዘብሔረ ፡ ወረብ ፡ እንዲል ፡ ገድለ ፡
ተክለ ፡ ሃይማኖት ።

ውርባ ፤ ሌሊት ፡ ከአየር ፡ የሚወርድ ፡
ጠል ፡ ርጥበት ፡ የዝናም ፡ የካፊያ ፡ ዐይነት ፡ እዝር
ዕትን ፡ አትክልትን ፡ የሚያርስ ፡ የሚያረሰርስ ።
ውርጭን ፡ እይ ።

መወረብ ፤ በመደዳ ፡ ሳይኾን ፡ በመዝለል ፡
ማጠድ ፤ ማዜም ፡ ውርባ ፡ ማዝንም ።

መወረቢያ ፤ ማጭድ ፡ በዓል ፡ አጥበያ ፡
ንጋት ።

አስወረበ ፤ አላጠደ ፡ አስላጠ ።

አስወረበ ፤ ወረብ ፡ አስደረገ ፡ አስቀንቀን ።

አስወረበ ፤ ውርባ ፡ አስጣለ ።

አስወራቢ ፤ ያስወረበ ፡ የሚያስወርብ ፡
አስቀንቃኝ ።

ማስወረብ ፤ ማላጠድ ፡ ማስቀንቀን ።

ተወረበ ፤ ታጠደ ፡ ተላጠ ፡ ሣሩ ፡ ጠ
ጉሩ ።

ተወረበ ፤ ተባለ ፡ ተዘመ ፡ ወረቡ ።

ተወራቢ ፤ የሚወረብ ፡ የሚታጠድ ፡ የ
ሚላጭ ፡ የሚዘም ።

ውርብ ፤ የተወረበ ፡ ሣር ፡ ዜማ ።

አዋረበ ፤ አስተማጠደ ፡ አለማጠ ።

አዋረበ ፤ እዚያዚያው ፡ አቀናቀን ።

አዋራቢ ፤ ያዋረበ ፡ የሚያዋርብ ፤ አስተ
ማማጅ ፡ የወረብ ፡ ረዳት ።

ማዋረብ ፤ ማስተማጠድ ፡ ማቀናቀን ።

አወራረብ ፤ አስተማጠድ ፤ መወረብ ።

ወረቤ ፤ መልክ ፡ ብማ ፡ የኾነ ፡ ታናሽ ፡
ወፍ ።

ወረቤ ፤ የኔ ፡ ወረብ ።

(ጥቦ) ወረቦ ፤ (ጋላ) ፤ ድዙላ ፡ የዱር ፡ ፍየል ።

ወረቦ ፡ ዋሻ ፤ (የወረቦ ፡ ዋሻ) ፤ የቀ

በሌ ፡ ስም ፤ በደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ አፋፍ ፡ ያለ ፡ በፍራ ፡
ቀድሞ ፡ ዘመን ፡ በዋሻው ፡ ወረቦ ፡ ያድርበት ፡ ስለ ፡
ነበረ ፡ ወረቦ ፡ ዋሻ ፡ ተባለ ።

ወርቢ ፤ አራተኛ ፡ የቀባርዋ ፡ ምት ።

ወረገ ፤ እንዳች ፡ አልባ ፡ ኾነ ።

ወረጋ ፤ ባዶ ፡ እጅ ፤ ሌጣ ፡ ያልተማነ ፡
ከብት ።

ተውረገረገ ፤ ተረገረገ ።

መውረግረግ ፤ መረግረግ ።

ወሪጋ ፤ (አሪጋ) ፤ ሳላ ፡ ቀንዳም ፡ የዱር ፡
እንስሳ ።

ወሪጋ ፤ የሴት ፡ ስም ፤ የክቡር ፡ ራስ ፡ ዳ
ርጌ ፡ እናት ።

ወርጎ ፤ የዛፍ ፡ ስም ፤ ጥፈር ፡ የሚኾን ፡
ዕንጨት ።

ውርጋጥ ፤ — የሚራገጥ ፡ ልጅ ፤ — ረ
ገጠ ።

ወረገት ፤ (ወረ ፡ ገት) ፤ በገት ፡ ያሉ ፡
ቤተ ፡ ሰቦች ፤ ወይም ፡ ቤቶች ፡ የመንግሥት ፡ የዕ

ርድ ፡ ከብት ፡ የሚቀለብባቸው ፡ ወረ ፡ ወራ ፡ ሰዎች ፤ ወሪ ፡ የዚህ ፡ ቤቶች ፡ ባለቤቶች ፤ ገኑ ፡ በቡልጋ ፡ በኩል ፡ ያለ ፡ እገር ፡ የገኑ ፡ ትርጓሜ ፡ ከዳተኛ ፡ ማለት ፡ ነው ፤ እሥብቶ ፡ ዐራጅነቱን ፡ ያሳያል ፡ የወረገኑ ፡ ሹም ፡ በቀድሞ ፡ ዘመን ፡ ጸሐፊ ፡ ላሕም ፡ ይባል ፡ ነበረ ፡ ወረገኑ ፡ የተባለ ፡ በንጉሥ ፡ ግህለ ፡ ሥላሴ ፡ ዘመን ፡ ሳይሆን ፡ አይቀርም ፤ ይህም ፡ ጋልኛ ፡ ነው ።

ወረ ፡ ሸጎ ፡ (ኖች) ፤ የሸጎ ፡ ዑመር ፡ ተወላጆች ፤ በየጁ ፡ የሚገኙ ፡ ነገዶች ።

ወረደ ፡ (ወረድ ፡ ወረደ) ፤ ከላይ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ መጣ ፡ ዝቅ ፡ አለ ፤ ርጠ ፡ ተንደረደረ ፡ ከሰማየ ፡ ሰማያት ፡ ወረደ ፤ ከድንግል ፡ ማርያም ፡ ተወለደ ፡ (ከፈረሰ ፡ ወረደ) ፤ ዱብ ፡ አለ ፡ (ባንገት ፡ ወረደ) ፤ እስከሰ ፡ አለ ፡ (ዛሬ ፡ ዳኛው ፡ በእኩል ፡ ላይ ፡ ወረደበት) ፤ መሽበት ፤ እጅግ ፡ ተቈጣው ፡ ትከሻን ፡ አስተውል ።

ወረደ ፤ ፈሰሰ ፡ ዘንመ ፡ ተንዝቀዝቀ ፡ ተንደለደለ ።

ወረደ ፤ ወደ ፡ ውሃ ፡ ሼደ ፡ ተቈለቋለ ፡ ተዘቀዘቀ ።

ወረደ ፤ ጨነገፈ ፡ ተጠናወተ ።

ወረደ ፤ ጉደለ ፡ ተቀነሰ ።

ወረደ ፤ ጉናም ፡ ሽን ።

ዘወረደ ፤ የሑዳዴ ፡ መዝመሪያ ፡ ሳምንት ፤ ጸመ ፡ ሕርቃል ።

ወረዴ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፡ ለወረደ ፡ እባብን ፡ እይ ።

ወራጅ ፡ (ጆች) ፤ የወረደ ፡ የሚወርድ ፤ ፈላሽ ፡ ተቈልቋይ ፡ ውሃ ፡ ወራጅ ፡ እንዲሉ ።

ወረዳ ፡ (ዎች) ፤ ዝቅታ ፡ ታች ፡ ቀላቀላ ።

ወረዳ ፤ ካውራጃ ፡ በታች ፡ ያለ ፡ ምክትል ፡ ግዛት ፤ የብዙ ፡ ቀበሌ ፡ ዳኝነት ፡ ቤት ፡ የምስለኔ ፡ መኖሪያ ።

ወረዳ ፡ ገዢ ፤ የሻለቃ ፡ ወይም ፡ የመንግሥት ፡ እንደራሴ ።

ወረዳ ፡ ወረደ ፤ ከበታቹ ፡ ተጣላ ፤ አለማዕርጉ ፡ ተገኘ ።

ወረዳ ፡ ፈጪ ፤ ባንድ ፡ ጊዜ ፡ እደቀቀ ፤ ሳይሰልቅ ፡ ቀረ ።

ወራዳ ፡ (ዶች) ፤ የተዋረደ ፤ ጎሱር ፡ ልክስክስ ፡ ነውረኛ ፡ ጉስቋላ ፡ በጠባቂና ፡ ባመሉ ፡ (ናሐዩ ፡ ፲፩) ።

ወርድ ፤ (ርሕብ) ፤ የጉን ፡ ሰፋት ፡ ከቂመት ፡ የሚያንስ ፡ (ዘፍኧ ፡ ፲፩ ፡ አዮጃፍ ፡ ፲፩) ።

ወርድ ፤ ዐርብ ፡ አራትያ ፡ ዐምስትያ ።

ወርዳም ፤ ጉናም ፡ ጉን ፡ ሰፊ ፡ (ኤርፃ፩ ፡ ፶፭) ።

ወርዳሚት ፤ ወርድ ፡ የሰፋ ፡ ምድር ፡ (ኢሳጳጃ ፡ ፲፭) ።

ወርድ ፡ ንባብ ፤ እንደ ፡ ዐበይ ፡ ንባብ ፡ የማይቀለጥፍ ፡ ጉት ፡ የሐዘን ፡ ንባብ ።

ወርድ ፤ (ዐረ) ፤ ጽጌ ፡ ረዳ ።

ወርድ ፤ የወረደ ፡ የተለየ ፡ ውርድ ፡ ከራሴ ፡ እንዲሉ ።

ወርድ ፤ ትች ፡ የነገር ፡ ሐተታና ፡ ማስረጃ ፡ ውርድ ፡ ነዢ ፡ እንዲሉ ፡ ሰማይ ፡ አይታረስ ፤ ውሃ ፡ አይጠበስ ፤ አባት ፡ አይከሰስ ፡ ሰማይ ፡ በመብረቅ ፡ ይታረሳል ፤ ውሃ ፡ በምንቸት ፡ ይጠበሳል ፤ አባት ፡ በወንጀል ፡ ይከሰሳል ፡ (አቶ ፡ አጉናፍርና ፡ ልጃቸው ፡ አቶ ፡ ሀብተ ፡ ማርያም) ።

ወርዴ ፡ (ዎች) ፤ ቂጥኝ ፡ የወጣለት ፡ የረገፈለት ፡ ከገላው ፡ የወረደለት ፡ ሰው ፡ ቂጥኛም ፡ ከውርዴ ፡ ይጣውታል ፡ እንዲሉ ።

ወርጂ ፤ ያንተን ፡ ይሰጠኝ ፡ ፈረስ ።

ወርጂብኝ ፤ ሳይታሰብ ፡ ድንገት ፡ በሰው ፡ ላይ ፡ የወረደ ፡ አደጋ ።

ወርጂብኝ ፤ ባለማቋረጥ ፡ የተደረገ ፡ ቀጣ ፡ መፃት ።

ወራጅ ፤ እርጌ ፡ ልብስ ፤ ያለቀ ፡ የደቀቀ ፡ ጨርቅ ፡ ከለባሽ ፡ አካል ፡ የወረደ ።

ወርጃ ፤ ጭንገፋ ፤ የፅንሰ ፡ የሽል ፡ መጪንገፍ ።

ወረድ ፤ (ወረድ) ፤ ዝቅ ፡ መውረድ ።

ወረድ ፡ አለ ፤ ዝቅ ፡ አለ ፡ ወረደ ።

መውረድ ፤ መቋቋል ፡ መዘቅዘቅ ፡ መፍሰስ ፡ መዝነም ፤ ወደ ፡ ታች ፡ መሼድ ፡ መምጣት ።

መውረድ ፤ ማርጀት ፡ መቶ ፡ እመቃብር ፡ መግባት ።

መውረጃ ፤ መቋቋይ ፡ መፍሰሻ ፡ ቀላቀላት ፡ ቦይ ፡ (ጀነገ ፡ ፲፪ ፡ ጽ ፡ ፪ዜና ፡ ፪ ፡ ፲፩) ።

ወራረደ ፤ ዘናነመ ፡ ፈላሰሰ ።

አወረደ ፤ ቀላቀላ ፡ ወደ ፡ ቁላ ፡ ነዳ ፡ አመጣ ፡ እስኪደ ።

አወረደ ፤ አዘነመ ፡ አፈሰሰ ፡ ኤልያስ ፡ ከሰማይ ፡ እሳት ፡ አወረደ ።

አወረደ ፤ ቀንቀነ ፡ ዘፈነ ፡ ግጥም ፡ ገጠመ ።

አወረደ ፤ እንቁረቁረ ፡ መላ ፡ ዐደለ ፡ ሰጠ ፡ ለገሰ ፡ ቸረ ፡ ዛሬ ፡ ማታ ፡ እኩል ፡ ጠጅ ፡ አወረደ ።

አወረደ ፤ አዚመ ፡ ዚቅ ፡ አወረደ ፡ እንዲሉ ።

አውራጅ ፤ ያወረደ ፡ የሚያወርድ ፤ አፍላሽ ፡ ቀንቃኝ ፡ ዘፋኝ ፡ ግጥም ፡ ዐዋቂ ።

አውራጆች ፤ የሚያወርዱ ፤ ዘፋኞች ፡

ግጥም ፡ ገጣሞች ፡ አረኾዎች ፡ ድምፁ ፡ ረዣዥሞች ፡
ወንዶችና ፡ ሴቶች ።

አውራጅ ፤ አቋልጃይ ፤ ሞላላ ፤ የመቃና ፡
የላንቃ ፡ ገበታ ፡ በ፪ቱ ፡ ወይም ፡ በ፫ቱ ፡ ያንድ ፡
አነስተኛ ፡ አውራጃ ፡ ሕዝብ ፡ በከፊል ፡ ሊመገብ
በት ፡ የሚችል ።

አውራጃ ፤ በጠቅላይ ፡ ግዛትና ፡ በወረዳ ፡
መካከል ፡ ያለ ፡ አገር ፡ ግዛት ፤ ወይም ፡ የዳኝነት ፡
ቤት ፡ የምክትል ፡ አገረ ፡ ገዢ ፡ መቀመጫ ፡ ብዙ ፡
ተበሌ ፡ ወረዳ ፡ እንዲባል ፡ ብዙ ፡ ወረዳም ፡ አው
ራጃ ፡ ይባላል ። የወረዳና ፡ ያውራጃ ፡ ትርጉም ፡
ከራስ ፡ ከተማ ፡ ከጠቅላይ ፡ ግዛት ፡ ዝምሮ ፡ ወራጅ ፡
ወንዝ ፡ በመለስ ፡ ማለት ፡ ነው ።

አውራጃዎች ፤ ምክትል ፡ አገር ፡ ግዛ
ቶች ፡ ወረዳ ፡ ያንድ ፤ አውራጃ ፡ የብዙ ፤ አውራጃ
ዎች ፡ የብዙ ፡ ብዙ ፡ ናቸው ።

አውራጃ ፤ ፪ ፡ ማእዘን ፡ ዕንጨት ። አው
ራጃ ፡ መብሻ ፡ እንዲሉ ። አውራጃ ፡ መባሉ ፡ ከዋ
ልታ ፡ እስከ ፡ ሰበሰብ ፡ ከድምድማት ፡ እስከ ፡ መሠ
ረት ፡ ነው ።

አውራጃ ፤ የቁርቁር ፡ ማገር ፡ ተሸካሚ ፡
ድፍን ፡ ዕንጨት ፤ በባላገር ፡ ግን ፡ ማዋቀሪያ ፡
ውቅር ፡ ይባላል ።

ማውረድ ፤ ማዝንም ፡ ማፍሰስ ።

ማውረጃ ፤ ጊዜ ፡ ወንቃፍ ፡ ዋሰዳ ።

አስወረደ ፤ አሶረደ ፤ (ግብ ፡ ሐዋጃ፤
፴) ፡ አሸቋለቋለ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ አስመጣ ፤ አስለቀቀ ፡
አስለየ ፡ አስወገደ ። እከሌ ፡ ዋስትናውን ፡ ከራሱ ፡
አሶረደ ፡ እንዲሉ ።

አሶረደ ፤ ዕንሰን ፡ ሽልን ፡ አስጨነገ፤ ፡
ከማሕፀን ፡ አለ ፡ ጊዜው ፡ አሰጣ ፡ ሴትየዋን ፡ ምች ፡
አሶረዳት ።

አስወራጅ ፤ ያስወረደ ፡ የሚያስወርድ ፡ በ
ሽታ ፡ መድኃኒት ።

ማስወረድ ፤ ማሸቋልቋል ፡ ማስለቀቅ ፡
ማስጨንገፍ ።

ማስወረጃ ፤ ማስለቀቂያ ፡ ማስጨንገፊያ ፡
ክስ ፡ ሥራይ ።

ተወረደ ፤ ዝቅ ፡ ተባለ ፤ ቀላቀላ ፡ ተ
ሽደበት ፡ ዛፋ ፡ ገደሉ ።

ተወረደ ፤ (ወረደ) ፤ ፈጸመ ፡ ጨረሰ ።
እከሌ ፡ ዕዳውን ፡ ተወረደ ፡ እንዲሉ ። ዕዳው ፡ ከቀ
ፐር ፡ እየጉደለ ፡ ማለቱን ፡ ያሳያል ።

ተወረደ ፤ አነሰ ፡ ተቀነሰ ፡ ዐጸጸ ፡ ጉደለ ።
(ጥራ) ተወራጅ ፡ (ጀች) ፤ አነስተኛ ፡ ሰው ፡
ዝቅተኛ ፡ ምክትል ፡ ሹም ፤ ወይም ፡ ሌላ ፡ ነገር ።

ተዋረደ ፤ ተሻረ ፡ ከሰረ ፤ በጣ ፡ ነጣ ፡
ባልንጀራው ፡ በለጠው ፤ ደሽየ ፡ ከክብር ፡ ከማዕ
ርግ ፡ ወደቀ ፤ ከጌትነት ፡ ራቀ ፤ ጉሰቋል ።

ተዋረደ ፤ ትሑት ፡ ሽን ፡ ታዘዘ ።

ተዋራጅ ፤ የሚዋረድ ፤ ታዛዥ ፡ ዕሽ ፡ ባይ ።

ተዋረድ ፤ ትሕትናን ፡ ገንዘብ ፡ አድርግ ።

ተዋረድ ፤ ዝቅታ ፡ ደረጃ ።

በተዋረድ ፤ በዝቅታ ፤ በላይና ፡ በታች ።

መዋረድ ፤ መሻር ፡ መከሰር ፡ ማጣት ፡
መደሽየት ፤ መታዘዝ ፡ (፩ሳሙ ፡ ፩ ፡ ፲፩) ።

መዋረጃ ፤ መደሽያ ፤ መታዘዣ ፡ ትሑት ፡
መሽኛ ።

ተዋርዶ ፤ መዋረድ ፤ ርን ፡ ተጭነኸ ፡ እን
ብብ ፡ (ግእዝ) ።

ተዋርዶ ፤ ዝቅ ፡ ብሉ ፡ (ዐማርኛ) ። ተዋ
ርዶ ፡ ከማግኘት ፡ ኩርቶ ፡ ማጣት ፡ እንዲሉ ።

ተወራረደ ፤ ተሻገተ ፡ ተከራከረ ፡ ተቋ
ታች ፡ ተወዳደረ ፤ እምነት ፡ ከደት ፡ ተነጋገረ ፤
እስጥ ፡ አገባ ፡ ተባባለ ። እንወራረድ ፤ አህያ ፡ እን
ረድ ፡ እንዲል ፡ እረኛ ፡ ሰጠን ፡ ተመልከት ።

ተወራረደ ፤ ተበለተ ፡ ተጠባ ፡ ተቋረጠ ፡
ሥጋው ።

ተወራራጅ ፤ የሚወራረድ ፤ ተሻጋች ፡ ጠ
በቃ ፡ ነገረ ፡ ፈጅ ።

ውርርድ ፤ ውድድር ፡ ቀትቻ ፡ ከክር ፡
መግት ፤ ማር ፡ በቅሉ ፡ ፈረሰ ፡ አዋሌ ። በውርርድ ፡
ላይ ፡ ውርርድ ፤ በነብር ፡ ላይ ፡ ስማርድ ፡ እንዲሉ ።

የውርርድ ፤ በብር ፡ የሚከፈል ፡ የዳኝነት ፡
ገንዘብ ።

መወራረድ ፤ መከራከር ፡ መቋታቸት ፡ መ
ወዳደር ።

መወራረጃ ፤ መቋታቻ ፡ መወዳደሪያ ።

አዋረደ ፤ ከላይ ፡ ወደ ፡ ታች ፡ አናጣ ፡ አያ
ያዘ ፡ አዋሰደ ፤ ማውረድን ፡ ረዳ ፡ ዐገዘ ።

አዋረደ ፤ ሻረ ፡ እደሽየ ፡ አላጣ ፤ ዝቅ ፡
አደረገ ፤ ሰደበ ፡ ዐጥንት ፡ አሳደፈ ፡ አጉሰቋለ ፡
(ኢዮ፲፪ ፡ ፲፱ ። መዝ፻፪ ፡ ፲፪ ። ፊልጶ፻ ፡ ፭) ።

አዋራጅ ፡ (ጀች) ፤ ያዋረደ ፡ የሚያዋርድ ፤
ተሳዳቢ ።

ማዋረድ ፤ ማከሰር ፡ ማደሽየት ፤ ወደ ፡
ታች ፡ ማለት ፤ መሰደብ ። በግእዝም ፡ አገሰር ፡
ይባላል ።

ማዋረጃ ፤ አንደበት ፤ ከፋ ፡ ነገር ፡ ስ
ድብ ።

አወራረደ ፤ አሻገተ ፡ አከራከረ ፡ አነጣ
ጠረ ፡ አበጣጠረ ፤ እስጥ ፡ አገባ ፡ አባባለ ።

አወራረደ ፤ ጠባ ፡ በለተ ፡ ብልት ፡ አ
ወጣ ፡ ቁራረጠ ፡ (ሚክ፫ ፡ ፪) ።

አወራራጅ ፤ ያወራረደ ፡ የሚያወራርድ ፤
ዳኛ ፡ በጋማች ።

ማወራረድ ፤ እስተ ፡ ማባባል ፤ መበለት ፡ መቀረጥ ።

ማወራረጃ ፤ የነገር ፡ ጭብጥ ፤ ካራ ፡ ቢላዋ ።
ውርደት ፤ መዋረድ ፤ ዕጦት ፡ ንጣት ፡ ጉስ ቀላፍ ፡ ድኽነት ፡ (ምሳ፤ ፩ ፡ ፪ ፡ ፫ ፡ ፬) ።

ውረድ ፤ ተቈልቋል ። (ሽላላ) ፤ ውረድ ፡ እንወረድ ፡ ተባባሉና ፡ እስደበደቡት ፡ አፋፍ ፡ ቆሙና ።

ውረድ ፡ በሌ ፤ የሚያደስ ፡ ቤት ።

አወራረድ ፤ አፈላበስ ፤ መውረድ ።

አወራረድ ፤ ብዛት ፡ ያለው ፡ ያንድ ፡ ን ባብ ፡ ትርጓሜ ። ለወሰነ ፡ ብለኸ ፡ ተላወሰንና ፡ አላ ወሰን ፤ ለመጠ ፡ ብለኸ ፡ ተላመጠንና ፡ አላመጠን ፡ እይ ፤ የተዋረደና ፡ የአዋረደ ፡ አካሄድ ፡ ከነዚህ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ነውና ።

ወርጅ ፡ (ዶች) ፤ የነገድ ፡ ስም ።

ዋርዳ ፤ (ትግ ፡ ዋሪ ፤ ወማይ) ፤ ጥቀረት ፡ ጥቀርነት ፡ ያለው ፡ ወፍ ፡ ማማት ፡ (ኤር ፡ ፩ ፡ ፮) ።

ዋርዴ ፤ የዋርዳ ፡ ወገን ፤ ወይም ፡ ዐይነት ፡ በቅሎ ፤ ጥቅራ ፡ ጠቋራ ፡ ማለት ፡ ነው ፤ ላህያም ፡ ይነገራል ።

ዋርዳ ፡ ሳሙና ፤ ጠጉና ፡ ጥቀረት ፡ ከቅ ላት ፡ ፈገግታ ፡ ያለው ፡ በቅሎ ።

ወረወረ ፤ (ወረወ) ፤ አሸቀነጠረ ፡ አንነ ፡ ጣለ ። ሺሕ ፡ በመከረ ፡ አንድ ፡ በወረወረ ። የያዙ ትን ፡ ከወረወሩ ፡ ፈሪም ፡ አይባሉ ።

ወረወረ ፤ ለቀቀ ፡ ነደፈ ፤ የፍላጻ ፡ የጦር ፡ (፩ሳሙ ፡ ፲፭ ፡ ፲፩) ።

ወረወረ ፤ አጠጣ ፡ ማግን ፡ ለድር ።

ወረወረ ፤ ሸጉረ ፡ ቀረቀረ ፡ ቁለፈ ።

ወረወረ ፤ ዐይነን ፡ አሻግሮ ፡ እየ ።

ወረወረ ፤ አገባ ፡ አጠለቀ ፡ አስታረበ ፡ ጀን በርን ።

ወረወረ ፤ በትንሽ ፡ ዋጋ ፡ ሺጠ ።

ወርዋሪ ፡ (ዎች) ፤ የወረወረ ፡ የሚወረ ውር ፤ አንኝ ፡ ሸንፈ ፡ ቀርቃሪ ።

ወርዋሪ ፤ በሐረርጌ ፡ ተሠርቶ ፡ የነበረ ፡ ጭፍራ ፡ ስም ፤ ከጋሻ ፡ መካች ፡ ጸላ ፡ ቁም ፡ ጦር ፡ የሚወረውር ፡ ማለት ፡ ነው ።

ውርወራ ፤ የጦር ፡ የፍላጻ ፡ ንድፈያ ፤ ቅር ቀራ ፡ ሸጉራ ፤ ደንጊያ ፡ መጣል ፡ (ሉቃ፤ ፳፪ ፡ ፱፩) ።

መወርወር ፤ ማሸቀንጠር ፡ ማንን ፡ መሸ ጉር ፡ መቀርቀር ።

መወርወሪያ ፤ ማሸቀንጠሪያ ፡ መጣያ ፡ እጅ ፤ መሸጉሪያ ፡ መቀርቀሪያ ፡ ቅርቃር ፡ ሻጉራ ፡ (ዘፀ፤ ፳፮ ፡ ፳፮ ፡ ፳፮ ፡ ፩ሳሙ ፡ ፳፫ ፡ ፮ ፡ መዝ፻፮ ፡ ፲፮) ።

መወርወሪያ ፤ የማግ ፡ ማጠጣ ።
መወርወሪያዎች ፤ ቅርቃሮች ፡ (ዘፀ፤ ፳፮ ፡ ፳፮ ፡ ኢሳ፻፭ ፡ ፪) ።

መወርወሪያ ፡ መወርወሪያ ፡

ወራወረ ፤ ጣጣለ ።

አስወረወረ ፤ አስጓነ ፡ አስጣለ ።

አስወረወረ ፤ አስቀረቀረ ፡ አሸጉረ ፡ አስ ቁለፈ ።

አስወርዋሪ ፤ ያስወረወረ ፡ የሚያስወረውር ፤ አስቀርቃሪ ።

ማስወርወር ፤ ማስጓን ፡ ማስጣል ፡ ማስቀርቀር ።

ተወረወረ ፤ ተጓነ ፡ ተጣለ ።

ተወረወረ ፤ ተለቀቀ ፡ ተነደፈ ፡ (ምርቃት) ፤ የተቃጣ ፡ አይምታኸ ፤ የተወረወረ ፡ አይውጋኸ ።

ተወረወረ ፤ ተሸጉረ ፡ ተቀረቀረ ፡ ተቁለፈ ።

ተወረወረ ፤ ገባ ፡ ጠለቀ ፡ ዐረበ ።

ተወርዋሪ ፤ የሚወረወር ፤ የነተኛ ፡ ኮከብ ፡ ዐይን ፡ እባብ ፡ (ኢሳ፻፱ ፡ ፲፩) ።

ውርወር ፤ (ውርወ) ፤ የተወረወረ ፡ ጦር ፡ ማግ ፡ ሰው ፡ ኳስ ።

ውርወር ፡ አለ ፤ (አንበስበስ) ፤ ተመላለስ ፤ የሕፃን ፡ የባለከንፍ ።

ውርወር ፡ አለ ፤ እጠልቅ ፡ እጠልቅ ፡ ርግብ ፡ ርግብ ፡ አለ ።

ውራ ፡ (ዎች) ፤ ታናሽ ፡ ልጅ ፡ መንከት ፡ ከታራ ፡ ውርወር ፡ ባይ ፡ ተመላላሽ ፡ ውርጋጥ ።

ተወራወረ ፤ ተጓንን ፡ ተጣጣለ ፤ ውርወራን ፡ ተመላለስ ።

መወራወር ፤ መጓጓን ፡ መጣጣል ።

መወራወሪያ ፤ የጦር ፡ ሜዳ ፡ የኳስ ፡ መማወቻ ።

አወራወረ ፤ አንጓን ፤ እንዲወራውሩ ፡ አደረገ ።

አወራወረ ፤ አሻጉረ ፡ አቀራቀረ ፡ አቋለፈ ።

ማወራወር ፤ ማንጓን ፡ ማሻጉር ፡ ማቀራቀር ።

ውርወርታ ፤ (ነበስበስ) ፤ ውርወር ፡ ማለት ፤ የፀሐይ ፡ መግባት ፡ ጥልቅልቅታ ፡ ርግብገብታ ።

ወራውራን ፤ ዝጸ ፡ ከማሁ ፤ ዕርበት ፡ ጥልቀት ።

ወራውረን ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ ስም ፤ ሲ መሽ ፡ በሠርከ ፡ የተወለዱ ፡ ማለት ፡ ነው ።

አወራውር ፤ አጣጣል ፤ መወርወር ።

ወረዛ ፤ (ወሪዝ ፡ ወረዘ) ፤ አገ፡ ራስ ፡ ረጠበ ፤ የሸክላ ፡ የመሬት ፡ የቀሰል ።

መወርዛት ፤ ማገጥት ፡ መራስ ፡ መርጠብ ።

መወርዣ ፤ ማገ፡ መራሻ ፡ መርጠቢያ ።

አወረዛ ፤ አራስ ፡ አረጠበ ፡ አፈሰሰ ፡ በመ ጠት ።

ማወርዛት ፤ ማራስ ፡ ማርጠብ ።

ማወርዣ ፤ ማራሻ ፡ ማርጠቢያ ።

ወረዘት ፤ ርጥበት ፡ ያለው ፡ ትንፋሳን ።

ውርዘት ፤ ላብ ፡ የድካም ፡ ወዝ ።

አወረዛዝ ፤ አስተዣዣዣት ፤ መወርዛት ። ሪዝን ፡ ተመልከት ፤ የዚህ ፡ ዘር ፡ ነው ።

ወርኅ ፤ ወር ፤ የጨረቃ ፡ ስም ፤ ጨረቃ ፡ (ግእዝ) ።

ወረኃ ፤ (ወርኃዊ) ፤ ጨረቃ ፡ እግር ፤ እ ግርቹ ፡ ለጋ ፡ ጨረቃ ፡ የሚመስሉ ፡ ሰው ፡ አህያ ። የቡዳ ፡ ድካ ፡ የፈረንጅ ፡ ወረኃ ፡ የለውም ፡ እንዲሉ ።

ወረኃዎች ፤ (ወርኃውያን) ፤ እግረ ፡ ወ ልጋዶች ።

ወረጨ ፤ ረጨ ፡ ወረበ ፡ ውርጭ ፡ ጣለ ፡ (ገበር) ።

ወረጨ ፤ ተረጨ ፡ ቀዘቀዘ ፡ በረደ ፡ (ተገ ብር) ።

ውርጭ ፤ (አስሐትያ) ፤ በበጋ ፡ ከአየር ፡ የሚወርድ ፡ ቀዝቃዛ ፡ ውርባ ፡ ቡቃያ ፡ አጥፈ ፤ መስተዋት ፡ እየመሰለ ፡ በውሃና ፡ በምድር ፡ ላይ ፡ የሚጋገር ፤ ቅቤ ፡ እድርቅ ፡ እፍንጣ ፡ አቅልጥ ፡ (ዘፀ፲፮ ፡ ፲፱) ።

ውርጨ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ መጠሪያ ፡ ስም ፤ የኔ ፡ ውርጭ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ውርጫም ፤ ውርጭ ፡ ያለበት ፡ የበዛበት ፡ ባለውርጭ ፡ ስፍራ ፤ የውሃ ፡ ዳር ፡ አጠገብ ።

ውርጫውርጭ ፤ የውርጭ ፡ ውርጭ ፤ ብዙ ፡ ውርጭ ።

መወርጨት ፤ ውርጭ ፡ ማድረግ ፡ መኾን ፤ ማዝንም ፡ መወረብ ።

መወርጫ ፤ ውርጭ ፡ መኾኛ ፤ ውርባ ፡ መ ጣያ ፡ ማዝንሚያ ፡ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

ተወራጨ ፤ ተቅበጠጠጠ ፡ ተባጣበጠ ፤ ጸ ጥታ ፡ ዐጣ ፤ ተበላጠ ፤ የጣርና ፡ የጋር ፡ የጭንቅ ፡ እንቅስቃሴ ፡ ተንቀሳቀሰ ።

መወራጨት ፤ መቅበጥበጥ ፡ መበጣበጥ ፡ መበላጠት ።

መወራጫ ፤ መቅበጥበጫ ፡ መበላጫ ።

አወራጨ ፤ አቅበጠጠጠ ፡ አበጣበጠ ፡ አበ ላጠ ፡ ዕረፍት ፡ ነጣ ።

ማወራጨት ፤ ማቅበጥበጥ ፡ ማበላጠት ።

ማወራጫ ፤ ማቅበጥበጫ ፡ ማበላጫ ።

ወረከ ፤ አበረከ ፡ አንበረከከ ።

ተወረከረከ ፤ ተብረከረከ ።

መወረከረከ ፤ መብረከረከ ።

ወርካ ፤ የዛፍ ፡ ስም ፤ ረዥምና ፡ ሰፊ ፡ ዕ ንጫት ፡ ደንጊያን ፡ ተጠግቶ ፡ የሚበቅል ፤ ፍሬው ፡ የሚበላ ። ተማሪ ፡ መምራን ፡ እንደ ፡ ወርካ ፡ ያስፋዎ ፤ እንደ ፡ ቀጤማ ፡ ያለምልምዎ ፡ እንዲል ።

ወርካ ፡

ወረሞ ፤ (ጋላ ፡ አረሞ) ፤ የጋላ ፡ ነገድ ፡ ወገን ፡ ጉሣ ።

ወረሞ ፤ (መቀራል) ፤ የሠባ ፡ የወፈረ ፡ የወረሞ ፡ በግ ፡ መከት ፤ ዳግመኛም ፡ ሥብ ፡ ጮማ ፡ ተብሎ ፡ ይተረጉማል ። አውላዶን ፡ ተመልከት ።

ዋርማ ፤ ሞላላ ፡ አንኮላ ፡ ጠላ ፡ መጠማ ።

(ወረኘ) ፤ ተወራኘ ፤ (ተዐዝረ) ፤ ተበ ተነ ፡ ተሠራጨ ፡ ተሰማራ ፡ ተላለፈ ፡ ተጋጠመ ፡ ተዛጋ ።

መወራኘት ፤ መበተን ፡ መሠራጨት ፡ መ ሰማራት ።

መወራኘ ፤ መሠራጫ ፡ ደን ፡ ዳር ፡ ተራራ ።

አወራኘ ፤ (ዐዘረ) ፤ በተነ ፡ አሠራጨ ፡ አሰማራ ፡ አስተላለፈ ፡ አገኘኘ ፡ አጋጠመ ፤ የሕዝብ ፡ የሰራዊት ።

ማወራኘት ፤ ማሠራጨት ፡ ማሰማራት ።

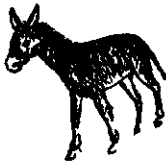
ማወራኘ ፤ ማሠራጫ ፡ ማሰማሪያ ።

ውርኘት ፤ ወለድ ፡ ዐራጣ ፡ ለተበዳሪ ፡ የ ሚሰጥ ፡ የሚበተን ፡ የትርፍ ፡ ትርፍ ፡ እንዲያመጣ ። ርኘትን ፡ ተመልከት ።

ወራና ፤ (ጋላ) ፤ ጦር ። ወገደ ፡ ብለሽ ፡ ወገዳን ፡ እይ ።

ወረንጦ ፤ (ዎች) ፤ የሾዝ ፡ ማውጫ ፡ ሹ ለት ፡ ብረት ፡ ባላገር ፡ በወገቡ ፡ የሚያንጠለጥለው ፡ አንዱ ፡ ሹል ፡ መዘንጠያ ፡ ሹለተኛው ፡ ጉጠት ፡ መ ቈንጠጫ ፡ የሾን ፡ ወይም ፡ መንቀያና ፡ መዘንጠያ ፡ በግራና ፡ በቀኝ ፡ ያለው ፡ አንድ ፡ ብረት ፤ ተረባ ።

ውርንጫ ፡ (ፎች) ፤ ውርንጭላ ፡
 (ሎች) ፤ ያህያ ፡ ግልገል ፤ ተባቱም ፡ እንስቱም ፡
 ውርንጫ ፡ ውርንጭላ ፡ ይባላሉ ፡ (ማቴ፳፩ ፡ ፪ ፡ ፳) ።
 ላ ፡ በግእዝ ፡ አላት ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ሽን ፡ እናቲቱን ፡
 ያስተረጎማል ።

ውርንጭላ ፡

ወረንታ ፤ የሰፈት ፡ ዕቃ ፡ ስም ፤ እንቅብ ፡
 ፪ ፡ ጉርዝኝ ፡ ወይም ፡ ፲ ፡ ቀኝ ፡ እኸል ፡ የሚይዝ ።
 ውርኝት ፤— ዐራጣ ፤— (ወረኘ) ።
 ወረፈ ፤ ሰደበ ፡ ፀረፈ ።
 ወረፈ ፤ ወረበ ፡ ዘለለ ፡ ዐለፈ ።
 ወራፊ ፤ የወረፈ ፡ የሚወርፍ ፤ ሰዳቢ ።
 መወረፍ ፤ መስድብ ፡ መፅረፍ ።
 መወረፊያ ፤ መስደቢያ ፡ ጊዜ ፡ ምላስ ።
 ወረፍ ፡ ወረፍ ፡ አደረገ ፤ እየዘለለ ፡ ዐ
 ጫደ ።
 አስወረፈ ፤ አሰደበ ፡ አፀረፈ ።
 አስወራፊ ፤ ያስወረፈ ፡ የሚያስወርፍ ፤ አ
 ሰዳቢ ።
 ማስወረፍ ፤ ማሰደብ ፡ ማፀረፍ ።
 ተወረፈ ፤ ተሰደበ ፡ ተፀረፈ ፤ አንተ ፡ እን
 ዲህ ፡ ተባለ ።
 ተወረፈ ፤ ተወረበ ፡ ተዘለለ ፡ ታለፈ ።
 ውርፍ ፡ (ፎች) ፤ የተወረፈ ፡ የተሰደበ ፤
 ስዱብ ።
 ውርፍነት ፤ ውርፍ ፡ መኾን ።
 ተዋረፈ ፤ ተሳደበ ፡ ተዋረፈ ፡ (ተረት) ፤
 ቢዋደዱ ፡ ጦም ፡ ገደፉ ፤ ቢጣሉ ፡ ተዋረፉ ።
 ተወራረፈ ፤ ተሰዳደበ ።
 አወራረፍ ፤ አሰዳደብ ፤ መወረፍ ።
 ወረፋ ፤ (ጋላ) ፤ ተራ ፡ ፈረቃ ፡ ፈንታ ።
 ወረቀ ፤ ቦረቀ ፡ ዘለለ ፡ ጨፈረ ፡ ወረቀ ፡
 የመምህራን ፤ ቦረቀ ፡ የሕዝብ ፡ ነው ።
 ወራቂ ፤ ቦራቂ ፡ ዘላይ ፡ ጨፋሪ ፤ አማቂ ።
 አስወረቀ ፤ አስቦረቀ ፡ አዘለለ ፡ አስጨረረ ።
 አስወራቂ ፤ አስቦራቂ ፡ አስጨፋሪ ።
 ወረቀ ፤ ተፋ ፤ እንትፍ ፡ አለ ፡ (ግእዝ) ።
 መረትን ፡ ምራትን ፡ እይ ፤ የዚህ ፡ ዘርች ፡ ናቸው ።

ወረቀ ፤ ወራ ፡ አማረ ፡ ታደሰ ፡ ሸበረቀ ፤
 ወርቅ ፡ መሰለ ፡ ወየበ ፡ በጨጨ ።
 ውረቃ ፤ ግማር ፡ ሽብረቃ ።
 ወርቅ ፡ (ቆች) ፤ ሰቂሙ ፤ የማዕድን ፡
 ስም ፤ ነጭ ፡ ቀይ ፡ ብጫ ፡ መሳይ ፡ ማዕድን ፡ የዕን
 ቀኝ ፡ የሉል ፡ የአልማዝ ፡ ምክትል ፤ ለሰውና ፡ ለመ
 ግሪያ ፡ ለዕቃ ፡ ሹሉ ፡ ጌጥ ፡ የሚሾን ። መሰበ ፡
 ወርቅ ፡ ዐምዶ ፡ ወርቅ ፡ ራስ ፡ ወርቅ ፡ እንዲሉ ፡
 (ዘፍ፪ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪) ። ጠጋ ፡ ዐዘበ ፡ ረከበ ፡ ብለኸ ፡
 መጨገያን ፡ ዛብን ፡ ርካብን ፡ አስተውል ።
 ወርቅ ፤ የገንዘብ ፡ ስም ፤ መደበኛ ፡ ገን
 ዘብ ፤ የብር ፡ የመዳብ ፡ የንሐስ ፡ ያሞሌ ፡ የወረ
 ቀት ፡ ገንዘብ ፡ ሹሉ ፡ መሠረት ፡ መያዣ ፡ ዋስ ።
 ከዚህ ፡ የተነሣ ፡ ማንኛውም ፡ ገንዘብ ፡ ወርቅ ፡ ይ
 ባላል ። (ተረት) ፤ ወርቅ ፡ የያዘ ፡ ቀበዝባዛ ፤ እኸል ፡
 የያዘ ፡ ፈርዛዛ ፡ ገበዘ ፡ ብለኸ ፡ ግብዝን ፡ እይ ።
 ወርቅ ፤ የሐዲስ ፡ ምላሌ ፤ የሠም ፡ ምክ
 ትል ፤ የብሉይ ፡ አንጻር ፡ ሠምን ፡ ተመልከት ።
 ወርቅ ፤ የቂጥኝ ፡ ሽሽግ ፡ ስም ፤ ላመንዝራ
 ዪቱ ፡ ወርቅ ፡ መስጠቱን ፡ ያሳያል ።
 ወርቂ ፤ ወርቂ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡ መጠ
 ሪያ ፡ ስም ፤ የሱ ፡ የሷ ፡ ወርቅ ፡ ማለት ፡ ነው ።
 ወርቂ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የኔ ፡ ወርቅ ።
 ወርቅ ፡ አገኘኸ ፤ የሰው ፡ ስም ።
 ወርቅ ፡ አወጣ ፤ ቂጥኝ ፡ አፈራ ።
 ወርቅ ፡ አጫዋች ፤ በቤተ ፡ ክሲያን ፡
 ጉልላትና ፡ ሰበሰብ ፡ በዘውድ ፡ በእክለል ፡ በመረ
 ሻት ፡ በመሰበ ፡ ወርቅ ፡ በሰገባ ፡ የተንጠለጠለ ፡
 ጌጥ ፡ ነፋስ ፡ ሲነካው ፡ ርስ ፡ በርሱ ፡ እየተጋጨ ፡
 የሚንጀጀ ፤ አንዱ ፡ ላንዱ ፡ አጫዋች ፡ ድምፅ ፡
 አቀባይ ። የበቅሉ ፡ ዐልቦ ፡ መርገፍ ፡ ሻኩራ ።
 ወርቅ ፡ አካል ፤ ጤናማ ፡ ደገና ፡ ጉድ
 ለት ፡ የሌለበት ፡ ገላ ፡ ሰውነት ። ስለ ፡ ወርቅ ፡ አ
 ካል ፡ እንዲል ፡ ለማኝ ።
 ወርቅ ፡ አፈራኹ ፤ የወንድና ፡ የሴት ፡
 ስም ።
 ወርቅ ፡ ብጫ ፤ ወርቅ ፡ የሚመስል ፡ ብጫ ፡
 ጥለት ።
 ወርቂ ፡ ቢጠፋ ፡ ሚዛኑ ፡ ጠፋ ፤ የጥ
 ያቂ ፡ ቃል ።
 ወርቅ ፡ ቡላ ፤ የብጫ ፡ ነጭ ፡ ፈረስ ።
 ወርቅ ፡ በሚዳ ፤ ወርቅ ፡ የሚመስል ፡
 ቅጠል ፡ በሚዳ ፡ የሚበቅል ፤ ለብዙ ፡ ደጃ ፡ መድ
 ገኒትነት ፡ ያለው ፡ ዕፅ ፡ ወርቅ ፡ በዘርፍነት ፡ ሲነ
 ገር ፡
 ወርቅ ፡ ውሃ ፤ የወርቅ ፡ ውሃ ፡ በእሳት ፡
 የተለጠ ።
 ወርቅ ፡ ውሃ ፤ የሴት ፡ ስም ።

ወርቅ ፡ ወንበር ፤ ከወርቅ ፡ የተሠራ ፡ የ
ወርቅ ፡ ወንበር ።

ወርቅ ፡ ዋንጫ ፤ የወርቅ ፡ ዋንጫ ፡ ከወ
ርቅ ፡ የተበጀ ።

ወርቃወርቅ ፤ የቅኔ ፡ ስም ፤ ሠምን ፡ ትቶ ፡
በወርቅ ፡ ብቻ ፡ የሚነገር ፤ የወርቅ ፡ ወርቅ ፡ ሠም ፡
ረገፍ ።

ወርቀ ፡ ዘቦ ፤ (ወርቅ ፡ ዘቦ) ፤ ወርቅ ፡
ያለበት ፡ የተጠለፈበት ፡ ግምጃ ፡ ካባ ። ዘቦ ፤ ዛብ ፡
ዛቦ ፡ ግለትንም ፡ ያሳያል ። ወርቀ ፡ ዘቦ ፡ ጥንታዊ ፡
ግእዝ ፡ ነው ፡ (ዘፀ፱፱ ፡ ፩ ። ፪ሳሙ ፡ ፩ ፡ ፳፭) ።

ወርቅ ፡ ዛብ ፤ የወርቅ ፡ ዛብ ፤ ከወርቅ ፡ የ
ተዘጋጀ ፡ የሽጉጥ ፡ ቋና ።

ወርቅ ፡ ጥብጣብ ፤ የወርቅ ፡ ጥብጣብ ።

ወርቅ ፡ ጥብጣብ ፤ የመላበሻው ፡ ጻርና ፡
ጻር ፡ በወርቅ ፡ ጥብጣብ ፡ የተጌጠ ፡ ካባ ።

ወርቅ ፡ ጥልፍ ፤ በወርቅ ፡ ክር ፡ የተጠ
ለፈ ፡ ልብስ ።

ወርቅ ፡ ጣፋ ፤ ወርቅ ፡ የተለበጠበት ፡
ጋሻ ።

ወርቅ ፡ ይዝነምበት ፤ ለደግ ፡ ለው ፡ ቤ
ትና ፡ ቦታ ፡ የሚነገር ፡ ምርቃት ።

ወርቅ ፡ ይጠሩ ፤ የሴት ፡ ስም ።

ወርቅ ፡ ያንጥፋ ፤ ዝኒ ፡ ከግሁ ።

ወርቅ ፡ ላበደረ ፡ ዐፈር ፤ ለደግ ፡ አድ
ራጊ ፡ ከፋ ፡ መመለስ ፡ (መዝ፻፱ ፡ ፩) ።

ወርቅ ፡ ማንካ ፤ የወርቅ ፡ ማንካ ፡ ከወ
ርቅ ፡ የተሠራ ።

ወርቅ ፡ መርገፍ ፤ የወርቅ ፡ ጌጥ ፡ የመ
ጉናጸፊያ ፡ የጸን ፡ ጥላና ፡ የድባብ ፡ የመሶበ ፡ ወርቅ ፡
ዘርፍ ።

ወርቅ ፡ ነሽ ፤ የሰው ፡ ስም ።

ወርቅ ፡ ንክር ፤ በወርቅ ፡ የተነከረ ፡ ጌጥ ።

ወርቅ ፡ ነሽ ፤ የሴት ፡ ስም ።

ወርቅ ፡ ዐልጋ ፤ የወርቅ ፡ ዐልጋ ፡ ከወ
ርቅ ፡ የተዘጋጀ ።

ወርቅ ፡ ቅብ ፤ ወርቅ ፡ የተቀባ ፡ ዕቃ ፡
መግሪያ ።

ወርቅዬ ፤ (ወርቅዮ) ፤ የጉብስ ፡ ስም ፤ ነጭ ፡
ገብስ ።

ወርቃም ፤ ብዙ ፡ ወርቅ ፡ የሚገኝበት ፡ ስ
ፍራ ፡ (ዘፍ፻ ፡ ፲፩ ፡ ፲፪) ።

ወርቃም ፤ ወርቅ ፡ ያለው ፡ ባለወርቅ ፡ የወ
ርቅ ፡ ጌታ ።

ወርቅማ ፤ ወርቅ ፡ መሳይ ፡ ወርቅ ፡ ሕብር ።

ወርቂት ፤ ባፂ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ጊዜ ፡ የነበ
ረች ፡ የወሎ ፡ ባላባት ።

መወረቅ ፤ ማግር ፡ መሸብረቅ ።

መወረቂያ ፤ መሸብረቂያ ፡ ማግሪያ ።

አወረቀ ፤ አወራ ፡ ዐደለ ፡ አላመረ ፤ ወ
ርቅ ፡ አስመሰለ ፡ አወየበ ፡ አበጠጠ ።

አወራረቅ ፤ አቦራረቅ ፤ መወረቅ ።

ወረቀ ፤ ሣሣ ፡ ረቀቀ ፤ ቅጠል ፡ መሰለ ።

ወርቄ ፤ (ጋላ) ፤ ኮባ ፡ ጉናጉና ።

ወረቀት ፡ (ቶች) ፤ ረቅ) ፤ የብራና ፡ ዐይ
ነት ፤ ደብዳቤ ፡ መጻፊያ ፡ መጻፍ ፡ ማተሚያ ፡ ከጥጥ ፡
ከዕፀዋት ፡ እንደ ፡ መግዛ ፡ ቅጠል ፡ በሥራ ፡ ፈረን
ጆች ፡ የሠሩት ፡ በብራና ፡ ፈንታ ፡ የተተካ ፡ ሉሕ ።

የወረቀትን ፡ ሥራ ፡ የዝመራ ፡ ሺኖች ፡ ናቸው ፤
ይኸውም ፡ ከክርስቶስ ፡ ልደት ፡ በፊት ፡ ፪፻ ፡ ዓመት ፡
ነው ፡ ይላሉ ።

ወረቀት ፤ መላክት ፡ ደብዳቤ ።

ወረቀት ፤ ጣፊ ፤ በወረቀት ፡ ጉዳይ ፡ የ
ሚጥፍ ፡ ደብዳቤ ፡ ጣፊ ።

አወራረቅ ፤ አረቃቀት ፤ መግዛት ።

ወረረ ፤ ከበባ ፡ ዘረፈ ፡ በዘበዘ ፡ በረበረ ፡
ማረከ ። (ተረት) ፤ ካጪር ፡ ምክር ፤ ከረዥም ፡ ው
ረር ። ወረሰን ፡ እይ ።

ወረረ ፤ ለቀመ ፡ ሰበሰበ ፡ አከበ ፡ አከማች ።

ወራሪ ፡ (ዎች) ፤ የወረረ ፡ የሚወር ፤ ከ
ባቢ ፡ ዝንብ ፡ ጉንጻን ፤ ዘራፊ ፡ በዝባኸ ፡ የሴት ፡
ሰባሪ ፡ የቀን ፡ ወራሪ ፡ እንዲሉ ።

ወራሪ ፤ የጥፍራ ፡ ስም ፤ የንጉሥን ፡ ዕል
ፍች ፡ አሳራሽ ፡ ድንኳን ፡ የሚጭን ፡ ሰራዊት ።

ወረራ ፤ ከበባ ፡ ዘረፈ ፡ ብዝበዛ ፡ ምርኮ ።

ወረራ ፤ ለተማ ፡ ስበሰባ ፡ እከባ ። ኩበት ፡
ወረራ ፡ እንዲሉ ።

ወረራ ፤ (ወለላ) ፤ ጥራት ፡ ጥሩነት ፡ ጥ
ዳት ፤ ወዝ ፡ ደም ፡ ግባት ። ይህ ፡ ሰው ፡ የፊት ፡
ወረራ ፡ ያምራል ።

ወረራ ፤ እመም ፡ ገዝም ፡ አፍታ ፡ ቃዳ ፡
ተለላ ።

ወረር ፤ እንድ ፡ ምዕራፍ ፡ (ኪሉ ፡ ሚትር) ፡
(፪ነገ ፡ ፩ ፡ ፲፱) ።

ወረርሽኝ ፤ የጉንፋን ፡ ወይም ፡ የወባ ፡
በሽታ ፡ እንዳንድ ፡ ዘመን ፡ አየር ፡ ሲለወጥ ፡ ከረ
ምት ፡ ውጭ ፡ እየተነሣ ፡ አገርን ፡ የሚወር ፡ ገዳር ፡
ሲታጠን ፡ የሚተር ። ራሒሉን ፡ ተመልክት ።

ወሪራ ፤ (ጋላ) ፤ እገርጋሪ ፡ ላም ።

መውረር ፤ መከብብ ፡ መዝረፍ ፡ መበዝ
በዝ ፡ መበርበር ፡ መማረክ ።

መውረሪያ ፤ መከበቢያ ፡ መዝረፊያ ፡ ጊ
ዜና ፡ ስፍራ ፡ የጦር ፡ ጎይል ።

አወረረ ፤ ሽበት ፡ ጣል ፡ ጣል ፡ አደረገ ፡
አበቀለ ።

አወረረ ፤ አስወረረ ፤ አወረረን ፤ አስወረረ ፤ ማለት ፤ የግእዝ ፤ አካሄድ ፤ ነው ።

አውራሪ ፤ (ዎች) ፤ አስወራሪ ፤ ፊታው ራሪ ፤ እንዲሉ ።

አውራሪስ ፤—አፍንጫ ፤ ቀንድ ፤—አውራሪሥ ።

አስወረረ ፤ አስከበበ ፤ አዘረፈ ፤ አስበዘበዘ ፤ አስበረበረ ፤ አስማረከ ።

አስወራሪ ፤ ያስወረረ ፤ የሚያስወርር ፤ አስከባቢ ፤ አዘራፈ ።

ማስወረር ፤ ማስከበብ ፤ ማዘረፍ ።

ማስወረሪያ ፤ ማዘረፊያ ፤ ማስበርበሪያ ።

ተወረረ ፤ ተከበበ ፤ ተዘረፈ ፤ ተበዘበዘ ፤ ተበረበረ ፤ ተማረከ ፤ የተናቀ ፤ ከተማ ፤ ባህያ ፤ ይወረራል ፤ እንዲሉ ።

ውር ፤ የተወረረ ፤ የተዘረፈ ።

መወረር ፤ መከበብ ፤ መዘረፍ ። ምን ፤ ብለኸ ፤ ምን ፤ ይዋብን ፤ እይ ።

መወረሪያ ፤ መዘረፊያ ፤ መበዝበዝ ።

አዋረረ ፤ አካበበ ፤ አዛረፈ ፤ አበዛበዘ ፤ አማረከ ።

ውራ ፤ የሰርዶ ፤ ዐይነት ፤ ሣር ፤ ማላን ፤ የሚወር ።

ውር ፤ ውሮ ፤ የድመት ፤ መጥሪያ ፤ ያይጥ ፤ ወራሪ ፤ ማለት ፤ ነው ።

ውርዬ ፤ የኔ ፤ ውሮ ፤ የኔ ፤ ድመት ፤ ብሴ ፤ ተልምጣን ፤ ያሳያል ።

ውር ፤ አለ ፤ ድመትን ፤ ጠራ ።

ውርር ፤ መውረር ።

ውርር ፤ አደረገ ፤ ወረረ ፤ ከብብ ፤ አደረገ ።

ወሮ ፤ ዘርፍ ፤ በዝብዝ ፤ ማርኮ ፤ እዩው ፤ ወሮ ፤ ሲገባ ፤ እንዲሉ ፤ ሴቶች ፤ ታቦት ፤ ሲነግሥ ።

ወሮ ፤ በላ ፤ (ሎች) ፤ ሕገ ፤ ወጥ ፤ ልጅ ፤ ማን ፤ ዘራሽ ፤ ቅሬ ፤ ዘርፍ ፤ ቀምቶ ፤ የሚበላ ፤ ስካር ፤ ምንዘር ፤ ቅጥፈት ፤ ሌብነት ፤ ነውር ፤ ሹሉ ፤ ጌጡ ።

አወራረር ፤ አዘራረፍ ፤ መውረር ።

ወረሰ ፤ (ወረሰ ፤ ወረሰ) ፤ ያባት ፤ የናቱን ፤ የዘመዱን ፤ ርስትና ፤ ገንዘብ ፤ በሚገባ ፤ በውድ ፤ ተቀበለ ፤ ተረከበ ፤ የራሱ ፤ አደረገ ፤ በባቱ ፤ ንብረት ፤ ተተካ ፤ (ተረት) ፤ ያለፈቱ ፤ አይቁርስ ፤ ያለቤቱ ፤ አይወርስ ።

ወረሰ ፤ የባዕድን ፤ ይዘታ ፤ በግድ ፤ ያለውድ ፤ ወረረ ፤ ከበበ ፤ ቀማ ፤ ነጠቀ ፤ ዘረፈ ፤ ወሰደ ፤ (ተረት) ፤ የፈሩት ፤ ይደርሳል ፤ የጠሉት ፤ ይወርሳል ።

ወረሰ ፤ ያዘ ፤ አለበለ ፤ አጠለቀ ፤ ዋጠ ፤ ድኻውን ፤ ቅማል ፤ ወረሰው ፤ ፅኑክ ፤ ወረሰው ፤ ዝራቱን ፤ ዐረም ፤ ወረሰው ፤ እንዲሉ ።

ወራሽ ፤ (ሾች) ፤ ወራሲ) ፤ የወረሰ ፤ የሚወርስ ፤ ርስት ፤ ያኹ ፤ ገንዘብ ፤ ፈላጊ ፤ ልጅ ፤ ዘመድ ፤ (ዕብጅ ፤ ፪ ፤ ሮሜጅ ፤ ፲፮) ። ዐልጋን ፤ ተመልከት ።

ወራሽ ፤ ዳኛ ፤ ባለጋራ ።

ወራሽነት ፤ ወራሽ ፤ መኾን ።

ወራሽ ፤ ቈራሽ ፤ ያባቱን ፤ ቤት ፤ የሚወርስ ፤ እንጀራውን ፤ የሚቈርስ ።

ወረሳ ፤ መውረስ ፤ ዘረፋ ።

ዋርሳ ፤ የባል ፤ ወንድም ፤ የወንድሙን ፤ ሚስት ፤ የሚወርስ ፤ (ዘፃጽፃ ፤ ፩ ፤ ፯) ።

ዋርሳ ፤ የሚስት ፤ እት ፤ የእቷን ፤ ባል ፤ የምትወርስ ፤ (ሩት፩ ፤ ፲፩) ።

ዋርሳዬቱ ፤ የወንድም ፤ ሚስት ፤ የባሏን ፤ ወንድም ፤ የምትወርስ ፤ (ዘፃጽፃ ፤ ፯ ፤ ፱) ። ምራትን ፤ እይ ።

መውረስ ፤ መያዝ ፤ መቀበል ፤ መረከብ ፤ ባባት ፤ ቤት ፤ መውልጠን ።

መውረሻ ፤ ኑዛዜ ፤ ጽሑፍ ፤ የጃች ፤ እርባኛ ፤ ቀን ።

አወረሰ ፤ አባት ፤ ወይም ፤ ሌላ ፤ ሰው ፤ ርስቱን ፤ ጉልቱን ፤ ሀብቱን ፤ ንብረቱን ፤ ለወራሹ ፤ ተናዘዘ ፤ ሰጠ ፤ የጀን ፤ ለልጄ ፤ አለ ። ስምን ፤ ተመልከት ።

አውራሽ ፤ (ሾች) ፤ ያወረሰ ፤ የሚያወርስ ፤ ዳግመኛም ፤ (አሑርኪ) ፤ አውራሽ ፤ ያንቺ ፤ አውራ ፤ ማለት ፤ ይኸናል ።

አውራሽነት ፤ አውራሽ ፤ መኾን ።

ማውረስ ፤ መናዘዝ ፤ መስጠት ፤ ወራሹ ፤ እከሌ ፤ ማለት ።

ማውረሻ ፤ ኑዛዜ ፤ ዐጤ ፤ ይመቱ ፤ ማንተም ፤ ፊርማ ።

አስወረሰ ፤ አለፈቃድ ፤ ርስትን ፤ ንብረትን ፤ አስወሰደ ።

አስወራሽ ፤ ያስወረሰ ፤ የሚያስወርስ ፤ ዳኛ ፤ ወንጀል ፤ ሽሉተኛም ፤ አስወራሽ ፤ በቅርብ ፤ ቤት ፤ የአስወራ ፤ ገላፈ ፤ አንቀጽ ፤ ይኸናል ።

ማስወረስ ፤ ማስበርበር ፤ ማስወሰድ ።

ማስወረሻ ፤ ምክንያት ፤ ንጡኤት ።

ተወረሰ ፤ ተገኘ ፤ ተያዘ ፤ ተወሰደ ። በቃል ፤ ያለ ፤ ይረሳል ፤ በመጣፍ ፤ ያለ ፤ ይወረሳል ። (ሰው የው ፤ ተወረሰ) ፤ ርስቱ ፤ ትዳሩ ፤ ተወሰደበት ።

ተወራሽ ፤ የሚወረስ ፤ ርስት ፤ ሥራ ፤ ጥበብ ፤ መንግሥት ፤ ሰማይ ። ጌታችን ፤ ኢየሱስ ፤ ክርስቶስም ፤ ባምላክነቱ ፤ ተወራሽ ፤ በሰውነቱ ፤ ወራሽ ፤ ነው ።

ተወረሰ ፤ ንብረቱ ፤ የተወረሰበት ፤ ሰው ፤ ዘምቶ ፤ ተወረሰ ፤ እንዲሉ ።

ተወራሽነት ፤ ተወራሽ ፡ መኾን ።
 * ውርስ ፤ የተወረሰ ፡ ርስት ፡ ገንዘብ ፤ ወ
 ይም ፡ ሰው ።
 ውርስ ፤ አደረገ ፤ ውርር ፡ ከብብ ፡ አደ
 ረገ ።
 ውርሻ ፤ ሹም ፡ የወረሰው ። (ተረት) ፤ እክሌ ፡
 የዋለበት ፡ ሸንጎ ፡ ዐይጥ ፡ የገባበት ፡ ርጎ ። ርጎውን ፡
 ለውሻ ፤ እሱንም ፡ ለውርሻ ።
 ተዋረሰ ፤ ተያያዘ ፡ ተገናዘበ ፡ ተገናኘ ፡ ተ
 ቋለፈ ።
 ተዋራሽ ፤ የሚዋረስ ፤ ተገናዛቢ ።
 መዋረስ ፤ መያያዝ ፡ መገናዘብ ።
 መዋረሻ ፤ መገናዘቢያ ፡ መቋለፊያ ።
 ተወራረሰ ፤ ተገነዛዘበ ፡ ተቋላለፈ ፤ ውርስ ፡
 ተቀባበለ ።
 ተወራራሽ ፡ (ሾች) ፤ የተወራረሰ ፡ የሚ
 ወራረስ ፤ ተያያዥ ፡ ተገነዛዛቢ ።
 ተወራራሽ ፤ ገ ፡ ከ ፡ ቀ ፤ ተለዋዋጭ ፡ ማ
 ለት ፡ ነው ፤ ተጥር ፡ ፲፱ ፡ እይ ።
 መወራረስ ፤ መያያዝ ፡ መገናዘብ ።
 መወራረሻ ፤ መያያዥ ፡ መገናዘቢያ ፡ ተ
 ልፍ ።
 አዋረሰ ፤ አዛወረ ፡ ርስትን ።
 አዋረሰ ፤ አያያዘ ፡ አገናኘ ፡ አገናዘበ ፡ አቋ
 ለፈ ፡ ዘለበትን ።
 አዋራሽ ፤ ያዋረሰ ፡ የሚያዋርስ ፤ አገናዛቢ ።
 ማዋረስ ፤ ማያያዝ ፡ ማገናኘት ፡ ማዛወር ።
 ማዋረሻ ፤ ማገናኛ ፡ ማገናዘቢያ ፡ ማቋለፊያ ።
 አወራረሰ ፤ ርስትን ፡ አቀባበለ ፡ አዘዋወረ ፡
 አስተላለፈ ።
 አወራረሰ ፤ አገናኘ ፡ አገናዘበ ፡ አቋላ
 ለፈ ።
 አወራራሽ ፤ ያወራረሰ ፡ የሚያወራርስ ፤ አ
 ቀባባይ ፡ አስተላለፈ ፤ አገናዛቢ ።
 ማወራረስ ፤ ማዘዋወር ፡ ማቀባበል ፡ ማረ
 ካከብ ፡ ማገነዛዘብ ።
 ማወራረሻ ፤ ማዘዋወሪያ ፡ ማቀባበያ ፡ ማረ
 ካከቢያ ፤ ማቋላለፊያ ።
 »ርስት ፤ ካባት ፡ ወደ ፡ ልጅ ፡ ሲወርድ ፡
 ሲያያዝ ፡ ሲተላለፍ ፡ የሚኖር ፡ መሬት ፡ ምድር ፡
 ቦታ ፡ ስፍራ ፡ ልጅም ፡ ባይኖር ፡ በዘር ፡ ይወርዳል ፡
 እንጂ ፤ ወደ ፡ ባዕድ ፡ አይሼድም ።
 »ርስተኛ ፤ (ሾች) ፤ የርስት ፡ ጌታ ፡ ባለ
 ርስት ፡ ትክለኛ ።
 »ርስተ ፡ ጉልት ፤ ንጉሥ ፡ ለባለሕላፍ ፡
 ላገልጋዩ ፡ ርስት ፡ አድርጎ ፡ የሰጠው ፡ ጉልት ፤ ርስ

ትነት ፡ ከጉልትነት ፡ ያለው ፡ መሬት ። ጉልተ ፡
 ብለኸ ፡ ጉልትን ፡ ተመልከት ።
 »ርስተ ፡ ምድር ፤ ገላፈ ፡ የሚያልፍ ።
 »ርስተ ፡ ሰማይ ፤ የማያልፍ ።
 »ርስት ፡ ተከለ ፡ ርስትን ፡ ሰጠ ፡ አስረከበ ።
 ወረሳ ፤ ወረራ ፡ ዘረፋ ፡ ብዝበዛ ። አፍን ፡
 እይ ።
 ወረሳ ፡ መታ ፤ ጋለበ ፡ ወረረ ፡ ዘረፈ ።
 አወራረስ ፤ የርስት ፡ አያያዝ ፤ መውረስ ።
 ወረተ ፤ ወረሰ ፡ ገንዘብ ፡ አገኘ ፤ ጊዜያዊ ፡
 ወዳጅ ፡ ያዘ ። ወረሰና ፡ ወረተ ፡ አንድ ፡ ዘር ፡ ናቸው ።
 ወረት ፤ የጊዜ ፡ ገንዘብ ፤ የገዳድ ፡ ዕቃ ፡ ሸ
 ቀጥ ፡ (ነሐ፲፫ ፡ ፩) ። (ተረት) ፤ ወረራን ፡ የተቀማ ፡
 ነጋዴ ፤ ዋግ ፡ የመታው ፡ ስንዴ ።
 ወረት ፤ የጊዜ ፡ ፍቅር ።
 ወረተኛ ፡ (ሾች) ፤ ወረተኛ ፤ ገልባጣ ፡
 ተለዋጭ ፡ ተገልባጭ ፡ ዕሥሥት ፡ ዐይነት ፡ ሰው ፡
 ዛሬ ፡ ካንዱ ፡ ነገ ፡ ከሌላው ፡ የሚገኝ ፡ ባንድ ፡
 አይረጋ ፡ ወለዋይ ፡ ፍቅሩ ፡ እንደ ፡ ገንዘብ ፡ የሚ
 ዘር ፡ የገዳር ፡ ጀንበር ።
 ወረተኛነት ፤ ወረተኛ ፡ መኾን ።
 ወረቱ ፡ ዐለቀ ፤ ገንዘቡ ፡ ንግዱ ፡ ፍቅሩ ፡
 ዐፍላው ፡ ተጨረሰ ፤ ተፈጸመ ። (በወረት ፡ በወረት) ፤
 በወረት ፡ በወረት ፤ እንዳንድ ፡ ጊዜ ፤ ዐልፎ ፡
 ዐልፎ ። (ግጥም) ፤ በወረት ፡ በወረት ፡ ይበላል ፡
 ድንች ፤ እንዴት ፡ ከርማችኋል ፡ ዐዲስ ፡ አበቦች ።
 መውረት ፤ መውረስ ፡ ለጊዜው ፡ ማግኘት ።
 ወረታ ፤ ወርታ ፤ ውለታ ፤ የገንዘብ ፡ የ
 ማንኛውም ፡ ነገር ፡ ስጦታ ፡ አድራጎት ፤ ለደግ ፡
 አድራጊ ፡ ወይም ፡ ለሌላ ፡ የሚደረግ ፡ ጥቅም ፡
 መልካም ፡ ሥራ ፡ ምስጋና ፡ የሚያስጥ ፡ (፪ዜና ፡
 ፩ ፡ ፲፩) ። ውለታ ፡ ቀንን ፤ ወረታ ፡ ወርን ፡ ያያል ።
 ወረታ ፤ ወርታ ፤ የሰው ፡ ስም ፤ ምስጋና ፡
 ምስጋና ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ነው ።
 ወረታ ፡ ቢስ ፤ ምስጋና ፡ ቢስ ፤ ውለታ ፡
 የማይመልስ ፡ በልቶ ፡ ካድ ።
 ወረታ ፡ መለሰ ፤ ውለታን ፡ ምስጋናን ፡
 ከፈለ ፤ እንዳደረገለት ፡ አደረገ ።
 ወራት ፤ ወራቶች ፤—ወርቅ ፤—ወር ።
 ወርቅ ፡ (ሾች) ፤ ጤንቻ ፡ የፊት ፡ እግር ፡
 (ዘለ፤ ፡ ፲፩) ። ወርቅ ፡ የረገጠውን ፡ እግር ፡ አይስ
 ተውም ፡ እንዲሉ ።
 ወርቅ ፤ እጅ ። እክሌ ፡ እግር ፡ ተወርቅ ፡
 ታሰረ ።
 ወርቻም ፤ ባለወርቅ ፤ ወርቅ ፡ ትልቅ ፡
 ከብት ።
 ወርቹ ፡ የጠና ፡ የጠነከረ ፤ አርጌ ፡ ዝ
 ኖን ፡ ከወደቀበት ፡ መነሣት ፡ የማይችል ።

ወርቅ ፡ ከንብል ፤ ዘትዛታ ፡ ተጻፋት ፡ ሸ
ርታቱ ፡ ስፍራ ።

ወሽ ፤ የጡት ፡ መሠረት ፤ የግት ፡ የእንገር ፡
የወተት ፡ ቋት ፡ ከረጢት ፡ ኪስ ።

ወሽ ፡ ከለል ፤ የላም ፡ ብሽሽት ፡ ቋፋ ፡
ወሽ ፡ ከላይ ፡ ጉይዲ ፡ ግን ፡ እሽብለል ፡ ይለዋል ።

ወሻም ፡ (ሞች) ፤ ባለወሽ ፤ ወሽ ፡ ትልት ፡
ላም ።

(ጥሽ) ወሽ ፤ አህያን ፡ ለመንጻትና ፡ ለመከልከል ፡
ለግንድ ፡ የሚሰማ ፡ ድምፅ ።

ወሼ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ የኒ ፡ ወሽ ፡ ማለት ፡
ነው ፤ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ወሽ ፡ አህያ ፡ ተብሎ ፡ ይተረ
ጉማል ።

(ዋሰ) ፤ ወሐሰ) ፤ አዋሰ ፤ (አውሐሰ) ፤
የሚመለስ ፡ ዕቃና ፡ ከብት ፡ ለጊዜው ፡ ሰጠ ፤ አበ
ደረ ።

አዋሰ ፤ ዋሰ ፡ ጠራ ።

አውሰ ፤ ሰጥ ፡ አበደር ።

አውሰ ፤ ዋሰ ፡ ጥራ ።

አዋሽ ፤ የሚያውስ ፡ አበዳሪ ።

አዋሽ ፤—ወንዝ ፤—(ዐወሰ) ።

አዋሽ ፤—ጋን ፤—(ዐወሰ) ።

ማዋሰ ፤ መስጠት ፡ ማበደር ።

ማዋሻ ፤ መስማት ፡ ማበደሪያ ።

አስዋሰ ፤ ዕቃ ፡ አሰጠ ፡ አስበደረ ።

አስዋሰ ፤ ዋሰ ፡ አስጠራ ።

ተዋሰ ፤ (ተውሕሰ) ፤ ዕቃ ፡ ወሰደ ፡ ተበ
ደረ ፡ (፪ን፡፩ ፡ ፫) ።

ተዋሰ ፤ ዋሰ ፡ ሾን ፡ ተያዘ ፤ እዋሳለኹ ፡
አለ ።

ተዋሰ ፤ ለሰው ፡ ተሰጠ ፡ ከብቱ ፡ ዕቃው ፡
በዋሰ ፡ አለዋሰ ።

ተዋሽ ፤ የሚዋሰ ፡ ዋሰ ፡ የሚሾን ።

ተዋሽ ፤ ዕቃ ፡ የሚወስድ ።

ትውስት ፤ ሊመልሱ ፡ መውሰድ ።

ተውሶ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ መዋሰ ፡ ገንዘብ ፡
የተውሶ ፡ ጠፋ ፡ ተጨርሶ ፤ ለሩት ፡ ወንድ ፡ ቦዝ ፡ አ
ንቀጽ ፡ ሲሾን ፡ እከሌ ፡ መሣሪያ ፡ ተውሶ ፡ አመጣ ፡
ይላል ።

ውስት ፤ ዝኒ ፡ ዓዲ ፡ ከማሁ ፤ ትውስት ።

ዋሰ ፡ (ሶች) ፤ (ዋሕሰ) ፤ ተያዥ ፡ መ
ድን ፡ ዐላፊ ፡ የዋሰ ፡ ተሻጋች ፡ የቋማጣ ፡ ፈት
ፋች ፡ የእጅ ፡ የጠለፋ ፡ የመሳሳቢያ ፡ የሥራት ፡
የበሰላ ፡ ዋሰ ፡ እንዲሉ ።

ዋሰ ፡ አለ ፤ ዋሰ ፡ አስጠራ ፡ ዋሰ ፡ ተቀበለ ።

ዋሰ ፡ በራሴ ፡ አለ ፤ ራሱን ፡ ዋሰ ፡ አደረገ ።

ዋሰ ፡ የለሽ ፤ ወስላታ ፡ ሰው ።

ዋሰ ፡ ዐጋች ፤ ዋሰን ፡ የሚያግት ፤ የዋሰን ፡
ዕቃ ፡ ለጊዜው ፡ የሚወስድ ፡ የሚይዝ ።

ዋሰ ፡ ዐጋች ፤ የዛር ፡ ስም ፤ የቀይ ፡ ገብስማ ፡
ዶር ፡ የሚገብሩለት ፡ ዛር ።

ዋሰነት ፤ ዋሰ ፡ መሾን ።

ዋሰትና ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ።

ዋሰትናውን ፡ አስወረደ ፤ አራቀ ፡ አስ
ወገደ ።

ውስትና ፤ ዝኒ ፡ ዓዲ ፡ ከማሁ ፡ ለዋሰነት ።

መዋሰ ፤ ዋሰ ፡ መሾን ፡ (ምሳጅ ፡ ጅ) ።

መዋሰ ፤ መበደር ። መዋሰ ፡ ያንት ፡ ለመመ
ለስ ፤ መበደር ፡ ግን ፡ ባይነቱ ፡ ለመተካት ፡ ነው ።

መዋሻ ፤ መበደሪያ ፡ ጊዜ ፡ ስፍራ ።

መዋሻ ፤ ዋሰ ፡ መሾኛ ፤ እዋሳለኹ ፡ ማያ ።

ተዋዋሰ ፤ ተበዳደረ ፡ ዕቃ ፡ ተሰጣጠ ፡ ተ
ቀባበለ ።

ተዋዋሰ ፤ ዋሰ ፡ ተጠራራ ፤ ሥራት ፡ ገባ ፡
(ተጋባ) ።

ተዋዋሽ ፤ የሚዋዋስ ።

መዋዋሰ ፤ መበዳደር ፤ ዋሰ ፡ መጠራራት ።

መዋዋሻ ፤ ሸንጎ ፡ ጊዜ ፡ ጻኛ ።

አዋዋሰ ፤ አበዳደረ ፡ አቀባበለ ፡ ዕቃን ።

አዋዋሰ ፤ ዋሰ ፡ አጠራራ ።

አዋዋሽ ፤ ያዋዋሰ ፡ የሚያዋውስ ።

ማዋዋሰ ፤ ሥራት ፡ ማጋባት ።

ማዋዋሻ ፤ ዋሰ ፡ ማጠራሪያ ።

አዋዋሰ ፤ አበዳደር ፤ ማዋሰ ።

ዋሽ ፤ (ሐሰወ) ፤ ኳሽ ፡ ዐበለ ፡ ቀጠረ ፡ ሐ
ስት ፡ ተናገረ ፡ (ተረት) ፤ ዋሽ ፡ ቢሉኝ ፡ እዋሻለኹ ፤
ነፋስ ፡ በወጥመድ ፡ እይዛለኹ ።

ዋሽ ፤ (ሐሳዊ) ፤ የዋሽ ፡ የሚዋሽ ፤ ዐባይ ፡
ቀጣፊ ። አፍን ፡ እይ ።

ዋሽች ፤ ዐባዮች ፡ ቀጣፎች ።

ውሸት ፤ ዘሸት ፡ ሐሰት ፡ ዕብለት ፡ ቅጥ
ፈት ።

ውሸታም ፡ (ሞች) ፤ ባለውሸት ፤ ሐሰት ፡
ጽድቁ ።

ውሸተኛ ፡ (ሾች) ፤ ሐሰተኛ ፡ ዋሾ ፡ ውሸ
ታም ፡ ዐብሎ ፡ አይደክም ።

መዋሸት ፤ መኳሸት ፡ ውሸት ፡ መናገር ፡
ማበል ፡ መትጠፍ ።

መዋሻ ፤ ውሸት ፡ መናገሪያ ፡ ማበያ ።

አስዋሽ ፤ አባበለ ፡ አስቀጠረ ፡ ሐሰት ፡ ው
ሸት ፡ አናገረ ።

ማስዋሽት ፤ ማስኳሽት ፤ ማሳበል ፤

ማስዋሻ ፤ ማስኳሻ ፤ ማሳበያ ፤

አወሻሽት ፤ አስተባበል ፤ መዋሽት ፤

ዋሻ ፤ (ዎች) ፤ በገደልና ፤ በተራራ ፤ በ

ጽጥኝ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ የተፈጥሮ ፤ ሕንጻ ፤ ወይም ፤ የጥንት ፤ ሰዎች ፤ እየጠራቡ ፤ አራዊትም ፤ እየፋሩ ፤ እየቆረሩ ፤ ያበጁት ፤ ጥንታዊ ፤ ቤት ፤ ማደሪያ ፤ መኖሪያ ፤ (የሌባ ፤ ዋሻ ፤ የቀማኛ ፤ መሸሻ) ፤ እምነት ፤ ቢስ ፤ ወስላታ ፤ ሰው ፤ በተባትና ፤ በእን ስት ፤ ሲነገር ፤

ዋሻው ፤ ያ ፤ ዋሻ ፤ የርሱ ፤ ዋሻ ፤ (ዘፍጅ፣ ፤፮) ፤

ዋሻዋ ፤ ያች ፤ ዋሻ ፤ የርሷ ፤ ዋሻ ፤

ዋሻዬቱ ፤ ያች ፤ ዋሻ ፤ (ዘፍጅ፣ ፍ) ፤

(ጥሾ) ዋሾች ፤ ዋሻዎች ፤ (ኢዮፀፅ ፤ ፃ) ፤

ዋሻም ፤ ዋሻ ፤ ያለበት ፤ የበዛበት ፤ ባለዋሻ ፤ ስፍራ ፤

ዋሻ ፤ ሚካኤል ፤ (የዋሻ ፤ ሚካኤል) ፤ በእንሳርና ፤ በነሐ ፤ ጽዮን ፤ በታች ፤ አባይ ፤ ጻር ፤ በዋሻ ፤ ውስጥ ፤ ያለ ፤ ታቦት ፤ ዋሻ ፤ ግእዝ ፤ ወ ሥእ ፤ ካለው ፤ ይወጣል ፤ ሲጮኹ ፤ ቃል ፤ ይመልሳልና ፤

ውስ ፤ የጥጃ ፤ የወገዝ ፤ መከልከያና ፤ ማገጃ ፤ ድምፅ ፤ (ጥሽ) ወሽን ፤ የመሰለ ፤ ተው ፤ ወሽድ ፤ እንደ ፤ ማለት ፤ ያለ ፤

ውስ ፤ ክስ ፤ ጥጃን ፤ ግልገልን ፤ ባንድነት ፤ ሐይ ፤ ማያ ፤ ቃል ፤

ውሻ ፤ (ሾች) ፤ ዐረ ፤ ዋሕሽ ፤ አውሬ) ፤ በቤት ፤ የሚኖር ፤ ለማጻ ፤ አውሬ ፤ በፈጣሪ ፤ ት እዛዝ ፤ ከኹብ ፤ ከተላላ ፤ ከቀበሮ ፤ በጥንተ ፤ ፍ ጥረት ፤ ተለይቶ ፤ ከአፃም ፤ (ከሰው) ፤ ጋራ ፤ የሚኖር ፤ የቤት ፤ ዘበኛ ፤ (ጀጲጥ ፤ ጀ ፤ ጅጅ ፤ ራእጃጀ ፤ ፤፩) ፤ ስሙንም ፤ ጌቶቹ ፤ ተለባብሶ ፤ እያሙ ፤ ፍቅር ፤ እያሙ ፤ ሄራ ፤ ሳያጠፋ ፤ ከፋን ፤ ችላ ፤

ውሻ ፤

ይሉታል ፤ ተባቱም ፤ እንስቱም ፤ ውሻ ፤ ይባላል ፤ (ተረት) ፤ ባለቤቱን ፤ ካልናቁ ፤ ውሻውን ፤ አይመቱ ፤ ኹብ ፤ ከሹደ ፤ ውሻ ፤ ጮኹ ፤ የወረት ፤ ውሻ ፤ ስጃ ፤ ወለተ ፤ ዲጥርስ ፤ ውሻ ፤ የጌታዋን ፤ ጌታ ፤ አታውቅም ፤ ውሻማን ፤ ተመልከት ፤

ውሻው ፤ ያ ፤ ውሻ ፤ የርሱ ፤ ውሻ ፤

ውሻው ፤ አለቀሰ ፤ ስለ ፤ ራብው ፤ ወደ ፤ ፈጣሪ ፤ ጮኹ ፤ ተማለለ ፤

ውሾ ፤ ውሻ ፤ ፈት ፤ ገጸ ፤ ከልብ ፤ እንድራስ ፤ እጆታው ፤ በውሻ ፤ አፍ ፤ አምላል ፤ የተሰራ ፤ ሉንደን ፤ ጉራዴ ፤ ቃለ ፤ አስተሐቅርም ፤ ይኸናል ፤ (ተረት) ፤ ውሾን ፤ ያነጣ ፤ ውሻ ፤ ይኹን ፤

ውሻ ፤ አይበላሽ ፤ ጥል ፤ ለገላጋይ ፤ የሚያስቸግር ፤

ውሻ ፤ በጨው ፤ አይቀምስውም ፤ ምን ፤ ጊዜም ፤ አይፈለግም ፤

ውሾ ፤ ውሾ ፤ አለ ፤ አረከሰ ፤

ውሻነት ፤ ውሻ ፤ መኾን ፤ መባል ፤ ልክስ ክስነት ፤

ውሺት ፤ እንስት ፤ ውሻ ፤ የሰድብ ፤ ቃልም ፤ ይኸናል ፤ ወሽ ፤ ውሻ ፤ ውስ ፤ ማለት ፤ የዳንቋው ፤ መሠረት ፤ አንድ ፤ ነው ፤ አውራነትንና ፤ እንስሳነትን ፤ በዋሻ ፤ ማደርን ፤ ያሳያል ፤

ወሰበ ፤ (ወሲብ ፤ ወሰበ) ፤ ወተብ ፤ ተበተብ ፤ ጠለፈ ፤ ጠመረ ፤

መወሰብ ፤ መጥለፍ ፤ መጠመር ፤

ተዋሰበ ፤ ተዋተብ ፤ ተጣለፈ ፤ ተጣመረ ፤ ተሳሰረ ፤ የደር ፤ የገመድ ፤ የመጣኛ ፤ የሹራብ ፤

ተዋሳቢ ፤ የሚዋሰብ ፤ ተጣማሪ ፤

መዋሰብ ፤ መጣለፍ ፤ መጣመር ፤

መዋሰቢያ ፤ መጣለፊያ ፤ መጣመሪያ ፤

ተወሳሰበ ፤ ተጠላለፈ ፤ ተጠማመረ ፤ ተወታተብ ፤ ተተባተብ ፤

ውስብስብ ፤ የተወሳሰበ ፤ ውትብትብ ፤ ጥልፍልፍ ፤

መወሳሰብ ፤ መጠላለፍ ፤ መተባተብ ፤

አዋሰበ ፤ አጣለፈ ፤ አጣመረ ፤ አተባተብ ፤

አዋሳቢ ፤ ያዋሰበ ፤ የሚያዋሰብ ፤ አጣማሪ ፤

ማዋሰብ ፤ ማጣለፍ ፤ ማጣመር ፤

ማዋሰቢያ ፤ ማጣለፊያ ፤ ማጣመሪያ ፤

ፈረንጆች ፤ ክሮኼ ፤ ይሉታል ፤

አወሳሰበ ፤ አጠላለፈ ፤ አጠማመረ ፤ አወታተብ ፤ አተባተብ ፤

ማወሳሰብ ፤ ማጠላለፍ ፤ ማጠማመር ፤ ማተባተብ ፤

አወሳሰብ ፤ አጠላለፍ ፤ መወሰብ ፤

ወሽበ ፤ (ዕብ ፤ ያሻብ) ፤ በቤት ፤ ተቀመጠ ፤ እሳት ፤ ዋቀ ፤

ወሽበ ፤ ተባዘተ ፤ ለሰለሰ ፤ ተጠቀለለ ፤ ተሸበለለ ፤ ጸመጦው ፤ ገድፋ ፤

ወሽባ ፤ ውሽባ ፤ (ብለኔ) ፤ የመታከም ፤ ሥራ ፤ ባንድ ፤ ስፍራ ፤ ተቀምጦ ፤ መድኀኒት ፤ ማድረግ ፤ መታጠብ ፤ መታጠን ፤ አፍንጣን ፤

ገሮን ፤ በጥ፡ መወተፍ ፡ ገላን ፡ ሹሉ ፡ መሸፈን ፤
ምግብ ፡ መለየት ።

ወሸባ ፤ በበረሃ ፡ የተቀመጠ ፡ ሐሩረ ፡ ፀ
ሓይ ፡ የተቀበለ ፡ ጉበዝ ፡ ቀስት ፡ ጦር ፡ ጠመንግ፡
የያዘ ። ወሸባ ፡ እንዳለ ፡ ዝኖን ፡ ገዳይ ።

ወሸባ ፤ ፋቶ ፤ ቀጪን ፡ የማግ ፡ አምል
ማሉ ፡ ጥቅልል ፡ ሽብልል ።

ወሸባ ፤ አካለ ፡ ለሰላላ ፡ ባዘቶ ፡ ገላ ፡
ጌታ ፡ ወይዘሮ ።

ወሸቤ ፤ ወሸባዬ ፤ የኔ ፡ ወሸባ ። ወሸባ ፡
ወሸቤ ፡ እያ ፡ ወሸባዬ ፡ እንዲል ፡ ዘፋኝ ።

ወሸባ ፡ አገባ ፤ በቤት ፡ ውስጥ ፡ አስቀ
መጠ ፤ መድኃኒት ፡ ሰጠ ፡ አጠጣ ፤ ዐከመ ፤ ሙቀት ፡
አስቀበለ ።

ወሸባ ፡ አገባ ፤ አባዘተ ፡ አለሰለሰ ፤ በመ
ታረሪያ ፡ ጠቀለለ ።

ወሸባ ፡ አግቢ ፤ ሐኪም ፡ ወጌሻ ፡ በጪ ፡
ቀዳጅ ፡ ዐጋሚ ።

ወሸባ ፡ አግቢ ፤ ባዛች ፡ አለሰላሽ ፡ ጠ
ቅላይ ።

ወሸባ ፡ ገባ ፤ (ወሸበ) ፤ ከሰው ፡ ተለየ ፡
ባንድ ፡ ቤት ፡ ተዘጋ ፡ ተቀመጠ ፤ ታከመ ፡ ታገመ ።

ወሸባ ፡ መግባት ፤ ከሴት ፡ መራቅ ፡ መ
ታከም ።

ወሳብሪ ፤ የገመል ፡ ጊደር ፡ ባዝራ ።

ወሸገረ ፤ ወነገረ ፡ ወነከረ ፡ ግራ ፡ ቀኝ ፡
ረገጠ ። ሸነገረን ፡ እይ ።

ወሸጋራ ፤ ወንጋራ ፡ ወንካራ ፡
ተወሻገረ ፤ ተወናገረ ፡ ተወናከረ ።

ተወሸጋገረ ፤ ተወነጋገረ ፡ ተወነካከረ ።

ወሸግርግር ፤ ወንግርግር ፡ ወንከርከር ።

አወሻገረ ፤ አወናገረ ፡ አወናከረ ።

ማወሻገር ፤ ማወናገር ፡ ማወናከር ።

ማወሻገሪያ ፤ ማወናገሪያ ፡ ማወናከሪያ ።

አወሸጋገረ ፤ አወነጋገረ ፡ አወነካከረ ።

ወሰደ ፤ (ወሲድ ፡ ወሰደ) ፤ (ዘፍ፩ ፡ ዘ) ፡
ይዞ ፡ ሼደ ፡ አጋዘ ፤ ነጻ ፡ ቀረበ ፤ ገፋ ፡ አገላበጠ ፡
አንከባለለ ፤ ሳበ ፡ ጉተተ ፤ ቀማ ፡ ነጠቀ ፡ አጠፋ ፡
ከብትን ፡ ገንዘብን ፡ ሰውን ፡ ማንኛውንም ፡ ነገር ።
(እንቅልፍ ፡ ወሰደው) ፤ አስተኛው ።

ወሳጅ ፡ (ጀች) ፤ የወሰደ ፡ የሚወስድ ፤
አንከባላይ ፡ ውሃ ።

ዋስዳ ፤ የቀርበታ ፡ ጠፍር ፤ ማንጠልጠያ ፡
ገመድ ።

ዋስዳ ፤ ጋንን ፡ ከነጠላው ፡ እንሥቶ ፡ መው
ሰጃ ፡ ከብና ፡ ወፍራም ፡ የገደድ ፡ ዐረግ ፡ ማቶት ።

መውሰድ ፤ ማጋዝ ፡ መንዳት ፡ መቅረብ ፡
መቀማት ፡ ማንከባለል ።

መውሰጃ ፤ ማጋዣ ፡ መንጃ ፡ ዕቃ ፡ ዱር ።

ወሳሰደ ፤ መላልሶ ፡ ወሰደ ።

አስወሰደ ፤ አሰሰደ ፤ አሰጋዘ ፤ አሰነዳ ፡
አስቀረበ ፤ አስቀማ ፡ አስጠፋ ።

አስወሳጅ ፤ ያስወሰደ ፡ የሚያስወስድ ፤ አ
ስነጣቂ ፡ አስጠፈ ።

ማስወሰድ ፤ ማስጋዝ ፡ ማስቀማት ፡ ማስ
ነጠቅ ፡ ማስጠፋት ።

ማስወሰጃ ፤ ማስጋዣ ፡ ማስነጠቂያ ፡ ማስ
ጠፈያ ።

ተወሰደ ፤ ተይዞ ፡ ሼደ ፡ ተጋዘ ፤ ተነዳ ፤
ተቀማ ፡ ተነጠቀ ፡ ጠፋ ፡ (ገላጃ ፡ ፲፫) ።

ተወሳጅ ፤ የሚወሰድ ፡ የሚሼድ ።

ወሳዳ ፤ ቀላል ፡ ሰው ፤ የጠባይ ፡ የግብር ።

ውሰድ ፤ (ውሱድ) ፤ የተወሰደ ።

ውሰድ ፡ አደረገ ፤ በፍጥነት ፡ ወሰደ ።

መወሰድ ፤ መጋዝ ፡ መንዳት ።

መወሰጃ ፤ ጊዜና ፡ ስፍራ ።

ተዋሰደ ፤ ተቃማ ፤ ተናዳ ፡ ተቃረበ ።

መዋሰድ ፤ መናዳት ፡ መቃማት ።

ተወሳሰደ ፤ ተቀማማ ፤ ተነዳዳ ፤ ተጋጋዘ ።

መወሳሰድ ፤ መቀማማት ፡ መጋጋዝ ።

አዋሰደ ፤ አቃማ ፡ አናጠቀ ፤ አናዳ ፡ አቃ
ረበ ።

አዋሰደ ፤ አዛወረ ፡ አዛመተ ፡ አሳበቀ ።

አዋሳጅ ፡ (ጀች) ፤ ያዋሰደ ፡ የሚያዋሰድ ፤
አሳባቂ ።

ማዋሰድ ፤ ማናጠቅ ፡ ማዛወር ፡ ማሳበቅ ፡
ማዛመት ።

ማዋሰጃ ፤ ማሳበቂያ ፡ አንደበት ።

አወሳሰደ ፤ አጋጋዘ ፤ አቀማማ ፡ አነጣጠቀ ።

አወሳሳጅ ፤ ያወሳሰደ ፡ የሚያወሳሰድ ።

ማወሳሰድ ፤ ማጋጋዝ ፡ ማነጣጠቅ ።

ማወሳሰጃ ፤ ማጋጋዣ ፡ ማነጣጠቂያ ።

አወሳሰድ ፤ አነዳድ ፤ መውሰድ ።
ወሰው ፤ ንሉስ ፡ አገባብ ፤ የደስታ ፡ ቃል ።
ወ ፡ ዎ ፤ ሰው ፡ በቁመ ፡ ዕሥደ ፡ በጎ ፡ ጥሩ ፡ ማለፊያ ፡
ደግ ፡ መልካም ።
ወሶ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፤ ጉሽ ። ላይሉኝ ፡ ወሶ ፡
ደርሼ ፡ ነበር ፡ እረጋ ፡ ለቅሶ ፡ እንዳለ ፡ ጠይብ ።
ወሰው ፡ ወሰው ፤ ዕሥደ ፡ ዕሥደ ፤ ደግ ፡
ደግ ፤ ይኹን ፡ ይኹን ። ወሰው ፡ ወሰው ፡ በምን ፡
አማረ ፡ ጥላሽ ።
ወሰወሰ ፤ (ወሰሰ) ፤ ተረበ ፡ በቀላል ፡ ሰፋ ፡
ሸደሸደ ፡ ሸለለ ።

ወሰወሰ ፤ እጅ ፡ እግሩን ፡ ወዘወዘ ፡ አንፈ
 ራገጠ ፤ ዋን ፡ በውሃ ፡ ውስጥ ፡ ሼደ ፡ ሰለከ ።
 ወሰዋሽ ፡ (ሸኝ) ፤ የወሰወሰ ፡ የሚወሰ
 ውስ ፤ ሸድሻጅ ፡ ዋንተኛ ።
 ወሰዋሳ ፤ አሳባቂ ፡ ወላዋይ ፡ ወረተኛ ፡
 ገልባጣ ፡ ባንድ ፡ አይረጋ ።
 ወሰዋሰነት ፤ ወሰዋሳ ፡ መሸን ።
 ውስወሳ ፤ ሸድሸዳ ፤ ዋና ።
 መወሰወሰ ፤ መሸድሸድ ፡ መዋኘት ።
 መወሰወሻ ፤ መርፌ ፡ እጅና ፡ እግር ።
 አሰወሰወሰ ፤ አሸደሸደ ፡ አሸከሸከ ።
 አሰወሰወሰ ፤ አሰዋን ፡ በባሕር ፡ ውስጥ ፡
 አስኬደ ።
 ተወሰወሰ ፤ ተሰፋ ፡ ተሸደሸደ ፡ ተሸከ
 ሸከ ፡ ተሸለለ ።
 ተወሰወሰ ፤ ተዋኘ ፡ ውስጥ ፡ ለውስጥ ፡
 ታለፈ ።
 ውስወስ ፤ የተወሰወሰ ፤ ሸድሸድ ፡ ሸልል ፡
 ሸከሸከ ።
 ተወሳወሰ ፤ ተሸዳሸደ ።
 ተወሳወሰ ፤ ተወዛወዘ ፡ ተነቃነቀ ፡ ተዛ
 መረ ፡ ተወላዳ ፡ ተፈናፈነ ።
 ተወሳዋሽ ፤ የተወሳወሰ ፡ የሚወሳወሰ ፤
 ተነቃናቂ ።
 አወሳወሰ ፤ አሸዳሸደ ።
 አወሳወሰ ፤ አወዛወዘ ፡ አነቃነቀ ፡ አዛ
 መረ ፡ አወላዳ ፡ አፈናፈነ ። (ተረት) ፤ ዋስ ፡ አያወሳ
 ውስ ።
 አወሳወሰ ፤ አሸዳሸድ ፤ መወሰወሰ ።
 ወሻውሽኝ ፤ (ወሽ ፡ አውሽኝ) ፤ በደ
 ብረ ፡ ብርሃን ፡ አጠገብ ፡ ያለ ፡ ቀበሌ ።
 ወሰጠ ፤ (ወሲጥ ፡ ወሰጠ) ፤ ወደ ፡ ው
 ስጥ ፡ አገባ ፤ ወነገ ።
 ወሲጥ ፤ አማጭ ፡ አግባቢ ።
 ውስጥ ፡ (ጦኝ) ፤ መካከል ፡ ሆድ ፡ ባዶ
 ነት ፡ ክፍትነት ፡ ያለው ፡ ሹሉ ፡ ልብ ፡ ቡጥ ፤ በ
 ውስጥ ፡ ያለ ፡ ነገር ።
 ውስጥ ፡ እግር ፤ ሰኩና ፡ መርገጫ ፡ መ
 ኬጃ ፤ የእግር ፡ ውስጥ ።
 ውስጥ ፡ እጅ ፤ (እራሳ) ፤ ከመዳፍ ፡ እ
 ሰከ ፡ ጣት ፡ ጫፍ ፡ ያለ ፡ የባይበሉብሽ ፡ እንጾር ፤
 የእጅ ፡ ውስጥ ።
 ውስጠ ፡ ብዙ ፤ ሕዝብን ፡ ሰውን ፡ የመ
 ሰለ ፡ ቃል ።
 ውስጠ ፡ ገበዝ ፤ የገበዝ ፡ ወኪል ፡ ግም
 ጃን ፡ ዕጣንን ፡ ዘይብን ፡ የሚጠብቅ ፡ የውስጥ ፡
 ገበዝ ።

ውስጠ ፡ ወይራ ፡ (ሮኝ) ፤ የቅኔ ፡ መ
 ምሩን ፡ ለመምታት ፡ በደበሎው ፡ ውስጥ ፡ የወይራ ፡
 ዱላ ፡ የያዘ ፡ የቅኔ ፡ ተማሪ ።
 ውስጠ ፡ ወይራ ፤ የቅኔ ፡ አገባብ ፡ ስም ፤
 አገባባቸው ፡ ጅ ፡ ናቸው ። መጽሐፈ ፡ ሰዋስቃ ፡
 ፻፲፯ ፡ ገጽ ፡ ተመልከት ።
 ውስጣውስጥ ፤ የውስጥ ፡ ውስጥ ።
 ውስጣውስጠ ፤ የውስጠ ፡ ውስጥ ፡ ወክ
 ፈሌን ፡ እይ ።
 ውስጥ ፡ ውስጡን ፡ ሼደ ፤ ዋን ፡ ወሰ
 ወሰ ።
 ውስጠ ፡ ዘ ፤ ባነጋገሩ ፡ እንደ ፡ ግእዝ ፡
 ዘ ፡ እንዳማርኛ ፡ የ ፡ የሚገለጽበት ፡ ቅጽል ፡ ሰማ
 ያዊ ፡ ብሎ ፡ ዘሰማይ ፡ የሰማይ ፡ ግለቱን ፡ ያሳያል ።
 ውስጠ ፡ ልግም ፤ ሀኬት ፡ ተንኩል ።
 ውስጠ ፡ ልግም ፤ ዕጥፍ ፡ ሽሩባ ።
 ውስጠ ፡ ምስጢር ፤ የውስጥ ፡ ምስጢር ፡
 ነገሩ ፡ ያልተገለጠ ፡ የረቀቀ ፡ የጠለቀ ።
 ውስጥ ፡ ዐወቅ ፤ የወዳጅ ፡ ጠላት ።
 ውስጠ ፡ ተንኩል ፤ የሆድ ፡ የልብ ፡ ጥ
 መት ።
 ውስጡን ፡ ለቂስ ፤ ከቂስ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡
 የማይሰው ፡ አበሳ ።
 ውስጥ ፤ ደቂት ፡ አገባብ ፡ ከሰው ፡ ስም ፡
 በቀር ፡ በሹሉ ፡ ይገባል ፤ በ ፡ ከዘርፍ ፡ ጋራ ፡ ይቀድ
 መዋል ፡ በቤት ፡ ውስጥ ፡ በባሕር ፡ ውስጥ ፡ ጅ ፡
 አገባባች ፡ በመነሻነት ፡ ሲሰማሙትና ፡ በለ ፡ አማካ
 ይነት ፡ ሲነገር ፤ እስከ ፡ ውስጥ ፡ ወደ ፡ ውስጥ ፡
 የውስጥ ፡ ከውስጥ ፡ ውስጥ ፡ ለውስጥ ፡ ይላል ።
 በስምም ፡ ቢገባ ፡ ቦታን ፡ እንጂ ፡ ስምን ፡ አያሳ
 ይም ፡ በግእዝ ፡ መሠረቱ ፡ ውስተ(ጠ) ፡ ነው ።
 ውሳጣዊ ፤ የውስጥ ።
 ውስጠኝ ፤ ዝኒ ፡ ከማሁ ፡ (ጅነገ ፡ ጁ ፡ ፲፪ ፡
 ኢሳ፲፮ ፡ ፲፩) ።
 ተወሰጠ ፤ ተወነገ ፡ ገባ ።
 መወሰጥ ፤ መወነግ ፡ መግባት ።
 መወሰጫ ፤ መግቢያ ፡ መወነጊያ ።
 ውስጥ ፡ ውስጥ ፡ አለ ፤ ውንግ ፡ ውንግ ፡
 አለ ፤ ተወሰጠ ።
 ውስጠኔ ፤ ባለውስጥ ፡ ውስጠ ፡ ክፍት ፡
 ውሹጥ ፡ ኔ ፡ ውስጣም ፡ ግለትን ፡ ያሳያል ።
 ውሲያን ፤—መንዘሮር ፤—ወሰነ ።
 ወሰከ ፤ (ወሰኮ ፡ ወሰከ) ፤ ጨመረ ፡
 ጫን ፡ (ገቢር) ።
 ወሰከ ፤ አደፈ ፡ ቂሸሽ ፡ (ተገብሮ) ።
 ወሰክ ፤ እድፍ ፡ ቶሻሻ ።
 ወሰካም ፤ እድፋም ፡ ባለእድፍ ፤ ያደፈ ፡
 የቂሸሽ ።

ወሰካ ፤ ቃረዛ ፤ ቀላጥም ።
ወሰኮ ፤ ቀንበር ፤ በማንቆ ፤ መካከል ፤ ያለ ፤
የማንቃ ፤ ጃያ ።
ወሰኮ ፤ (ኮች) ፤ ሠረገላ ፤ የመንኩራኩር ፤
እንዝርት ፤ (ጅነገ ፤ ጌ ፤ ሙ ፤ ሙጀ ፤ ሙዩ) ።
መወሰከ ፤ መጨመር ፤ መማን ።
መወሰከ ፤ ማደፍ ፤ መቁሸሽ ።
ተወሰከ ፤ ተጨመረ ፤ ተማን ።
ተወሰከ ፤ ተጨማሪ ፤ ቀጥር ፤ ለቀንና ፤
ለጦም ፤ ለበዓል ፤ የሚነገር ።
ተወሰከ ፤ ብዙ ፤ ዐይነት ፤ በሽታ ፤ ወረ
ርሸኝ ።
ተወሰካም ፤ በሽተኛ ፤ የበሽታ ፤ ጉራ ፤
ጤና ፤ ቢስ ።
ተወሰከኛ ፤ ዝኒ ፤ ከማሁ ።
አወሰሰከ ፤ አጠማመር ፤ መወሰከ ።
ውስኪ ፤ የእንግሊዝ ፤ ዐረቂ ፤ ከሶዳ ፤
ጋራ ፤ የሚጠጣ ፤ የመኳንንት ፤ መጠጥ ።
ወሽከ ፤ (ወሰከ) ፤ ነገር ፤ ሠራ ፤ ያንዱን ፤
ለሌላው ፤ ነገር ፤ ሸወከን ፤ ተመልክት ፤ ከዚህ ፤
ጋራ ፤ አንድ ፤ ነው ።
አዋሽከ ፤ አባበቀ ፤ አዋሶደ ፤ እኹሉ ፤
አሰኹ ፤ አለ ፤ የወዲያውን ፤ ለወዲህ ፤ የወዲሁን ፤
ለወዲያ ፤ አወራ ፤ ነገር ፤ አቀባበለ ።
አዋሻኪ ፤ ያዋሽከ ፤ የሚያዋሽከ ፤ አሳ
ባቂ ፤ ነገር ፤ ሠራ ።
ማዋሽከ ፤ ማባበት ፤ ማዋሶድ ።
ማዋሽኪያ ፤ ማባበቂያ ።
ወሽከለል ፤—ወሽ ፤ ከላይ ፤—ወሽ ።
ወሰከምት ፤ (ተች) ፤ ሰከመ) ፤ የውሻ ፤
ቡችላ ፤ ማሰሪያ ፤ ዐጪር ፤ ማንቆ ፤ በጀ ፤ ወገን ፤
ክርክር ፤ ያለው ፤ ዕንጨት ።
ወሰከምት ፤ መንቁር ፤ የእግር ፤ ግንድ ።
ወሰከምት ፤ አፍ ፤ ነገረኛ ፤ ሰው ።
ወሰከንባይ ፤—የሌማት ፤ መክደኛ ፤—ከ
ነበለ ።
ወሽከሬ ፤ (ሽከረ) ፤ ጥቃትን ፤ ዓሣ ፤ የታ
ላላት ፤ ዓሣ ፤ እሽከር ፤ ትንንሽ ፤ ልጅ ፤ ውራ ።
ወሽከርች ፤ ትንንሹት ፤ ዓሦች ፤ ልጆች ፤
ውራዎች ።
ወሽኩት ፤ ቃዝ ፤ ነገር ፤ አበዛ ፤ እንደ ፤
ዘልም ፤ አገኝ ፤ ዐጣውን ፤ ተናገረ ፤ ቀባዦረ ፤ ወዣ
በረ ፤ ዋሽ ፤ ለረለፈ ። ወሽከን ፤ ተመልክት ።
ወሽኩት ፤ ወሽካታ ፤ የወሻኩት ፤ የሚወ
ሻኩት ፤ ቀባጣፊ ፤ ቀባዦረ ፤ ፍራ ፤ ቢስ ፤ ፍራ ፤
ፈርሰኪ ።
መወሽኩት ፤ መቀባጠር ፤ መቀባዦር ።

ወሽካኩት ፤ እዚያም ፤ እዚያም ፤ ወራ ፤
ነፋ ፤ ቀበጣጠረ ።
አስወሽኩት ፤ አስቀባጠረ ፤ አስለፈለፈ ።
አወሽካኩት ፤ አቀባዦዦር ፤ መወሽኩት ።
ወሰላ ፤ ወሰልሰላ ፤ የልጆች ፤ ጥፈራ ፤
አዝማች ። ወሰላ ፤ ወሰልሰላ ፤ ዐንገቱ ፤ በምን ፤ ሰላ ፤
ነጭ ፤ ጤፍ ፤ እየበላ ፤ እንዲሉ ፤ አባትና ፤ እናት ፤
ወዘላን ፤ እይ ፤ ጀኛውን ፤ ሰላ ፤ ተመልክት ፤ እንቀጹ ፤
ርሱ ፤ ነው ።
ወሰል ፤ በይፋት ፤ አውራጃ ፤ ያለ ፤ አገር ።
ወሰል ፤ ሦስተኛ ፤ የቀባርዋ ፤ ምት ።
ወሽለ ፤ ወከለ ፤ ወተፈ ፤ ጨመረ ፤ ውሻል ፤
አገባ ።
ወሽለ ፤ ሸፈነ ፤ በውስጥ ፤ አደረገ ።
ወሻይ ፤ የወሽለ ፤ የሚወሽል ፤ ወታፈ ፤
ወካይ ።
ወሽላ ፤ (ሎች) ፤ ያልተገረዘ ፤ የወንድ ፤
ብልት ፤ ሽፍን ፤ ወይም ፤ አረመኔ ፤ ሰው ።
መወሽል ፤ መወከል ፤ መወተፍ ፤ ማግባት ፤
መሸፈን ።
መወሽያ ፤ መወከያ ፤ መሸፈኛ ።
ወሻሽለ ፤ ወታተፈ ።
መወሻሽል ፤ መወታተፍ ።
አስወሽለ ፤ አስወከለ ፤ አስወተፈ ፤ አስገባ ።
አስወሽለ ፤ አሸፈነ ፤ የማይታይ ፤ አስደ
ረገ ።
ተወሽለ ፤ ተወከለ ፤ ተወተፈ ፤ ገባ ።
ተወሽለ ፤ ተሸፈነ ፤ በውስጥ ፤ ሽነ ።
ውሽል ፤ የተወሽለ ፤ ውክል ።
ውሻል ፤ (ሎች) ፤ ሽብልት ፤ የሥራ ፤
ማስተካከያ ፤ በጉደለ ፤ መመሊያ ፤ የዕርፍ ፤ ማቃኛ ፤
ሥንጥር ፤ ቶፋ ፤ (የነገር ፤ ውሻል) ፤ ስርዋጽ ።
አውሽለሽለ ፤ አውተፈተፈ ፤ ሳያጠብቅ ፤
ሠራ ።
ተወሽለሽለ ፤ ተወተፈተፈ ፤ ጥበቅነት ፤
ዐጣ ።
ውሽልሽል ፤ የተወሽለሽለ ፤ ቀላል ፤ ሥራ ።
ውሽልሽል ፤ አለ ፤ ውትፍትፍ ፤ አለ ፤
ተወሽለሽለ ።
አወሻሽል ፤ አወካከል ፤ መወሽል ።
ዋሰላ ፤ (ዐረ) ፤ የትንባዥ ፤ ቅጠል ።
ወሽለከ ፤ ወሰለተ ።
ወሽላካ ፤ ወሰላታ ።
ወሰለተ ፤ ወሳለተ ፤ (ሰለተ) ፤ ሰነፈ ፤
ዋሽ ፤ ዐበለ ፤ ቀጠፈ ፤ ባለገ ፤ ማገጠ ፤ ምጥፍ ፤ ሥራ ፤
ሠራ ፤ (ምሳሌ ፤ ጀ) ።

የተወሰነ ፤ ድንግግ ፤
መንዘር ፤ የዕቃ ፤
ሳንነትን ፤ ውስንነትን ፤
መገደብ ፤ መደንባት ፤
መታገያ ፤ መ
ተራገጠ ፤ ተዳካ ፤ ተካ
ደናባ ፤
የተዋሰነ ፤ የሚዋ
መክለል ፤
ጊዜ ፤
ገን ፤ ተደነባባ ፤
ወሳሰን ፤
ናገግ ፤
ናገያ ፤ መረጋገጫ ፤
አደናባ ፤ ወሰን ፤ አካ
ዳካ ፤ ሥራት ፤ አሣራ ፤
ያዋሰነ ፤ የሚያዋሰን ፤
ማደናባት ፤ ማክለል ፤
ያ ፤ ወሰን ፤ ማታከያ ፤
ገ ፤ አደነባባ ፤ ወሰን ፤
ና ፤ የሚያወሳሰን ፤
ብ ፤ መወሰን ፤
የደሰታ ፤ ቃል ፤ ሐ
ይ ፤ ወሰውን ፤ እይ ፤
ገጥማል ፤ ሐሼን ፤ ዕብ
ይነት ፤ ወገን ፤ ውብ ፤
ሁ ፤ ለወሸን ፤
ብር ፤ በጨዋታ ፤ የ

ጥበቃ ፤ የዛፍ ፤ ስም ፤ ቅርፊት ፤ በየጊ
ዜው ፤ እየተቀረፈ ፤ የሚታደስ ፤ የቂላ ፤ ዕንጨት ፤
ዋሽንት ፤ ዋሽንቶ ፤ (ቶች) ፤ ዛጉፍ ፤
ከመቃ ፤ (ሸንቦቆ) ፤ ከቀርኩሐ ፤ የተበጀ ፤ የዘፈን ፤
መሣሪያ ፤ በትንፋሽ ፤ ባፄ ፤ ጣት ፤ ድምፅ ፤ የሚ
ሰጥ ፤ ባላፄ ፤ ብስ ፤ በትግረኛ ፤ እንዳር ፤ ይባላል ፤
ዋሽንት ፤ ዋሹ ፤ ከማለት ፤ ይሰማል ፤ በግእዝ ፤
መሠረት ፤ ወሥክ ፤ ነው ፤

ዋሽንት ፤
ወስፌ ፤ ወሳፍቻ ፤—የስፌት ፤ መሣ
ሪያ ፤—ሰፋ ፤ (ሰፊያ) ፤
ወሲፍ ፤ (ዐረ ፤ ወጺፍ) ፤ ኩረዳ ፤ ዐፍ
ለኛ ፤ ሴት ፤ ልጅ ፤ እግር ፤
ወስፊንጠር ፤—ወጥመድ ፤—ፈነ
ጠረ ፤
ወስፋት ፤—የሆድ ፤ ትል ፤—ሰፋ ፤
(ሰፊያ) ፤
ወሸቀ ፤ (ወሰከ) ፤ ከጭቃ ፤ ካዛባ ፤ ጨ
መረ ፤ አገባ ፤ ሸጉጠ ፤ ረፈቀ ፤ ወዘፈ ፤
ወሻቂ ፤ የወሸቀ ፤ የሚወሸቅ ፤ ወዛፈ ፤
መወሸቀ ፤ መጨመር ፤ ማግባት ፤ መረ
ፈቅ ፤ መወዘፍ ፤
መወሸቂያ ፤ መረፈቂያ ፤ መወዘፈያ ፤
ተወሸቀ ፤ ተጨመረ ፤ ገባ ፤ ተሸጉጠ ፤
ተረፈቀ ፤ ተወዘፈ ፤ ተቀመጠ ፤ እከሌ ፤ ዛሬ ፤ እቤት ፤
ተወሸቆ ፤ ዋለ ፤
ወሻቃ ፤ ውሸቅ ፤ የተወሸቀ ፤ ርፍት ፤ ው
ዝፍ ፤
ውሸቅ ፤ አለ ፤ ተወሸቀ ፤
አወሻሸቅ ፤ አሸጓጉጥ ፤ መወሸቅ ፤
ወሰራ ፤ (ሰራን) ፤ በጥርባው ፤ ላይ ፤ ቀይ ፤
ያለበት ፤ ነጭ ፤ ዶሮ ፤ ጥቁር ፤ ኹኖ ፤ ቀይ ፤ ቢፈነ
ጠቅበት ፤ የጥቁር ፤ ገብሰማ ፤ ቀይ ፤ ኹኖ ፤ ነጭ ፤
ቢጥልበት ፤ ያቀይ ፤ ገብሰማ ፤ ይባላል ፤
ዋሸራ ፤ በጉዣም ፤ ክፍል ፤ ያለ ፤ እገር ፤
ዋሸራ ፤ ተክሌ ፤ የዋሸራ ፤ ተክሌ ፤ ስመ ፤
ጥር ፤ የቅኔ ፤ መምር ፤
ወሰሰ ፤ ቀጠነ ፤ መነመነ ፤ ቀለለ ፤

መስል ፤ በሰጥን ፤
ውሸሽ ፤ አለ
ወሸሽተር ፤
ውሸቲ ፤ ጥተ
ላጊ ፤ ምልክት ፤ ጥተ
በብርድ ፤ ጊዜ ፤ ጨ
እንደዚያ ፤ ነው ፤ እፈ
ባለበት ፤ ስፍራ ፤ ዶሮ
ጉተተ ፤ እንዲሉ ፤
ዎች ፤ (አ ፤ ወ
ዐጥቲ ፤ መነፃፃ ፤ ሥራ
መነፃፃዎች ፤ ሥራ
ያል ፤ ሰጥኞች ፤ ባፈር
ያገ ፤ ጉርዶ ፤ ነው ፤
ዎች ፤ ሳጥር ፤
ቲነት ፤ ሕዝባዊ ፤ ነገ
ረክ) ፤ ሺዋ ፤ ሺዎች ፤
ደር ፤ ጉንደርች ፤ ትግ
ዎች ፤ ቂታቶች ፤
ጨመረ ፤ ለብዙዎች ፤
(ግስረክ) ፤ ጉርጌልት
ግሪያጥች ፤ ሥላሴዎች ፤
ወተብ ፤ መፈ
መድ ፤
ወተብ ፤ ሥራ
ዘፈ ፤ ተና ፤ ሰ ፤ ተጨ
ወሰበ ፤ እንድ ፤ ዘር ፤
ወታቢ ፤ ጥ
ጥጊ ፤
ወታቢ ፤ (ዎ
ገደ ፤ ጉርዣች ፤ ኹኖ ፤
ዕቃ ፤
መወተብ ፤
ዘፈ ፤ ግድረግ ፤
መወተቢያ ፤
ተወተብ ፤ ተ
ወትብ ፤ የተ
አወተባተብ
ዘል ፤
ግወተባተብ

ት ፡ የቀትቻ ፡ ዕዳ ፡
፡ ጠማማ ፤—ሸ
፡ የሚዘንም ፡ ዝናም ፡
ም ፤ ቅርፊቱ ፡ በየጊ
፡ የቂላ ፡ ዕንጨት ።
፡ (ቶች) ፤ ዛጉፍ ፤
፡ የተበጀ ፡ የዘፈን ፡
ጣት ፡ ድምፅ ፡ የሚ
፡ እንዳር ፡ ይባላል ።
፡ ርሳማግል ፤ በግእዝ ፡

—የስፌት ፡ መሣ
፡ ኩረዳ ፡ ዐፍ
፡ ወጥመድ ፤—ፈነ
፡ ትል ፤—ሰፋ ፤

ከጭቃ ፡ ካዛባ ፡ ጨ
፡ ወዘፈ ።
ሚወሽቅ ፤ ወዛፈ ።
ር ፡ ማግባት ፡ መረ

ይያ ፡ መወዘፈያ ።
፡ ገባ ፡ ተሸጉጠ ፤
እከሌ ፡ ዛሬ ፡ እቤት ፡
ተወሸቀ ፤ ርፍቅ ፡ ው
ተቀ ።
፡ መወሸቅ ።
ርርባው ፡ ላይ ፡ ቀይ ፡

ወሰስ ፤ ነፋስ ፡ የመታው ፡ ቀጪን ፡ ቀላል ፡
የሰንደና ፡ የገብስ ፡ ፍሬ ። እንሻፎን ፡ ተመልከት ።
ወሳሳ ፤ (ጋላ) ፤ ቀላጥም ፡ ቃሬዛ ።
ውሽሽ ፤ (ሰከሕካሕ) ፤ ዐሠር ፡ ገለባ ።
ውሽሽ ፤ ጤና ፡ ማጣት ።
ውሽሽ ፤ ሥሩ ፡ ድንችና ፡ ሽንኩርት ፡ የሚ
መስል ፡ በስሜን ፡ የሚገኝ ፡ ቅጠል ።
ውሽሽ ፤ አለ ፤ ተንሻፈፈ ።
ወሽሽተር ፤ የጠመንዣ ፡ ስም ፤ ነፍጥ ።
ውሹቴ ፤ የገረጣ ፡ ጽጌ ፡ ረዳ ።
ውት ፤ (ዋተተ) ፤ የምድር ፡ ላበት ፡ የብ
ላጊ ፡ ምልክት ፡ የጉም ፡ ዐይነት ፤ ከሰው ፡ አፍ ፡
በብርድ ፡ ጊዜ ፡ ጨስ ፡ እንደሚወጣ ፡ ይህም ፡
እንደዚያ ፡ ነው ፤ አስታና ፡ ጓሳ ፡ ደን ፡ ተራራ ፡
ባለበት ፡ ስፍራ ፡ ይበዛል ። ውት ፡ ጣለ ፤ ውትን ፡
ጉተተ ፡ እንዲሉ ።

ዎች ፤ (አ ፡ ው ፡ ት) ፤ የማብዛት ፡ ቃል ።
ዐዋቂ ፡ መንኰሌ ፡ ሥራ ፡ ዶር ፡ ያለውን ፡ ዐዋቂዎች ፡
መንኰሌዎች ፡ ሥራዎች ፡ ዶርዎች ፡ ማለቱን ፡ ያሳ
ያል ። ሰማዮች ፡ ባሕርዮች ፡ ወንዞች ፡ ቤቶች ፡ ቢል ፡
ዎን ፡ ጉርዶ ፡ ነው ።

ዎች ፤ ባገር ፡ ስም ፡ ጫፍ ፡ እየታከለ ፡ በበ
ቂነት ፡ ሕዝብና ፡ ነገድን ፡ ያስተረጉጃል ። (ማስ
ረጃ) ፡ ሺዋ ፡ ሺዎች ፤ ጉዣም ፡ ጉዣዋች ፤ ጉን
ደር ፡ ጉንደሮች ፤ ትግራ ፡ ትግሮች ።

ዎች ፤ በታበት ፡ ስም ፡ መጨረሻ ፡ እየተ
ጨመረ ፡ ለብዙዎች ፡ ካህናት ፡ በቂ ፡ ይሾናል ።
(ማስረጃ) ፡ ገብርኤሎች ፡ ጊዮርጊሶች ፡ ሚካኤሎች ፡
ማሪያዎች ፡ ሥላሴዎች ።

ወተበ ፤ ወለበ ፡ ወሸለ ፡ ጠመጠመ ፤ የገ
መድ ።

ወተበ ፤ ሠራ ፡ አበጀ ፡ አጠፈጠፈ ፡ አከ
በበ ፡ ተና ፡ ሰ ፡ ተወራራሽ ፡ ስለ ፡ ሾኑ ፡ ወተበና ፡
ወለበ ፡ አንድ ፡ ዘር ፡ ናቸው ።

ወታቢ ፤ የወተበ ፡ የሚወትብ ፤ ጠም
ጣሚ ።

ወታቦ ፤ (ዎች) ፤ እንደ ፡ ዋዲያት ፡ እ
ንደ ፡ ጉርዝን ፡ ሹና ፡ ከእበትና ፡ ካመድ ፡ የተሠራ ፡
ዕቃ ።

መወተብ ፤ መወሸል ፡ መጠምጠም ፡ ሸብ ፡

ተውተበተበ ፤
ተፈ ።
ውትብትብ ፤ የ
ውስብስብ ።
መውተብተብ
ፍተፍ ።
አወታተብ ፤ እ
ወችገል ፤ የክፋ
ውራ ፡ ዋና ፡ ሹቦች ፡ ገ
ሹት ፡ የሚገለሉለት ፡ እን
የሚያከብሩት ፡ (አረጋጋ
ቀመርን ፡ እይ ።

ወተድ ፤ ካስማ
ወታደር ፤—ነ
ተተ ።
ዋቸው ፤ የሩቆች
ንቀጽ ፡ ዝርዝር ። እነሱ ፡
ወተወተ ፤ (ወ
ጉተ ፡ ነዘነዝ ፡ ዘበዘበ ፤
ወትዋች ፡ (ኛ
ውት ፤ ጉትጓች ፡ ነዘናች
ውትወታ ፤ ጉ
መወትወት ፤
መዘብዘብ ።
መወትወቻ ፤
ተወተወተ ፤
ውትውት ፤ የ
ትጉት ፡ ንዘንዘ ።
ዋችሱ ፤ የቅር
የአንቀጽ ፡ ዝርዝር ። እነ
ዋችላ ፤ ኬሻ ፡
ከዘን ፡ እይ ።

1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 26

ዘአምላኪያ ፤—ዘበዘበ ፤

ርተር ፡ ግወናከር ፡
 ተረተረ ፤ ዐልፎ ፡ ዐ
 ወናከረ ፡ (ግጥም) ፤
 ር ፡
 ረተረ ፤ ግትርትር ፡
 ተርተር ፡ መወናከር ፡
 ር ፤ መወተር ፡
 ከናት ፡ ባሕርይ ፡ የ
 የውርንጭላ ፡ የቡ
 ት) ፤ የረጋ ፡ ወተት ፡
 ወተት) ፤ የተፈተነ ፡
 ፋ ፡ የበለሰ ፡ የቅላ
 የምይደር ፡ የጳንዶ ፡
 ፍና ፡ ሐረግ ፡ ሹሉ ፡
) ፤ የተፈተነ ፡ የመ
 ተ ፤ ወተተ ፡ ብዙ ፡
 እናቶች ፡ ዕንጨቶች ፡
 ወተት ፡ የሚመስል ፡
 ተ ፡ ፈለገ ፡ ጠየቀ ፡
 ተ ፡
 ረ ፡ ባከነ ፡ ተንከራ
 ብዙ ፡ ሥራ ፡ ወራ ፡
 ደሚዋልል ፡ ግለት ፡
 የሚዋትት ፤ ባከና ፡
 ፡ መዞር ፡ መባተል ፡
 ተቻ ፡ ስፍራ ፡ ጊዜ ፡
 ግና ፡ የመንግሥትን ፡
 ሰቅና ፡ ለማስከበር ፡
 ይቶ ፡ ዐጥንቱን ፡ ከሰ
 የድር ፡
 ዝ፤ ከግሁ ፤ የጦር ፡

ወታደርነት ፤ ወታደር ፡ መሆን ፡
 ወታደር ፡ ሽን ፤ ብረት ፡ እነግ ፤ ለጌታ ፡
 ዐደረ ፤ ጦርነት ፡ ተማረ ፡
 አወተተ ፤ አዋተተ ፤ አባከነ ፡ አዞረ ፡ አ
 ንከራተተ ፡
 አዋታች ፤ ያዋተተ ፡ የሚያዋትት ፤ እንከ
 ራታች ፡

አውታታ ፤ ባከና
 ውላ ፡ በትግሪኛ ፡ ሀውታ
 ማውተት ፤ ማዋ
 ራተት ፡ ማንቀጥለል ፡
 ማዋተቻ ፤ ማባከ
 አስወተተ ፤ አ
 (መቅ ፡ ወን ፡ ገጽ ፡ 13) ፡
 ማስወተት ፤ አ

H

H ፤ ጂኛ ፡ ፊደል ፡ በግእዝ ፡ አልፍ ፡ ቤት ፡
 በአበገዶ ፡ በአጋዝነት ፡ H—፭ ፤ በፊደልነት ፡ ዛይ ፡
 ይባላል ፡
 H ፤ የደ ፡ ወራሽ ፡ ደፈቀ ፡ ዘፈቀ ፡
 H ፤ በቂ ፡ ከታቦት ፡ ስም ፡ እየተናበበ ፤ ገ
 ብረ ፡ ወልደ ፡ ተክለ ፡ በማለት ፡ ረንታ ፤ ዘገብረል ፡
 ዘወልደ ፡ ዘሚካኤል ፡ ዘማሪያም ፡ ዘማኔል ፡ ዘመ
 ንፈስ ፡ ዘሴ ፡ እያለ ፡ የክርስትና ፡ ስም ፡ ይሸናል ፡
 ይሸውም ፡ ከግእዝ ፡ የመጣ ፡ ነው ፡
 ዘ ፤ ዘግ ፡ ዘፍ ፤ መሰጣት ፡ መዘርጋት ፡
 ዘ ፡ አለ ፤ (ትግ ፡ ዘውሐ ፤ አሰፋ ፡
 ሰፊ ፡ አደረገ) ፤ ተሰጣ ፡ ተዘረጋ ፤ ጧ ፡ አለ ፤
 ተኛ ፡ ዘይን ፡ እይ ፤ ዘውን ፡ ተመልከት ፡
 ዝ ፤ የዜማ ፡ ምልክት ፤ የፍዝ ፡ ከፊል ፡ ፈ
 ዘዘ ፡ ብለሽ ፡ ፍዝን ፡ እይ ፡
 ዘአምላኪያ ፤ የቅኔ ፡ ስም ፤ ጀኛ ፡ ቅኔ ፡
 ዘባ ፤ (ዘብሐ ፡ ትግ ፡ ዘብዐ) ፤ ደራ ፡
 ተለመጠ ፤ በቀጥታና ፡ በጉብጠት ፡ መካከል ፡ ሽን ፤
 የበትር ፡ የጣራ ፡ የሌላውም ፡ ዕንጨት ፡
 ዘቢ ፤ የሚዘባ ፡ የሚለመጥ ፤ ተለማጭ ፡
 ዝብ ፤ የዘባ ፤ ደር ፡ ለማጣ ፡ ልምጥ ፤ ቀ
 ጥታ ፡ የሌለው ፡
 መዝባባት ፤ መድራት ፡ መለመጥ ፡ ሰፊድ ፡
 መምሰል ፡
 መዝቢያ ፤ መድሪያ ፡ መለመጣ ፡
 አዘባ ፤ አደራ ፡ ለመጠ ፤ ማፍና ፡ ማፍን ፡

አዛባ ፤ አዳራ ፡
 ላተ ፡
 ማዛባት ፤ ግቃ
 ማዛቢያ ፤ ግቃ
 አዘባብ ፤ አደራ
 ዘብ ፤ (ዘቢን ፡
 በቅ ፡ ሥራ ፡ በተራ ፡ በፊ
 ሐዋጊ፤ ፤) ፡
 ዘብ ፡ ይደሩ ፤
 ዘብ ፡ ዐደረ ፤
 ዘበኛ ፡ (ኞች)
 ዘብ ፡ ዐዳራ ፡ ዘብ ፡ ጠባ
 ዕቃን ፡ ከተግን ፡ አገርን
 ከጣሊያን ፡ ወዲህ ፡ ግን
 ሰን ፡ እይ ፡ (ከብር ፡ ዘ
 ዘበኛነት ፤ ዘበ
 ዘበኛነት ፤ ዝ፤
 ዘቦ ፤ (ዘቦ ፡ ዘ
 ዘቦ ፡ ግምጽ ፡ እንዲሉ ፡
 ዛብ ፤—የልን
 ዕዛብ ፡
 ዘቢብ ፤—የወ
 ዘበደ ፤ ጠረገ ፡
 አዝበደበደ ፤
 ተዝበደበደ ፤